

Nota van Beantwoording, Zuid-Hollandse Omgevingsverordening, versie 01-07-2021

Nota van Beantwoording

Zuid-Hollandse Omgevingsverordening

Statenvoorstel-versie, juni 2021 versie 01-07-2021

Inleiding	4
Overzicht van wijzigingen als gevolg van de zienswijzen	6
Belangrijkste niet overgenomen zienswijzen	8
Overige algemene punten uit de zienswijzen	10
Tabel 1: Aanpassingen naar aanleiding van de zienswijzen	11
A - Gemeenten	14
A001 – Gemeente Gorinchem	14
A002 – Gemeente Zuidplas	15
A003 – Gemeente Capelle aan den IJssel	16
A004 – Gemeente Teylingen	18
A005 – Gemeente Molenlanden	19
A006 – Gemeente Gouda	21
A007 – Gemeente Den Haag	24
A008 – Gemeente Alphen aan den Rijn	31
A009 – Gemeente Hillegom	35
A010 – Gemeente Bodegraven Reeuwijk	36
A011 – Gemeente Hoeksche Waard	37
A012 – Gezamenlijke reactie van gemeentes Brielle, Hellevoetsluis, Nissewaard en Westvoorne	38
A013 – Gemeente Lisse	40
A014 – Gemeente Krimpenerwaard	41
A015 – Gemeente Vlaardingen	45
A016 – Gemeente Rotterdam.....	47
B – Overige bestuursorganen en overheidsorganisaties	56
B001 – Hoogheemraadschap van Delfland	56
B002 – Waterschap Rivierenland	59
B003 – Waterschap Hollandse Delta.....	60
B004 – Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	61
B005 – Omgevingsdienst West-Holland	62
B006 – Hoogheemraadschap van Rijnland	64
B007 – Omgevingsdienst Haaglanden	65
B008 – Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard	66
B009 – Gezamenlijke reactie van de Zuid-Hollandse Veiligheidsregio's.....	67
B010 - DCMR	69
B011 – Waterschap Amstel, Vecht en Gooi	73
C – Overige instanties	74
C001 – Molenplatform Zuid-Holland.....	74

C002 - SIMAV	75
C003 – Molenstichting Leiden en omstreken	76
C004 – Dekker Groep.....	77
C005 – Stichting Wandelnet	78
C006 – Protestantse Gemeente van Warmond.....	80
C007 – Gezamenlijke reactie Fietsersbond en Fietsplatform	82
C008 – Stichting Groene Hart	84
C009 – Vereniging De Hollandsche Molen.....	85
C010 – Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland	86
C011 – Molenweg BV.....	91
C012 – LTO Noord	92
C013 – Havenbedrijf Rotterdam N.V.	95
C014 – LTO Noord – afdeling Alphen-Nieuwkoop	96
D – Natuurlijke personen	97
D001	97
D002	98
D003	99
D004	101
D005	102
D006	103
D007	104
Tabel 2: Aanpassingen naar aanleiding van de zienswijzen (bijlagen)	106
Bijlagen	108
Bijlage 1 – Drinkwater grondwaterbeschermingsgebieden	108
Bijlage 2 – Grondwateractiviteiten in de verzadigde zone	116
Bijlage 3 – Grondwater instructieregels.....	136
Bijlage 4 – Waterschappen.....	144
Bijlage 5 – Externe Veiligheid	160

Inleiding

Zuid-Hollandse Omgevingsverordening

Op grond van artikel 2.6 van de Omgevingswet moeten provinciale staten één omgevingsverordening vaststellen, waarin alle regels over de fysieke leefomgeving zijn opgenomen. Met de Omgevingswet is het omgevingsrecht ingrijpend vernieuwd. De Omgevingswet brengt een stelselverandering met zich mee. De systematiek van de Omgevingswet en daarmee de wettelijk aan de provincie toegedeelde bevoegdheden wijken af van hoe het voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet is. Ook de terminologie en juridische constructies zijn veranderd. Hierdoor was het nodig alle regels over de fysieke leefomgeving die gelden voor het inwerkingtreding van de Omgevingswet tegen het licht te houden en waar nodig aan te passen. Het gaat hierbij niet om aanpassing van de bedoeling van de regels, maar om aanpassing van de vorm. Het uitgangspunt daarbij is dat regels gelijkwaardig zijn overgezet naar het stelsel van de Omgevingswet. De omgevingsverordening voor de provincie Zuid-Holland onder de Omgevingswet is de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV).

Terinzagelegging

De Ontwerp Zuid-Hollandse Omgevingsverordening heeft voor een ieder ter inzage gelegen van 11 mei 2020 tot en met 22 juni 2020. Een aantal ingediende zienswijzen heeft geleid tot aanpassingen in de definitieve Zuid-Hollandse Omgevingsverordening: zie “Overzicht van wijzingen als gevolg van de Zienswijzen”. Ook zijn de na de terinzagelegging vastgestelde “verzamelherziening omgevingsbeleid 2020” en de technische verbeteringen uit “omgevingsbeleid (koers) 2020” (betreffende de voorheen geldende Omgevingsverordening Zuid-Holland) verwerkt in deze Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. Enkele zienswijzen die tot aanpassingen aanleiding gaven worden ook nog verwerkt in de omgevingsverordening die geldt voor inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit loopt via het proces van de “herziening 2021 omgevingsbeleid”. Daarnaast zijn er aanpassingen doorgevoerd als gevolg van de beschikbaarheid van (definitieve en gepubliceerde) versies van wet- en regelgeving van het Rijk, nieuwe inzichten en technische verbeteringen en fouterstel. Deze worden toegelicht in de paragraaf “Totstandkoming” van de toelichting.

Samenvatting en beantwoording zienswijzen

Gedurende de termijn van terinzagelegging zijn 48 zienswijzen ingediend. Het grootste deel is afkomstig van gemeenten en overige organisaties en stichtingen: zij hebben achtereenvolgens zestien en vijftien zienswijzen ingediend. Hierna volgen de waterschappen, die zeven zienswijzen hebben ingediend. Tenslotte zijn er zienswijzen ingediend door particulieren (zeven) en omgevingsdiensten (drie). De zienswijzen zijn in dit document samengevat en beantwoord.

Uitleg Nota van Beantwoording

In deze Nota van Beantwoording zijn na de inleidende hoofdstukken vanaf deel A alle zienswijzen van de verschillende indieners achtereenvolgens samengevat opgenomen en beantwoord. Hierbij heeft elke indiener een uniek nummer gekregen, gecategoriseerd naar “type” indiener (bijvoorbeeld: gemeenten). Binnen de zienswijze van elke aparte indiener, is weer een onderscheid gemaakt tussen deelzienswijzen, waarbij er is gecategoriseerd naar “type” deelzienswijze (bijvoorbeeld: energie). Ook hiervoor is weer een uniek nummer toegekend. Een aantal indieners heeft bij de zienswijze voor een aantal onderwerpen ook een bijlage met (dezelfde) detailopmerkingen ingediend. Deze detailopmerkingen zijn (niet samengevat en op artikel volgorde geordend) in zijn geheel opgenomen in de bijlagen aan het einde van deze Nota van Beantwoording. Vanuit de deelzienswijzen wordt verwezen naar deze bijlagen. In de beantwoording in de bijlagen is ook aangegeven uit welke deelszienswijze(n) een opmerking is voortgekomen.

Rekening moet worden gehouden met de veranderende artikelnummering in de definitieve ZHOV ten opzichte van de ontwerp-ZHOV. Als er een verandering in nummering heeft plaatsgevonden, wordt dit als volgt aangegeven: *artikel oud [wordt: artikel nieuw]*. Als er niks verandert in de nummering, staat er niks aangegeven in deze beantwoording.

Overzicht van wijzigingen als gevolg van de zienswijzen

In de tabellen (tabel 1 en tabel 2) opgenomen in dit document, zijn alle wijzigingen als gevolg van de zienswijzen opgenomen met een korte samenvattende omschrijving. Hieronder staan de belangrijkste wijzigingen. Bij de beantwoording van de individuele zienswijzen staan uitgebreidere details van de doorgevoerde wijzigingen.

Regels voor de grondwaterkwaliteit

De regels over het beschermen van de grondwaterkwaliteit in de ZHOV zijn mede naar aanleiding van de ingediende zienswijzen niet meer opgenomen ten opzichte van het ontwerp. Het afgelopen jaar is benut om samen met partners een zogeheten beleidskader grondwaterkwaliteit te ontwikkelen. Hiervoor is een breed participatie- en afstemmingstraject opgetuigd, waaraan gemeenten, waterschappen, drinkwaterbedrijven en omgevingsdiensten aan deelnemen. Dit traject zal na definitieve vaststelling van de ZHOV worden gecontinueerd.

Het beleidskader grondwaterkwaliteit zal onderdeel zijn van het regionaal waterprogramma, dat uiterlijk in het eerste kwartaal van 2022 vastgesteld moet zijn. De terinzagelegging van het regionaal waterprogramma zal binnen afzienbare tijd plaatsvinden. De opbrengsten daarvan zullen worden betrokken bij de verdere ontwikkeling van de regels in de verordening. Vooruitlopend hierop is afdeling 3.4 en ook andere paragrafen in de verordening gereserveerd voor regels die in de verordening zullen worden opgenomen. Deze regels zullen in aanloop naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet onderdeel zijn van een aanvullings- en wijzigingsspoor, en zullen te zijner tijd beschikbaar worden gesteld voor formele inspraak.

Voor het onderwerp grondwaterkwaliteit is het lang onduidelijk geweest wat precies de gevolgen van de Omgevingswet en de Aanvullingswet bodem Omgevingswet zijn en hoe de provincie daarmee om moet gaan. Met name het vervallen van de Wet bodembescherming en de verschuiving van bodemtaken van provincie naar gemeenten zorgden voor de vraag wat de rol van de provincie zou moeten zijn in relatie tot het grondwater buiten de grondwaterbeschermingsgebieden. Ook omdat het Rijk de provincie een kaderstellende en regisserende rol heeft toebedeeld met betrekking tot de bescherming van de algehele grondwaterkwaliteit.

Sinds het vaststellen van de ontwerp-ZHOV, is de Rijkswetgeving voor het onderwerp “bodem” een flinke stap verder, en is deze definitief geworden. Aanpassingen in het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet die pas na het vaststellen van het ontwerp bekend zijn geworden hebben ertoe geleid dat de regels met betrekking tot de milieubelastende activiteit “graven in de verzadigde zone van de bodem” moeten komen te vervallen. Het graven in de verzadigde zone van de bodem wordt reeds in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) door het Rijk gereguleerd middels de milieubelastende activiteit graven in de bodem.

Voor het onderwerp “grondwater” waren de regels in het ontwerp in zeer korte tijd, na het ambtelijk concept, tot stand gekomen vanwege de koppeling met het aanvullingsspoor bodem. De tijdsdruk is onveranderd gebleven, omdat de provincie erop inzet dat de regels zo snel mogelijk vastgesteld kunnen worden zodat waterschappen en gemeenten hierop kunnen anticiperen bij de vormgeving van hun wetgevings- en beleidsinstrumenten. Het beleid is nog in ontwikkeling in het kader van het regionaal waterprogramma.

De verdere invulling van de Rijkswetgeving heeft er toe geleid dat de provincie een eerste richting heeft kunnen bepalen in de wijze waarop zij de bescherming van de bodem, met inbegrip van het grondwater, wil vormgeven. Kort samengevat zal het grondwaterkwaliteitsbeheer gericht zijn op het behalen van de grondwaterdoelstellingen afkomstig uit de Europese waterrichtlijnen, met name de Kaderrichtlijn Water en de Grondwaterrichtlijn. De provincie zet hierbij het regionaal waterprogramma in, waarin de beleidskaders

uiteen zullen worden gezet. De regels die in de omgevingsverordening zullen worden opgenomen beogen de beleidsdoelstellingen zoals neergelegd in het regionaal waterprogramma te ondersteunen. Het regionaal waterprogramma zal voor wat betreft het grondwaterkwaliteitsbeheer het centrale sturingsinstrument van de provincie zijn. De regels zullen via het aanvullings- en wijzigingsspoor, dat nog voor inwerkingtreding van de Omgevingswet zal gaan lopen, aan de ZHOV worden toegevoegd.

De regels over saneren van de bodem (inclusief eventueel grondwater gerelateerde saneringen) in grondwaterbeschermingsgebieden zijn vanwege de wijzigingen ten opzicht van de ontwerpregels verplaatst van afdeling 3.4 naar afdeling 3.3 (paragraaf 3.3.3) bij de andere regels voor grondwaterbeschermingsgebieden.

Tijdstip om te voldoen aan de omgevingswaarde voor de veiligheid van regionale waterkeringen

In nauw overleg met de waterschappen is besloten om de aard van de omgevingswaarden en het tijdstip waarop voldaan moet zijn aan de omgevingswaarden voor regionale waterkeringen anders vorm te geven. De generieke resultaatsverplichting is omgezet in een resultaatsverplichting voor de aanleg en verbetering van regionale waterkeringen en een inspanningsverplichting voor het uitvoeren van beheer en onderhoud aan regionale waterkeringen. Dit sluit meer aan op hoe de verplichting uit de voorgaande regelgeving was bedoeld. In plaats van een vast tijdstip in *artikel 5.1.4 [wordt: artikel 5.4]* is via een omhangbepaling in een bijlage opgenomen dat het tijdstip waarop de regionale waterkering aan de daarvoor geldende norm moet voldoen een voorzetting moet zijn van het Uitvoeringsbesluit regionale waterkeringen West-Nederland 2014. Het waterschapsbestuur kan bovendien een verzoek doen voor een afwijkend tijdstip. In het Uitvoeringsbesluit regionale waterkeringen West-Nederland 2014 is afgesproken dat de regionale waterkeringen die in 2024 zijn afgekeurd in 2030 aan de omgevingswaarden dienen te voldoen. Afhankelijk of een regionale waterkering verbeterd moet worden, zal met het waterschap worden bezien op welke termijn de verbetermaatregelen bereikt moeten hebben dat aan de daarvoor geldende omgevingswaarde wordt voldaan. Dit vindt plaats binnen een continu beoordelingsproces van de regionale waterkeringen zoals opgenomen in het uitvoeringsbesluit, waarin is afgesproken dat iedere regionale waterkering in ieder geval één keer per twaalf jaar de revue passeert.

Aanpassingen geometrische begrenzingen en fouterstel

Er zijn diverse verbeteringen doorgevoerd aan de geometrische begrenzingen van gebieden ("de kaarten"). Onder de Omgevingswet worden besluiten met de bijbehorende geo-informatieobjecten conform de digitale standaarden van de Omgevingswet vastgesteld. Het verwerken van verbeteringen is echter een omvangrijke klus en kleine foutjes en onnauwkeurigheden komen soms pas in uitvoeringsprocessen naar voren. Op diverse onderwerpen zijn verbeteringen doorgevoerd:

- de ligging van regionale waterkeringen
- beheergrenzen van het waterschappen
- Natuurnetwerk Nederland
- Natuurnetwerk Nederland: gebiedsproces Gouwe Wiericke
- Neder-Germaanse Limes
- diverse kleine verbeteringen en correcties

Belangrijkste niet overgenomen zienswijzen

Een aantal zienswijzen is niet overgenomen in deze gelijkwaardige omzetting van de provinciale regels voor werking onder de Omgevingswet. De belangrijkste zijn hier beschreven.

Externe veiligheid regels langs niet basisnet routes

Voor een aantal specifieke transportroutes waarover significante hoeveelheden gevaarlijke stoffen worden getransporteerd en die geen onderdeel zijn van het Basisnet, worden op een later moment regels opgenomen in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. Onder andere de gezamenlijke Zuid-Hollandse Veiligheidsregio's en de Omgevingsdienst West-Holland hebben aangegeven in een zienswijze dat er regels ontbreken omtrent het vervoer van gevaarlijke stoffen over provinciale wegen. Ongevallen met gevaarlijke stoffen kunnen een grote impact hebben op de (directe) omgeving. Voor specifieke niet-Basisnet transportroutes, met andere woorden provinciale, gemeentelijke en waterschapswegen die geen onderdeel zijn van het Basisnet, is het van belang dat er aanvullende aandacht is voor veiligheidsrisico's vanwege de grote hoeveelheden transport van gevaarlijke stoffen over deze wegen. De provincie wenst dat in situaties waar door ruimtelijke ontwikkelingen de oriëntatiewaarde wordt overschreden, er een zorgvuldige afweging wordt gemaakt rond het groepsrisico. Dit geldt derhalve ook voor ruimtelijke ontwikkelingen in de buurt van provinciale, gemeentelijke en waterschapswegen. Aangezien dit een beleidsrijke toevoeging zou zijn opzichte het ontwerp en dit mogelijk in de toekomst voor andere wegen nog gaat spelen, wil de provincie deze aanvulling tot stand laten komen door eerst een ontwerp ter inzage te leggen, via het aanvullings- en wijzigingsspoor dat nog voor inwerkingtreding van de Omgevingswet zal gaan lopen. Daarom zijn in de ZHOV reserveringen opgenomen voor een paragraaf (7.3.2.4). De op te nemen aanvullende regels zullen er op gericht zijn om de relevante wegen aan te sluiten op de systematiek van aandachtsgebieden van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Energietransitie (windturbines, zonne-energie en energie infrastructuur)

Energietransitie en de processen om tot Regionale Energiestrategieën te komen, spelen bij veel overheden op dit moment. De provincie werkt samen met gemeenten aan de RES1.0. De uitkomsten van dit proces zullen ter vaststelling worden voorgelegd aan de betrokken raden, provinciale staten en algemene besturen van de waterschappen. Na vaststelling gaan de betrokken overheden de ruimtelijke consequenties van de besluiten opnemen in hun omgevingsinstrumentarium. Tot die tijd vinden er geen beleidsrijke aanpassingen in de omgevingsverordening plaats.

Specifiek gaat het vaak over windturbines, zonne-energie en de energie infrastructuur. Hierbij lopen indieners tegen restricties in de omgevingsverordening aan. Zo wordt vaak gevraagd om verruiming voor de mogelijkheden voor de plaatsing van (kleine) windturbines. Ook worden ruimtelijke kaders voor zonne-energie (of zonneweides) in de omgevingsverordening gemist. Het beleid voor zonne-energie is echter opgenomen in de omgevingsvisie. Daarbij is de keuze gemaakt om geen specifieke gebieden op kaart of regels in de omgevingsverordening op te nemen, maar om te werken met 'categorieën van voorkeurslocaties'. Als laatste wordt aandacht gevraagd voor knelpunten in de energie infrastructuur (in verband met energielevering en – afname mogelijkheden in relatie met nieuwe vormen van energie opwekking). Ook gezondheids- en veiligheidsaspecten spelen hierbij een rol.

Voor al deze inhoudelijke zaken geldt dat het proces in het kader van de RES zal worden doorlopen waarbij de omgevingsverordening eventueel ook aangepast kan worden. Dit zal in samenhang gebeuren met regelgeving van het Rijk en andere decentrale overheden (voornamelijk gemeenten).

Beleidsrijke aanpassingen

Bij het opstellen van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening is het uitgangspunt geweest dat de provinciale regels gelijkwaardig omgezet worden naar het juridische systeem van de Omgevingswet. Grote inhoudelijke veranderingen zijn niet beoogd. Inhoudelijke veranderingen lopen via aparte

besluitvormingsprocessen die via de Lange Termijn Agenda (LTA) worden geprogrammeerd. De LTA is een instrument van provinciale staten. Beleidsveranderingen die via de LTA gestart worden, kunnen leiden tot aanpassingen van de ZHOV.

Op het gebied van Detailhandel en Verstedelijking/Woningbouwontwikkeling zijn er via de zienswijzen zaken aangegeven. Ook duurzaamheid, circulaire economie en de gestegen vraag naar woon- en werkruimte worden genoemd als aanleidingen die nopen tot beleidsrijke veranderingen. Deze aangedragen zaken zullen betrokken worden bij het programmeren via de LTA. Processen die daaruit worden gestart, die leiden tot beleidsinhoudelijke wijzigingen, zullen natuurlijk de mogelijkheid bieden om inhoudelijk mee te denken.

Beleidsveranderingen die via de LTA gestart worden, kunnen tot inwerkingtreding van de Omgevingswet leiden tot aanpassingen van de ZHOV die aansluiten op de gedachte van de Omgevingswet. Daarvoor loopt er in 2021 en 2022 nog een apart wijzigings- en aanvullingsspoor die de mogelijkheid geeft om de ZHOV voor inwerkingtreding nog op de laatste ontwikkelingen (onder andere nieuwe en veranderende Rijks-Omgevingswetgeving) aan te passen. Hiermee blijft het beleid en de bijbehorende regels actueel. Overigens zijn zaken waarvoor door tijdsverloop aanpassingen nodig waren wel meegenomen in de ZHOV.

Geest van de Omgevingswet (ja, mits en subsidiariteit)

De Zuid-Hollandse Omgevingsverordening is primair een gelijkwaardige omzetting van daarvoor geldende regels om aan sluit aan op het systeem van de Omgevingswet. Enkele indieners hebben gevraagd hoe is omgegaan met de door de Omgevingswet beoogde cultuurverandering naar een “ja, mits-houding” (uitnodigingsplanologie) met als doel het tot stand komen en bevorderen van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving met aandacht voor duurzame ontwikkeling en tegelijkertijd burgerinitiatieven een kans te geven. Ook is gevraagd hoe met het subsidiariteitsbeginsel (gemeente, tenzij) is omgegaan. Zoals is aangegeven, worden beleidsrijke aanpassingen apart geprogrammeerd. In zo'n beleidsrijke aanpassing wordt expliciet gekeken naar de Omgevingswet beoogde “ja-mits”-houding en de mogelijkheden van de Omgevingswet op dit punt. Voor nieuwe onderwerpen zal steeds expliciet gemotiveerd worden waarom dit van provinciaal belang is. Bestaande onderwerpen en het beleid en de regelgeving (die gelijkwaardig in deze ZHOV is opgenomen) zijn al van provinciaal belang.

Overige algemene punten uit de zienswijzen

Afstemming

Diverse partijen hebben aangegeven dat er betere afstemming met de provincie had kunnen plaatsvinden. De provincie heeft voor ogen de ZHOV zorgvuldig tot stand te laten komen. Ter bevordering en waarborging van een zorgvuldige besluitvorming is begin 2020 een ambtelijk concept openbaar gemaakt en is de omgevingsverordening voorbereid met afdeling 3.4 van Algemene wet bestuursrecht. Daarnaast is er continu de mogelijkheid geboden om bij vragen contact op te kunnen nemen en is er voor bepaalde onderwerpen overleg geweest met de "buitenwereld". De overgang naar de Omgevingswet is groot en complex. Taken en bevoegdheden in relatie tot de fysieke leefomgeving liggen tegelijk bij diverse overheden. De informatie en kennis die hiervoor beschikbaar is, kwam en komt geleidelijk beschikbaar. Binnen deze dynamische omgeving is geprobeerd zo veel mogelijk mogelijkheden te bieden voor derden om betrokken te worden en bij te dragen.

Lasten en financiën

Er zijn vragen gesteld over de lasten die de regels in de ZHOV met zich meebrengen en hoe de financiering hiervan is voorzien. Specifiek speelt dit op het gebied van bodem en grondwater waar door het Rijk een beleidsrijke verandering in gang is gezet met het aanvullingsspoor bodem. De (instructie)regels in de ZHOV zijn over het algemeen een voortzetting van eerdere instructieregels. Er zijn situaties waarin veranderingen, die met de Omgevingswet meekomen, ervoor zorgen dat er aanvullende instructieregels gesteld worden. Enerzijds gaat dit soms om een formalisering via instructieregels van afspraken of (beleids)regels voor taken of bevoegdheden die al zijn of worden uitgevoerd. Deze instructieregels zijn dan bedoeld om de situatie van voor de ZHOV te continueren en om te borgen dat er geen ongewenste veranderingen plaatsvinden. Andere instructieregels sluiten aan bij veranderingen en de overdracht van taken zoals die door het Rijk worden vormgegeven via het overgangsrecht en/of de bruidsschat. Dit is dan een gevolg van de komst van de Omgevingswet. Als provincie gaan we ervan uit dat hiervoor met het Rijk afspraken worden gemaakt over de benodigde middelen in het kader van de komst van de Omgevingswet.

Overgang naar de Omgevingswet

Bij veel indieners is de overgang naar de Omgevingswet onduidelijk (vooral in relatie tot de overgangsfase tot 2029 voor het omgevingsplan voor gemeenten). Specifiek is de rol van de ZHOV in dat kader onduidelijk. De Omgevingswet en de ZHOV treden op hetzelfde moment in werking, naar verwachting op 1 juli 2022. Tot die tijd is de onder het oude recht vigerende Omgevingsverordening Zuid-Holland van toepassing. Wanneer de omgevingsverordening die vigerend is voor de inwerkingtreding van de ZHOV nog gewijzigd wordt, zullen deze wijzigingen in de ZHOV verwerkt worden mogelijk via een apart wijzigings- en aanvullingsspoor. Op die manier wordt de ZHOV voor inwerkingtreding nog op de laatste ontwikkelingen (onder andere door nieuwe of veranderende Rijks Omgevingswetgeving) aangepast.

Veel regels in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening staan in vergelijkbare vorm al in de Omgevingsverordening Zuid-Holland die in werking is voorafgaande aan de ZHOV. Veelal voorziet het Rijk in overgangsrecht of is het niet nodig om specifiek provinciaal overgangsrecht te regelen. Het overgrote deel van de bestemmingsplannen is in overeenstemming met de instructieregels. De provincie voorziet hierdoor geen problemen met de overgang naar de Omgevingswet. De termijn waarop omgevingsplannen moeten worden aangepast is dezelfde drie jaar die onder het oude recht van toepassing was en start opnieuw met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Hiermee hebben gemeenten extra tijd om niet kort na de start van de Omgevingswet meteen al het omgevingsplan te moeten aanpassen als zij starten met het werken met het Omgevingsplan. Voor regels die activiteiten betreffen, is steeds voorzien in overgangsrecht als dat nodig is. Verder is de overgang hiervoor geregeld door de Rijks wet- en regelgeving.

Tabel 1: Aanpassingen naar aanleiding van de zienswijzen

Nummer zienswijze	Aanpassing
A001-BM001 Foutieve begrenzing bedrijventerrein Zuiderlingedijk	De geometrische begrenzing van NNN en beschermingscategorie Ruimtelijke kwaliteit is conform het verzoek van de indieners aangepast. (Is ook vastgesteld als onderdeel van omgevingsbeleid (koers) 2020.)
C004-NN002 Verkeerde begrenzing Natuur Netwerk Nederland	
A001-ZZ003 Foutieve begrenzing PDV-locatie de Spijksepoort	De geometrische begrenzing van de PDV-locatie "Spijksepoort" is aangepast. (Zit niet in omgevingsbeleid (koers) 2020. Gaat mee in de herziening 2021 omgevingsbeleid.)
A002-ZZ076 Swanladriehoek	De geometrische begrenzing van het glastuingebied en glastuinbouwgebied Westland-Oostland is aangepast. De aanduiding "glas" is vervallen. (Zit niet in omgevingsbeleid (koers) 2020. Gaat mee in de herziening 2021 omgevingsbeleid.)
A003-ZZ004 Detailhandel en subsidiariteitsbeginsel	De toelichting is met betrekking tot het subsidiariteitsbeginsel verduidelijkt.
A005-RE009 Ontbrekende (zoek)locaties	De geometrische begrenzing van een viertal locaties voor windenergie is toegevoegd. (Is ook vastgesteld als onderdeel van omgevingsbeleid (koers) 2020.). Het gaat om: <ul style="list-style-type: none"> - Papeveer in Zoeterwoude - Windvogel in Gouda - WP Giessenwind in Giessenlanden - WP Rijnwoude in Alphen aan den Rijn.
A006-ZZ088 Artikel 7.5.4 (Omgevingsvergunning ontgassen van binnenschepen)	De indieningsvereisten voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het ontgassen van binnenschepen zijn opgenomen.
A007-BM002 Bedrijventerreinen	De gebruikte terminologie in het artikel is aangepast zodat het aansluit op zowel de Omgevingswet (gebruiksruimte (geluidruimte zone en geurruimte zone)) als de situatie van voor de Omgevingswet (milieucategorieën) in verband met de overgangstermijn voor gemeenten om van meerdere bestemmingsplannen tot één omgevingsplan te komen.
A007-ZZ008 Schietbanen	De toelichting is verduidelijkt bij § 3.3.26.
A007-ZZ010a/A007-ZZ010b Eerbiedigende werking	Het artikel over de eerbiedigende werking is in samenhang met het artikel over de aanpassingstermijn met de bijbehorende toelichtingen verduidelijkt.
A007-ZZ011 Aanpassingstermijn omgevingsplan	Het artikel over de aanpassingstermijn is in samenhang met het artikel over de eerbiedigende werking met de bijbehorende toelichtingen verduidelijkt.
A007-ZZ012 Regionale visie voor wonen of bedrijventerreinen	Er is verduidelijkt wat de rol is van de regionale visies is in relatie tot de motivering van het omgevingsplan.

A007-ZZ013 Programma Ruimte	<p>Verwijzingen naar het Programma Ruimte (en andere beleidsdocumenten) zijn zo veel mogelijk vermeden waar het normstelling betrof. Dit is veranderd omdat onder de Omgevingswet het Omgevingsprogramma (de opvolger van het Programma Ruimte) een bevoegdheid van gedeputeerde staten is en normstelling in de omgevingsverordening dient plaats te vinden. In enkele gevallen is voorlopig een verwijzingsbepaling in een bijlage opgenomen naar beleidsdocumenten. Gezien de complexiteit volgt eventuele opname van de inhoud in die bijlagen met verwijzingsbepalingen later.</p> <p>Zie voor achtergrondinformatie over het verwijzen naar beleid het juridische advies: Advies over instructieregels die verwijzen naar beleid.</p>
A007-ZZ014 grootstedelijke toplocatie/centrumlocatie CID	<p>De geometrische begrenzing van de toplocatie Den Haag in de provinciale kantorenstructuur is aangepast naar Den Haag (Nieuw Centraal, Nieuw Centrum, Beatrixkwartier, Utrechtsebaan en binnenstad, Nieuw-Laakhaven HS). (Zit niet in omgevingsbeleid (koers) 2020. Gaat mee in de herziening 2021 omgevingsbeleid.)</p>
A007-ZZ019 Begrippen in bijlage II Openbaar riool	<p>Overal waar openbaar riool in de artikelen voorkwam is dit veranderd in openbaar vuilwaterriool en de begripsbepaling openbaar riool is verwijderd uit de ZHOV omdat de begripsbepaling open vuilwaterriool uit de Omgevingswet al van toepassing is.</p>
A008-NN020 Beschermingscategorie 2 N11 (nabij Bosrand) te Alphen aan de Rijn	<p>De geometrische begrenzing beschermingscategorie Ruimtelijke kwaliteit is aangepast. Het gebied met de beschermingscategorie 2 voor recreatie is geschrapt. (Zit niet in omgevingsbeleid (koers) 2020. Gaat mee in de herziening 2021 omgevingsbeleid.)</p>
A010-ZZ055 Romeinse Limes	<p>De geometrische begrenzing van de 'Neder-Germaanse Limes' is aangepast. De naam Romeinse Limes is aangepast in Neder-Germaanse Limes. (Zit niet in omgevingsbeleid (koers) 2020. Gaat mee in de herziening 2021 omgevingsbeleid.)</p>
A012-ZZ079 Administratieve lasten A015-ZZ096 Afstemming B005-GW024 Grondwaterbescherming B010-GW009 Overgangsregels	<p>Grondwaterregels zijn voorlopig verwijderd ten opzichte van het ontwerp. Afdeling 3.4 en andere paragrafen zijn op gereserveerd gezet. Paragraaf 7.2.2 is vervallen.</p>
A016-GW007 Grondwaterverontreiniging	<p>Er is in <i>artikel 6.1.2 [wordt: artikel 6.2]</i> verduidelijkt dat het om de aanpak van historische verontreinigingen gaat in plaats van het wat breder omschreven kwaliteit van het grondwater.</p>
A016-ZZ129 Glastuinbouwgebied, artikel 7.3.11.2 [wordt: artikel 7.54]	<p>Om onduidelijkheid te voorkomen is het woord glastuinbouwgebieden vervangen door locaties.</p>

B001-ZZ022 Omgevingswaarde regionale waterkeringen	De datum waarop aan de omgevingswaarde moet worden voldaan is niet meer opgenomen in <i>artikel 5.1.4 [wordt: artikel 5.4]</i> , maar er wordt verwezen naar een bijlage. In de bijlage is een omhangbepaling voor het bestaande uitvoeringsbesluit opgenomen. De aard van de omgevingswaarde is genuanceerd in een resultaatsverplichting voor aanleg en verbetering en een inspanningsverplichting voor het uitvoeren van beheer en onderhoud van regionale waterkeringen.
B005-EV003 Externe veiligheid	Voor regels over specifieke niet-Basisnet transportroutes is er een reservering opgenomen voor een paragraaf 7.3.2.4.
B005-NN022 NNN	De strategische reservering natuur is aan de geometrische begrenzing van het NNN en daarmee ook aan de beschermingscategoriën Ruimtelijke Kwaliteit toegevoegd (is al vastgesteld in de verzamelherziening omgevingsbeleid 2020).
B005-ZZ109 Schiphol	In de toelichting is opgenomen dat niet alle gemeenten een beleidsregel Wonen en Vliegen LiB-5-contour Schiphol hebben vastgesteld.
B007-ZZ108 Aanvragen in het kader van de Wet natuurbescherming	De onderdelen 2.6 en 2.7 van bijlage IV zijn geschrapt.
C006-ZZ043 Zuidelijk deel van 'de Krogt'	De geometrische begrenzing van de landgoedbiotoop is aangepast. Hierdoor zal het zuidelijke gedeelte van "de Krogt" niet meer als 'blikveld van de landgoedbiotoop Oostergeest' worden aangeduid. (Zit niet in omgevingsbeleid (koers) 2020. Gaat mee in de herziening 2021 omgevingsbeleid.)
C010-NN009 Bijlage II Geometrische begrenzing van locaties – NNN begrenzing Gouwe Wiericke D002-NN001 Grenswijziging NNN Gouwe Wiericke	De geometrische begrenzing van het zoekgebied natuur betreffende Ruygeborg is aangepast. (Zit ook in omgevingsbeleid (koers) 2020.)
C013-GW026 Ontgrondingen	Een toelichting bij afdeling over ontgrondingen is toegevoegd.
C013-NN023 Natuurnetwerk Nederland	De formulering is aangepast om duidelijker te maken dat de regels over het NNN alleen zien op activiteiten binnen het NNN. In het artikel is de zinsnede " afzonderlijk of in combinatie met andere activiteiten" verwijderd. En de formulering is omgebouwd naar: Een omgevingsplan voor het natuurnetwerk Nederland, bedoeld in artikel 2.11, eerste lid, laat daarbinnen geen activiteiten toe die de instandhouding en ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden van die gebieden significant beperken, of die leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van die gebieden.

A - Gemeenten

A001 – Gemeente Gorinchem

A001-BM001 Foutieve begrenzing bedrijventerrein Zuiderlingedijk

Indiener geeft aan dat het bedrijventerrein Zuiderlingedijk foutief is opgenomen, in relatie tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de beschermingscategorie 1 (ruimtelijke kwaliteit).

Antwoord

De geometrische begrenzing van het NNN en beschermingscategorie 1 Ruimtelijke kwaliteit is aangepast conform het verzoek van de indieners. Zie ook C004-NN002.

A001-ZZ002 Beleidsneutrale omzetting

Indiener laat een inhoudelijke zienswijze achterwege, omdat het gaat om een beleidsneutrale omzetting.

Antwoord

Bij toekomstige beleidsrijke veranderingen is het natuurlijk weer mogelijk om mee te denken en een eventuele zienswijze in te dienen.

A001-ZZ003 Foutieve begrenzing PDV-locatie de Spijksepoort

Indiener geeft aan dat de begrenzing van de bestaande PDV-locatie de Spijksepoort foutief is opgenomen.

Antwoord

De geometrische begrenzing van de PDV-locatie 'Spijksepoort' is niet correct weergegeven. In onderling overleg is afgesproken om de geometrische begrenzing aan te passen conform feitelijk gebruik en de geometrische begrenzing van de PDV-locatie door Locatus (gele aanduiding). Zie de uitsnede van de Locatus-kaart hieronder.

A002 – Gemeente Zuidplas

A002-ZZ076 Swanladriehoek

Met de provincie zijn afspraken gemaakt over uitbreiding van woningbouw aan de dorpen. De uitbreiding van sportvelden die nu nodig is, is passend bij de geboden uitbreiding voor woningbouw. De Swanladriehoek kan de ruimte bieden voor uitbreiding van de sportvelden, want dit is niet mogelijk op huidige locatie of op andere locaties binnen Zevenhuizen. De Swanladriehoek wordt niet meer geschikt geacht voor glastuinbouw. Voor de mogelijke transformatie van het noordelijke deel van de Swanladriehoek naar sport en recreatie is er een aantal uitgangspunten dat gehanteerd wordt. Voor het zuidelijke deel van de Swanladriehoek geldt een aantal randvoorwaarden. Met een andere ontwikkeling van deze plek dan de geldende bestemming waarbij de driehoek wordt gevuld met glas, is er een goede kans om een zorgvuldige (zachte) overgang te maken van het landschap naar het dorp en tegelijk de dorpsrand goed te definiëren naar het landschap toe. Indien er verzoekt de provincie om de toekomstige ontwikkelingen in de Swanladriehoek, bestaande uit 7 hectare sportvelden en 7 hectare woningbouw, aan de 3 hectarekaart toe te voegen. Tevens verzoekt de provincie om de Swanladriehoek in de omgevingsverordening te wijzigen naar de functie “stedelijk gebied”. In de ontwikkelstrategie “Sportpark Van ’t Verlaat, Swanladriehoek en locaties Lelistraat” wordt de toekomstige ontwikkeling in de Swanladriehoek beschreven. Hieruit blijkt dat voor de uitbreiding van (sport)voorzieningen moet worden afgeweken van het provinciaal beleid van de huidige beoogde glastuinbouwfunctie en de 3 hectarekaart. Uit onderzoek blijkt dat de Swanladriehoek niet meer geschikt wordt geacht voor uitbreiding van glas. Dat betekent dat de locatie vrij kan komen voor de voorgestelde ontwikkeling. De resterende 8 hectare wordt ingevuld met groen, duurzaamheidsmaatregelen en watercompensatie, waarvoor de omgevingsverordening niet aangepast hoeft te worden en waarvoor toevoeging aan de 3 hectarekaart niet noodzakelijk is.

Antwoord

Vanuit de verkenning Oostland blijkt de locatie weinig kansrijk als glastuinbouwlocatie vanwege de vorm van de locatie en de beperkte grootte. De aanduiding ‘glas’ kan dus vervallen. De geometrische begrenzing van het glastuingebied en glastuinbouwgebied Westland-Oostland is aangepast. De 3 hectarekaart was opgenomen in het Programma ruimte. Dit is verschoven naar de Omgevingsverordening in het kader van de aanpassingen in het kader van het omgevingsbeleid (koers) 2020 traject. Deze verschuiving van de 3 hectare kaart is ook opgenomen in de ZHOV. In het kader van de procedure voor de totstandkoming van de ZHOV wordt de 3 hectare kaart niet beleidsrijk gewijzigd. In overleg tussen de indiener en de betrokken accounthouder ruimte van de provincie is deze locatie toegevoegd aan de herziening 2021 van het omgevingsbeleid. In dat kader zullen provinciale staten een standpunt innemen over de door indiener gewenste ontwikkeling met woningbouw en sportvelden op deze locatie.

A003 – Gemeente Capelle aan den IJssel

A003-ZZ004 Detailhandel en subsidiariteitsbeginsel

Indiener concludeert dat het thema detailhandel wederom niet gewijzigd is. *Artikel 7.3.8.2 [wordt: artikel 7.49]* van de verordening geeft weer voor welke specifieke branches nieuwe detailhandel is toegestaan buiten de bestaande centra. De specifieke branches die genoemd worden, zijn te beperkend van aard. Het voorstel van indiener is gericht op verruiming hiervan. Het uitgangspunt van de Omgevingswet is het subsidiariteitsbeginsel, wat betekent dat taken en bevoegdheden in principe bij gemeenten liggen. De ontwerp-omgevingsverordening is op dit punt in strijd met de Omgevingswet, want het beperkt de bevoegdheid van gemeenten, terwijl de gemeente conform artikel 2.3 Omgevingswet het bevoegd gezag is. Indiener verzoekt de omgevingsverordening aan te passen op het detailhandelsaspect, zodat deze in lijn is met de beginselen van de Omgevingswet en de provinciale visie. Om hierbij te helpen, doet indiener een tekstvoorstel aangepast ten opzichte van de Ontwerp Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. Lid 4 hoeft slechts toegevoegd te worden aan de verordening.

Artikel 7.3.8.2 [wordt: artikel 7.49] toevoegen:

Lid 4 Bedrijfsconcepten met als onderdeel detailhandel.

Een bestemmingplan kan, in afwijking van lid 1 en lid 3 en in aanvulling op lid 2, voorzien in het mogelijk maken van bedrijfsconcepten waar detailhandel een onderdeel vormt van het totaal concept indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

1. het betreft een bedrijfsconcept waar detailhandel een ondergeschikt onderdeel vormt van het totaal concept;
2. er geen leegstand is in de bestaande centra (anders dan de 2% frictieleegstand);
3. fysieke uitbreiding van de bestaande winkelcentra niet mogelijk is;
4. vestiging plaatsvindt binnen bestaand stedelijk gebied op bedrijfslocaties of kantoorlocaties;
5. er geen onevenredige aantasting van de bedrijfs- en kantoorstructuur plaatsvindt. Behoud van sterke bedrijfs- en kantoorlocaties.

Antwoord

De Omgevingswet zal naar verwachting niet eerder dan in 2022 in werking treden. De ZHOV is, vanwege het ontbreken van overgangsrecht, opgesteld vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Het subsidiariteitsbeginsel in de filosofie van de Omgevingswet is nog belangrijker dan onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Vooralsnog leeft binnen het provinciebestuur de overtuiging dat het detailhandelsbeleid vruchten afwerpt en dat voortzetting van dit beleid onder de Omgevingswet in de rede ligt. De Omgevingswet staat hieraan ook niet in de weg. In het eerste lid van artikel 2.3 van de Omgevingswet staat dat de uitoefening van taken aan de gemeente wordt overgelaten, tenzij daarover andere regels zijn gesteld. In lid 2 staat dat de provincie alleen bevoegdheden uitoefent, als dat nodig is met het oog op het provinciaal belang en als dat belang niet op een doelmatige en doeltreffende wijze door het gemeentebestuur kan worden behartigd. Deze laatste zinssnede roept een verzwaarde motiveringsplicht in het leven en daaraan is invulling gegeven voor het detailhandelsbeleid in de ZHOV dat gaat gelden op het moment dat ook de Omgevingswet van kracht wordt. De provincie is van mening dat de regionale- en gemeentegrens overstijgende belangen en aspecten, die gemoeid zijn met de locatiekeuze van (perifere) detailhandel, niet in voldoende mate doelmatig en doeltreffend door afzonderlijke gemeenten kunnen worden behartigd. Belangen van buurgemeenten kunnen bijvoorbeeld tegen elkaar in druisen, de balans binnen een regio kan verstoord raken of de lange termijn belangen krijgen onvoldoende gewicht in de besluitvorming. Daarnaast heeft de provincie in 2019 haar bestaande beleid voor de fysieke leefomgeving beleidsneutraal omgezet naar een digitaal raadpleegbaar omgevingsbeleid.

Onderdeel van dit proces was het vaststellen van een omgevingsvisie, omgevingsverordening en een gewijzigd Programma ruimte. In dat kader heeft de gemeente Capelle aan den IJssel een zienswijze ingediend om het provinciaal detailhandelsbeleid te wijzigen en meer vestigingsmogelijkheden te bieden buiten de bestaande centra. Hieronder staat de provinciale reactie hierop vermeld:

“In de nota van beantwoording van de VRM 2018 is aangegeven dat wij van mening zijn dat de provincie oog heeft voor de snelle veranderingen van de detailhandel en ruimte biedt voor dynamiek, maar wel van mening is dat de centra daar de beste locaties voor zijn. Met het provinciaal beleid wordt de kracht van detailhandel voor vitale en levendige centra benut. De afgelopen periode zijn er op verzoek van de gemeente Capelle aan den IJssel meerdere casussen besproken en door provincie beoordeeld over het huisvesten van bepaalde vormen van detailhandel in het Hoofdweg-gebied. Het ging daarbij onder andere over een ondernemer in elektrische fietsen en een Ranzijn, met een aanbod aan dierenbenodigdheden. In alle gevallen hebben wij hier niet mee ingestemd omdat het detailhandelsbeleid in belangrijke mate is gestoeld op het uitgangspunt dat detailhandel zich primair in centra dient te vestigen, behalve detailhandel in goederen die vanwege aard en omvang niet of niet goed inpasbaar zijn in die centra. De nu voorliggende omzetting van het VRM-beleid naar de omgevingsvisie is voor het onderdeel detailhandel een beleidsneutrale omzetting. Standpunt van provincie ten aanzien van detailhandel is dus nu niet gewijzigd. De door Capelle aan den IJssel ingediende voorstellen zullen wij daarom als aandachtspunten meewegen bij een volgende wijziging van de omgevingsvisie op het onderdeel detailhandel.”

De gemeente Capelle aan den IJssel verzoekt nu om verruiming van het detailhandelsbeleid door meer vestigingsmogelijkheden te bieden buiten de centra, en geeft aan dat de provincie dit thema bij een eerstvolgende beleidswijziging op het onderdeel van detailhandel in lijn met de beginselen van de Omgevingswet mee zou moeten nemen. Zoals uit de bovenstaande beantwoording op de zienswijze uit 2019 valt op te maken, heeft de provincie aangegeven de suggesties van Capelle aan den IJssel mee te zullen wegen bij een eerstvolgende wijziging van de omgevingsvisie. De toezegging een en ander mee te zullen wegen bij een wijziging van de omgevingsvisie betekent niet dat bij een beleidsneutrale en om een met name wetgevingstechnische redenen ingegeven omzetting van de verordening de regels daarvan inhoudelijk worden aangepast. De huidige voorliggende ZHOV betreft voor het onderdeel detailhandel een gelijkwaardige omzetting van het bestaande beleid. Er zijn dus geen beleidswijzigingen doorgevoerd en daarmee ook geen mogelijkheid om de suggesties van Capelle aan den IJssel mee te wegen in een bredere voorgenomen beleidswijziging op het onderdeel detailhandel. Overigens stelt het coalitieakkoord 2019-2023 dat het provinciale perifere detailhandelsbeleid gehandhaafd gaat worden. Belangrijke doelstelling uit het provinciaal detailhandelsbeleid is het bevorderen en versterken van de vitaliteit, kracht en aantrekkelijkheid van de centra door detailhandel, die een belangrijke drager is van die vitaliteit, in de centra te concentreren. De door de gemeente Capelle aan den IJssel voorgestelde beleidswijziging is daar niet mee in overeenstemming.

De toelichting is met betrekking tot het subsidiariteitsbeginsel verduidelijkt.

A004 – Gemeente Teylingen

A004-RE001 Regionale Energie Strategie (RES)

Samen met de provincie en gemeenten in Holland Rijnland is indiener bezig met het opstellen van de Regionale Energiestrategie (RES). Indiener merkt hierbij op dat de restricties vanuit de ontwerp-omgevingsverordening en de aangewezen locaties voor windenergie (*paragraaf 7.3.20 [wordt: paragraaf 7.3.21]*) het behalen van de (regionale en lokale) ambities van het Klimaatakkoord Holland Rijnland in de weg staan. Indiener verwacht hierin van de provincie een meewerkende houding voor een goede ruimtelijke inpassing van duurzame energieopwekking in relatie tot het (behoud van) het cultuurlandschap.

Antwoord

Op dit moment werkt de provincie samen met gemeenten aan de RES1.0 voor Holland Rijnland. De uitkomsten van dit proces zullen ter vaststelling worden voorgelegd aan de betrokken raden, provinciale staten en algemene besturen van de waterschappen. Na vaststelling gaan de betrokken overheden de ruimtelijke consequenties van de besluiten opnemen in hun omgevingsinstrumentarium.

A004-ZZ005 Ja, mits- houding

Indiener zou graag zien dat ook de omgevingsverordening een 'ja, mits'-houding (uitnodigingsplanologie) bevat, overeenkomstig de Omgevingswet met als doel het tot stand komen en bevorderen van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving met aandacht voor duurzame ontwikkeling en tegelijkertijd om burgerinitiatieven een kans te geven.

Antwoord

De Zuid-Hollandse Omgevingsverordening sluit aan op het systeem van de Omgevingswet. Grote inhoudelijke veranderingen zijn niet beoogd. Inhoudelijke veranderingen lopen via aparte besluitvormingsprocessen die via de Lange Termijn Agenda (LTA) worden geprogrammeerd. De LTA is een instrument van provinciale staten. Beleidsveranderingen die via de LTA gestart worden, kunnen leiden tot aanpassingen van de ZHOV. Daarbij kan vervolgens rekening worden gehouden met door de Omgevingswet beoogde "ja-mits"-houding.

A004-ZZ006 Beleidsrijke inhoudelijke wijzigingen via de LTA

Voor wat betreft beleidsrijke inhoudelijke wijzigingen, die via de Lange Termijn Agenda worden geprogrammeerd, gaat indiener in de toekomst graag met de provincie in gesprek.

Antwoord

Processen die leiden tot beleidsinhoudelijke wijzigingen die worden gestart, zullen natuurlijk de mogelijkheid bieden om inhoudelijk mee te denken.

A005 – Gemeente Molenlanden

A005-GW005 Grondwaterbeschermingsgebieden

Indiener vallen de grondwaterbeschermingsgebieden op. Het gebied van indiener is in zijn totaliteit flink belegd met grondwaterbeschermingsgebieden wat ontwikkelingen, ook gevraagd door de provincie, op het gebied van bijvoorbeeld wonen en duurzaamheid ingewikkelder maakt. Hierbij graag de aandacht voor de volgende concrete opmerkingen:

1. Het verbod voor de toepassing van bodemenergie ervaart indiener als rigide en beperkend voor de Warmteopgave (TVW en WUP's) waar nu aan gewerkt wordt.
2. Het gebied van de aanvullende strategische reserve ligt vlak langs de kern Goudriaan, wat problemen kan opleveren in toekomstige ontwikkelingen van de woningbouwopgave. Graag ziet indiener de grens van de aanvullende strategische reserve 2 kilometer van de kern vandaan.
3. Het bouwen, gebruiken of in gebruik nemen van een bouwwerk is aangewezen als milieubelastende activiteit binnen 'waterwingebied' of 'waterbeschermingszone' en is daardoor altijd omgevingsvergunningplichtig of meldingplichtig. Dit bemoeilijkt gewenste ontwikkelingen in het gebied van indiener.
4. Graag wil indiener meer inzicht in de consequenties van de aanscherping in de regelgeving met betrekking tot het toepassen van meststoffen.

Antwoord

Als dichtbevolkte provincie is het onvermijdelijk dat er belangen zijn die met elkaar conflicteren. Het drinkwaterbelang is als een dwingende reden van groot openbaar belang en nationaal belang bestempeld. Bestuursorganen hebben een zorgplicht in het duurzaam veiligstellen van de drinkwatervoorziening. Het is daarmee een zwaarwegend belang in de afstemming op of afweging tegen andere belangen en gebruiksfuncties. De drinkwaterbronnen komen steeds meer onder druk te staan. Het is daarom belangrijk dat de bescherming van die bronnen goed geregeld is om de drinkwatervoorziening voor de toekomst veilig te kunnen stellen. De regels met betrekking tot bodemenergie zijn sinds 2013 van kracht en zijn beleidsneutraal in de ZHOV overgenomen.

De provincie is voor wat betreft de begrenzing van aanvullende strategische voorraad te Goudriaan bereid om hierover in met gemeenten en het drinkwaterbedrijf in overleg te gaan en te bezien waar mogelijkheden zijn om de grens in de toekomst te verplaatsen. Verplaatsing van de grens op 2 kilometer van de kern van Goudriaan vandaan is echter onbespreekbaar. Overigens hoeven de beperkingen die in het gebied gelden de ontwikkelingen met betrekking tot woningbouw niet in de weg te staan, woningbouw blijft mogelijk in het gebied.

Ten aanzien van de toepassing van meststoffen wordt opgemerkt dat dat in de voorgaande vergelijkbare regeling in de provinciale milieuverordening was opgenomen, waarbij voor waterwingebieden strengere regels gelden dan voor grondwaterbeschermingszones. Indien er behoefte aan is, kan in overleg worden getreden om de eventuele consequenties in kaart te brengen en toe te lichten.

A005-GW006 Differentiatie categorieën

Indiener mist differentiatie in de categorieën waterwingebieden, grondwaterbeschermingszones, boringsvrije zones en gebieden voor aanvullende strategische voorraden, waarbij een bij de categorie passende schaal van 'niet toegestaan' via 'toegestaan met ontheffing' naar 'toegestaan onder voorwaarden' wordt gehanteerd.

Antwoord

De differentiatie is wel degelijk gemaakt. Per milieubelastende activiteit is aangegeven op welke categorie gebied deze van toepassing is. Wordt het gebied niet benoemd, dan is geen sprake van een milieubelastende activiteit in dat gebied. Hierbij geldt: hoe dichter bij een waterwingebied, hoe minder activiteiten zijn toegestaan en stringenter de regels zijn.

A005-RE008 Windmolens

Ten aanzien van het onderwerp windmolens verbaast het indiener te lezen dat binnen Bestaand Stads- en Dorpsgebied (BSD) een windmolen met een ashoogte van 45 meter is toegestaan en buiten BSD, turbines met een ashoogte van slechts maximaal 15 meter. Indiener signaleert juist dat de landbouwsector vraagt om een verruiming van de ashoogte tot 35 meter in verband met de rentabiliteit van de turbines.

Antwoord

Deze middelhoge windturbines (35 meter ashoogte) hebben meer dan de kleine windturbines (15 meter ashoogte) een effect op het landschap, zeker als ze verspreid in het landschap bij boerenerven komen. Daarom zijn deze in het huidige provinciale beleid alleen toegestaan binnen Bestaand Stads- en Dorpsgebied en is er voor de grotere windturbines (>45 meter ashoogte) gekozen voor clustering/concentratie in bepaalde gebieden. Deze gebieden zijn opgenomen in de geometrische begrenzing "locaties voor windenergie" in de omgevingsverordening. Overigens is de provincie samen met de gemeente betrokken bij het opstellen van de Regionale Energiestrategie Alblasserwaard en zal de uitkomst van dit proces na vaststelling in raden, provinciale staten en algemene besturen van de waterschappen worden opgenomen in het omgevingsinstrumentarium van de betrokken overheden. Tot die tijd vinden er geen beleidsrijke aanpassingen in de omgevingsverordening plaats.

A005-RE009 Ontbrekende (zoek)locaties

De (zoek)locaties voor grotere locaties voor windenergie ontbreken nog, met uitzondering van de twee turbines op Grote Haar.

Antwoord

In de omgevingsverordening zijn in artikel 7.3.20.1 [wordt: artikel 7.75] locaties voor windenergie aangewezen en geometrisch begrensd. Een viertal locaties, waaronder de locatie in Giessenlanden, ontbraken nog. Door het uitstel van de Omgevingswet zullen deze locaties ook in het kader van een actualisering van de omgevingsvisie en het omgevingsprogramma (en de voor de ZHOV geldende omgevingsverordening) worden opgenomen. Deze locaties zijn ook opgenomen in de geometrische begrenzing in deze ZHOV. Het gaat om:

- Papeveer in Zoeterwoude
- Windvogel in Gouda
- WP Giessenwind in Giessenlanden
- WP Rijnwoude in Alphen aan den Rijn.

A005-RE010 Zonne-energie

Ten aanzien van zonne-energie valt het indiener op dat daarvoor nog geen regels zijn opgenomen of gebieden voor zijn aangewezen, zoals dat wel voor windenergie het geval is.

Antwoord

Het beleid voor zonne-energie is opgenomen in de omgevingsvisie. Daarbij is de keuze gemaakt om geen specifieke gebieden op kaart of regels in de omgevingsverordening op te nemen, maar om te werken met 'categorieën van voorkeurslocaties'.

A006 – Gemeente Gouda

A006-ZZ084 Wetgeving die nog niet in werking is getreden

Hoe wil de provincie omgaan met de tussenliggende periode, waarin de Omgevingswet nog niet van toepassing is terwijl de ontwerp-omgevingsverordening hier wel naar verwijst? Zijn hier nadere afspraken over te maken?

Antwoord

De Omgevingswet en de ZHOV treden op hetzelfde moment in werking: naar verwachting op 1 juli 2022. Tot die tijd is de onder het oude recht vigerende Omgevingsverordening Zuid-Holland van toepassing. Wanneer de omgevingsverordening die vigerend is voor de inwerkingtreding van de ZHOV nog gewijzigd wordt, zullen deze wijzigingen in de ZHOV verwerkt worden, mogelijk via een apart wijzigings- en aanvullingsspoor. Op die manier wordt de ZHOV voor inwerkingtreding nog op de laatste ontwikkelingen (onder andere door het definitief worden van Rijks-Omgevingswetgeving) aangepast. Zo blijft het beleid en de regelgeving voor en na de inwerkingtreding van de Omgevingswet inhoudelijk gelijk en actueel.

A006-ZZ085 Regels leiden tot hogere lasten

De nieuwe regels bij ophoo- en rioleringswerkzaamheden in slappe bodem leiden tot extra administratieve en onderzoekslasten ten opzichte van de huidige situatie. Ook op andere onderdelen lijken de mogelijkheden te worden beperkt en de lasten te worden vergroot. Hoe kunnen onnodige extra lasten worden voorkomen?

Antwoord

Als gevolg van voortschrijdende inzichten is besloten om de ontwerpregels in afdeling 3.4 en aanverwante regels over de bescherming van grondwaterkwaliteit buiten grondwaterbeschermingsgebieden voor nu niet op te nemen in de verordening. Het afgelopen jaar is benut om samen met gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven een beleidskader grondwaterkwaliteit te ontwikkelen, welke onderdeel zal zijn van het regionaal waterprogramma. Dit beleidskader zal leidend zijn voor de vormgeving en inhoud van de verordeningregels die worden meegenomen in het wijzigings- en aanvullingsspoor in aanloop naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Mogelijke lastenverzwaringen, en dan met name het voorkomen daarvan, zullen daarbij nadrukkelijk worden betrokken. Afdeling 3.4 is voor dit doeleinde op gereserveerd gezet. De opmerkingen van indiener omtrent de mogelijke gevolgen van de oorspronkelijke regeling worden dan ook betrokken bij de verdere vormgeving van deze regels in het wijzigings- en aanvullingsspoor.

A006-ZZ086 Betere afstemming gewenst

Indiener hoopt dat de provincie voorafgaand aan de vaststelling nog tijd neemt om het ontwerp af te stemmen met andere overheden. Indiener denkt graag met de provincie mee over passende definities en milieunormen voor de bedrijventerreinen.

Antwoord

De procedure voor de vaststelling van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening voorziet in de wettelijke verplichting voor alle provincies om vóór het van kracht worden van de Omgevingswet een omgevingsverordening vast te stellen. De Omgevingsverordening Zuid-Holland, die voor de inwerkingtreding van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening van toepassing is, dient hiervoor als basis en ingrijpende wijzigingen maken geen deel uit van de eerste vaststelling van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. De ZHOV zal echter met enige regelmaat worden herzien en voor bedrijventerreinen wordt de herziening voorafgegaan door de vaststelling van een nieuwe Zuid-Hollandse Bedrijventerreinenstrategie die hiervoor als basis zal dienen. Deze bedrijventerreinenstrategie en daarop volgende herziening van de omgevingsverordening wordt afgestemd met onder andere de gemeenten. Vooruitlopend hierop is de terminologie aangepast, maar nog voor de inwerkingtreding zal het nogmaals

aangepast worden in samenhang met de benodigde inhoudelijke wijzigingen. Zie A007-BM002 en A006 – BM005.

A006-BM005 Paragraaf 7.3.10, artikel 7.3.10.1 (uit de bijlage) [wordt: artikel 7.52]

Artikel 7.3.10.1 [wordt: artikel 7.52] roept veel vragen op, mede vanwege de invoering van de Omgevingswet:

1. Wat is het doel van het artikel? Volgens de toelichting heeft dit artikel nog steeds betrekking op het beschermen van hoge milieucategorie (HMC) bedrijventerreinen. Het artikel gaat over 'bedrijventerreinen' in het algemeen. Ook is er niet langer een kaart waarop de HMC-terreinen waren aangewezen, dat is nu niet zo.
2. Waarom de term hogere milieucategorie? In het omgevingsplan worden vestigingsmogelijkheden niet langer aangeduid met milieucategorieën maar met milieunormen en mogelijk met functietoekenning. De term milieucategorie verdwijnt in de overgangperiode dus gaandeweg. Indiener adviseert de provincie om met een alternatief te komen en denken daarin graag mee, samen met de andere omgevingsdiensten.
3. Verwant aan vraag 1: op welke gebieden heeft deze regel betrekking? Alleen HMC-terreinen of alle bedrijventerreinen? En wat ziet de provincie als een bedrijventerrein? Het begrip staat gedefinieerd in bijlage 1: "bedrijventerrein: terrein dat bestemd en geschikt is voor gebruik door handel, nijverheid, commerciële en niet- commerciële dienstverlening en industrie". Er is geen kaart opgenomen die aangeeft wat de provincie als bedrijventerrein ziet. Ook is bovenstaande definitie achterhaald, om te beginnen door de term 'bestemd' – bestemmingen bestaan niet met het omgevingsplan. En de term 'nijverheid' wordt al tientallen jaren niet meer gebruikt.

Advies:

Zoals nu geformuleerd is deze instructieregel niet uitvoerbaar. Indiener adviseert de provincie om verduidelijking en aanpassing te vragen: wat wil de provincie beschermen? Alleen de HMC-terreinen of alle bedrijventerreinen? In het eerste geval: welke terreinen zijn dat, nu de milieucategorieën gaan verdwijnen? En in het tweede geval: wat zien ze als bedrijventerrein? Overigens is het aan te bevelen dat gemeenten in hun omgevingsplan zelf aangeven wat ze zien als bedrijventerrein, transformatiegebied en dergelijke, en welke regels daarbij horen.

Antwoord

Het doel van deze instructieregels is de zorg voor voldoende ruimte voor bedrijven in hogere milieucategorieën. Het gaat om de continuering van de huidige regels hierover. De provincie is zich ervan bewust dat de term milieucategorieën gaat verdwijnen. Recentelijk is een nieuwe strategie voor bedrijventerreinen opgesteld. Deze zal nog worden vertaald in nieuw beleid en nieuwe regels. Dit zal bij een volgende herziening worden opgenomen in de omgevingsverordening. Vooruitlopend daarop zijn de regels grotendeels ongewijzigd gelaten. Wel is een minimale aanpassing gedaan zodat de terminologie in overeenstemming is met de Omgevingswet. Zie A006 – ZZ086 en A007-BM002.

A006-ZZ088 Artikel 7.5.4 [wordt artikel: 7.104] (Omgevingsvergunning ontgassen van binnenschepen)

Er komt een verbod (met vergunningplicht) voor varend ontgassen bij binnenschepen. Maar de beleidsregel(s) en indieningsvereisten voor vergunningaanvragen zijn nog niet bekend, en daar hangt veel vanaf.

Antwoord

Er geldt reeds sinds 2015 een verbod op het varend ontgassen vanaf binnenschepen. Daarvan kan onder het recht geldend voor de inwerkingtreding van de ZHOV bij uitzondering ontheffing worden verleend. In deze ZHOV is de ontheffing omgezet naar een omgevingsvergunning. Een ontheffing is tot op heden niet verleend. In deze lijn is ook de beoordelingsregel voor de verlening van een omgevingsvergunning voor het ontgassen geformuleerd (artikel 7.5.4.2 [wordt: artikel 7.104]). Zo'n omgevingsvergunning wordt in principe

niet verleend. Van deze hoofdregel kan worden afgeweken onder bijzondere omstandigheden voor een eenmalig geval en voor zover het belang van de bescherming van het milieu en de gezondheid niet onevenredig door die verlening wordt geschaad. Anders dan in de zienswijze is aangegeven, zijn de criteria voor verlening in de ZHOV dus aangegeven. Deze zijn niet afhankelijk van de eisen die worden gesteld aan de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het ontgassen. De indieningsvereisten zijn opgenomen.

A006-ZZ087 Detailopmerkingen (grondwateractiviteiten, grondwater instructieregels) bijlagen

Antwoord

Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlagen 2 en 3.

A007 – Gemeente Den Haag

A007-BM002 Bedrijventerreinen

Verzocht wordt om de formulering van *artikel 7.3.10.1 [wordt: artikel 7.52]* aan te passen conform de systematiek die zal worden toegepast in de Omgevingswet. Verder is het onduidelijk waarom er in dit artikel wordt verwezen naar een onherroepelijk omgevingsplan en niet naar een vastgesteld omgevingsplan. Tussen het moment van vaststelling van een omgevingsplan en het onherroepelijk worden daarvan kan een periode van enkele jaren zijn gelegen. Het lijkt merkwaardig dat geen rekening behoeft te worden gehouden met een vastgesteld omgevingsplan zolang dat plan nog niet onherroepelijk is.

Antwoord

De provincie is momenteel bezig met de actualisatie van de bedrijventerreinenstrategie. De inhoud van deze strategie zal vervolgens input vormen voor het omgevingsbeleid. Dit onderwerp met betrekking tot milieucategorieën wordt meegenomen in de actualisatie van de bedrijventerreinenstrategie. Vooruitlopend hierop is de terminologie aangepast, maar nog voor de inwerkingtreding zal het nogmaals aangepast worden in samenhang met de benodigde inhoudelijke wijzigingen. De reden dat verwezen wordt naar een onherroepelijk omgevingsplan is omdat bij een vastgesteld omgevingsplan het nog mogelijk is dat de provincie een reactieve interventie inzet of in beroep kan gaan tegen het vastgestelde omgevingsplan. Zie A006-ZZ086 en A006 – BM005.

A007-GW001 Grondwaterbeschermingsgebieden

Verzocht wordt om in de verordening aan te geven wat het onderscheid is tussen de begrippen 'grondwaterbeschermingsgebied' en 'grondwaterbeschermingszone'.

Antwoord

Dit is reeds gedaan in artikel 2.2.1 [wordt: artikel 2.2] van de omgevingsverordening en de bijbehorende toelichting. Hierin is een verduidelijkende tabel opgenomen. De grondwaterbeschermingszones vormen, samen met de waterwingebieden, boringsvrije zones en de gebieden voor aanvullende strategische voorraden het grondwaterbeschermingsgebied.

A007-ZZ007 Stiltegebieden

Bescherming van bepaalde (huidige) stiltegebieden kan door de provincie worden overgelaten aan gemeenten. Voor zover deze stiltegebieden binnen het grondgebied van indiener liggen, wil indiener daarover met de provincie in overleg treden.

Antwoord

Het is een wettelijke taak van de provincie om stiltegebieden aan te wijzen. De feitelijke bescherming kan inderdaad aan gemeenten worden overgelaten; de provincie staat open om hierover het gesprek te voeren. Bij de gelijkwaardige omzetting in deze eerste ZHOV is daar niet voor gekozen.

A007-ZZ008 Schietbanen

Indiener geeft de provincie in overweging om in *artikel 3.3.15.2 [wordt: artikel 3.73]* rekening te houden met een eerbiedigende werking voor reeds aanwezige schietbanen en -terreinen.

Antwoord

Deze regeling geldt alleen voor nieuw aan te leggen schietbanen. Bestaande schietbanen mogen nog uitgebreid of veranderd worden, indien daarvoor een omgevingsvergunning wordt verleend. In de toelichting is dit verduidelijkt.

A007-ZZ009 Overstromingen

Waarom wordt de bepaling wat de gemiddelde kans op overstroming van bepaalde locatiegebonden functie is, geregeld op provinciaal niveau en niet op landelijk niveau (*artikel 5.2.3 [wordt: artikel 5.8]*)? Kan nader worden aangegeven wat wordt verstaan onder 'overig gebied' (afdeling 5.2)?

Antwoord

In het Nationaal Bestuursakkoord Water hebben de overheden (Rijk, provincie, gemeenten en waterschappen) met elkaar afgesproken om de waterhuishouding zo snel mogelijk op orde te krijgen en te houden. Hierin is afgesproken dat de provincies de normen 'kans op overstroming' vastleggen in hun provinciale verordening, opdat de inspanningsverplichting voor het waterschap als waterbeheerder juridisch is vastgelegd. Daarmee is helder voor burgers en bedrijven hoe ver de zorgplicht van het waterschap strekt. Onder overig gebied wordt verstaan een gebied dat niet als andere functie is benoemd in artikel 5.2.3 [wordt: artikel 5.8].

A007-ZZ010a Eerbiedigende werking

Het is onduidelijk waarom er in *artikel 7.3.1.2 [wordt: artikel 7.15]* alleen een uitzondering wordt gemaakt voor activiteiten die op het moment van inwerkingtreding van die bepalingen rechtmatig worden verricht, want het kan toch ook gaan om activiteiten die wel rechtmatig zijn op grond van een omgevingsplan of -vergunning, maar die ter plaatse in de praktijk toch niet plaatsvinden? Kan dit artikel worden aangepast in de zin dat afdeling 7.3 niet van toepassing is voor zover de activiteiten op het maatgevende tijdstip mogen worden verricht (in plaats van worden verricht) op grond van de betreffende ruimtelijke instrumenten? Ingeval het de bedoeling is dat uitsluitend activiteiten die op het tijdstip van de inwerkingtreding van de bepalingen van de verordening rechtmatig worden verricht onder de eerbiedigende werking vallen, dan is de gemeente verplicht om de dan niet meer toegestane planologische activiteiten weg te bestemmen, maar daar kunnen dan wel claims voor nadeelcompensatie uit voortvloeien. Graag ontvangt indiener een bevestiging dat de eventueel daaruit voortvloeiende nadeelcompensatie dan voor rekening van de provincie komt.

Antwoord

De gemeente moet toepassing geven aan de instructieregels van afdeling 7.3 op het moment dat een omgevingsplan (dus ook het omgevingsplan van rechtswege, zijnde de bestemmingsplannen (zie A007-ZZ011), wordt gewijzigd. Of uiterlijk binnen drie jaar na inwerkingtreding van de omgevingsverordening (artikel 7.3.1.3.) [wordt: artikel 7.14], als een omgevingsplan niet in overeenstemming is met een instructieregel.

Artikel 7.3.1.2 [wordt: artikel 7.15] zorgt ervoor dat bij het wijzigen van het omgevingsplan de instructieregels niet toegepast hoeven te worden bij het opnieuw stellen van regels die activiteiten mogelijk maken voor activiteiten die op het tijdstip van inwerkingtreding van de omgevingsverordening rechtmatig worden verricht op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Hierdoor kunnen activiteiten die al worden verricht weer worden toegelaten, ook al zijn die in strijd met instructieregels. Activiteiten die niet worden verricht vallen hier niet onder.

De instructieregels gelden dus voor nieuwe activiteiten en voor activiteiten die waren toegestaan in het omgevingsplan of omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, waaraan geen uitvoering is gegeven. Op deze wijze wordt voorkomen dat ongewenste activiteiten in het omgevingsplan tot in lengte van jaren in theorie mogelijk blijven (en dus ook in de praktijk nog kunnen worden uitgevoerd). Voor de goede orde is het dus niet de bedoeling dat alle toegestane activiteiten die niet worden verricht onmogelijk worden gemaakt (in oude termen: weg te bestemmen), maar alleen die niet worden verricht en die in strijd zijn met de instructieregels. Omdat er situaties kunnen zijn waarbij dit onredelijk zou kunnen uitpakken, biedt de omgevingsverordening wel een afwijkingsmogelijkheid (artikel 7.3.1.2, eerste lid, onder c) [wordt: artikel 7.15].

Nadeelcompensatie is alleen aan de orde bij gevallen als bedoeld in artikel 15.1, eerste lid, van de Omgevingswet. Een instructieregel in een omgevingsverordening betreft geen geval dat valt onder de

reikwijdte van dit artikel. De daaruit voortvloeiende nadeelcompensatie komt dus niet voor rekening van de provincie.

De formulering van het artikel over eerbiedigende werking in combinatie met het artikel over de aanpassingstermijn en de toelichtingen zijn verbeterd en verduidelijkt.

A007-ZZ010b Eerbiedigende werking

Artikel 7.3.1.2 [wordt: artikel 7.15] lijkt ook geen rekening te houden met activiteiten die zijn opgenomen in een vastgesteld (deelgebied van het) omgevingsplan of -vergunning, waarvan de vaststelling heeft plaatsgevonden voorafgaand aan het tijdstip van de inwerkingtreding van die bepalingen (in afdeling 7.3), maar welke op dat moment nog niet mogen worden verricht, omdat de inwerkingtreding van het (deelgebied van het) omgevingsplan, danwel de inwerkingtreding van de omgevingsvergunning op een later moment plaatsvindt dan de besluiten tot vaststelling/verlenen van respectievelijk het (deelgebied van het) omgevingsplan of de omgevingsvergunning. Ook in deze situaties zou met eerbiedigende werking rekening moeten worden gehouden. Verzocht wordt om de omgevingsverordening op dit punt aan te passen.

Antwoord

Mocht een omgevingsplan gewijzigd worden, dan kan een beroep worden gedaan op artikel 7.3.1.2 [wordt: artikel 7.15] op het moment van vaststelling van (de wijziging van) het omgevingsplan. Als op dat moment bepalingen in afdeling 7.3 in werking zijn getreden is de hoofdregel dat daar rekening mee wordt gehouden. Wordt een activiteit rechtmatig verricht conform artikel 7.3.1.2 [wordt: artikel 7.15] op het moment van vaststelling van (de wijziging van) het omgevingsplan, dan zijn de instructieregels over die activiteit dus niet van toepassing op die vaststelling. Mochten er nieuwe bepalingen in afdeling 7.3 van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening in werking treden na vaststelling, maar voor inwerkingtreding van de wijziging van het omgevingsplan, dan hoeft daar dus geen rekening mee te worden gehouden.

Voor de toepassing van artikel 7.3.1.2. [wordt: artikel 7.15] is het dus relevant of de activiteit wordt verricht op het tijdstip van het vaststellen van een wijziging van een omgevingsplan. Aangezien de provincie het onwenselijk vindt dat nog niet verrichte activiteiten die niet in overeenstemming zijn met de instructieregels tot in lengte van jaren in theorie mogelijk blijven (en dus ook in de praktijk nog kunnen worden uitgevoerd), zijn de instructieregels van afdeling 7.3 wel van toepassing op een wijziging van het omgevingsplan die activiteiten mogelijk blijft maken die strijdig zijn met instructieregels, en op het moment van vaststelling van het omgevingsplan, nog niet worden verricht.

De formulering van het artikel over eerbiedigende werking in combinatie met het artikel over de aanpassingstermijn en de toelichtingen zijn verbeterd en verduidelijkt.

A007-ZZ011 Aanpassingstermijn omgevingsplan

Verzocht wordt om duidelijkheid te bieden of bij de eerste keer dat in de bepaling 7.3.1.3 [wordt: artikel 7.14] de term 'omgevingsplan' is gebruikt, wordt bedoeld op het definitieve omgevingsplan en dus niet op het omgevingsplan van rechtswege. Indien het definitieve omgevingsplan wordt bedoeld, dan wordt voor wat betreft de transitiefase verzocht rekening te houden met de door het Rijk voor die periode vastgestelde systematiek. Teneinde gemeenten voldoende gelegenheid te geven om de transitie tijdig af te kunnen ronden, heeft het Rijk voor de buitenplanse omgevingsvergunningen bepaald dat deze niet eerder dan binnen een termijn van 5 jaar, gerekend vanaf het jaar 2029, moeten zijn verwerkt en opgenomen in het omgevingsplan. Verzocht wordt daarom om dit artikel, overeenkomstig de systematiek van het Rijk, in werking te laten treden met een ingang van 1 januari 2029. Artikel 15.3 van de verordening biedt daartoe mogelijkheid.

Antwoord

De aanpassingstermijn heeft betrekking op het omgevingsplan. Daaronder valt het omgevingsplan van rechtswege (dus de bestemmingsplannen die, na inwerkingtreding van de Omgevingswet, de status krijgen van omgevingsplan). De provincie gaat er vanuit dat het overgrote deel van die bestemmingsplannen al in overeenstemming is met de omgevingsverordening. De meeste instructieregels stonden in een vergelijkbare vorm al in de omgevingsverordening zoals die inwerking is voor de ZHOV en in de daarvoor geldende Verordening ruimte. Omdat bestemmingsplannen ook al aan die regels moesten voldoen, zal de noodzaak tot aanpassing beperkt zijn. Het is dus niet noodzakelijk om een uitzondering te maken, via latere intwerkingtreding. De formulering van het artikel over de aanpassingstermijn in combinatie met het artikel over eerbiedigende werking en de toelichtingen zijn verbeterd en verduidelijkt.

A007-ZZ012 Regionale visie voor wonen of bedrijventerreinen

Visies zijn bedoeld als zelfbindende beleidsdocumenten. Alleen via instructieregels kan rechtstreekse invloed worden uitgeoefend op hetgeen er in een omgevingsplan mag worden opgenomen. Verzocht wordt daarom om *artikel 7.3.7.1, sub 3 [wordt: artikel 7.45]*, te schrappen.

Antwoord

Een visie is inderdaad een zelfbindend document. Als het wenselijk is rechtstreekse invloed uit te oefenen op het omgevingsplan kunnen onderdelen van de betreffende visie worden opgenomen in een instructieregel. Dat kan ook via een verwijzing naar het (betreffende) onderdeel van de visie.

A007-ZZ013 Verwijzing naar Programma Ruimte

Onder andere *artikelen 7.3.7.1[wordt: artikel 7.45]* en *7.3.8.1 [wordt: artikel 7.48]* verwijzen naar het Programma ruimte. Graag wil de indiener geïnformeerd worden over de status van dit programma in relatie tot het instrumentarium van de Omgevingswet. Ook verneemt indiener graag hoe het Programma ruimte zich straks zal verhouden tot de (Rijks-)Omgevingsagenda.

Antwoord

Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet zal het Programma ruimte, althans onderdelen daarvan, opgaan in het door gedeputeerde staten vastgestelde omgevingsprogramma. De verwijzingen zijn waar nu mogelijk zo veel mogelijk vermeden door waar het normstelling betrof deze in de omgevingsverordening op te nemen of hiervoor voorlopig een verwijsbepaling in een bijlage op te nemen. Gezien de complexiteit volgt eventuele opname van die inhoud in de bijlagen met verwijsbepalingen later. Het omgevingsprogramma staat los van de (Rijks-)omgevingsagenda. Vanzelfsprekend vindt wel afstemming plaats tussen de verschillende instrumenten.

A007-ZZ014 Grootstedelijke toplocatie/centrumlocatie CID

Indiener streeft naar een grootstedelijke toplocatie/centrumlocatie binnen het hele CID, dus ook rond Hollands Spoor. Indiener verzoekt het gehele CID-gebied als 'kantoorgebied categorie 1' aan te duiden, als bedoeld in *artikel 7.3.9.2. [wordt: artikel 7.51]*

Antwoord

De provincie past op basis van de zienswijze de toplocatie Den Haag in de provinciale kantorenstructuur aan naar: Den Haag (Nieuw Centraal, Nieuw Centrum, Beatrixkwartier, Utrechtsebaan en binnenstad, Nieuw-Laakhaven HS).

A007-ZZ015 Bodem

Wat wordt er verstaan onder de term 'bodemgevoelig gebouw' in de zin van artikel 7.3.23.1 en voor welke locaties speelt dit?

Antwoord

In artikel 5.89g van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) is aangegeven wat onder een bodemgevoelig gebouw wordt verstaan. Het gaat hierbij om een gebouw of een gedeelte daarvan dat de bodem raakt en waarvan aannemelijk is dat personen ongeveer twee uur aaneengesloten zullen verblijven, een woonwagen of een woonschip. In artikel 5.89h van het Bkl is opgenomen wat onder bodemgevoelige locaties worden verstaan.

Overigens zal als gevolg van voortschrijdende inzichten artikel 7.3.23.1 komen te vervallen en de inhoud daarvan worden betrokken bij de verdere vormgeving van de regels zoals die uit het beleidskader grondwaterkwaliteit zullen voortvloeien. Zie ook A006 – ZZ085.

A007-ZZ016 Indieningsvereisten ontheffing

Het is niet duidelijk wat wordt bedoeld met *artikel 7.3.25.2 [wordt: artikel 7.83]*, waarin is bepaald dat een verzoek om ontheffing een motivering bevat dat het verzoek is gedaan in overeenstemming met de raad. Moet de term 'overeenstemming' dan worden uitgelegd als dat er een (bindend) advies van de raad moet worden overlegd en zo ja, waarom is dat dan niet als zodanig in het betreffende artikel vastgelegd?

De in *artikel 7.3.25.4 [wordt: artikel 7.85]* opgenomen termijn impliceert dat een gemeente een omgevingsplan moet vaststellen met gebruikmaking van de ontheffing, welke dan mogelijk nog in rechte wordt aangevochten. Vervolgens zal er dan ook een gerechtelijke procedure tegen het omgevingsplan moeten worden opgestart om te voorkomen dat dit plan formele rechtskracht verkrijgt. Indien het verlenen van de ontheffing als een besluit moet worden aangemerkt, dan zou het meer voor de hand liggen om te bepalen dat een omgevingsplan moet worden vastgesteld binnen 2 jaar na het onherroepelijk worden van de ontheffing. Ingeval de ontheffing van gedeputeerde staten als een besluit moet worden aangemerkt waartegen rechtsmiddelen openstaan, dan wordt verzocht om de redactie van dit artikel zodanig aan te passen dat er tot intrekking van de ontheffing kan worden overgegaan nadat een termijn van 2 jaar is verstreken na het onherroepelijk worden van de ontheffing.

Antwoord

Een situatie waarbij gedeputeerde staten ontheffing verlenen voor een ontwikkeling die onvoldoende draagvlak heeft binnen de gemeente, achten de provincie onwenselijk. Vandaar dat een motivering nodig is waaruit blijkt dat het verzoek in overeenstemming is gedaan met de raad. Dit betekent niet dat de raad per geval voorafgaande toestemming moet verlenen. De instemming kan ook blijken uit een vastgestelde beleidsdocument, zoals een visie. Artikel 7.3.25.4 [wordt: artikel 7.85] zal in de praktijk nauwelijks toegepast worden en is meer bedoeld als een mogelijk om te voorkomen dat ontheffingen onbepaald geldig blijven. In concrete situaties is altijd een afweging nodig over de redelijkheid van de toepassing van dit artikel. Dus als langdurige procedures de reden zijn waarom de ontwikkeling waarvoor de ontheffing is verleend nog niet is gerealiseerd, zal dat meewegen bij de afweging over de toepassing van het artikel.

A007-ZZ017 Afwijkingmogelijkheden bestaande bouw- en gebruiksrechten

Artikel 7.3.25.5 lijkt er vanuit te gaan dat er periodieke herzieningen van het omgevingsplan gaan plaatsvinden. Een omgevingsplan wordt normaliter alleen aangepast indien er zich veranderingen voordoen in het kader van de fysieke leefomgeving. Verzocht wordt om dit artikel nader te motiveren.

Antwoord

De afwijkingmogelijkheid voor bestaande bouw- en gebruiksrechten biedt de gemeente ruimte om deze opnieuw toe te laten in het omgevingsplan, ook al is nog geen gebruik gemaakt van deze bouw- en gebruiksrechten en zijn deze in strijd met de regels van de omgevingsverordening. Reden hiervoor is dat het in sommige situaties onredelijk is als deze bouw- en gebruiksrechten geschrapt moeten worden. Dat er straks geen (verplichte) periodieke herzieningen plaats zullen vinden, betekent niet dat er geen behoefte meer zal bestaan aan deze afwijkingmogelijkheid

A007-ZZ018 Verontreinigen

Artikel 7.4.1 sub 2 [wordt: artikel 7.92] vormt een uitzondering op hetgeen is bepaald in de waterschapsverordening. Voor de toepassing van deze regels lijkt het erop dat de verbodsbepaling met betrekking tot deze activiteit is opgenomen in de waterschapsverordening, terwijl de bepaling die het mogelijk maakt om hiervan te kunnen afwijken is opgenomen in de omgevingsverordening. Voor eenduidigheid en kenbaarheid lijkt het voor de hand te liggen om het verbod en de afwijkingmogelijkheid in één regeling op te nemen. Daarom wordt verzocht dit te verklaren.

Antwoord

Dit staat er inderdaad onduidelijk. De redactie van het artikel is aangepast.

A007-ZZ019 Begrippen in bijlage II

Enkele definities uit deze bijlage geven aanleiding voor een reactie:

- Adviescommissie detailhandel Zuid-Holland: verzocht wordt het woord 'ruimtelijke' te schrappen uit de begripsomschrijving, omdat het niet aan de commissie is om zich naast het gericht kijken naar de planologische effecten, bezig te houden met ruimtelijke effecten.
- Openbaar riool: verzocht wordt om gemeentelijk de woorden 'of waterschap' in te voegen, omdat het waterschap ook rollen in eigendom of beheer heeft.
- Toestel: kan provincie aangeven waarom een luchtvaartuig of motorvoertuig zijn uitgezonderd van de begripsomschrijving 'toestel' en waarom bijvoorbeeld een boot of ander vaartuig daarvan niet is uitgezonderd?

Antwoord

Adviescommissie detailhandel Zuid-Holland: vanwege het grote belang van detailhandel voor de leefbaarheid, de aantrekkelijkheid en economie van Zuid-Holland, voert de provincie al jaren (ruimtelijk) detailhandelsbeleid. Het provinciaal ruimtelijk detailhandelsbeleid streeft onder andere naar het behoud van de leefbaarheid van stadscentra en het voorkomen van leegstand als gevolg van nieuwe detailhandelsontwikkelingen. De toelaatbaarheid van grootschalige ontwikkelingen is daarmee afhankelijk van de ruimtelijke effecten die een dergelijke ontwikkeling met zich meebrengt. Met het oog hierop moet worden aangetoond dat het woon- en leefklimaat en de ruimtelijke kwaliteit niet onevenredig worden aangetast. Het gaat daarbij onder meer om het voorkomen van onaanvaardbare leegstand en het voorkomen van duurzame ontwrichting van het voorzieningenniveau waar het gaat om de eerste levensbehoeften. Bij grote nieuwe detailhandelsontwikkelingen dient een gemeente daarom ook een objectieve validatie uit te laten voeren door de adviescommissie detailhandel Zuid-Holland op de (regionale) kwantitatieve en kwalitatieve behoefte en de ruimtelijke effecten van de nieuwe detailhandel. De commissie beoordeelt in dat kader of gemeenten de behoefte aan nieuwe detailhandelsontwikkelingen voldoende hebben aangetoond, de plannen het woon- en leefklimaat niet onevenredig aantasten en er geen onaanvaardbare leegstand ontstaat. Het advies van de commissie en de onderliggende gegevens

zijn mede bepalend voor de vraag of een ontwikkeling aanvaardbaar is. Van het advies kan overigens door gemeente en/of provincie gemotiveerd afgeweken worden. Een objectieve toets op de onderbouwing van de ruimtelijk effecten van nieuwe grootschalige detailhandelsontwikkelingen door een onafhankelijke adviescommissie blijft de provincie, van groot belang achten.

Openbaar riool: in de Omgevingswet komt het begrip openbaar vuilwaterriool voor. Dit begrip dekt dat waterschappen ook riolen in eigendom of beheer heeft. Overal waar openbaar riool in de artikelen voorkwam is dit veranderd in openbaar vuilwaterriool en de begripsbepaling is verwijderd uit de ZHOV omdat de begripsbepalingen uit de Omgevingswet al van toepassing zijn.

Toestel: de omgevingsverordening reguleert het gebruik van toestellen als activiteit met de stilte-regels. Onder toestellen vallen van oudsher geen luchtvaartuigen en motorvoertuigen. Het gebruik van motorvoertuigen in stiltegebieden is wel gereguleerd: niet buiten de openbare weg en niet in toertocht.

A008 – Gemeente Alphen aan den Rijn

A008-NN020 Beschermingscategorie 2 N11 (nabij Bosrand) te Alphen aan de Rijn

Indiener verzoekt de provincie de NNN-strook in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening te wijzigen, conform de in de zienswijze bijgevoegde afbeelding. Tevens wordt verzocht om de tevens op de locatie opgenomen aanduiding beschermingscategorie 2 in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening te amoveren.

Antwoord

De gemeente is voornemens om een omgevingsvergunning te verlenen voor de realisatie van een zonnepark. Een deel van de locatie waar dit zonnepark is gesitueerd valt binnen beschermingscategorie 2 voor recreatie. Het gebied heeft op dit moment geen recreatieve waarde en is ook niet toegankelijk voor recreanten. Gezien de locatie (gelegen tussen spoor en N11 en aan de oostkant een bedrijventerrein) is de aanleg van recreatie op deze locatie ook niet logisch. De zienswijze is overgenomen en het gebied met de beschermingscategorie 2 voor recreatie is uit de geometrische begrenzing in de omgevingsverordening geschrapt. De natuurstrook ter plaatse is gewijzigd op de voorgestelde manier. Er is alleen sprake van een grensverlegging en niet van een verkleining van de oppervlakte van het NNN.

A008-RE013 Greenport Boskoop – Energietransitie

In de afgelopen jaren is voor vele Greenportbedrijven een zeer urgente situatie ontstaan naar aanleiding van de gestagneerde energielevering en -afname van Liander. Indiener doet daarom een beroep op medewerking om coulant en ruimhartig om te gaan met creatieve oplossingen voor de korte termijn. Indiener vraagt te voorzien in voldoende ruimtelijk-juridische mogelijkheden waarmee energie-opwekking met zon en wind ten behoeve van lokale energie-grids op korte termijn als maatwerk mogelijk kan worden gemaakt.

Antwoord

Op dit moment werkt de provincie samen met de gemeenten aan de RES1.0 voor Holland Rijnland. De uitkomsten van dit proces zullen ter vaststelling worden voorgelegd aan de betrokken raden, provinciale staten en algemene besturen van de waterschappen. Na vaststelling gaan de betrokken overheden de ruimtelijke consequenties van de besluiten opnemen in hun omgevingsinstrumentarium. Vooralsnog wil de provincie samen met gemeenten kijken naar maatwerkoplossingen en ruimte binnen het huidige beleid van de provincie.

A008-RE014 Opmerkingen met betrekking tot de kaders rondom energie opwekking

Indiener ziet graag dat de ruimtelijke kaders voor het plaatsen van windturbines en zonneweides verruimd zullen worden, omdat uit het referentiebeeld is gebleken dat in regio Holland Rijnland de afgesproken ambities voor de opwekking van duurzame elektriciteit niet kunnen worden behaald binnen het huidige ruimtelijke beleid van de provincie.

Antwoord

Zie A004 – RE001.

A008-ZZ089 Wonen en mobiliteit

Indiener wil benadrukken dat ook binnen de provinciale verordening om versoepeling, flexibiliteit en medewerking gevraagd wordt ten aanzien van de woningbouwontwikkeling (binnen- en buitenstedelijk), nieuwe vervoerdiensten, werkgeversaanpak, toekomstige lightrailssystemen en aanpak van sluipverkeer. Met de verdichting neemt de druk op het mobiliteitssysteem immers toe, zeker op de Eisenhowerlaan en de N207-noord. Aansluitend vindt indiener het plan voor de aanleg van een transferium naast de N207-Eisenhowerlaan in Alphen-stad een realistische optie die uitermate relevant is voor de bereikbaarheid van de stad als geheel, de inliggende wijken en de omliggende dorpen. Indiener verzoekt hierop in de verordening te anticiperen.

Antwoord

In de zienswijze is niet duidelijk gemaakt welke onnodige beperkingen voortvloeien uit de omgevingsverordening voor de door de indiener genoemde ontwikkelingen. De omgevingsverordening bevat weliswaar regels voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen, maar die vloeien voort uit de Rijksregels over de ladder voor duurzame verstedelijking. De regels voor woningbouw zijn erop gericht dat voldoende woningen worden gerealiseerd, maar daarbij is het wel van belang dat de juiste woning op de juiste plek komt, ook bekeken vanuit mobiliteitsperspectief. Op 17 september 2020 heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de gemeente Alphen aan den Rijn en Provincie Zuid-Holland met wethouders Van As en Van Velzen en gedeputeerden Koning en Vermeulen, waarbij door de indiener genoemde punten aan de orde zijn geweest en afspraken zijn gemaakt in het kader van de actualisatie van het noordelijk deel van de corridorstudie N207.

A008-ZZ090 Greenport Boskoop – Kasoppervlak PCT-terrein

In de ZHOV is aangegeven dat een bestemmingsplan voor gronden binnen het boom- en sierteeltgebied PCT-terrein kan voorzien in kassen bij volwaardige boom- en sierteeltbedrijven, tot 50% van het beteelbare oppervlak per bedrijf. In de praktijk blijkt dit percentage niet toereikend. Het verzoek is dan ook het percentage te verruimen naar 70%.

Antwoord

De gemeente heeft eind 2018 in haar zienswijze op de beleidsneutrale omzetting van het bestaande beleid voor de fysieke leefomgeving vrijwel dezelfde zienswijzen ingediend over de provinciale regels voor boom- en sierteeltgebied. De provincie heeft in de Nota van beantwoording van 22 januari 2019 daar als volgt op gereageerd.

“De afgelopen jaren zijn er door de gemeente Alphen aan den Rijn meerdere visies over de Greenport Boskoop vastgesteld. Wij hebben in onze zienswijze van 17 oktober 2018 op de Integrale visie op transformatiegebieden binnen de Greenport regio Boskoop geconcludeerd dat de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport Regio Boskoop uit 2009 niet meer actueel is en de wens uitgesproken dat deze door de desbetreffende gemeenten wordt geactualiseerd. Graag worden wij nauw betrokken bij de totstandkoming van deze nieuwe integrale visie op de Greenport. Deze zullen wij dan vervolgens betrekken bij een volgende herziening van het provinciale omgevingsbeleid. Met uw verzoek om kaart 11 (Greenports) voor vier locaties aan te passen u mogelijkheden creëren voor Ruimte-voor-Ruimte woningen

ten behoeve van de herstructurering van de Greenport. De Omgevingsverordening bevat reeds voldoende flexibiliteitsbepalingen om, binnen de gestelde voorwaarden, hieraan mee te werken. Een contouraanpassing voor deze locaties is dus niet noodzakelijk. Voor het verhogen van het percentage kassen op het PCT-terrein willen we eerst met u in gesprek over de noodzaak hiervan en over de verdere invulling van het PCT-terrein als onderdeel van de nieuwe integrale visie op de Greenport.”

De gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk en Waddinxveen bereidden op het moment dat de ontwerp ZHOV ter inzage lag de eerste herziening van de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport Regio Boskoop (ISV) voor, waarmee in wordt gegaan op het door provincie bovengenoemde verzoek. Het concept van deze herziening is op 1 juli 2020 besproken door het Algemeen Bestuur van de Stichting Greenport Boskoop en wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de colleges en raden van de genoemde gemeenten. De vastgestelde herziening zal de provincie vervolgens betrekken bij een volgende herziening (herziening 2021) van het provinciale omgevingsbeleid. Nu al meenemen van de herziening van de ISV in de voorliggende vaststelling van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening – op basis van een zienswijze en zonder eerst een ontwerp hiervan ter inzage te leggen – vindt de provincie prematuur.

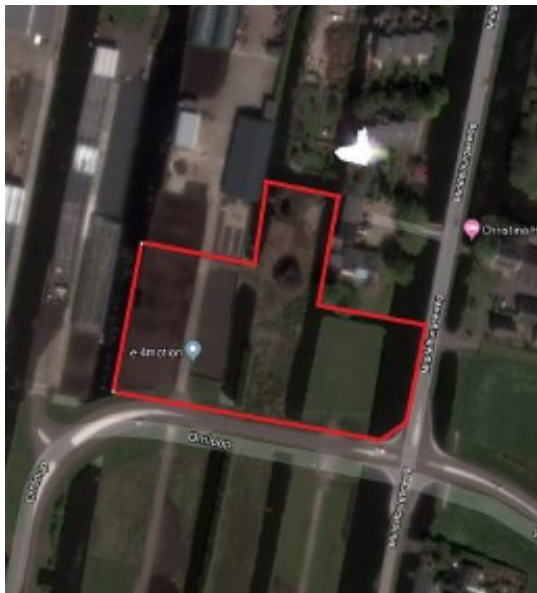
A008-ZZ091 Greenport Boskoop – Aanpassing sierteeltcontour

Voor de volgende locaties wordt gevraagd om een aanpassing van het boom- en sierteeltgebied in de ZHOV. Indiener verzoekt om de begrenzing voor deze locaties in de ZHOV in overeenstemming te brengen met de gemeentelijke begrenzing:

- Koppengebied De Lansing. De Landschapsvisie Zuidwijk voorziet in het realiseren van bebouwing aan de noordzijdegrens van het gebied de Lansing en ten zuiden van de inmiddels gerealiseerde rondweg. Rekening houdende met de kwaliteitseisen uit de Landschapsvisie Zuidwijk, acht indiener de percelen uitermate geschikt voor het realiseren van “Ruimte-voor-Ruimte”-woningen en wordt voorgesteld om de koppen uit de sierteeltcontour te halen. Op de in de zienswijze bijgevoegde afbeelding zijn de koppen rood omkaderd weergegeven.

- Locatie Ravestein. Deze locatie is in de Landschapsvisie Zuidwijk aangewezen als een locatie voor een kleinschalige “Ruimte-voor-Ruimte”-woningbouw ontwikkeling. Bij de tweede actualisatie van het bestemmingsplan Buitengebied Boskoop is reeds medewerking verleend aan het realiseren van 3 woonkavels. Recent is een postzegelplan vastgesteld waarmee op deze locatie nog een woning kan worden gebouwd. Op de in de zienswijze bijgevoegde afbeelding zie je het rood omkaderd gebied.

Antwoord
Zie A008 - ZZ090.

A008-ZZ092 Greenport Boskoop – Transformatiegebieden

Indiener vraagt om de transformatiegebieden Loeteweg en Voorweg oost (beiden Hazerswoude), Goudse Rijkweg nabij 151, Biezen/Reijerskoop, Laag-Boskoop/Zijde oost, Biezen/Rijneveld en Zuidkade in de ZHOV aan te duiden als maatwerkgebieden. Ook vindt indiener het wenselijk dat in de ZHOV wordt vastgelegd dat in het bestemmingsplan de begrenzing van sierteeltcontour in beperkt mate kan worden aangepast, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de omvang en de bruikbaarheid van het boom- en sierteeltgebied.

Antwoord
Zie A008 - ZZ090.

A008-ZZ093 Detailopmerkingen (grondwateractiviteiten, grondwater instructieregels) bijlagen

Antwoord
Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlage 2 en 3.

A009 – Gemeente Hillegom

A009-RE002 Regionale Energie Strategie

Samen met de provincie en gemeenten in Holland Rijnland is indiener bezig met het opstellen van de Regionale Energiestrategie (RES). Indiener merkt hierbij op dat de restricties vanuit de ontwerp-omgevingsverordening en de aangewezen locaties voor windenergie (*paragraaf 7.3.20 [wordt: paragraaf 7.3.21]*) het behalen van de (regionale en lokale) ambities van het Klimaatakkoord Holland Rijnland in de weg staan. Indiener verwacht hierin van de provincie een meewerkende houding voor een goede ruimtelijke inpassing van duurzame energieopwekking in relatie tot het (behoud van) het cultuurlandschap.

Antwoord

Zie A004-RE001.

A009-ZZ049 Ja, mits houding

Indiener zou graag zien dat ook de omgevingsverordening een 'ja, mits'-houding (uitnodigingsplanologie) bevat, overeenkomstig de Omgevingswet, met als doel het tot stand komen en bevorderen van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving met aandacht voor duurzame ontwikkeling en tegelijkertijd om burgerinitiatieven een kans te geven.

Antwoord

Zie A004-ZZ005.

A009-ZZ050 Beleidsrijke inhoudelijke wijzigingen via de LTA

Voor wat betreft beleidsrijke inhoudelijke wijzigingen, die via de Lange Termijn Agenda worden geprogrammeerd, gaat indiener in de toekomst graag met de provincie in gesprek.

Antwoord

Zie A004-ZZ006.

A010 – Gemeente Bodegraven Reeuwijk

A010-RE003 Regionale Energiestrategie

Indiener vraagt provincie om in de omgevingsverordening rekening te houden met de Regionale Energiestrategie (RES) en hiervoor ruimte te bieden.

Antwoord

Op dit moment werkt de provincie samen met de gemeenten aan de RES1.0 voor Midden-Holland. De uitkomsten van dit proces zullen ter vaststelling worden voorgelegd aan de betrokken raden, provinciale staten en algemene besturen van de waterschappen. Na vaststelling gaan de betrokken overheden de ruimtelijke consequenties van de besluiten opnemen in hun omgevingsinstrumentarium.

A010-ZZ055 Romeinse Limes

Op de bij de verordening behorende kaart 'Romeinse Limes' is de begrenzing van de limeszone voor wat betreft de gemeente onjuist aangegeven. De actuele ligging van de limesweg is te vinden in het rapport van archeologisch adviesbureau Vestigia met rapportnummer V1820 'Waarderend onderzoek naar de Nedergermaanse Limesweg in het kader van de UNESCO-voordracht te Hazerswoude [Rijndijk, Alphen aan den Rijn, Zwammerdam, Bodegraven en Woerden (gem. Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk en Woerden)']'.

Antwoord

De actuele ligging van de Limesweg, zoals opgenomen in het rapport 'Waarderend onderzoek naar de Neder-Germaanse Limesweg in het kader van de UNESCO-voordracht te Hazerswoude-Rijndijk, Alphen aan den Rijn, Zwammerdam, Bodegraven en Woerden (gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk en Woerden)' -adviesbureau Vestigia rapportnummer V1820- wordt overgenomen in de bij de omgevingsverordening behorende geometrische begrenzing 'Neder-Germaanse Limes'. De gevraagde wijziging van de begrenzing van de Neder-Germaanse Limes in de gemeente Bodegraven Reeuwijk gaat over de buiten de voor werelderfgoed aangewezen gebieden gelegen begrenzing van de Neder-Germaanse Limes. Het deel van de begrenzing waar indiener op doelt, is het deel van de Limes dat géén onderdeel is van het dossier Werelderfgoed (namelijk het stuk tussen Alphen en Bodegraven/Woerden). De kaarten zijn doorgenomen met de specialist van de Nederlandse Limes Samenwerking (NLS) op de juiste positie van de Limesweg en het Kanaal naar aanleiding van de laatste onderzoeken voor Werelderfgoed. Het 'beetje licht' dat er is betreft de verwachting aan weerszijden van de weg (hoe breed moet je de verwachtingszone maken, de "trekkan", naast de aangetroffen weg of Kanaal). Dat wordt nu opgelost. Deze aanpassing is overgenomen in de geometrische begrenzing 'Neder-Germaanse Limes' in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening.

A011 – Gemeente Hoeksche Waard

A011-RE004 Regionale Energiestrategie (RES)

Indiener verneemt graag op welke wijze de provincie omgaat met ontwikkelingen op het gebied van de Regionale Energiestrategie (RES) in relatie tot de omgevingsverordening. Een aanpassing van provinciaal beleid is namelijk nodig om zonne- en windparken planologisch mogelijk te maken.

Antwoord

Op dit moment werkt de provincie samen met de gemeente en andere partners aan de RES1.0 voor de Hoeksche Waard. De uitkomsten van dit proces zullen ter vaststelling worden voorgelegd aan de raad, provinciale staten en algemene besturen van de waterschappen. Na vaststelling gaan de betrokken overheden de ruimtelijke consequenties van de besluiten opnemen in hun omgevingsinstrumentarium.

A011-ZZ056 Gelijkwaardige omzetting

Door het gelijkwaardig omzetten van de bestaande verordening naar het stelsel van de Omgevingswet, kan de door provincie opgestelde ontwerp-verordening hierin belemmerend werken. Indiener gaat ervan uit dat (nieuwe) initiatieven wel in de lijn en de mogelijkheden van de Omgevingswet beoordeeld zullen worden en dat de verordening daarop ook op korte termijn zal worden gaactualiseerd en ingericht.

Antwoord

De Zuid-Hollandse Omgevingsverordening sluit aan op het systeem van de Omgevingswet. Grote inhoudelijke veranderingen zijn niet beoogd. Inhoudelijke veranderingen lopen via aparte besluitvormingsprocessen die via de Lange Termijn Agenda (LTA) worden geprogrammeerd. De LTA is een instrument van provinciale staten. Beleidsveranderingen die via de LTA gestart worden, kunnen leiden tot aanpassingen van de ZHOV. Daarbij kan vervolgens rekening worden gehouden met de mogelijkheden van de Omgevingswet.

A012 – Gezamenlijke reactie van gemeentes Brielle, Hellevoetsluis, Nissewaard en Westvoorne

A012-RE012 Regionale Energiestrategie (RES)

Op dit moment lijkt het omgevingsbeleid nog geen rekening te houden met de concept-Regionale Energiestrategie (RES). Indiener vindt het belangrijk dat de RES uitvoerbaar is en blijft dan ook graag met de provincie hierover in overleg.

Antwoord

Op dit moment werkt de provincie samen met de gemeenten aan de RES1.0 voor Rotterdam – Den Haag. De uitkomsten van dit proces zullen ter vaststelling worden voorgelegd aan de betrokken raden, provinciale staten en algemene besturen van de waterschappen. Na vaststelling gaan de betrokken overheden de ruimtelijke consequenties van de besluiten opnemen in hun omgevingsinstrumentarium.

A012-ZZ079 Administratieve lasten

Onderdelen van de ontwerp-ZHOV die nu nog in de Wet bodembescherming staan brengen – wellicht onbedoeld – een verzwaring van administratieve lasten en een beperking van de mogelijkheden voor initiatiefnemers met zich mee. Indiener vraagt zich af in hoeverre dit past binnen de uitgangspunten van de wetswijziging.

Antwoord

De impact van de Aanvullingswet bodem op de rol van de provincie en de ZHOV is lange tijd onduidelijk geweest. Met het aanvullingsspoor bodem worden door het Rijk nieuwe beleidsmatige keuzes gemaakt. Het gevolg hiervan is dat de provincie zich heeft moeten herbezinnen op haar taak in relatie tot de bescherming van de kwaliteit van het grondwater. Ten tijde van het ontwerp werd gezocht naar hoe dit precies vormgegeven kon worden. Inmiddels is de rijkswetgeving voor het onderwerp bodem een flinke stap verder en is inmiddels ook duidelijk geworden hoe de provincie hiermee om wil gaan. Het uitgangspunt hierbij is geënt op het behalen van de doelstellingen voortvloeiend uit de Kaderrichtlijn water. Het afgelopen jaar heeft de provincie in nauwe samenwerking met haar partners ingezet op de ontwikkeling van een beleidskader dat onderdeel zal zijn van het regionaal waterprogramma, en dit zal de komende tijd worden gecontinueerd. Naar aanleiding hiervan, en vanwege de ingediende zienswijzen, is afdeling 3.4 (en ook andere paragrafen) van de ZHOV in afwachting van het vervolmaken van het beleidskader en de daaruit voortvloeiende verordeningregels voor nu gereserveerd en is paragraaf 7.2.2 komen te vervallen. Regels over het beschermen van de grondwaterkwaliteit in de ZHOV zullen via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden toegevoegd. Bij de verdere vormgeving zal geprobeerd worden te voorkomen dat er administratieve lasten worden verzwwaard en mogelijkheden van initiatiefnemers worden beperkt. Zie ook A006 – ZZ085, A015-ZZ096 en B007-GW022

A012-ZZ080 Afstemming

Indiener vraagt provincie de beleidsrijke wijzigingen omtrent bodem en grondwater via de diverse ambtelijke overleggen af te stemmen.

Antwoord

Er zijn diverse overleggen waar de provincie samen met stakeholders van gedachten wisselen over het te voeren grondwater- en bodembeleid. De provincie benut graag iedere mogelijkheid om samen met haar partners deze overleggen voort te zetten. Het afgelopen jaar is er bijvoorbeeld frequent overleg en afstemming geweest met gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven over de inhoud en de wijze waarop de provincie vorm zou moeten geven aan het beleidskader grondwaterkwaliteit, dat onderdeel zal zijn van het regionaal waterprogramma, en de daaruit voortvloeiende regels voor de verordening. De provincie is van zins deze praktijk de komende tijd verder te vervolgen.

A012-ZZ081 Omgevingsplan

Er is geen overgangsbeleid geregeld voor de periode dat de Omgevingswet in werking is getreden en gemeenten het omgevingsplan nog niet in overeenstemming met de provinciale omgevingsverordening hebben gebracht. Hoe kijkt de provincie hier tegen aan?

Antwoord

Veel regels in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening staan in vergelijkbare vorm al in de Omgevingsverordening Zuid-Holland die inwerking is voorafgaande aan de ZHOV en de daarvoor geldende Verordening ruimte. Het overgrote deel van de bestemmingsplannen is in overeenstemming met deze regels. Deze bestemmingsplannen krijgen de status van omgevingsplan. Zie ook A007-ZZ010a en A007-ZZ010b en A007-ZZ011.

A012-ZZ082 Financiën

Indiener merkt dat er nog geen afspraken tussen provincie en gemeenten zijn gemaakt over dekking van (apparaats)kosten die gemoeid zijn met de instructieregels in de omgevingsverordening. Indiener gaat ervan uit dat de Rijksmiddelen hierin niet gaan voorzien. Indiener neemt aan dat de provincie dan afspraken met de gemeenten maakt. Indiener vraagt hiervoor in overleg te treden met de gemeenten.

Antwoord

De instructieregels in de ZHOV zijn over het algemeen een voortzetting van eerdere instructieregels. Er zijn situaties waarin veranderingen, die met de Omgevingswet meekomen, ervoor zorgen dat er aanvullende instructieregels gesteld worden. Enerzijds gaat dit soms om een formalisering via instructieregels van instructies voor taken of bevoegdheden die al zijn of worden uitgevoerd. Deze instructieregels zijn dan bedoeld om de situatie van voor de ZHOV te continueren en te borgen dat er geen ongewenste veranderingen plaatsvinden. Andere instructieregels sluiten aan bij veranderingen en de overdracht van taken zoals die door het Rijk wordt vormgegeven via het overgangsrecht en/of de bruidsschat. Dit is dan een gevolg van de komst van de Omgevingswet. Als provincie gaan we ervan uit dat hiervoor met het Rijk afspraken worden gemaakt over de benodigde middelen in het kader van de komst van de Omgevingswet.

A012-ZZ110 Artikel 3.1.1.1 lid 1 [wordt: artikel 3.1, lid 1]

In artikel 3.1.1.1 [wordt: artikel 3.1] (algemene gegevens en bescheiden bij een aanvraag om een omgevingsvergunning) lid 1 is de Omgevingsregeling genoemd. Wat is de Omgevingsregeling? Wordt hiermee misschien verwezen naar de Invoeringsregeling Omgevingsregeling van het Rijk?

Antwoord

Bedoeld is de Omgevingsregeling (Staatscourant 2019, 56288 <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2019-56288.html>). De Invoeringsregeling Omgevingswet en de aanvullingsregelingen voor de aanvullingssporen Bodem, Geluid, Natuur en Grondeigendom zullen de Omgevingsregeling nog aanpassen. Hoe en in welke vorm deze uiteindelijk gepubliceerd zal gaan worden is op dit moment nog niet duidelijk (of de nu gepubliceerde Omgevingsregelingen ingetrokken gaan worden en opnieuw integraal gepubliceerd, of dat er met wijzigingsregelingen gewerkt zal gaan worden). Bedoeld is in ieder geval de Omgevingsregeling zoals die in werking treedt op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.

A012-ZZ083 Detailopmerkingen (drinkwater, grondwateractiviteiten, grondwater instructieregels, externe veiligheid) bijlagen

Antwoord

Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlagen 1, 2, 3 en 5.

A013 – Gemeente Lisse

A013-BM003 Bedrijventerreinen

Indiener doet een beroep op de provincie om vanuit samenwerking en gezamenlijke aanpak te kijken naar de herontwikkeling van bestaande bedrijventerreinen.

Antwoord

Bedrijventerreinen vormen een belangrijk onderdeel van de lokale en regionale economie. De provincie onderschrijft daarom dat de huidige voorraad bedrijventerrein zo goed mogelijk moet worden gebruikt en daar waar nodig moet worden versterkt. Hiertoe zet de provincie de planvormingssubsidie en de subsidie met betrekking tot duurzaamheid in. Daarnaast zijn regio-accounts actief in de regio om signalen hierover op te vangen en hierover met gemeenten in gesprek te gaan.

A013-RE011 Regionale Energie Strategie

Samen met de provincie en gemeenten in Holland Rijnland is indiener bezig met het opstellen van de Regionale Energiestrategie (RES). Indiener merkt hierbij op dat de restricties vanuit de ontwerp-omgevingsverordening en de aangewezen locaties voor windenergie (*paragraaf 7.3.20 [wordt: paragraaf 7.3.21]*) het behalen van de (regionale en lokale) ambities van het Klimaatakkoord Holland Rijnland in de weg staan. Indiener verwacht hierin van de provincie een meewerkende houding voor een goede ruimtelijke inpassing van duurzame energieopwekking in relatie tot het (behoud van) het cultuurlandschap.

Antwoord

Zie A004-RE001.

A013-ZZ077 Ja, mits-houding

Indiener zou graag zien dat ook de omgevingsverordening een 'ja, mits'-houding (uitnodigingsplanologie) bevat, overeenkomstig de Omgevingswet met als doel het tot stand komen en bevorderen van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving met aandacht voor duurzame ontwikkeling en tegelijkertijd om burgerinitiatieven een kans te geven.

Antwoord

Zie A004-ZZ005.

A013-ZZ078 2e Poellaan

Onder de paragraaf over de compensatieregeling bollenteeltgebied geeft de provincie aan dat de compensatie van bollenteeltgebied dient plaats te vinden volgens de door de regio uitgewerkte regeling, behoudens de inzet van de 2e Poellaan. Indiener maakt op uit de door de provincie opgenomen zinsnede dat indiener de gronden aan de 2e Poellaan kan compenseren los van de door de regio uitgewerkte regeling.

Antwoord

In de provinciale omgevingsverordening is een deel van de polder ten noorden van de 2e Poellaan en ten oosten van de Ringsloot aangewezen als "Compensatiegebied Bollenteelt". Dit gebied kan, overeenkomstig het regionale (ISG 2016) en provinciale ruimtelijke beleid, gebruikt worden voor de compensatie van elders verloren gegane bollenteeltgronden. Het in de ISG 2016 aangegeven gebied ten zuiden van de 2e Poellaan heeft deze aanduiding niet en is in het provinciale Omgevingsbeleid ook niet bedoeld voor de compensatie van elders verloren gegane bollengronden. De zinsnede: "de compensatie van bollenteeltgebied dient plaats te vinden volgens de door de regio uitgewerkte regeling, behoudens de inzet van de 2e Poellaan" betekent daarom dat het gebied ten zuiden van de 2e Poellaan in het provinciale Omgevingsbeleid niet bedoeld is voor de compensatie van elders verloren gegane bollengronden.

A014 – Gemeente Krimpenerwaard

A014-ZZ094 Te restrictieve regelgeving

Indiener heeft bij de terinzagelegging van het omgevingsbeleid in 2018 laten weten het jammer te vinden dat de provincie haar kaders niet op onderdelen ruimer maakt, want dit is nodig om de ambities in de Omgevingsvisie Krimpenerwaard te kunnen verwezenlijken.

In het licht van in de zienswijze genoemde intensieve samenwerking aan de ontwikkeling van het gebied is de door de provincie gehanteerde gelijkwaardige overzetting een gemiste kans. Indiener verzoekt met klem om de lijn van ontwikkelingsgerichte samenwerking niet te verlaten. De door de provincie gebruikte term 'gelijkwaardige overzetting' betekent feitelijk dat er voor Krimpenerwaard niets wijzigt ten opzichte van de huidige te restrictieve regelgeving. Het huidige ontwerp van de ZHOV biedt nadrukkelijk niet de ruimte om te werken met open normen en geeft niet de bandbreedte om medewerking te kunnen verlenen aan initiatieven. Via instructieregels in de verordening wordt indiener gedwongen om het huidige zeer restrictieve beleid voort te zetten. Dat vindt indiener ongewenst.

Antwoord

De Zuid-Hollandse Omgevingsverordening sluit aan op het systeem van de Omgevingswet. Grote inhoudelijke veranderingen zijn niet beoogd. Inhoudelijke veranderingen lopen via aparte besluitvormingsprocessen die via de Lange Termijn Agenda (LTA) worden geprogrammeerd. De LTA is een instrument van PS. Beleidsveranderingen die via de LTA gestart worden, kunnen leiden tot aanpassingen van de ZHOV. Daarbij zullen de eerder door de gemeente Krimpenerwaard ingebrachte punten en gewenste ruimere kaders worden betrokken. Opgemerkt dient te worden dat de Omgevingswet naast de ZHOV al veel mogelijkheden biedt voor het mogelijk maken van ontwikkelingen. De ZHOV stelt daar in veel gevallen geen beperkingen aan. De provincie roept op te zoeken naar welke mogelijkheden er wel zijn om indieners ambities uit de Omgevingsvisie Krimpenerwaard te realiseren en naar het gewenste minder restrictieve beleid te gaan. Waar provinciale kaders knellen, kan dat voor concrete gevallen natuurlijk altijd kenbaar gemaakt worden.

A014-BM006 Paragraaf 7.3.10, artikel 7.3.10.1 (uit de bijlage) [woordt: artikel 7.52]

Artikel 7.3.10.1 [woordt: artikel 7.52] roept veel vragen op, mede vanwege de invoering van de Omgevingswet.

1. Wat is het doel van het artikel? Volgens de toelichting heeft dit artikel nog steeds betrekking op het beschermen van hoge milieucategorie (HMC) bedrijventerreinen. Het artikel gaat over 'bedrijventerreinen' in het algemeen. Ook is er niet langer een kaart waarop de HMC-terreinen waren aangewezen, dat is nu niet zo.
2. Waarom de term hogere milieucategorie? In het omgevingsplan worden vestigingsmogelijkheden niet langer aangeduid met milieucategorieën maar met milieunormen en mogelijk met functietoekening. De term milieucategorie verdwijnt in de overgangperiode dus gaandeweg. Indiener adviseert de provincie om met een alternatief te komen en denken daarin graag mee, samen met de andere omgevingsdiensten.
3. Verwant aan vraag 1: op welke gebieden heeft deze regel betrekking? Alleen HMC-terreinen of alle bedrijventerreinen? En wat ziet de provincie als een bedrijventerrein? Het begrip staat gedefinieerd in bijlage 1: "bedrijventerrein: terrein dat bestemd en geschikt is voor gebruik door handel, nijverheid, commerciële en niet- commerciële dienstverlening en industrie". Er is geen kaart opgenomen die aangeeft wat de provincie als bedrijventerrein ziet. Ook is bovenstaande definitie is achterhaald, om te beginnen door de term 'bestemd' – bestemmingen bestaan niet met het omgevingsplan. En de term 'nijverheid' wordt al tientallen jaren niet meer gebruikt.

Advies

Zoals nu geformuleerd is deze instructieregel niet uitvoerbaar. Indiener adviseert de provincie om verduidelijking en aanpassing te vragen: wat wil de provincie beschermen? Alleen de HMC-terreinen of alle bedrijventerreinen? In het eerste geval: welke terreinen zijn dat, nu de milieucategorieën gaan verdwijnen? En in het tweede geval: wat zien ze als bedrijventerrein? Overigens is het aan te bevelen dat gemeenten in

hun OP zelf aangeven wat ze zien als bedrijventerrein, transformatiegebied en dergelijken, en welke regels daarbij horen.

Antwoord
Zie A006-BM005.

A014-ZZ113 Artikel 7.3.8.1 [woordt: artikel 7.48] (Detailhandel)

In *artikel 7.3.8.1 [woordt: artikel 7.48]* wordt voor een omgevingsplan aangegeven dat een omgevingsplan alleen voorziet in nieuwe detailhandel in gebieden [...]
Onder a wordt detailhandel in goederen die qua aard of omvang van de aangeboden goederen niet of niet goed inpasbaar is in de centra verder gespecificeerd. Er is discussie of een fietsenhandel valt onder volumineuze goederen (PDV)). De provincie houdt bij deze opsomming geen/onvoldoende rekening met lokale zaken die uit hun jasje groeien en niet meer in het centrum passen (denk aan de dierenwinkel, fietshandels, sportzaken etc). Op zichzelf prima te onderbouwen waarom dit soort winkels (dus >1.000 m2 maar niet vallend onder de volumineuze goederen) niet op bedrijventerreinen passen. Maar de vraag is of en waar gemeenten de lokale detailhandelszaken die uit hun jasje groeien dan kunnen laten vestigen.

Antwoord
De dynamiek in de detailhandel is groot, mede vanwege de verschuiving naar online-verkopen. In veel centra vallen juist plekken vrij, die benut kunnen worden door zaken die willen willen verhuizen of groeien. Ook kan gedacht worden aan uitbreiding van het centrum.

A014-ZZ114 Artikel 7.3.8.2 [woordt: artikel 7.49] (uitzonderingen detailhandel)

In *artikel 7.3.8.2 onder f. [woordt: artikel 7.49]* is geen rekening gehouden met het feit dat dagwinkels in kleine kernen sterk afhankelijk zijn van een gecombineerd bezoek met een supermarkt. Als je dan een supermarkt toestaat net buiten de kern, maar geen dagwinkels (die in de loop moeten zitten van een supermarkt voor een goede omzet) dan wordt dit type detailhandel onmogelijk gemaakt / benadeeld. Dit brengt een compleet voorzieningenaanbod in kleine kernen in gevaar.

Antwoord
Het is wenselijk wel te zorgen voor een goede verbinding en looproute tussen een supermarkt net buiten het centrum en de andere winkels in het centrum. Het toevoegen van andere winkels bij de supermarkt betekent in feite een verplaatsing van het centrum. Die ontwikkeling is niet uitgesloten, maar er moet wel een goede afweging over gemaakt worden.

A014-ZZ115 Artikel 7.3.10.1 lid 5 [woordt: artikel 7.52]

In *artikel 7.3.10.1, lid 5, [woordt: artikel 7.52]* ontbreekt dat voor locaties die al langere tijd niet gebruikt worden geen compensatie nodig is. Regionale afstemming is vaak tijdrovend. Dit zou sneller moeten kunnen omdat projecten vaak een jaar of langer wachten totdat het vastgelegd is in een regionale visie. Hetzelfde geldt voor woningbouwprojecten.

Antwoord
Recentelijk heeft de provincie een nieuwe strategie voor bedrijventerreinen opgesteld. Deze zal nog worden vertaald naar nieuw beleid en nieuwe regels. Daarbij komt ook de compensatieregeling aan de orde. Opmerkingen van indiener zullen daarbij betrokken worden.

A014-NN024 Artikel 7.3.15.1 (wezenlijke kenmerken en waarden) [woordt: artikel 7.60]

In dit artikel is opgenomen dat de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN worden omschreven in het Natuurbeheerplan Zuid-Holland, zoals deze jaarlijks wordt vastgesteld door gedeputeerde staten. In de

begripsbepalingen van de ontwerp-Zuid-Hollandse Omgevingsverordening komt de omschrijving van 'wezenlijke kenmerken en waarden' niet meer terug. Als specificering in de tabel met veranderingen is het volgende aangegeven: wezenlijke kenmerken en waarden beter benoemd. Het Natuurbeheerplan geldt 'slechts' als basis voor de bijdrage van de provincie Zuid-Holland aan het beheer en de ontwikkeling van, onder andere, natuurgebieden in Zuid-Holland, en heeft geen planologische consequenties. De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN kunnen dus jaarlijks worden gewijzigd door gedeputeerde staten (een college dat een bestuursperiode kent van vier jaar).

Het vorenstaande biedt onvoldoende rechtszekerheid met het oog op omgevingsplannen voor NNN-gebieden onder de werking van de Omgevingswet. Jaarlijks kan er immers een bijstelling plaatsvinden door een bestuursorgaan dat geen verordenende bevoegdheid toekomt, terwijl een kader waarbinnen dit kan plaatsvinden in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening ontbreekt. De ZHOV is rechtstreeks bindend, niet alleen bij het opstellen van omgevingsplannen, maar er geldt ook een termijn (van drie jaar) voor het in overeenstemming brengen van het omgevingsplan met de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (*artikel 7.3.1.3 [wordt: artikel 7.14]*).

Wat betekent het vorenstaande voor de toekomst van gerealiseerd of op korte termijn te realiseren NNN op grond van een nu geldend bestemmingsplan? De gemeente Krimpenerwaard heeft een bestemmingsplan voor het NNN in de Krimpenerwaard vastgesteld dat in principe geldt voor een periode van 10 jaar (actualisatieplicht is vervallen vanwege de komst van de Omgevingswet).

Antwoord

Voor de beschrijving van de wezenlijke kenmerken en waarden is in het provinciaal beleid tot op heden altijd verwezen naar het Natuurbeheerplan Zuid-Holland. Voorheen stond dit echter alleen in de toelichting van de verordening. Nu is dit echter ook expliciet gemaakt in de verordeningsregels zelf. Omdat natuurwaarden zich kunnen ontwikkelen is het wenselijk de beschrijving van de wezenlijke kenmerken en waarden actueel te houden. Het Natuurbeheerplan is daarvoor een geschikt instrument. Op het moment van vaststelling van het omgevingsplan voor het betreffende deel van het Natuur Netwerk Nederland, moet onderbouwd worden dat geen sprake is van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden. In het geval de wezenlijke kenmerken en waarden zich in de jaren daarna verder ontwikkelen, zou het zo kunnen zijn dat het omgevingsplan hierop moet worden aangepast. Dit lijkt echter vooral een theoretische optie. Immers, als aan het gebied de functie natuur is toegekend, zullen de toegestane ontwikkelingen niet snel in strijd zijn met de wezenlijke kenmerken en waarden. Ook niet als deze wezenlijke kenmerken en waarden spectaculair zijn verbeterd.

A014-NN025 Bevoegdheid vaststellen begrenzing NNN

In de ontwerp-omgevingsverordening is de mogelijkheid om de begrenzing van het NNN aan te passen door provinciale staten geheel vervallen. Dit betekent dus dat de bevoegdheid om de definitieve begrenzing van het NNN in de Krimpenerwaard, zoals deze in de omgevingsverordening aan gedeputeerde staten was toegekend, ook is vervallen. Als specificering in de tabel met veranderingen is aangegeven dat de afwijkingsmogelijkheid voor Krimpenerwaard en Bodegraven-Noord niet meer nodig is omdat daar invulling aan is gegeven. Indiener wil met klem op het volgende wijzen. Gelet op het feit dat de uitvoeringsfase van het NNN in de Krimpenerwaard onlangs is gestart, en nog ruimte aanwezig is binnen de afgesproken oppervlakte te realiseren NNN (opgave is 2.250 ha met een afwijkingsmogelijkheid van 1 %), kan het vanuit praktisch oogpunt noodzakelijk zijn om de begrenzing van het NNN op ondergeschikte onderdelen op een redelijk eenvoudige wijze aan te passen. Dit betekent dat het voor de gemeente Krimpenerwaard van belang is dat deze bevoegdheid gedurende de uitvoeringsfase aan gedeputeerde staten blijft toegekend. Indiener verzoekt de provincie dringend om de inhoud van artikel 6.25, lid 3, Omgevingsverordening Zuid-Holland over te nemen in de ZHOV.

Antwoord

Provinciale staten zijn bevoegd de verordening aan te passen en daarmee ook de begrenzing van het Natuur Netwerk Nederland. Het is niet nodig dit expliciet te bepalen in de verordening. Immers: provinciale staten hebben deze bevoegdheid al. Deze vloeit voort uit de Omgevingswet en het Besluit kwaliteit

leefomgeving. Regelmatig passen provinciale staten de begrenzing van het Natuur Netwerk Nederland aan. Het gaat veelal om kleine aanpassingen, zoals het herstel van fouten in de begrenzing. Eventuele aanpassingen in de begrenzing van het Natuur Netwerk Nederland voor wat betreft de Krimpenerwaard, kunnen ook worden meegenomen in deze aanpassingsrondes. In de Omgevingswet is in artikel 2.22, tweede lid, de mogelijkheid gemaakt dat gedeputeerde staten in plaats van provinciale staten regels stellen over de geometrische begrenzing van locaties die horen bij instructieregels. Daarmee kunnen gedeputeerde staten dus nog steeds de geometrische begrenzing van het NNN aanpassen. Het is dus niet nodig om de bevoegdheid voor het aanpassing van de begrenzing in de Krimpenerwaard expliciet neer te leggen bij gedeputeerde staten. In aanvulling op artikel 2.22, tweede lid, van de Omgevingswet is in het delegatiebesluit Zuid-Hollandse Omgevingsverordening geregeld dat de geometrische begrenzing van alle in bijlage II opgenomen locaties (dus ook voor andersoortige regels) door gedeputeerde staten kan worden gedaan.

A014-RE017 Artikel 7.3.20.2 (windenergie) [woordt: artikel 7.76]

In artikel 7.3.20.2 [woordt: artikel 7.76] is de nieuwe regel gelijkwaardig aan de oude: Een omgevingsplan laat nieuwe windturbines alleen toe binnen de locaties voor windenergie.

Dit artikel gaat erom te voorkomen dat windturbines worden geplaatst zonder toestemming van de provincie. Dit is iets anders dan het provinciale belang waarop de gemeente/omgevingsdienst toetst: dat ging om het beschermen van locaties voor windenergie, door te voorkomen dat plaatsing van windturbines op locaties voor windenergie wordt bemoeilijkt door nieuwe kwetsbare objecten in de omgeving. Over de locaties voor windenergie moeten indiener en de provincie nog met elkaar in gesprek.

Antwoord

De regel gaat inderdaad alleen over het uitsluiten van windturbines buiten de aangewezen locatie. De provincie vertrouwt erop dat gemeenten geen ongewenste ontwikkelingen toelaten op of nabij de aangewezen locaties. Eventueel kan de provincie een zienswijzen indienen, mocht de gemeente toch ongewenste ontwikkelingen toelaten. In het kader van de Regionale Energie Strategieën wordt het gesprek gevoerd over (wind)energie.

A014-ZZ095 Detailopmerkingen (drinkwater, grondwateractiviteiten, grondwater instructieregels) bijlagen

Antwoord

Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlagen 1,2 en 3.

A015 – Gemeente Vlaardingen

A015-ZZ096 Afstemming

Indiener vindt het jammer dat de provincie niet vooraf de afstemming met gemeenten heeft gezocht.

Antwoord

De provincie heeft voor ogen de ZHOV zorgvuldig tot stand te laten komen. Ter bevordering en waarborging van een zorgvuldige besluitvorming is begin 2020 een ambtelijk concept openbaar gemaakt en wordt de omgevingsverordening voorbereid met afdeling 3.4 van Algemene wet bestuursrecht. Voor het onderwerp "grondwater" zijn de huidige opgenomen regels na het ambtelijk concept tot stand gekomen vanwege de koppeling met de Aanvullingswet Bodem. Met het aanvullingsspoor bodem worden door het Rijk nieuwe beleidsmatige keuzes gemaakt. Het gevolg hiervan is dat de provincie zich heeft moeten herbezinnen op haar taak in relatie tot de bescherming van de kwaliteit van het grondwater. Ten tijde van het ontwerp werd gezocht naar hoe dit precies vormgegeven kon worden. Inmiddels is de rijkswetgeving voor het onderwerp bodem een flinke stap verder en is inmiddels ook duidelijk geworden hoe de provincie hiermee om wil gaan. Het uitgangspunt hierbij is geënt op het behalen van de doelstellingen voortvloeiend uit de Kaderrichtlijn water. Het afgelopen jaar heeft de provincie in nauwe samenwerking met haar partners ingezet op de ontwikkeling van een beleidskader grondwaterkwaliteit dat onderdeel zal zijn van het regionaal waterprogramma, en dit zal de komende tijd worden gecontinueerd. Naar aanleiding hiervan, en vanwege de ingediende zienswijzen, is afdeling 3.4 (en ook andere paragrafen) van de ZHOV in afwachting van het vervolmaken van het beleidskader en de daaruit voortvloeiende verordeningsregels voor nu gereserveerd en is paragraaf 7.2.2 komen te vervallen. Regels over het beschermen van de grondwaterkwaliteit in de ZHOV zullen via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden toegevoegd. Zie ook A006-ZZ085, A012-ZZ079 en B007-GW022

A015-ZZ097 Omgevingsplan

Er is geen overgangsbeleid geregeld voor de periode dat de Omgevingswet in werking is getreden en gemeenten het omgevingsplan nog niet in overeenstemming met de omgevingsverordening hebben gebracht. Hoe kijkt de provincie hier tegen aan?

Antwoord

Zie A012-ZZ081.

A015-ZZ098 Financiën

Indiener merkt dat nog geen afspraken tussen provincie en gemeenten zijn gemaakt over dekking van (apparaats)kosten die gemoed zijn met de instructieregels in de omgevingsverordening. Indiener gaat ervan uit dat de Rijksmiddelen hierin niet gaan voorzien. Indiener neemt aan dat de provincie dan afspraken met de gemeenten maakt. Indiener vraagt hiervoor in overleg te treden met de gemeenten.

Antwoord

Zie A012-ZZ082.

A015-ZZ099 Administratieve lasten

Onderdelen van de ontwerp-ZHOV brengen – wellicht onbedoeld – een verzwaring van administratieve lasten en een beperking van de mogelijkheden voor initiatiefnemers met zich mee. Indiener vraagt zich af in hoeverre dit past binnen de uitgangspunten van de wetswijziging.

Antwoord

Zie A012-ZZ079.

A015-ZZ111 Artikel 3.1.1.1 lid 1 [wordt: artikel 3.1 lid 1]

In *artikel 3.1.1.1 [wordt: artikel 3.1]* (algemene gegevens en bescheiden bij een aanvraag om een omgevingsvergunning) lid 1 is de Omgevingsregeling genoemd. Wat is de Omgevingsregeling? Wordt hiermee misschien verwezen naar de Invoeringsregeling Omgevingsregeling van het Rijk?

Antwoord

Zie A012-ZZ110.

A015-ZZ100 Detailopmerkingen (drinkwater, grondwateractiviteiten, externe veiligheid) bijlagen

Antwoord

Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlage 1, 2 en 5.

A016 – Gemeente Rotterdam

A016-GW007 Grondwaterverontreiniging

Over de specifieke grondwaterverontreiniging in het Rotterdamse havengebied is in deze inspraakreactie nog geen inhoudelijke reactie opgenomen, omdat betrokkenen nog in overleg zijn hierover. De wijze waarop de uitgangspunten van deze gesprekken een plaats moeten krijgen in deze provinciale omgevingsverordening en in de bijbehorende toelichting is dus nog een onderwerp van gesprek.

Antwoord

Dat klopt. De provincie is met de gemeente Rotterdam, het Havenbedrijf en DCMR in gesprek geweest om te bezien hoe een gebiedsgerichte aanpak in het havengebied van Rotterdam, met name de bevoegdheidsverdeling ten aanzien van de aanpak, kan worden vormgegeven. Het doel hiervan is om de gemeente Rotterdam verantwoordelijk te maken voor de aanpak van de grondwaterverontreinigingen in dat gebied. Op deze wijze wordt gewaarborgd dat de aanpak in één hand is, waarmee zekerheid wordt geboden aan bedrijven die in de aanpak willen participeren. Aan de aanpak van verontreinigingen in het havengebied wordt ook in het regionaal waterprogramma aandacht besteed.

A016-ZZ101 Rol provincie

De provincie kan van waardevolle toevoeging zijn in afstemming tussen gemeenten en passendheid in bredere context en ontwikkelingen. Deze ontwikkeling ziet indiener over het algemeen te weinig terug in deze ontwerp-omgevingsverordening, maar in het bijzonder bij de *paragrafen 7.3.8, 7.3.9 en 7.3.10 [wordt: paragraaf 7.3.9, 7.3.10 en 7.3.11]*.

Antwoord

Per onderwerp maakt de provincie een afweging over het provinciaal belang en de daarbij passende sturingsmaatregelen. Soms kan het daarbij wenselijk zijn op provinciaal niveau heldere regels te stellen en locatiebeleid te voeren. Bij detailhandel, kantoren en bedrijventerreinen is dit het geval, waarbij per onderwerp een andere insteek is gekozen. Juist bij deze stedelijke ontwikkelingen is regionale en bovenregionale sturing en afstemming wenselijk, gelet op het belang voor de gehele provincie van een evenwichtige economische ontwikkeling.

A016-ZZ102 Beleidsneutrale omzetting

Wat indiener betreft is het een gemiste kans dat de provincie met deze omgevingsverordening zoveel mogelijk heeft getracht een beleidsneutrale omzetting te realiseren. In de verordening wordt veel uitgegaan van een achterhaalde situatie, terwijl het een mooie kans had kunnen zijn om het provinciale beleid te actualiseren. Indiener vindt het jammer dat dit niet is gebeurd.

Antwoord

De Zuid-Hollandse Omgevingsverordening sluit aan op het systeem van de Omgevingswet. Grote inhoudelijke veranderingen zijn niet beoogd. Inhoudelijke veranderingen lopen via aparte besluitvormingsprocessen die via de Lange Termijn Agenda (LTA) worden geprogrammeerd. De LTA is een instrument van provinciale staten. Beleidsveranderingen die via de LTA gestart worden, kunnen leiden tot aanpassingen van de ZHOV. Daarbij zal rekening worden gehouden met ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en circulaire economie en de gestegen vraag naar woon- en werkruimte. Overigens zijn zaken waarvoor door tijdsverloop aanpassingen nodig waren wel meegenomen in de ZHOV.

A016-ZZ116 Beleidsneutrale omzetting, artikel 3.1.1.1 [wordt: artikel 3.1]

Wat is de Omgevingsregeling? Wordt hiermee misschien verwezen naar de Invoeringsregeling Omgevingsregeling van het Rijk?

Antwoord
Zie A012-ZZ110.

A016-ZZ118 Pand met meerdere doelbestemmingen, artikel 7.3.1.2 [woord: artikel 7.15]

Onduidelijk is of een bestaand pand met meerdere doelbestemmingen door de provincie nog als nieuwe ontwikkeling zal worden beschouwd als bijvoorbeeld het gebruik kantoren wordt als het daarvoor een school was (bijvoorbeeld Hofplein 19). In principe is de omvang van de voorraad panden met een centrumbestemming niet toedeelbaar naar sectoren.

Antwoord

Of iets een nieuwe ontwikkeling is of niet is relevant voor de werking van instructieregels. In de formulering van de instructieregel is het toepassingsbereik duidelijk gemaakt. Los daarvan zijn er de mogelijkheden om gebruik te maken eerbiedigende werking. Op de eerbiedigende werking kan, in de basis, een beroep worden gedaan als de functie (activiteit) daadwerkelijk wordt uitgeoefend in het pand. Als echter de functie detailhandel wordt mogelijk gemaakt, maar het pand daar niet voor wordt gebruikt, dan kan er geen beroep worden gedaan op deze "standaard" eerbiedigende werking. Voor dit soort gevallen zou, waar het onevenredig is en er zwaarwegende belangen zijn, een beroep kunnen worden gedaan op dit specifieke onderdeel van de eerbiedigende werking. Dit vraagt dan wel een grondige motivering om die functie te blijven toelaten. Dus als de functie detailhandel ter plekke niet past in de verordening, mag deze functie, in principe niet zomaar opnieuw mogelijk worden gemaakt bij een wijziging van het omgevingsplan.

A016-ZZ119 "Activiteitgericht" omgevingsplan, artikel 7.3.3.1 [woord: artikel 7.25]

In dit artikel is onder meer tot uitdrukking gebracht dat de gemeente is gehouden in het omgevingsplan bepaalde functies toe te delen. Dit betekent dat - ook als het omgevingsplan in beginsel geheel "activiteitgericht" wordt opgesteld (zonder functietoedeling) - de gemeente toch gehouden is functies toe te delen. Kan worden toegelicht waarin de noodzaak is gelegen om expliciet de functies "regionale waterkering" en "beperkingengebied met betrekking tot een waterkering" toe te delen? In dit verband wordt ook gewezen op de wijziging van de redactie van artikel 4.2 van de Omgevingswet met de Invoeringswet Omgevingswet (zie de memorie van toelichting bij de Invoeringswet, Kamerstukken II 2017/18, 34 986, nr. 3, pg. 59, laatste volledige alinea).

Antwoord

De provincie is belast met de uitvoering van het waterveiligheidsbeleid op het bovenregionale niveau. Regionale waterkeringen vormen een belangrijk onderdeel van het waterveiligheidsbeleid. Zo wijst de provincie in samenspraak met het waterschap regionale waterkeringen aan en stelt de provincie omgevingswaarden veiligheid regionale waterkeringen vast in haar omgevingsverordening. Deze omgevingswaarden drukken een bepaald beschermingsniveau uit voor het achterliggend gebied en gelden als een resultaatsverplichting voor de waterschappen als beheerder van die regionale waterkeringen. Het is daarom van belang dat activiteiten die negatief van invloed (kunnen) zijn op de instandhouding en (toekomstige) versterking van een regionale waterkering niet of onder zeer strikte voorwaarden worden toegestaan om het beschermingsniveau tegen overstromingen op peil te houden en het beheer door het waterschap niet te bemoeilijken. Met deze instructieregel wordt de gemeente geïnstrueerd om de functie "regionale waterkering" met bijbehorend beperkingengebied vast te leggen in het omgevingsplan om daarmee te bewerkstelligen dat geen afbreuk wordt gedaan aan het beschermingsniveau en te voorkomen dat het waterschap niet in de situatie terecht komt dat zij voor een voldongen feit komt te staan als gevolg van het toestaan van activiteiten die de instandhouding en versterking van een regionale waterkering (kunnen) hinderen. Immers, de gemeente zal in geval van een functietoedeling aan een locatie regels moeten stellen aan activiteiten die verenigbaar zijn met de aan de locatie gekoppelde functie. Ook zorgt het ervoor dat er andere toepasselijke regelingen, bijvoorbeeld op het gebied van adviesverplichtingen, van toepassing zijn. In de instructieregel is te dienaangaande daarom opgenomen dat de gemeente de

beheerder van de waterkering om advies vraagt en dat voor wat de ligging en begrenzing uit wordt gegaan van de waterschapsverordening en de legger. Aangaande artikel 4.2 Omgevingswet wordt opgemerkt dat (mede) uit de toelichting op het artikel blijkt dat de gemeente niet gehouden is om in het omgevingsplan functies aan locaties toe te delen. Dit laat echter onverlet dat een verplichting op dat punt wel kan volgen uit bijvoorbeeld een instructieregel. Korthedshalve wordt verwezen naar dezelfde memorie van toelichting bij de Invoeringswet, pagina 60, eerste alinea en voorlaatste zin, waar staat: "Hoewel uit artikel 4.2 geen generieke verplichting voortvloeit om in het omgevingsplan functie-aanduidingen aan locaties toe te delen kunnen instructieregels en instructies hiertoe wel uitdrukkelijk verplichten. Op grond van in een omgevingsplan aangeduide functies zouden bepaalde andere regelingen, zoals bijvoorbeeld adviesverplichtingen, toepasselijk kunnen zijn."

A016-ZZ120 Nieuwe instructieregel, artikel 7.3.3.2 [woordt: artikel 7.26]

Dit artikel betreft een nieuwe instructieregel voor het gemeentelijke plan ten opzichte van de thans geldende omgevingsverordening. Op pagina 117 van de toelichting is de achtergrond van deze instructieregel geschetst. Er wordt echter niet duidelijk waarom het noodzakelijk is dit belang op deze wijze te borgen via een instructieregel voor het omgevingsplan. Dit, (mede) omdat artikel 5.37, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) voorziet in een opvolger van de watertoets (zie pagina's 342 en 496 van de Nota van Toelichting bij het Bkl). Verder wordt in de transponeringstabel verwezen naar artikel 6.38 van de thans geldende omgevingsverordening. Dit artikel ziet echter op eisen die worden gesteld aan de legger van het waterschap. Inhoudelijk is onduidelijk wat de instructieregel precies behelst. In het omgevingsplan dient het profiel van vrije ruimte ten behoeve van een toekomstige versterking of uitbreiding van een waterkering in acht te worden genomen. Uit het artikel en/of de toelichting blijkt niet op welke wijze dit profiel van vrije ruimte in acht dient te worden genomen. Is dit bijvoorbeeld van betekenis voor het toelaten van bouw- of gebruiksactiviteiten op een locatie? Ten slotte zijn in het kader van deze instructieregel de *artikelen 7.3.1.2 [woordt: artikel 7.15] en 7.3.1.3 [woordt: artikel 7.14]* van de ontwerp-omgevingsverordening van belang, omdat dit een nieuwe instructieregel betreft. Als een omgevingsplan niet in overeenstemming is met deze instructieregel dient - kort samengevat - binnen drie jaar een omgevingsplan te worden vastgesteld met inachtneming van de verordening. Hierbij speelt nog een rol dat de eerbiedigende werking uitsluitend ziet op activiteiten die rechtmatig worden verricht (dus feitelijk aanwezige, rechtmatige activiteiten). De genoemde uitzonderingen voor toegelaten activiteiten (planologisch toegelaten activiteiten, die nog niet worden verricht) zijn niet van toepassing op dit artikel. Reeds planologisch toegelaten activiteiten, die nog niet worden verricht, zijn dus niet uitgezonderd van deze instructieregel. Deze instructieregel kan hiermee van invloed zijn op het proces om tot het gemeentelijk omgevingsplan (conform de eisen van de Omgevingswet) te komen. Graag daarom ook een reactie op de verhouding tussen deze instructieregel en de *artikelen 7.3.1.2 [woordt: artikel 7.15] en 7.3.1.3 [woordt: artikel 7.14]*.

Antwoord

Het profiel van vrije ruimte betreft een reservering van de benodigde ruimte voor een toekomstige versterking van een regionale waterkering. Het is derhalve te scharen onder het containerbegrip "beperkingengebied", omdat het er toe leidt dat bepaalde activiteiten niet kunnen worden toegestaan vanwege het feit dat daarmee een toekomstige dijkversterking wordt belemmerd. Het waterschap bepaalt in haar waterschapsverordening de contouren van dit profiel van vrije ruimte en zal te dienaangaande regels stellen. Voorheen werd het profiel van vrije ruimte opgenomen in de legger, en had de provincie een instructieregel voor het waterschap om deze daarin op te nemen. Een legger is echter niet op rechtsgevolg gericht. Omdat het profiel van vrije ruimte dat wel is (want het beperkt juridisch de mogelijkheden/activiteiten op een bepaalde locatie), kan deze niet langer via de legger worden geregeld. Om deze reden zal het profiel van vrije ruimte in de waterschapsverordening moeten worden opgenomen. Voor de ruimtelijke reservering van de benodigde profiel van ruimte is van belang dat dit ook doorwerking heeft naar het omgevingsplan, zodat daarmee optimaal rekening kan worden gehouden. Het dient de

rechtszekerheid van burgers, het voorkomt dat er onnodig extra maatschappelijke kosten moeten worden gemaakt om een toekomstige dijkversterking mogelijk te maken en het beperkt daarmee de uitvoeringslasten voor het waterschap. Dit laatste is met name belangrijk, omdat wordt voorzien dat de kosten gemoeid met het waterveiligheidsbeleid in de toekomst zullen stijgen als gevolg van extra maatregelen die genomen moeten worden vanwege klimaatverandering en zeespiegelstijging. Zie ook A016-ZZ119, WAT-25a en WAT-25b.

Zie voor de verhouding van de instructieregel en de artikelen 7.3.1.2 [wordt: artikel 7.15] en 7.3.1.3 [wordt: artikel 7.14] A007-ZZ010a/A007-ZZ010b en Z007-ZZ011.

A016-ZZ121 Benoeming gebieden, artikel 7.3.6.1 [wordt: artikel 7.42]

Indiener mist in de opsomming:

- Natura 2000-gebieden
- Bijzonder Provinciaal landschap (Hof van Delfland)

Omdat bijvoorbeeld recreatiegebieden wel apart worden benoemd (die hebben voor zover indiener bekend géén beschermingsstatus) is het voor indiener niet duidelijk welke visie en argumentatie/criteria er ten grondslag ligt (liggen) aan de opsomming in dit artikel.

Antwoord

De Natura 2000-gebieden zijn wettelijk beschermd. Het Rijk wijst de Natura 2000-gebieden aan (Omgevingswet artikel 2.43, eerste lid). Bescherming via de provinciale omgevingsverordening is dus niet nodig. Over het algemeen vallen alle Natura 2000-gebieden binnen het NNN in de provincie Zuid-Holland. De wettelijke bevoegdheid om een bijzonder provinciaal landschap aan te wijzen, lag voor de Omgevingswet bij gedeputeerde staten. Ook is er overgangsrecht. Onder de Omgevingswet kunnen provinciale staten bijzondere provinciale landschappen vaststellen. Omdat het vaststellen van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening een bevoegdheid is van provinciale staten, is het enige bijzonder provinciaal landschap dat tot nu toe is aangewezen hierin niet opgenomen. In het kader van de herijking van het beleid voor ruimtelijke kwaliteit wordt wel gezien hoe de bijzondere provinciale landschappen een heldere status kunnen krijgen binnen het beleid en de regels voor ruimtelijke kwaliteit. Het onderscheid in beschermingscategorieën heeft te maken met de kwetsbaarheid van deze gebieden voor ingrijpende ontwikkelingen. In de meest kwetsbare gebieden zijn alleen de minst ingrijpende ontwikkelingen toelaatbaar.

A016-ZZ122 Kwaliteitskaart, artikel 7.3.6.2 [wordt: artikel 7.43]

Er wordt in dit artikel gerefereerd aan een “kwaliteitskaart”. Deze kaart kent indiener niet. Indiener kan de congruentie tussen deze kaart en de verordening daarmee niet beoordelen. Ook de reikwijdte c.q. definitie van het begrip “ruimtelijke kwaliteit” is voor indiener niet duidelijk. Opvallend is het ontbreken van een regel ten aanzien van compenserende maatregelen in bijvoorbeeld de groenstructuur die gerelateerd is aan de bepalingen voor ruimtelijke ontwikkelingen die niet “passend” zijn. Indiener is van mening dat hier de bepalingen niet adequaat c.q. te vrijblijvend zijn opgesteld. Beoordeling van “passendheid” lijkt nu op projectniveau te worden neergelegd terwijl van de provincie toch vooral een beoordeling op structuurniveau verwacht mag worden. Deze regel met betrekking tot compensatie, voor zover indiener bekend is beleidsregel Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013). Blijft deze regel in stand of moet deze opgaan in de voorliggende verordening? In geval van dit laatste dan lijkt dit artikel aangescherpt te moeten worden.

Antwoord

De kwaliteitskaart en de daarbij behorende richtpunten zijn onderdeel van de Omgevingsvisie. In het kader van de herijking van het beleid en de regels voor ruimtelijke kwaliteit wordt opnieuw gezien welke plek de

kwaliteitskaart heeft binnen het totale samenhangende pakket van het provinciale omgevingsbeleid (visie, programma en verordening). Indien sprake is van een ontwikkeling die past binnen de bestaande gebiedsidentiteit, maar wijziging op structuurniveau voorziet, zijn op grond van artikel 7.3.6.2, eerste lid, onder b [wordt: artikel 7.43], aanvullende ruimtelijke maatregelen nodig. Het gaat dan bijvoorbeeld om sanering van leegstaande bebouwing of het toevoegen of herstellen van landschapselementen. Deze 'aanvullende ruimtelijke maatregelen' kunnen soms samenvallen met compensatie die nodig is op grond van de Beleidsregel Compensatie Natuur en Landschap. Om te voorkomen dat dubbele compensatie nodig is, kan worden bezien in hoeverre deze maatregelen gecombineerd kunnen worden of hetzelfde kunnen zijn. De genoemde beleidsregel staat op de planning om te worden herzien.

A016-ZZ123 Bedrijventerreinen/landschappen, artikel 7.3.7.1, lid 3 [wordt: artikel 7.45]

Er staat dat gedeputeerde staten een regionale visie voor wonen of bedrijventerreinen kunnen vaststellen. Een regionale visie voor kantoren wordt niet genoemd. Daarnaast stelt indiener voor hier ook "landschap" op te nemen als een door gedeputeerde staten vast te stellen regionale visie zodat ook vanuit de invalshoek van de "contramal" duidelijk wordt wat en waar stedelijke ontwikkeling mogelijk is en waar niet.

Antwoord

Hiervoor wordt vooral het beleid en de regels voor ruimtelijke kwaliteit ingezet. Ook de ladder voor duurzame verstedelijking is hierbij relevant, met onder andere de 3 hectare kaart met grote stedelijke ontwikkelingen buiten bestaand stads- en dorpsgebied. In principe heeft de provincie hiermee voldoende mogelijkheden om te sturen op stedelijke ontwikkeling.

A016-ZZ124 Detailhandel, artikel 7.3.8.1 [wordt: artikel 7.48]

De provincie zoekt beleidsmatig aansluiting bij bestaande winkelconcentraties. Klaarblijkelijk wordt Katendrecht niet als aansluitend op de Binnenstad gezien. Feyenoord City komt alleen in aanmerking voor her-allocatie of voor wijkgebonden detailhandel. De ruimte die er voor niet-dagelijkse boodschappen is in de MRDH, wordt blijkbaar volledig aan bestaande concentratiegebieden toegerekend. Vernieuwing van de structuur door nieuwe concentratiegebieden wordt niet als optie genoemd. De provincie stuurt op kwantitatieve data en hecht voor kwalitatieve beoordeling grote waarde aan de adviescommissie Detailhandel. Daarnaast nog de volgende opmerking met betrekking tot dit artikel. Artikel 6.13. eerste lid, van de thans geldende omgevingsverordening luidt als volgt: "Een bestemmingsplan voorziet uitsluitend in nieuwe detailhandel op gronden: [...]". Artikel 7.3.8.1, eerste lid [wordt: artikel 7.48], van de ontwerp-omgevingsverordening luidt als volgt: "Een omgevingsplan voorziet alleen in nieuwe detailhandel in gebieden [...]".

In de veranderingentabel is het volgende opgemerkt bij Afdeling 7.3 omgevingsplannen algemeen: "> Gronden is omgezet naar locaties". Waarom is in dit artikellid gekozen om "gronden" om te zetten in "gebieden"? Graag een toelichting op deze gekozen term.

Antwoord

Het provinciale detailhandelsbeleid gaat ervan uit dat nieuwe reguliere detailhandel zich dient te vestigen binnen of aansluitend aan de bestaande winkelconcentraties in de centra van steden, dorpen en wijken. Nieuwe winkelconcentraties worden in principe niet toegestaan, uitgezonderd nieuwe wijkgebonden winkelconcentraties met dagelijks aanbod in nieuwe woonwijken. De provincie is op dit moment met de gemeente Rotterdam in gesprek over het programma dagelijkse en niet-dagelijkse detailhandel op Katendrecht in het kader van een bestemmingsplanprocedure en zal daarbij bepalen wat mogelijk is binnen de kaders van het provinciaal Omgevingsbeleid. Wat betreft de tweede opmerking: de gebieden worden niet concreet aangewezen of geometrisch begrensd, daarom is geen gebruik gemaakt van het woord "locatie".

A016-ZZ125 Feyenoord City, artikel 7.3.8.2 [wordt: artikel 7.49]

De provincie anticipeert beleidsmatig niet op de ontwikkeling dat detailhandel in niet-dagelijkse goederen steeds meer op beleving is gericht. Feyenoord City heeft de kwaliteiten om sportgerelateerde detailhandel te faciliteren.

Antwoord

In het kader van het bestemmingsplan Feyenoord City heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden tussen de gemeente Rotterdam en de provincie over het programma detailhandel in het gebied. Over dat programma, waar sportdetailhandel onderdeel van uit maakt, is nu overeenstemming bereikt. Aanvullend is provincie van mening dat er binnen de grenzen van het Omgevingsbeleid voldoende ruimte is voor innovatieve concepten van detailhandel en meer ruimte voor beleving in de winkelgebieden.

A016-ZZ126 EUR-campus, artikel 7.3.9.1 [wordt: artikel 7.50]

De begrenzing van gebieden is voor de bijzondere gebieden (categorie 3) te strak. Het gaat bij de EUR-campus niet alleen om universiteitsgebied, maar ook om aangrenzend kantoorgebied, zoals Brainpark.

Antwoord

De begrenzing van de locaties is in 2018 met de regio's en gemeente besproken. Op dit moment ziet de provincie geen aanleiding om de begrenzing van EUR-campus aan te passen. Wel gaat provincie graag met indiener in gesprek over de locatie Brainpark in relatie tot de EUR-campus.

A016-ZZ127 Kantoren, artikel 7.3.9.2, lid 1 en 2 [wordt: artikel 7.51]

Lid 1: de categorie 2 kan niet met voldoende zekerheid voldoende kwantitatief en kwalitatief worden bediend als de plancapaciteit niet groter mag zijn dan de verwachte marktvraag. Dit komt door uitval van planaanbod en de kwalitatieve mismatch tussen vraag en aanbod. Zo kan er niet op elke locatie voldoende grote kantoorvloeren worden gecreëerd; en meer verdiepingen zijn niet altijd acceptabel voor de kantoorgebruiker.

Lid 2: in de aanvaarde regionale werklocatie-strategie staat dat de MRDH voor kantoren onvoldoende planaanbod heeft tot 2030. Desondanks stelt de provincie in de aanvaardingsbrief dat er geen extra planaanbod kan komen zonder dat in bestaand planaanbod wordt geschrapt. Deze stellingname is waarschijnlijk het gevolg van de aanneming bij de provincie dat de nieuwbouwbehoefte tot 2030 een constante waarde heeft. Echter, in de onderliggende rapportage is aangegeven dat de nieuwbouwbehoefte het saldo is van de verwachte nieuwbouwvraag minus het bestaande aanbod. Door economisch herstel en de substantiële transformatie is het aanbod in een paar jaar fors gereduceerd. Het uitgaan van leegstand en de noodzaak tot planreductie moet daarom worden herzien zoals in de MRDH-visie is aangegeven.

Antwoord

Antwoord geldt voor zowel lid 1 als lid 2. De provincie Zuid-Holland wil graag voldoende ruimte bieden voor nieuwe kantoorontwikkelingen op de juiste plekken en zorgen dat er niet onnodige leegstand op minder goede plekken ontstaat. Hiervoor is het van belang dat gemeenten en regio's ervoor zorgen dat gebouwd wordt op de juiste locaties. Hiervoor hebben gemeenten plancapaciteit in de door gedeputeerde staten aanvaarde regionale visies opgevoerd. De uitgevoerde provinciale behoefteanalyse heeft een minimum- en maximumscenario op basis van diverse ontwikkelingen. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag heeft gekozen om bijna het maximumscenario aan m2 plancapaciteit op te voeren in de planlijsten. Uit de monitoring van provincie uit 2020 blijkt dat de leegstand historisch laag is en het aanbod op veel plekken sterk is gedaald de afgelopen jaren. Wel ziet provincie dat er nog veel plancapaciteit is, waarmee nieuwe kantoorontwikkelingen mogelijk kunnen worden gemaakt. Uit de laatste cijfers van provincie blijkt dat de gemeente Rotterdam nog ruim 315.000 m2 aan plancapaciteit heeft. Op de toplocatie in het Rotterdam Central Business District vindt de provincie extra kantorenplannen bovenop de bestaande programmering aanvaardbaar. Wel ziet provincie de afgelopen jaren echter nog weinig kantorennieuwbouw in het Rotterdam Central Business District. Het realiseren van de bestaande plancapaciteit vormt dus al

voldoende uitdaging. Voor de andere locaties in Rotterdam geldt dat er conform de planlijst in de regionale kantorenvisie van de MRDH mag worden gebouwd. De coronacrisis kan gevolgen hebben voor de behoefte aan kantoren, zeker op locaties waar momenteel al beperkte behoefte is. De provincie acht toekomstbestendige kantorenprogrammering noodzakelijk, waarbij vooral keuzes worden gemaakt in het aantal kantorenlocaties.

A016-ZZ128 Programma Ruimte, artikel 7.3.10.1 [woordt: artikel 7.52]

In het programma Ruimte heeft de provincie een regio-overstijgende focus opgenomen die gemist wordt in de verordening, waar compensatie binnen de regio centraal staat. Er staat: "**Watergebonden bedrijvigheid**. In het kader van Deltri werkt de provincie Zuid-Holland samen met de provincie Noord-Brabant, de regio's (de Stadsregio Rotterdam, de Drechtsteden en West-Brabant), het Havenbedrijf en de gemeente Rotterdam aan de ontwikkeling van een logistieke en maritieme topregio. Binnen dit samenwerkingsverband is een strategie ontwikkeld om voor beide sectoren voldoende bedrijventerreinen aan te kunnen bieden, gekoppeld aan het Havenindustrieelcomplex. Zeker gezien de schaalvergroting, (de vergroting van de binnenvaartschepen en de benodigde kadelen) zijn ruimtelijke reserveringen voor de maritieme en logistieke sector noodzakelijk".

Antwoord

De provincie vindt voldoende ruimte voor watergebonden bedrijvigheid en bedrijvigheid met een hogere milieucategorie/-zoning van essentieel belang. In de omgevingsverordening is daartoe de compensatieregeling opgenomen waarin verordend wordt dat compensatie binnen de marktregio noodzakelijk is bij transformatie van watergebonden bedrijvigheid en bedrijvigheid met een hogere milieucategorie/-zoning. De omgevingsverordening is echter alleen van toepassing op het grondgebied van de provincie Zuid-Holland en kan geen regels stellen voor het grondgebied van andere provincies. Het Programma Ruimte bevat een nadere invulling en operationalisering van ruimtelijk relevante onderdelen van de Omgevingsvisie en heeft daarmee een andere juridische status. Hierin kunnen dus wel genoemde afspraken opgenomen worden.

A016-ZZ129 Glastuinbouwgebied, artikel 7.3.11.2 [woordt: artikel 7.54]

In artikel 6.15, vierde lid, van de thans geldende omgevingsverordening is het volgende bepaald; "[...] aangetoond is dat geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de omvang en de bruikbaarheid van het glastuinbouwgebied." Artikel 7.3.11, derde lid, van de ontwerp-omgevingsverordening luidt als volgt: mits aangetoond is dat geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de omvang en de bruikbaarheid van de glastuinbouwgebieden." Kan, in het licht van de huidige omgevingsverordening, worden toegelicht waarom "glastuinbouwgebied" is gewijzigd naar "glastuinbouwgebieden"?

Antwoord

Het glastuinbouwgebied bestaat uit meerdere deelgebieden zoals begrensd in artikel 7.3.11.1, eerste tot en met het vijfde lid [woordt: artikel 7.53]. Om onduidelijkheid te voorkomen is het woord glastuinbouwgebieden vervangen door locaties.

A016-NN026 Natuurnetwerk Nederland, artikel 7.3.15.2 [woordt: artikel 7.61]

Niet duidelijk is hoe de zinsnede "[...] die leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van die gebieden" dient te worden gelezen. Gaat het hierbij om de hiervoor genoemde activiteiten of om de eerdergenoemde significant nadelige gevolgen? Gelet op deze onduidelijkheid, graag aandacht voor de redactie van deze Instructieregel. Kan verder - in algemene zin - de strekking van deze instructieregel voor het omgevingsplan worden toegelicht? De zinsnede "[...]" laat het omgevingsplan geen activiteiten toe die afzonderlijk of in combinatie met andere activiteiten significant

nadelige gevolgen kunnen hebben [...]" roept namelijk de vraag op om welke "andere activiteiten" het hier gaat. Gaat het hierbij uitsluitend om andere activiteiten die (reeds) binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) zijn toegelaten op grond van het omgevingsplan of gaat het hierbij ook om andere activiteiten buiten NNN? Met andere woorden, kan worden toegelicht wat de strekking van deze cumulatie is? Ten slotte lijkt het criterium van "significant nadelige gevolgen kunnen hebben" ruimer dan het huidige artikel 6.24, eerste lid, van de omgevingsverordening (" [...] significant beperken, of leiden tot een significante vermindering Kan worden toegelicht waarom dit criterium is opgenomen?

Antwoord

De redactie is inderdaad onduidelijk. Dit is aangepast. Bovendien is de passage "die afzonderlijke of in combinatie met andere activiteiten" geschrapt, omdat die een onbedoelde aanscherping is ten opzichte van de geldende regeling. Het artikel wordt volgt aangepast, als gevolg van bovenstaande: "Een omgevingsplan voor het natuurnetwerk Nederland, bedoeld in artikel 2.11, eerste lid, laat daarbinnen geen activiteiten toe die de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van die gebieden significant beperken, of die leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van die gebieden."

A016-NN027 Natuurnetwerk Nederland, artikel 7.3.15.2 [woordt: artikel 7.61]

Het is voor indiener niet duidelijk wat prioritair nieuwe natuur is. Het ontbreekt aan een referentie en afbakening van de begrippen "prioritair", "nieuw" (waar?) en "natuur" (status?).

Antwoord

Prioritaire nieuwe natuur is aangeduid en geometrisch begrensd in de verordening. Daarmee is sprake van een duidelijke afbakening. Zie ook artikel 2.11 van de ZHOV. Het artikel wordt als volgt aangepast, als gevolg van bovenstaande: "Een omgevingsplan voor het {natuurnetwerk Nederland}, bedoeld in artikel [2.11], eerste lid, laat daarbinnen geen activiteiten toe die significant nadelige gevolgen kunnen hebben voor de instandhouding en ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden van die gebieden, of die leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van die gebieden."

A016-ZZ130 Archeologie, artikel 7.3.17.1 [woordt: artikel: 7.69]

Ten aanzien van de vastgestelde locaties constateert indiener een aantal discrepanties. Graag wilt indiener dat de provincie voorafgaand aan de vaststelling contact opneemt met de gemeente Rotterdam over afstemming van de archeologische terreinen en hun contouren. De kaart van de provincie is namelijk anders dan de oudere kaart, waarvan de gemeente Rotterdam is uitgegaan bij vaststelling van het archeologiebeleid (terreinen in bestemmingsplannen). Het gaat om de volgende discrepanties;

Terreinen die indiener nog wel heeft staan als monumententerreinen maar die nu ontbreken op de nieuwe kaart van de provincie: nummers 16122 en 16135.

- Terreinen die indiener anders heeft: 10509 (sluis in de Rotte, indiener's terrein is veel kleiner).
- Terrein dat indiener helemaal niet heeft: een terrein naast de laatmiddeleeuwse vindplaats met nummer 9446.

Antwoord

In overleg met de indiener wordt gezocht naar een oplossing en wordt de beleidskaart zo nodig overeenkomstig aangepast.

A016-RE018 Windmolenprojecten, artikel 7.3.20.2 [wordt: artikel 7.76]

Indiener heeft zich verbaasd over de keuze om de status quo zoveel mogelijk intact te laten. Daarmee ontslaat de provincie zichzelf van de plicht om, naar de letter en de geest van de omgevingswet, opnieuw te kijken naar welke afweging door welk bevoegd gezag hoort plaats te vinden en de ruimte te vergroten voor lokaal initiatief. De opgave voor duurzame energie is groot, en locaties voor wind vaak moeizaam tot stand gekomen. Een algeheel verbod op windenergie buiten de reeds aangewezen zoeklocaties is daarom volgens indiener ongunstig voor het realiseren van deze opgave. Daarnaast zorgt een verbod er per definitie voor dat de provincie (ook) het bevoegd gezag is voor alle windmolenprojecten zonder dat er altijd een provinciaal belang aanwezig hoeft te zijn. Zeker bij de (beperkte) uitzonderingen, waarbij gebruik wordt gemaakt van een middelvoorschrift (maximale hoogte), wordt voorbij gegaan aan dat het in eerste instantie gemeenten zijn die zorg moeten dragen voor de kwaliteit van de leefomgeving. Dit lijkt indiener een afweging die niet te allen tijde op provinciaal niveau moet worden gemaakt. Tot slot zadelt het verbod gemeenten en initiatiefnemers op met een zware besluitvormingsprocedure, wat contrair is aan het doel van de Omgevingswet. Dat geldt zeker voor die gevallen waar gemeenten onderling, al dan niet in verband van de Regionale Energiestrategie (RES), overeenstemming hebben over nieuwe locaties. Indiener vraagt dan ook de provincie de verordening op deze punten aan te passen, dan wel de subsidiariteit en proportionaliteit van het artikel nader te onderbouwen.

Antwoord

Uit de reactie van indiener maken wij op dat indiener een andere verwachting had over dit traject. Op dit moment werkt de provincie samen met de gemeenten aan de RES1.0 voor Rotterdam – Den Haag. De uitkomsten van dit proces zullen ter vaststelling worden voorgelegd aan de betrokken raden, provinciale staten en algemene besturen van de waterschappen. Na vaststelling gaan de betrokken overheden de ruimtelijke consequenties van de besluiten opnemen in hun omgevingsinstrumentarium. Dit betekent dat de provincie de uitkomst van de RES-en zal verwerken in het omgevingsbeleid, wat in een later stadium plaats zal vinden. En wat kan leiden tot het aanwijzen van nieuwe locaties of een herformulering van het beleid. Voorts wil de provincie bij de plaatsing van windturbines een goede afweging maken, waar grote provinciale belangen mee zijn gemoeid. Allereerst het belang om te zorgen voor voldoende ruimte voor duurzame energiebronnen. Ten tweede heeft de plaatsing van windturbines een grote impact op het landschap en de ruimtelijke kwaliteit. Met het aanwijzen van geschikte locaties dient de provincie beide belangen.

A016-ZZ117 Detailopmerkingen (drinkwater, grondwateractiviteiten, grondwater instructieregels, externe veiligheid) bijlagen

Antwoord

Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlagen 1, 2, 3 en 5.

B – Overige bestuursorganen en overheidsorganisaties

B001 – Hoogheemraadschap van Delfland

B001-ZZ020 Gelijkwaardige omzetting

De beoogde intwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2022. Door de extra tijd verzoekt indiener om de beleidswijzigingen in de omgevingsverordening te verwerken, waardoor de omgevingsverordening ook zal aansluiten op de gedachten van de Omgevingswet.

Antwoord

De Zuid-Hollandse Omgevingsverordening sluit aan op het systeem van de Omgevingswet. Grote inhoudelijke veranderingen zijn niet beoogd. Inhoudelijke veranderingen lopen via aparte besluitvormingsprocessen die via de Lange Termijn Agenda (LTA) worden geprogrammeerd. De LTA is een instrument van provinciale staten. Beleidsveranderingen die via de LTA gestart worden kunnen in het extra jaar leiden tot aanpassingen van de ZHOV die aansluiten op de gedachten van de Omgevingswet. Daarnaast loopt er in tot intwerkingtreding van de Omgevingswet nog een apart wijzigings- en aanvullingsspoor die de mogelijkheid geeft om de ZHOV voor inwerkingtreding nog op de laatste ontwikkelingen aan te passen (bijvoorbeeld door het definitief worden van Rijkswetgeving).

B001-ZZ021 Instructieregels voor waterschappen

In de omgevingsverordening zijn veel instructieregels opgenomen. Dit past niet bij de gedachte van de Omgevingswet. Daarom verzoekt indiener dit grote aantal te beperken tot een minimum.

Antwoord

De instructieregels in de ZHOV zijn over het algemeen een voortzetting van eerdere instructieregels. Er zijn situaties waarin veranderingen, die met de Omgevingswet meekomen, ervoor zorgen dat er aanvullende instructieregels gesteld worden. Zie ook A012-ZZ082 en A004-ZZ005.

B001-ZZ022 Omgevingswaarde regionale waterkeringen

Indiener constateert dat de manier waarop de omgevingswaarden voor de regionale waterkeringen zijn geformuleerd, niet gelijkwaardig is. De omgevingswaarden zijn opgenomen als resultaatsverplichting, waaraan uiterlijk op 1 januari 2030 wordt voldaan. Hiermee wordt op drie punten afgeweken van het regime dat nu wordt gehanteerd:

1. De termijn waarbinnen de toetsronde van 2024 afgekeurde waterkeringen zijn te verbeteren.
2. De nieuwe eis dat **alle** regionale waterkeringen op 1 januari 2030 aan de omgevingswaarden moeten voldoen.
3. Dat de omgevingswaarden worden gekwalificeerd als een resultaatsverplichting past niet in de systematiek van de veiligheidsnormering en toetsing van regionale waterkeringen.

Antwoord

Punten 1+2: De termijn en de datum waarop de regionale waterkeringen aan de omgevingswaarden moeten voldoen, vindt zijn grondslag in het Uitvoeringsbesluit regionale waterkeringen West-Nederland 2014. Daarin is bestuurlijk tussen waterschappen en provincies vastgelegd dat de in de toetsronde van 2024 afgekeurde regionale waterkeringen in 2030 aan de veiligheidsnormen moeten voldoen. Er is na nader overleg met de waterschappen besloten om geen termijn op te nemen in artikel 5.1.4 [woordt: artikel 5.4] van de verordening zelf. In plaats van die datum te noemen, is via de bijlage een omhangbepaling voor het bestaande uitvoeringsbesluit opgenomen. In de toelichting bij dat uitvoeringsbesluit is opgenomen dat in 2030 alle regionale waterkeringen aan de veiligheidsnormen moeten voldoen. Voor de toekomst is er dan de mogelijkheid dat het tijdstip waarop een regionale waterkering naar aanleiding van een verbetering aan de omgevingswaarde moet voldoen, na overleg met het waterschapsbestuur zal worden vastgesteld.

Dit kan door de omhangbepaling te schrappen en de bijlage te vullen met regels als het uitvoeringsbesluit wordt herzien. Hiermee wordt aangesloten op de bestaande praktijk.

Punt 3: Voor de omgevingswaarden veiligheid regionale waterkeringen is in eerste instantie gekeken naar de manier waarop het Rijk de omgevingswaarden voor andere dan primaire waterkeringen in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (Bkl) heeft geregeld. In de Nota van toelichting op het Invoeringsbesluit Omgevingswet (zie pagina 58, vierde alinea, en pagina 65) heeft het Rijk uiteengezet dat zij voor die waterkeringen is aangesloten op de normeringssystematiek van het IPO, gebruikmakend van de richtlijnen voor boezemkaden en andere dan primaire waterkeringen in beheer bij het waterschap. Ook heeft het Rijk gemotiveerd dat een resultaatsverplichting het beste past bij het doel van waterveiligheidsbeleid, namelijk het bieden van een minimaal beschermingsniveau tegen overstromingen. Dit uitgangspunt wordt door het Rijk ook gehanteerd voor de andere dan primaire waterkeringen die zij in haar beheer heeft. Omdat het Rijk voor wat betreft de beoordelingssystematiek is aangesloten op de IPO-richtlijnen, is het logisch en eenduidig dat ook voor de regionale waterkeringen in beheer bij het waterschap het uitgangspunt geldt dat sprake is van een resultaatsverplichting. Na nader overleg met de waterschappen is besloten om hen tegemoet te komen en een differentiatie aan te brengen in de aard van de omgevingswaarden naar gelang sprake is van het uitvoeren van beheer en onderhoud of de aanleg en verbetering van een regionale waterkering. Hiermee wordt gehoor gegeven aan het argument van de waterschappen dat - bij gebrek aan een interventiewaarde zoals die bij de primaire waterkeringen bestaat - het in de praktijk niet mogelijk is om een regionale waterkering continu aan een omgevingswaarde te laten voldoen zonder dat daarmee de beheerskosten buitenproportioneel zullen stijgen. In het eerste geval (uitvoeren van beheer en onderhoud) is – vanwege natuurlijke achteruitgang van een regionale waterkering - daarom sprake van een inspanningsverplichting, in het tweede geval (aanleg en verbetering) is sprake van een resultaatsverplichting. Dit is in de toelichting bij het artikel verder verduidelijkt. Het tijdstip waarop een regionale waterkering na de aanleg of verbetering daarvan aan de omgevingswaarde moet voldoen, zal na overleg met het waterschapsbestuur worden bepaald.

B001-ZZ023 Kwaliteit kaartmateriaal

Het is indiener opgevallen dat veel kaarten onnauwkeurigheden bevatten, terwijl het cruciaal is dat deze informatie juist is, zeker met het oog op digitale ontsluiting via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Antwoord

Er wordt continu gewerkt aan het verbeteren van de begrensde gebieden die op kaarten staan. Met de waterschappen is besproken dat zij verbeteringen door kunnen geven en dat is voor een heel aantal gevallen gedaan. Het verwerken is echter een omvangrijke klus. Voor wat betreft de ligging van regionale waterkeringen is veel verbeterd. Voor de beheergrenzen van de waterschappen, die overigens ook formeel vastliggen in de reglementen, is het gesprek met de waterschappen opgestart. Voor de komst van de Omgevingswet waren waterschappen nog niet verplicht hun besluiten digitaal vast te stellen conform de RO-standaarden behorende bij de Wet ruimtelijke ordening. Onder de Omgevingswet zullen besluiten met de bijbehorende geo-informatieobjecten conform de digitale standaarden van de Omgevingswet worden vastgesteld. Vooral omdat waterschapsverordeningen met de daarbij behorende kaarten ook samen met de provinciale geo-informatieobjecten uit de omgevingsverordening in het DSO te vinden zijn, is het belangrijk dat deze grenzen waar dat kan op elkaar zijn afgestemd zodat er voor gebruikers geen verwarring kan ontstaan. Wel kan het zijn dat provinciale grenzen een ander abstractieniveau kennen dan de grenzen die bij waterschappen voor het watersysteembeheer in gebruik zijn. Zo kan het zijn dat voor het ruimtelijke aangegeven van een omgevingswaarde van een regionale waterkering op een bepaalde locatie een andere geometrie wordt gebruikt dan de beschermingszone en het profiel van vrije ruimte behorende bij een regionale waterkering zoals dat vast zal worden gelegd in een waterschapsverordening of omgevingsplan.

B001-ZZ024 Detailopmerkingen (waterschappen) bijlagen

Antwoord

Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlage 4.

B002 – Waterschap Rivierenland

B002-ZZ025 Omgevingswaarde regionale waterkeringen

Indiener constateert dat de manier waarop de omgevingswaarden voor de regionale waterkeringen zijn geformuleerd, niet gelijkwaardig is. De omgevingswaarden zijn opgenomen als resultaatsverplichting, waaraan uiterlijk op 1 januari 2030 wordt voldaan. Hiermee wordt op drie punten afgeweken van het regime dat nu wordt gehanteerd:

1. De termijn waarbinnen de toetsronde van 2024 afgekeurde waterkeringen zijn te verbeteren.
2. De nieuwe eis dat **alle** regionale waterkeringen op 1 januari 2030 aan de omgevingswaarden moeten voldoen.
3. Dat de omgevingswaarden worden gekwalificeerd als een resultaatsverplichting past niet in de systematiek van de veiligheidsnormering en toetsing van regionale waterkeringen.

Antwoord

Zie B001-ZZ022.

B002-ZZ026 Instructieregels voor waterschappen

In de omgevingsverordening zijn veel instructieregels opgenomen. Dit past niet bij de gedachte van de Omgevingswet. Daarom verzoekt indiener dit grote aantal te beperken tot een minimum.

Antwoord

Zie B001-ZZ021.

B002-ZZ027 Kwaliteit kaartmateriaal

Het is indiener opgevallen dat veel kaarten onnauwkeurigheden bevatten, terwijl het cruciaal is dat deze informatie juist is, zeker met het oog op digitale ontsluiting via het DSO.

Antwoord

Zie B001-ZZ023.

B002-ZZ028 Detailopmerkingen (waterschappen) bijlagen

Antwoord

Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlage 4.

B003 – Waterschap Hollandse Delta

B003-ZZ029 Omgevingswaarde regionale waterkeringen

Indiener constateert dat de manier waarop de omgevingswaarden voor de regionale waterkeringen zijn geformuleerd, niet gelijkwaardig is. De omgevingswaarden zijn opgenomen als resultaatsverplichting, waaraan uiterlijk op 1 januari 2030 wordt voldaan. Hiermee wordt op drie punten afgeweken van het regime dat nu wordt gehanteerd:

1. De termijn waarbinnen de toetsronde van 2024 afgekeurde waterkeringen zijn te verbeteren.
2. De nieuwe eis dat **alle** regionale waterkeringen op 1 januari 2030 aan de omgevingswaarden moeten voldoen.
3. Dat de omgevingswaarden worden gekwalificeerd als een resultaatsverplichting past niet in de systematiek van de veiligheidsnormering en toetsing van regionale waterkeringen.

Antwoord

Zie B001-ZZ022.

B003-ZZ030 Instructieregels voor waterschappen

In de omgevingsverordening zijn veel instructieregels opgenomen. Dit past niet bij de gedachte van de Omgevingswet. Daarom verzoekt indiener dit grote aantal te beperken tot een minimum.

Antwoord

Zie B001-ZZ021.

B003-ZZ031 Kwaliteit kaartmateriaal

Het is indiener opgevallen dat veel kaarten onnauwkeurigheden bevatten, terwijl het cruciaal is dat deze informatie juist is, zeker met het oog op digitale ontsluiting via het DSO.

Antwoord

Zie B001-ZZ023.

B004 – Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

B004-ZZ032 Omgevingswaarde regionale waterkeringen

Indiener constateert dat de manier waarop de omgevingswaarden voor de regionale waterkeringen zijn geformuleerd, niet gelijkwaardig is. De omgevingswaarden zijn opgenomen als resultaatsverplichting, waaraan uiterlijk op 1 januari 2030 wordt voldaan. Hiermee wordt op drie punten afgeweken van het regime dat nu wordt gehanteerd:

1. De termijn waarbinnen de toetsronde van 2024 afgekeurde waterkeringen zijn te verbeteren.
2. De nieuwe eis dat **alle** regionale waterkeringen op 1 januari 2030 aan de omgevingswaarden moeten voldoen.
3. Dat de omgevingswaarden worden gekwalificeerd als een resultaatsverplichting past niet in de systematiek van de veiligheidsnormering en toetsing van regionale waterkeringen.

Antwoord

Zie B001-ZZ022.

B004-ZZ033 Gelijkwaardige omzetting

De Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2022. Door de extra tijd verzoekt indiener om de beleidswijzigingen in de omgevingsverordening te verwerken, waardoor de omgevingsverordening ook zal aansluiten op de gedachten van de Omgevingswet.

Antwoord

Zie B001-ZZ020.

B004-ZZ034 Instructieregels voor waterschappen

In de omgevingsverordening zijn veel instructieregels opgenomen. Dit past niet bij de gedachte van de Omgevingswet. Daarom verzoekt indiener dit grote aantal te beperken tot een minimum.

Antwoord

Zie B001-ZZ021.

B004-ZZ035 Kwaliteit kaartmateriaal

Het is indiener opgevallen dat veel kaarten onnauwkeurigheden bevatten, terwijl het cruciaal is dat deze informatie juist is, zeker met het oog op digitale ontsluiting via het DSO.

Antwoord

Zie B001-ZZ023.

B004-ZZ036 Detailopmerkingen (waterschappen) bijlagen

Antwoord

Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlage 4.

B005 – Omgevingsdienst West-Holland

B005-BM004 Bedrijven

Indiener geeft aan dat de systematiek van milieucategorieën bij nieuwe omgevingsplannen niet meer toepasbaar is. Onduidelijk is ook of deze regels alleen op bedrijventerreinen met zwaardere industrie of alle bedrijventerreinen van toepassing zijn.

Antwoord

De provincie is momenteel bezig met de actualisatie van de bedrijventerreinenstrategie. De inhoud van deze strategie zal vervolgens input vormen voor het omgevingsbeleid. Dit onderwerp met betrekking tot milieucategorieën wordt meegenomen in de actualisatie van de bedrijventerreinenstrategie. Vooruitlopend hierop is de terminologie aangepast, maar nog voor de inwerkingtreding zal het nogmaals aangepast worden in samenhang met de benodigde inhoudelijke wijzigingen. Zie ook A006-ZZ086 en A007-BM002.

B005-EV003 Externe veiligheid

Het verbaast indiener dat de provincie vasthoudt aan het (verhoogd) groepsrisico en oriëntatiewaarde en risicoberekeningen terwijl de Omgevingswet daar vanaf wil. De provincie zou beter in kunnen gaan op de invulling van aandachtsgebieden en voorschriftengebieden. Indiener merkt op dat regels ontbreken omtrent het vervoer van gevaarlijke stoffen over provinciale wegen.

Antwoord

Artikel 7.3.2.3 [wordt: artikel 7.18] gaat over de groepsrisico-afweging in het omgevingsplan. Het groepsrisico kan zowel kwantitatief als kwalitatief worden benaderd. In verband daarmee ziet de provincie de oriëntatiewaarde als een waardevolle maatstaf waartegen de geldende veiligheidsrisico's kunnen worden vergeleken. Dit geeft inzicht in de hoogte van de veiligheidsrisico's en in welke mate veiligheidsmaatregelen gewenst zijn. De provincie blijft daarom gebruik maken van de oriëntatiewaarde bij de beoordeling van de rekenresultaten (of benadering) van het groepsrisico. Deze ruimte wordt door de wetgever gegeven, zie hiervoor pagina's 680 en 529 van de Memorie van toelichting bij de Omgevingswet. Voor het uitwerken van omgaan met aandachtsgebieden en voorschriftengebieden is primair de gemeente aan zet, als bevoegd gezag voor het vaststellen van het omgevingsplan. Dit punt ziet daarmee op het invullen van het nieuwe aandachtsgebiedenbeleid van gemeenten. Gemeenten kunnen aan de omgevingsdiensten een opdracht verlenen om hen hierbij te ondersteunen. Voor specifieke niet-Basisnet transportroutes waar sprake is van een groepsrisico boven of nabij de oriëntatiewaarde, ofwel wanneer er sprake is van een provinciaal belang, worden via het aanvullings- en wijzigingsspoor in nieuwe artikelen regels opgenomen in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. Voor niet-Basisnet transportroutes waarbij dit niet het geval is, is het de verantwoordelijkheid van de gemeenten om ten aanzien van de veiligheidsrisico's ruimtelijke afwegingen te maken. Zie ook bijlage EXV-8.

B005-NN021 Stiltegebieden

Indiener constateert dat er voor stiltegebieden geen minimale eisen zijn vastgelegd in een instructieregel. Hierdoor kan het zijn dat er via het omgevingsplan meer geluid wordt toegelaten dan wenselijk is in een stiltegebied.

Antwoord

De variatie in stiltegebieden maakt het vastleggen van minimale geluidseisen (vooralsnog) onwenselijk. Bezien zal nog worden in hoeverre de provinciale regelgeving mede op basis van de verdere ontwikkelingen op het gebied van het provinciaal omgevingsbeleid aanpassing behoeft. Zie ook A007-ZZ007.

B005-NN022 NNN

Indiener vraagt zich af of de ontheffingsmogelijkheid anders is voor weidevogelgebieden. Het is niet duidelijk of gebieden die waren aangewezen als strategische reservering natuur zijn toegevoegd aan NNN.

Antwoord

De ontheffingsmogelijkheid voor weidevogelgebieden is niet anders. Te zijner tijd komen de regels voor ontheffingverlening in een beleidsregel, terwijl de voorwaarden voor ontheffingverlening in de regels voorafgaand aan de ZHOV nog in de Omgevingsverordening Zuid-Holland staan. Alle gebieden uit de strategische reservering natuur zijn inmiddels toegevoegd aan het NNN. De geometrische begrenzingen bij de ZHOV zijn hierop aangepast. Het opnemen van de strategische reservering natuur in het NNN was onderdeel van de Verzamelherziening Omgevingsbeleid 2020.

B005-RE016 Regionale Energiestrategie (RES)

Indiener geeft aan dat in het werkgebied niet voldoende ruimte voor windenergie is voor het halen van de (concept)RES-doelen. Daarnaast is het aspect zonne-energie niet opgenomen. Het verzoek is om rekening te houden met de uitkomsten van de (concept) Regionale Energievisie.

Antwoord

Op dit moment werkt de provincie samen met gemeenten aan de RES1.0. De uitkomsten van dit proces zullen ter vaststelling worden voorgelegd aan de betrokken raden, provinciale staten en algemene besturen van de waterschappen. Na vaststelling gaan de betrokken overheden de ruimtelijke consequenties van de besluiten opnemen in hun omgevingsinstrumentarium. Het beleid voor zonne-energie is opgenomen in de omgevingsvisie. Daarbij is de keuze gemaakt om geen specifieke gebieden op kaart of regels in de verordening op te nemen, maar om te werken met 'categorieën van voorkeurslocaties'.

B005-ZZ109 Schiphol

Indiener geeft aan dat niet alle gemeenten een beleidsregel Wonen en Vliegen LiB-5-contour Schiphol hebben vastgesteld.

Antwoord

Dat is correct, nog niet iedere gemeente heeft een beleidsregel. De tekst in de toelichting is aangepast.

B005-GW024 Detailopmerkingen (grondwateractiviteiten) bijlagenAntwoord

Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlage 2.

B006 – Hoogheemraadschap van Rijnland

B006-ZZ044 Omgevingswaarde regionale waterkeringen

Indiener constateert dat de manier waarop de omgevingswaarden voor de regionale waterkeringen zijn geformuleerd, niet gelijkwaardig is. De omgevingswaarden zijn opgenomen als resultaatsverplichting, waaraan uiterlijk op 1 januari 2030 wordt voldaan. Hiermee wordt op drie punten afgeweken van het regime dat nu wordt gehanteerd:

1. De termijn waarbinnen de toetsronde van 2024 afgekeurde waterkeringen zijn te verbeteren.
2. De nieuwe eis dat **alle** regionale waterkeringen op 1 januari 2030 aan de omgevingswaarden moeten voldoen.
3. Dat de omgevingswaarden worden gekwalificeerd als een resultaatsverplichting past niet in de systematiek van de veiligheidsnormering en toetsing van regionale waterkeringen.

Antwoord

Zie B001-ZZ022.

B006-ZZ045 Gelijkwaardige omzetting

De Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2022. Door de extra tijd verzoekt indiener om de beleidswijzigingen in de omgevingsverordening te verwerken, waardoor de omgevingsverordening ook zal aansluiten op de gedachten van de Omgevingswet.

Antwoord

Zie B001-ZZ020.

B006-ZZ046 Instructieregels voor waterschappen

In de omgevingsverordening zijn veel instructieregels opgenomen. Dit past niet bij de gedachte van de Omgevingswet. Daarom verzoekt indiener dit grote aantal te beperken tot een minimum.

Antwoord

Zie B001-ZZ021.

B006-ZZ047 Kwaliteit kaartmateriaal

Het is indiener opgevallen dat veel kaarten onnauwkeurigheden bevatten, terwijl het cruciaal is dat deze informatie juist is, zeker met het oog op digitale ontsluiting via het DSO.

Antwoord

Zie B001-ZZ023.

B006-ZZ048 Detailopmerkingen (waterschappen) bijlagen

Antwoord

Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlage 4.

B007 – Omgevingsdienst Haaglanden

B007-GW020 Sanctie niet-melden

Indiener pleit voor het opnemen van een sanctie in de vorm van een strafbepaling bij het niet-melden.

Antwoord

De strafbaarstelling is bij wet geregeld. Op grond van artikel 2.3 van het Omgevingsbesluit is het niet toegestaan om in de omgevingsverordening regels op te nemen over het strafbaar stellen van overtredingen van provinciale verordeningen.

B007-GW022 Aanvullingsbesluit bodem

Indiener geeft aan dat de bepalingen van 100 m3 graven niet goed aansluiten bij het Aanvullingsbesluit bodem. Hierdoor moet dubbel gemeld worden bij zowel de gemeente als de provincie. Bij graven wordt mogelijk veel grondwater onttrokken. Is het niet logischer dat een volume sterk verontreinigd grondwater wordt weggenomen/onttrokken?

Antwoord

Als gevolg van voortschrijdende inzichten is afdeling 3.4 gereserveerd vooruitlopend op de ontwikkeling van het beleidskader grondwaterkwaliteit in het regionaal waterprogramma en de daaruit voortvloeiende regels voor de verordening. Evenwel is duidelijk geworden dat in afdeling 3.4 opgenomen milieubelastende activiteiten graven in de verzadigde zone van de bodem niet zullen terugkeren. Het Rijk heeft in de nota van toelichting bij het Aanvullingsbesluit bodem nader toegelicht dat de in het Besluit activiteiten leefomgeving gereguleerde milieubelastende activiteit graven in de bodem mede omvat het graven in de verzadigde zone van de bodem. Zie ook A006 – ZZ085, A012-ZZ079 en A015-ZZ096.

B007- ZZ108 Aanvragen in het kader van de Wet natuurbescherming

Indiener vraagt zich af waarom er de keuze is gemaakt voor het opnemen van indieningsvereisten in de ontwerp-omgevingsverordening, nu deze thans zijn opgenomen in het beleid. Indiener wenst een uitbreiding van de indieningsvereisten om meer duidelijkheid te scheppen en wijst erop dat de gegevens en bescheiden zoals die nu zijn opgenomen in het ontwerp erg ruim zijn omschreven en tot onduidelijkheden kunnen leiden.

Antwoord

De indieningsvereisten voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit of een Natura 2000-activiteit zijn uitputtend geregeld in paragraaf 7.2.8a van de omgevingsregeling. Dat betekent dat een omgevingsverordening geen aanvullende indieningsvereisten mag bevatten. De onderdelen 2.6 en 2.7 van bijlage IV zoals opgenomen in de ontwerp-ZHOV zijn daarom in de definitieve verordening geschrapt. Het is wel mogelijk beleidsregels over indieningsvereisten vast te stellen.

B007-GW021 Detailopmerkingen (drinkwater, grondwateractiviteiten) bijlagen

Antwoord

Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlagen 1 en 2.

B008 – Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

B008-ZZ070 Instructiebepalingen

In de omgevingsverordening zijn veel instructieregels opgenomen. Dit past niet bij de gedachte van de Omgevingswet. Daarom verzoekt indiener dit grote aantal te beperken tot een minimum.

Antwoord

Zie B001-ZZ021.

B008-ZZ071 Omgevingswaarden regionale waterkeringen

Indiener constateert dat de manier waarop de omgevingswaarden voor de regionale waterkeringen zijn geformuleerd, niet gelijkwaardig is. De omgevingswaarden zijn opgenomen als resultaatsverplichting, waaraan uiterlijk op 1 januari 2030 wordt voldaan. Hiermee wordt op drie punten afgeweken van het regime dat nu wordt gehanteerd:

1. De termijn waarbinnen de toetsronde van 2024 afgekeurde waterkeringen zijn te verbeteren.
2. De nieuwe eis dat **alle** regionale waterkeringen op 1 januari 2030 aan de omgevingswaarden moeten voldoen.
3. Dat de omgevingswaarden worden gekwalificeerd als een resultaatsverplichting past niet in de systematiek van de veiligheidsnormering en toetsing van regionale waterkeringen.

Antwoord

Zie B001-ZZ022.

B008-ZZ072 Gegevensbeheer kaartmateriaal

Het is indiener opgevallen dat veel kaarten onnauwkeurigheden bevatten, terwijl het cruciaal is dat deze informatie juist is, zeker met het oog op digitale ontsluiting via het DSO.

Antwoord

Zie B001-ZZ023.

B008-ZZ073 Detailopmerkingen (waterschappen) bijlagen

Antwoord

Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlage 4.

B009 – Gezamenlijke reactie van de Zuid-Hollandse Veiligheidsregio's

B009-RE007 Energietransitie in opmars

In de provinciale visie staat de ambitie om de fossiele bronnen te vervangen door hernieuwbare bronnen. De huidige regelgeving, alsook de Omgevingswet en bijbehorende besluiten zijn niet geheel voorbereid op deze nieuwe ontwikkelingen en de (nog) (on)bekende risico's die energietransitie met zich meebrengt. De huidige regelgeving is juist gebaseerd op het gebruik van fossiele brandstoffen en de bekende manieren van energiewinning, -transport en opslag. Bij nieuwe energiedragers, bronnen en vormen van transport en opslag is er nog onvoldoende beeld van de risico's voor de leefomgeving. Hierbij kan het gaan om risico's op het gebied van winning, opslag, transport, distributie of toepassing. Hier is, naar de mening van indiener, een integrale beschouwing van deze nieuwe technieken en toepassingen van energiedragers in combinatie met de bestaande bebouwde omgeving noodzakelijk. In de nu voorliggende omgevingsverordening is geen paragraaf opgenomen over energietransitie, noch over energietransitie in de bebouwde omgeving. Daarbij ontbreekt er aandacht voor de risico's die aan energietransitie verbonden zijn. In de eerdere inhoudelijke (ambtelijke) reactie op dit onderwerp is dit verder uitgewerkt: dit is als bijlage bij deze zienswijze gevoegd. Graag biedt indiener zijn expertise aan om gezamenlijk invulling te geven aan een veilige energietransitie.

Antwoord

Het is belangrijk dat er oog is voor de gezondheids- en veiligheidsaspecten van nieuwe energiedragers en energie-infrastructuur in de gebouwde omgeving, zoals buurtbatterijen, opslag en transport van waterstof, warmtenetten en warmtepompen. De provincie onderschrijft het belang om deze aspecten zoveel mogelijk vast te leggen in (algemene) regels via het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) in de vorm van standaardnormen (NEN) waaraan voorzieningen moeten voldoen. Voor wat betreft regelgeving op dit gebied zal het Rijk, in afstemming met decentrale overheden en maatschappelijke partijen, een wijzigingsspoor van de regelgeving onder de Omgevingswet starten, dat de wet aanvult of aanscherpt met regels voor de energietransitie. Voor wat betreft de gebouwde omgeving vallen meldingen of eventuele vergunningaanvragen vrijwel zonder uitzondering onder de bevoegdheid van gemeenten. Omdat er vanuit het Rijk wordt gewerkt aan de ontwikkeling van regelgeving en normen ten behoeve van de energietransitie en deze in de gebouwde omgeving voornamelijk vallen onder de bevoegdheid van gemeenten is er in de provinciale omgevingsverordening geen paragraaf opgenomen over de energietransitie in de gebouwde omgeving.

B009-ZZ074 Totstandkoming Omgevingsverordening

In februari vond de ambtelijk internetconsultatie plaats. Vanuit de vier veiligheidsregio's heeft de indiener daar gebruik van gemaakt en inhoudelijk gereageerd. Op het schrijven heeft indiener geen inhoudelijke reactie ontvangen. Het uitstel van de invoering van de Omgevingswet biedt naar indieners mening de kans om een passende invulling aan de nieuwe beleidsinstrumenten te geven. Graag maakt indiener gebruik van deze tijd om haar kennis, expertise en ervaring met de provincie te delen en daarmee bij te dragen aan het bereiken van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving.

Antwoord

Vanwege tijdgebrek is niet individueel gereageerd op bijdragen tijdens de ambtelijke internetconsultatieronde. Waar dat kon is alle input verwerkt. Met het uitstel van de invoering van de Omgevingswet is meer tijd genomen voor het afronden van het besluitvormingsproces. Ook geeft het aparte wijzigings- en aanvullingsspoor dat vanaf 2021 loopt, de mogelijkheid om de ZHOV voor inwerkingtreding nog op de laatste ontwikkelingen (onder andere door het definitief worden van Rijks Omgevingswetgeving) aan te passen. In deze processen maakt de provincie graag gebruik van de kennis, expertise en ervaring.

B009-EV005 Detailopmerkingen (externe veiligheid) bijlagen

Antwoord

Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlage 5.

B010 - DCMR

B010-EV001 Externe veiligheid (ambtelijk concept)

Indiener vraagt zich af of de in artikel 7.3.2.3 [wordt: artikel 7.18] beschreven formulering: "in afwijking van artikel 5.15, tweede lid, Besluit kwaliteit leefomgeving" juridisch wel correct is. Daarnaast wordt gevraagd de afstanden in van de veiligheidszonerings Nieuwe Waterweg en Nieuw Maas aan te passen op wat afgesproken is in het Devo.

Antwoord

De formulering van artikel 7.3.2.3 [wordt: artikel 7.18] is aangepast om beter aan te sluiten op de systematiek van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De afstand van de veiligheidszone Nieuwe Waterweg en Nieuwe Maas van artikel 7.3.2.4 [wordt: artikel 7:19] volgt uit de eerdere regel van de voorheen vastgestelde Omgevingsverordening Zuid-Holland en de voorgaande verordeningen Ruimte, en is ten aanzien van deze vorige regel geactualiseerd.

B010-GW008 Afstemming

Indiener geeft aan dat het jammer is dat de provincie niet vooraf de afstemming heeft gezocht met gemeenten, zeker voor het onderwerp grondwater.

Antwoord

Zie A015 – ZZ096.

B010-GW009 Overgangsregels

Indiener geeft aan dat overgangsregels/beleid gemist wordt voor instructieregels over bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie (paragraaf 7.3.23 [wordt: paragraaf 7.3.5.2]).

Antwoord

Hier was inderdaad nog niet in voorzien. Als gevolg van voortschrijdende inzichten worden afdeling 3.4 en paragraaf 7.3.23 [wordt: paragraaf 7.3.5.2] voorlopig gereserveerd. De provincie ontwikkelt in nauwe samenwerking met gemeenten, waterschappen, drinkwaterbedrijven en omgevingsdiensten een beleidskader grondwaterkwaliteit dat onderdeel zal vormen van het regionaal waterprogramma. Voor de uitvoering van dit beleidskader zullen regels worden opgenomen in de verordening. Het daarvoor benodigde overgangsrecht zal in dat kader worden meegenomen. Waarschijnlijk zullen via een voorbereidingsbesluit voorbeschermingsregels (als zogeheten provinciale bruidsschat) aan de gemeente worden meegegeven.

Overigens zal de regeling omtrent het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie in de huidige vorm niet terugkeren, omdat een bodemgevoelige locatie betrekking heeft op een verontreiniging met blootstellingsrisico's voor de mens (gezondheidsrisico's). Het beleidskader grondwaterkwaliteit van de provincie zal zich richten op het tegengaan van verontreinigingen die een risico vormen voor de kwaliteit van het grondwater dan wel het gebruik van dat grondwater (bijvoorbeeld als gevolg van verspreidingsrisico's). Een bouwactiviteit op een mobiele verontreinigingssituatie kan een natuurlijk moment vormen om een verontreiniging in het grondwater weg te nemen. De nieuwe regels zullen hierop zijn aangepast.

B010-GW010 Financiële afspraken

Indiener geeft aan dat er nog geen financiële afspraken zijn gemaakt over de uitvoering van regels.

Antwoord

Zie A012-ZZ082.

B010-GW011 Administratieve lasten

Onderdelen van de ontwerp-ZHOV brengen – wellicht onbedoeld – een verzwaring van administratieve lasten en een beperking van de mogelijkheden voor initiatiefnemers met zich mee. Indiener vraagt zich af in hoeverre dit past binnen de uitgangspunten van de wetswijziging.

Antwoord

Zie A012-ZZ079.

B010-GW012 Bescherming grondwater buiten grondwaterbeschermingsgebieden

Indiener stelt de vraag of er ook buiten de grondwaterbeschermingsgebieden regels zijn voor/in relatie tot de bescherming van het grondwater. Daarnaast vraagt indiener zich af hoe precies de bevoegdheden zijn voor de provincie in verband met de zorgplicht en bij ongewone voorvallen, en ook over de afbakening van de regels.

Antwoord

Grondwaterbescherming buiten grondwaterbeschermingsgebieden wordt geregeld op rijksniveau (eerbiedigend overgangsrecht, toevalsvondsten, ongewone voorvallen, de algemene zorgplicht, de specifieke zorgplicht uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en de in het Bal geregelde milieubelastende activiteiten zoals graven in de bodem), op regionaal niveau (het regionaal waterprogramma, deze omgevingsverordening (middels algemene regels en instructieregels in de omgevingsverordening) en de waterschapsverordening) en op lokaal niveau (het omgevingsplan met inbegrip van de bruidsschatsregels). Als gevolg van voortschrijdende inzichten is afdeling 3.4 en een aantal andere paragrafen gereserveerd om op een later moment in te vullen. De regels zullen ondersteunend zijn aan het beleidskader grondwaterkwaliteit dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Dit beleidskader bevat maatregelen om verontreinigingen in het grondwater te beheren, beperken dan wel verwijderen, ook in de gebieden buiten de grondwaterbeschermingsgebieden, en is erop gericht te voldoen aan de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water. Zie ook A015-ZZ096. Wie het bevoegd gezag is ten aanzien van een zorgplicht en de ongewone voorvallen, zal afhankelijk zijn van de ontplooiende activiteit. Is de provincie het bevoegd gezag met betrekking tot die activiteit, dan is de provincie tevens het bevoegd gezag voor het invoeren van de zorgplicht, dan wel de afhandeling van het ongewoon voorval.

B010-ZZ112 Artikel 3.1.1.1 lid 1 [woordt: artikel 3.1 lid 1]

In artikel 3.1.1.1 [woordt: artikel 3.1] (algemene gegevens en bescheiden bij een aanvraag om een omgevingsvergunning) lid 1, is de Omgevingsregeling genoemd. Wat is de Omgevingsregeling? Wordt hiermee misschien verwezen naar de Invoeringsregeling Omgevingsregeling van het Rijk?

Antwoord

Zie A012 - ZZ110.

B010-GW014 Afstemming bodem

Indiener stelt vragen over de afstemming met andere overheden bij de relatie tussen het verzadigde en overzadigde deel van de bodem. Ook bij de grondwateronttrekkingsactiviteit tussen de provincie, waterschappen en gemeenten is er de vraag naar hoe de afstemming is.

Antwoord

De provincie onderschrijft het belang van afstemming tussen overheden. Waar nodig zal dat vanuit de provincie ook worden geïniteerd. De provincie nodigt uit om vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet hierover van gedachten te wisselen en/of afspraken te maken. Zie ook A012-ZZ080.

B010-GW015 Bevoegd gezag bodem

Indiener vraagt zich af hoe het gaat werken met twee bevoegde gezagen voor het graven in de bodem. Daarnaast gaat het om veel gevallen in Rotterdam: dit geeft een flinke verzwaring van de administratieve lasten.

Antwoord

De milieubelastende activiteit "graven in de verzadigde zone van de bodem" zal niet langer via de ZHOV worden gereguleerd als gevolg van voortschrijdende inzichten op het gebied van dit onderwerp. De voorjaarsversie van het Aanvullingsbesluit bodem is hierin zeer behulpzaam geweest. Zie ook A012 - ZZ079, A015 - ZZ096 en B007 - GW022.

B010-GW016 Signaleringsparameters

Indiener vindt het gebruik van signaleringsparameters als bedoeld in bijlage VC van artikel 4.12a van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) wel erg ver gaan. Waarom wordt de systematiek van de circulaire niet toegepast? Een kosteneffectieve aanpak en het achterblijven van concentraties boven de signaleringsparameter is niet meer mogelijk. Dit is niet beleidsneutraal. Flexibiliteit en afwegingsruimte in de saneringsaanpak worden gemist.

Antwoord

In antwoord A015-ZZ096 is aangegeven dat een beleidskader grondwaterkwaliteit wordt ontwikkeld. In dit beleidskader wordt in het licht van de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water maatregelen opgenomen om verontreinigingen in het grondwater te beheren, te beperken dan wel te verwijderen. De regels in afdeling 3.4 zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader en hierop worden aangepast.

Artikel 4.12a van het Bkl geeft aan dat bij de vaststelling van maatregelen in het regionaal waterprogramma rekening moet worden gehouden met de signaleringsparameters. De signaleringsparameters beoordeling grondwatersanering spelen een rol bij de beoordeling van de risico's van een verontreiniging. Het geeft de concentraties aan waaronder het grondwater geschikt is voor de meeste functies van het grondwater en geen onaanvaardbare bedreigingen bestaan voor gezondheid of milieu. Het maakt daarbij gebruik van de criteria zoals die opgenomen waren in de circulaire bodemsanering. Of een grondwatersanering daadwerkelijk nodig is, zal afhankelijk zijn van de risicobeoordeling. De Risicoolbox Grondwater die bij het RIVM in ontwikkeling is, zal hierbij behulpzaam zijn.

B010-GW018 Bevoegd gezag diepinfiltratie

Over de GGA Rotterdam is de gemeente nog in gesprek met de provincie. Indiener vraagt zich af wie bevoegd gezag is voor diepinfiltratie van regenwater.

Antwoord

Diepinfiltratie van regenwater betreft een lozingsactiviteit in de bodem. Onder de Omgevingswet is in beginsel de gemeente bevoegd gezag voor lozingen in of op de bodem.

B010-RE015 Regionale Energiestrategie (RES)

Indiener geeft aan dat de ZHOV niets vermeldt over energietransitie en onderwerpen als elektriciteitsnet, zonnepanelen in geluidsschermen, regionale warmte, wateropslag en zonneweides. Tevens wordt de relatie met het Regionale Energiestrategieproces (RES-proces) gemist.

Antwoord

Op dit moment werkt de provincie samen met gemeenten en andere partners aan de RES1.0 in de zeven RES-regio's die de provincie rijk is. De uitkomsten van dit proces zullen ter vaststelling worden voorgelegd aan de raad, provinciale staten en algemene besturen van de waterschappen. Na vaststelling gaan de betrokken overheden de ruimtelijke consequenties van de besluiten opnemen in hun omgevingsinstrumentarium. Daarbij zal ook worden bepaald in hoeverre het nodig is om in de verordening regels op te nemen voor elektriciteitsnetten, warmteopslag, zonne-energie. Op dit moment is het beleid voor zonne-energie opgenomen in de omgevingsvisie. Daarbij is de keuze gemaakt om geen specifieke gebieden of regels in de verordening op te nemen, maar te werken met 'categorieën van voorkeurslocaties'.

B010-GW013 Detailopmerkingen (drinkwater, grondwateractiviteiten, grondwater instructieregels, externe veiligheid) bijlagen

Antwoord

Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlagen 1, 2, 3 en 5.

B011 – Waterschap Amstel, Vecht en Gooi

B011-ZZ105 Instructieregels voor waterschappen

In de omgevingsverordening zijn veel instructieregels opgenomen. Dit past niet bij de gedachte van de Omgevingswet. Daarom verzoekt indiener dit grote aantal te beperken tot een minimum.

Antwoord

Zie B001-ZZ021.

B011-ZZ106 Kwaliteit kaartmateriaal

Indiener heeft vernomen dat veel kaarten onnauwkeurigheden bevatten, terwijl het cruciaal is dat deze informatie juist is, zeker met het oog op digitale ontsluiting via het DSO. Indiener kan meegeven dat de provinciale kaarten binnen het gebied van het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht kloppen.

Antwoord

Zie B001 - ZZ023.

B011-ZZ107 Bijlage

Antwoord

Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlage 4.

C – Overige instanties

C001 – Molenplatform Zuid-Holland

C001-MO001 Molenbiotopen

Het doet indiener genoeg dat er in de ontwerpvisie wederom de nodige aandacht is voor het belang van molenbiotopen en dat de provincie haar verantwoordelijkheid neemt ten aanzien van dit bijzondere en voor Zuid-Holland zo kenmerkend historisch erfgoed. Door de druk uit de woningmarkt constateert indiener dat veel gemeenten willen knabbelen aan de molenbiotoop. Indiener is erkentelijk dat de beschermingsparagraaf ten behoeve van de molenbiotopen is opgenomen.

Antwoord

Met genoegen neemt de provincie deze opmerkingen voor kennisgeving aan.

C002 - SIMAV

C002-MO009 Aandacht molenbiotop

Door de krapte op de woningmarkt pogen gemeenten te knabbelen aan de molenbiotop. Met genoeg wordt geconstateerd dat in de ontwerpvisie de molenbiotop de nodige aandacht krijgt en dat aan de verantwoordelijkheid ten aanzien van dit bijzondere en voor Zuid-Holland kenmerkende historisch erfgoed inhoud wordt gegeven met een beschermingsparagraaf ten behoeve van dit specifieke erfgoed.

Antwoord

Met genoeg neemt de provincie deze opmerkingen voor kennisgeving aan.

C003 – Molenstichting Leiden en omstreken

C003-MO002 Molenbiotoop

Indiener is blij dat de provincie het belang van de molenbiotopen inziet en het in de ontwerpvisie heeft opgenomen. Alleen zo kunnen Rijksmonumenten op een verantwoordelijke wijze ingepast blijven binnen de stedelijke gebieden en het landschap.

Antwoord

Met genoegen neemt de provincie deze opmerkingen voor kennisgeving aan.

C003-MO003 Verruiming *artikel 7.3.18.2, lid 2 sub a en b [wordt: artikel 7.72]*

Indiener ervaart de verruiming bij *artikel 7.3.18.2, lid 2 sub a en b [wordt: artikel 7.72]*, waarbij ontwikkelingen onder voorwaarden mogelijk zijn, als bedreiging. Bij bouwaanvragen worden rapporten aangevraagd bij adviesbureaus, die geen rekening houden met windbelemmeringen en turbulentie in de praktijk. Er wordt dan bijvoorbeeld aangegeven dat ter compensatie bomen gesnoeid worden, maar hier is vervolgens geen handhaving op. Voor de poldermolens in stedelijk gebied is het vooral van groot belang dat de eerste 100 meter zonder obstakels is en blijft. De verruiming zorgt voor meer 'gevechten'.

Antwoord

Het is aan de opsteller van het omgevingsplan om aan te tonen dat de molenbiotoop door toedoen van de nieuwe ontwikkeling niet verder achteruit gaat, op het moment dat er gebruik gemaakt wordt van artikel 7.3.18.2, lid 2 sub a en b. [wordt: artikel 7.72] De provincie toetst de onderbouwing hiervan in het omgevingsplan aan de omgevingsverordening en gaat alleen akkoord als er voldoende waarborgen zijn ingebouwd.

C004 – Dekker Groep

C004-NN002 Verkeerde begrenzing Natuur Netwerk Nederland

Indiener geeft aan dat een deel van het bestaande, bestemde en vergunde bedrijventerrein in de omgevingsverordening blijkt samen te vallen met de aanduiding Natuur Netwerk Nederland (NNN) en beschermingscategorie 1: Ruimtelijke kwaliteit. Indiener veronderstelt dat dit een feitelijke omissie is en verzoekt de begrenzing van beide aanduidingen te wijzigen. Om deze in lijn te brengen met de huidige situatie zouden de aanduidingen samen dienen te vallen met de begrenzing van het naastgelegen Natura 2000-gebied Lingegebied & Diefdijk-Zuid.

Antwoord

De geometrische begrenzingen van het Natuur Netwerk Nederland (NNN) en beschermingscategorie 1: Ruimtelijke kwaliteit zijn aangepast conform het verzoek van de indieners. Zie ook A001-BM001

C005 – Stichting Wandelnet

C005-ZZ037 Zienswijze ontwerp-omgevingsverordening

Uit het financieren van het wandelroutenetwerk en de omgevingsvisie blijkt dat de provincie Zuid-Holland (het faciliteren van) lopen en wandelen heel serieus neemt. Ook in het Coalitieakkoord 2019 – 2023 van het college van gedeputeerde staten vindt indiener behartigenswaardige teksten over het bevorderen van wandelnetwerken en meer bewegen in een gezonde leefomgeving.

Antwoord

Met genoegen neemt de provincie deze opmerking voor kennisgeving aan.

C005-ZZ038 Relatie Omgevingsvisie Zuid-Holland en Omgevingsverordening

Er mist een adequate doorvertaling van het in de omgevingsvisie verwoorde beleid ten aanzien van wandelen en lopen in de ontwerp-omgevingsverordening. Deze is sterk gericht op behoud, bescherming en handhaving. Er wordt te weinig gebruik gemaakt van het instrument van de omgevingsverordening van de provincie om zelfsturend te zijn in het bereiken van deze beleidsdoelen en de uitnodiging aan gemeenten en waterschappen om deze doelen door te vertalen naar de eigen regio's.

Antwoord

De provincie acht de omgevingsverordening niet een passend en geen uitnodigend instrument om dit in te regelen richting gemeenten en waterschappen.

C005-ZZ039 De doelen uit Omgevingsvisie vindt indiener niet terug

De beleidsdoelen ten aanzien van wandelen en lopen zijn goed beschreven in de omgevingsvisie van de provincie Zuid-Holland. Daarin wordt veel belang gehecht aan een goede fysieke leefomgevingskwaliteit waarbij het bevorderen van wandel- en loopmogelijkheden wordt uitgedragen. Ook wordt het wandelroutenetwerk, samen met het fiets-, recreatievaarwegen- en ruiterspadennetwerk genoemd. In de ontwerp-omgevingsverordening ziet indiener dit (behoudens recreatietoervaartnet) niet terugkomen. Tevens is aandacht nodig voor veilige en aantrekkelijke utilitaire wandelnetwerken.

Antwoord

De provincie hecht veel belang aan een goede fysieke leefomgevingskwaliteit en zet daarom in op een in omvang en kwaliteit goed netwerk en goede voorzieningen voor sport en recreatie. Via dit netwerk worden de locaties, voorzieningen, gebieden en wateren voor sport en recreatie ontsloten (het gaat hierbij met name om groen en water, waar onder andere parken, groenblauwe dooradering in de stad, recreatieve stad-land verbindingen en poorten, recreatiegebieden, de groene buffers, overig agrarisch gebied en wateren onderdeel van uitmaken).

C005-ZZ040 De maatschappelijke betekenis van wandelen en lopen

De betekenis van wandelen is samengevat in een recente publicatie van Stichting Wandelnet en het Kenniscentrum Sport en Bewegen: 'De waarde van wandelen'. De wijze waarop de provincie dit wil bereiken, vindt indiener niet terug in de voorliggende omgevingsverordening. Dat vindt indiener een gemiste kans.

Antwoord

De omgevingsverordening vormt hiervoor niet het meest geëigende instrument. De provinciale beleidsverkenning lopen bevat een uitgebreide beschrijving van de maatschappelijke baten van lopen.

C005-ZZ041 Behoud van onverharde wandelpaden

Wandelpaden en specifiek onverharde wandelpaden zijn relatief zeldzaam in Zuid-Holland, omdat het zo'n dichtbevolkte provincie is. Ze verdienen net als zeldzame landschappen, cultuurhistorie, flora en fauna (deze komen allen wel aan bod in de omgevingsverordening) bescherming.

Antwoord

Onverharde paden vormen veelal onderdeel van zeldzame landschappen en cultuurhistorie en worden op deze wijze meegenomen in de omgevingsverordening. Regionaal worden hier keuzes in gemaakt.

C005-ZZ042 Concrete verbeterpunten

- 1) Het behoud, beheer en beschermen van deze wandelinfrastructuur is noodzakelijk. Ook instructies voor adequaat onderhoud en doorontwikkeling van deze wandelinfrastructuur is nodig. De omgevingsverordening dient bij de uitwerking van de infrastructuur ook aandacht te besteden aan routenetwerken voor wandelen.
- 2) Met name die onverharde paden lopen het risico opgeofferd te worden aan andere belangen. In de omgevingsverordening dient het belang van behoud en bescherming van onverharde paden door gemeenten en waterschappen daarom te worden gestimuleerd.
- 3) De omgevingsverordening kan de doelen van Ruimte voor Lopen expliciet omarmen en gemeenten en waterschappen opdragen om deze door te vertalen naar hun eigen omgeving.
- 4) De definities van openbare wegen en wegen gaan nu over wegen voor gemotoriseerd verkeer. Hier zou expliciet ook een definitie voor de wandelinfrastructuur moeten worden opgenomen.
- 5) Het bevorderen van recreatief medegebruik door wandelaars van bijvoorbeeld Natura 2000-gebieden en waterkeringen in de vorm van wandelen wil indiener expliciet benoemen.
- 6) In de utilitaire zones is het gewenst om de openbare ruimte te ontwerpen volgens het STOP-principe.
- 7) Maak utilitaire netwerken binnen de bebouwde kom ook veilig voor kwetsbare verkeersdeelnemers.

Antwoord

- 1) *De omgevingsverordening vormt niet het geëigende instrument om dit te regelen. Zie ook C007-ZZ053.*
- 2) *Afwegingen ten aanzien van behoud van onverharde paden worden regionaal gemaakt.*
- 3) *Daarvoor zijn de provinciale omgevingsvisie en het provinciale omgevingsprogramma geschiktere instrumenten. De provinciale beleidsverkenning lopen bevat reeds suggesties voor doorvertaling van deze verkenning naar de omgevingsvisie.*
- 4) *De begripsbepalingen in de omgevingsverordening zijn bedoeld voor gebruik bij de regels waarin deze begrippen voorkomen. De begripsbepalingen in de omgevingsverordening zijn niet het meest geëigende instrument om ervoor te zorgen dat de wandelinfrastructuur ook daadwerkelijk blijft behouden of wordt beschermd.*
- 5) *Indien mogelijk wordt wandelen hierin meegenomen.*
- 6) *De provinciale beleidsverkenning lopen gaat uitgebreid in op het STOP-principe. Mogelijk dat in het provinciale (deel)omgevingsprogramma Bereikbaar Zuid-Holland, dat zal verschijnen, hierop zal worden ingegaan. De omgevingsverordening vormt niet het meest geëigende instrument om dit principe in vast te leggen.*
- 7) *In het kader van het provinciale mobiliteitsbeleid wordt aandacht geschonken aan de kwetsbare verkeersdeelnemers, waaronder voetgangers en fietsers.*

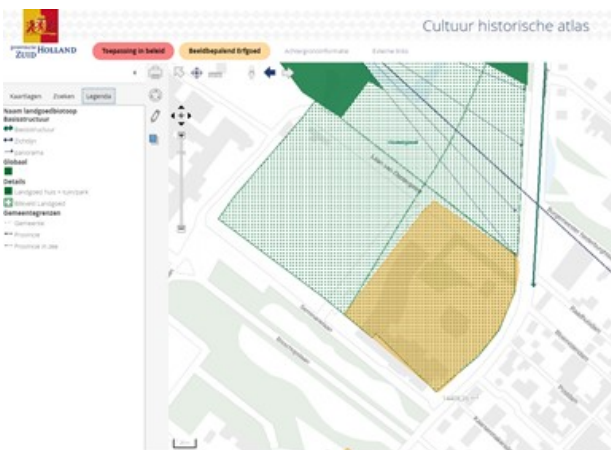
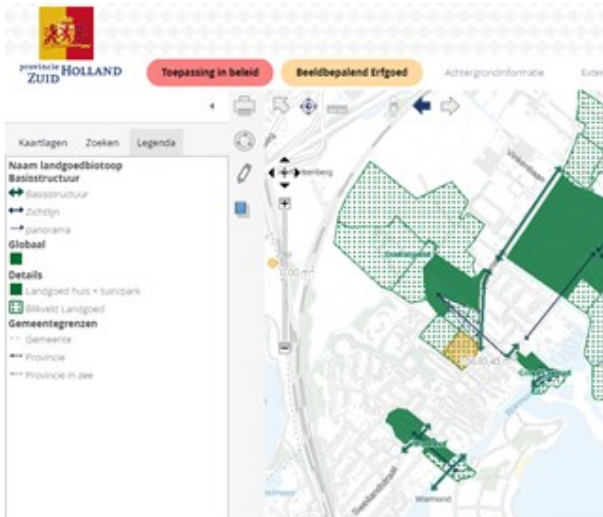
C006 – Protestantse Gemeente van Warmond

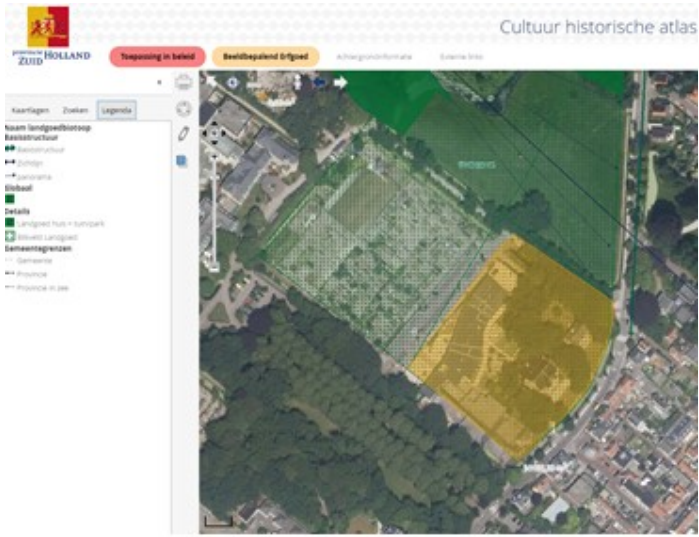
C006-ZZ043 Zuidelijk deel van 'de Krogt'

De bij de zienswijze gevoegde notitie behandelt (onder andere) de als 'blikveld' van de landgoedbiotoop Oostergeest beoordeelde locatie ter plaatse van 'De Krogt'. In deze notitie wordt geconcludeerd dat het zuidelijk deel van 'De Krogt' door de provincie abusievelijk is aangeduid als blikveld. De notitie vermeldt vervolgens: "De provincie Zuid-Holland heeft in voorbesprekingen kennis genomen van de bovenstaande constatering en aangeduid dat bij een toekomstige aanpassingsronde deze vergissing kan worden gecorrigeerd". Gezien het bovenstaande, verwijzende naar de in de genoemde notitie uitgewerkte motivatie, verzoekt indiener de provincie in de nieuwe Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV) het zuidelijk deel van "de Krogt" niet meer als 'blikveld van de landgoedbiotoop Oostergeest' aan te duiden.

Antwoord

Door de in genoemde notitie uitgewerkte motivatie, heeft de provincie de geometrische begrenzing van de landgoedbiotoop Oogstergeest in de nieuwe ZHOV aangepast, conform het verzoek van de Protestantse Gemeente Warmond. Hierdoor zal het zuidelijke gedeelte van "de Krogt" niet meer als 'blikveld van de landgoedbiotoop Oostergeest' worden aangeduid. Het betreft een technische aanpassing.

C007 – Gezamenlijke reactie Fietsersbond en Fietsplatform

C007-ZZ051 Bereikbaarheid

Indiener vindt het belangrijk de regionale netwerken vast te leggen in de verordening, om de bereikbaarheid (op de fiets, lopend en met het OV) in de toekomst zoveel mogelijk te garanderen. Het is belangrijk dat er in het totale bestuurlijke gebied van de provincie Zuid-Holland een fijnmazig en goed aansluitend hoofdnetwerk van fietsroutes wordt vastgelegd, waarbij de snelfietsroutes in een aparte kleur worden aangegeven. Vanuit het Fietsplan van provincie Zuid-Holland is hier een mooie aanzet voor gegeven. Indiener beveelt aan dit netwerk op te nemen in de omgevingsverordening:

1. Voor zover een omgevingsplan voorziet in nieuwe ontwikkelingen die het regionaal fietsnetwerk belemmeren, wordt het belang van de instandhouding en uitbreiding van dit regionaal fietsnetwerk in acht genomen.
2. De motivering op een omgevingsplan bevat een beschrijving van de wijze waarop rekening gehouden is met het regionaal fietsnetwerk.

Antwoord

De provincie Zuid-Holland hecht veel waarde aan de beschikbaarheid van veilige en aantrekkelijke fietsroutes, in het bijzonder van het provinciaal hoofdnetwerk fiets en van directe, hoogwaardige snelfietsroutes naar de grote steden. De inzet is gericht op het bieden van ondersteuning aan de wegbeheerders (vaak gemeenten) om de kwaliteit van het netwerk te laten voldoen aan landelijke richtlijnen. Opname van bepalingen in de verordening past niet bij deze werkwijze en staat naar mening van de provincie op gespannen voet met het subsidiariteitsbeginsel dat ten grondslag ligt aan de Omgevingswet.

C007-ZZ052 Verkeersveiligheid

Indiener stelt in het kader van verkeersveiligheid voor om in de verordening vast te leggen dat de V85 dichtbij de wettelijke maximumsnelheid moet liggen op alle wegen in de provincie.

Antwoord

De provincie hanteert bij aanleg van en de bepaling van de snelheid op de provinciale wegen zijn eigen richtlijnen (Handboek ontwerpcriteria wegen 5.0) en de CROW richtlijnen. Voor de provinciale wegen waar zowel door auto's als door fietsers gebruik van wordt gemaakt, geldt in beginsel een snelheid van 60km/h. In de zienswijze wordt voorgesteld om voor de provinciale wegen de V85-regel op te nemen in de omgevingsverordening. De V85-regel is een recept om na te gaan of een snelheidslimiet overeenstemt met de weg en zijn omgeving. Het is de snelheid die door 85% van de automobilisten niet en door 15% wel wordt overschreden. De regel weerspiegelt de snelheid die een ruime meerderheid van automobilisten als redelijk en veilig beschouwt in ideale omstandigheden. De provincie heeft meetpunten in de provinciale wegen. Met deze meetpunten krijgt de provincie onder meer inzicht in de V85 van de desbetreffende weg. De provincie kiest er op dit moment voor om de V85 niet op te nemen in de omgevingsverordening. Het uitgangspunt is dat provincie beleidsneutraal de bepalingen overneemt. Het opnemen van de V85-regel in de omgevingsverordening zou een nieuwe beleidsmatige keuze zijn.

C007-ZZ053 Recreatieve routestructuren

Indiener stelt dat het essentieel is dat de recreatieve routestructuren vastgelegd worden in de omgevingsverordening, zodat deze meegenomen worden bij de toetsing van plannen.

Antwoord

De Zuid-Hollandse Omgevingsverordening sluit aan op het systeem van de Omgevingswet. Grote inhoudelijke veranderingen zijn niet beoogd. Inhoudelijke veranderingen lopen via aparte besluitvormingsprocessen die via de Lange Termijn Agenda (LTA) worden geprogrammeerd. De LTA is een instrument van provinciale staten. Beleidsveranderingen die via de LTA gestart worden, kunnen leiden

tot aanpassingen van de ZHOV. De recreatieve routestructuren voor fietsen en wandelen zaten niet in de omgevingsverordening voorafgaand aan de ZHOV. Bij de beoogde gelijkwaardige omzetting naar het systeem van de Omgevingswet worden deze niet opgenomen. Het recreatietoerwaartnet zat wel in de omgevingsverordening en komt dus ook terug. Fiets- en wandelroutes zijn wel opgenomen op de ruimtelijke kwaliteitskaart in het beleid voor ruimtelijke kwaliteit. Zie ook C007-ZZ051 en C005-ZZ038 en C005-ZZ040. Overigens wordt opgemerkt dat in het Besluit kwaliteit leefomgeving in artikel 5.161b het Rijk al heeft bepaald dat het belang van instandhouding van fiets- en wandelroutes moet worden betrokken bij nieuwe ontwikkelingen in het omgevingsplan.

C008 – Stichting Groene Hart

C008-ZZ054 Stichting Groene Hart

Veel onderwerpen worden behandeld, maar de opstelling van de provincie is beleidsarm wat betreft haar eigen bevoegdheden; bestaand beleid wordt voortgezet. Als het gaat om sturing voor besluiten en daden van gemeenten, waterschappen en andere initiatiefnemers, is aanpassing beperkt tot het noodzakelijke. Er liggen echter grote kansen voor effectief beleid voor het Groene Hart, als samengewerkt wordt met de twee andere Groene Hart-provincies. Ten aanzien van bodemdaling en het tegengaan daarvan, woningbouw, bedrijvenlocaties/werkgelegenheid, energietransitie (wind- en zonne-energie), transitie/ontwikkeling van de agrarische sector, natuur en recreatiebeleid ligt er een kans om met de andere Groene Hart-provincies het behoud en de ontwikkeling van deze landschappelijk belangrijke groene long van de Randstad te pakken.

Antwoord

De herziening van de omgevingsverordening is inderdaad beleidsarm. Daarom leidt dit nu niet tot aanpassing van de regels met betrekking tot het Groene Hart.

C009 – Vereniging De Hollandsche Molen

C009-MO010 Molenbiotoop

Het is goed dat de molenbiotoop wederom is opgenomen en dat bescherming gehandhaafd blijft. Maar in de praktijk zijn er onduidelijkheden over onderdelen van de regeling.

Antwoord

Met genoegen neemt de provincie deze opmerking voor kennisgeving aan. In de beantwoording bij C009-MO011 is geprobeerd de onduidelijkheden te verhelderen.

C009-MO011 Artikel 7.3.18.2 lid 3 sub a [wordt: artikel 7.72]

In de praktijk is vaak onduidelijk hoe het stukje 'al zijn beperkt door bebouwing' moet worden geïnterpreteerd. Indiener is van mening dat dit inhoudt dat het om tussenliggende bebouwing gaat. Het woord "tussenliggende" moet worden ingevoegd in het bovenstaande lemma. In het stukje staat ook "door maatregelen (...) gecompenseerd". Hier moet een aanvulling komen, bijvoorbeeld in de toelichting, dat de compenserende maatregel in de eerste plaats aanpassing van het bouwplan betreft. Indien dit niet mogelijk is, kan compenseren door kap van bomen plaatsvinden. Dit doet ook recht aan de op handen zijnde Omgevingswet.

Antwoord

De gedachte achter artikel 7.3.18.1, lid 2 sub a [wordt: artikel 7.71], is dat er afgeweken kan worden van de regels indien de molenbiotoop niet verder achteruit gaat. Hier wordt op getoetst. Mocht de tekst 'al beperkt zijn door bebouwing' verkeerd worden geïnterpreteerd, dan blijkt dit uit de toetsing. De provincie ziet geen aanleiding om het genoemde artikel op dit punt aan te passen. De belemmering van de windvang kan worden gecompenseerd door maatregelen elders in de molenbeschermingszone. De regels ten aanzien van de molenbiotoop zijn erop gericht dat de molenbiotoop niet verder verslechtert. Zolang hieraan wordt voldaan, is het niet direct bezwaarlijk als een bouwplan niet voldoet aan de regels in artikel 7.3.18.1, lid 1 [wordt: artikel 7.71]. Het in lijn brengen van een bouwplan met de regels in dit artikel is bovendien geen compenserende maatregel, maar een manier om aan de regelgeving in de omgevingsverordening te voldoen. Daarom wordt de gevraagde aanvulling niet verwerkt in de regels van, noch in de toelichting bij de omgevingsverordening.

C009-MO012 Ontheffing van herplantplicht binnen molenbiotopen

In de interim-omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant is een ontheffing van de herplantplicht binnen molenbiotopen opgenomen. Dit is een waardevolle toevoeging aan de molenbiotoopregels en deze ontheffing zou ook opgenomen moeten worden in de provinciale verordening van de provincie Zuid-Holland.

Antwoord

De provincie kan dit verzoek in overweging nemen als hiertoe een concrete aanleiding is. Die ontbreekt momenteel naar het idee van de provincie: er zijn bij de provincie geen gevallen bekend waar de bedoelde provinciale herplantplicht in een molenbiotoop problemen (heeft) veroorzaakt.

C010 – Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland

C010-GW004 Afdeling 3.3 Activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden

De vraag is of er een koppeling te maken is met opgave in verband met droogte; een verwijzing naar de bufferzones rondom droogtegevoelige natuur.

Antwoord

De regels in deze afdeling zijn gesteld met het oog op de bescherming van het grondwater in het kader van de veiligstelling van de drinkwatervoorziening en bevat derhalve geen verwijzing naar bufferzones rondom droogtegevoelige natuur.

C010-NN004 Artikel 6.24 Natuurnetwerk Nederland en strategische reservering natuur

In dit artikel staat omschreven dat strategische reservering natuur (nog) geen deel uitmaakt van het NNN. Graag vraagt indiener aandacht van provincie betreffende het feit dat er nog een opgave ligt om het NNN af te ronden. Er komt ook nog een opgave bovenop in verband met Programma Natuur (stikstof), de forse woningbouwopgave en de wens voor meer groen en natuur.

Antwoord

Het genoemde artikel 6.24 is een artikel uit de Omgevingsverordening Zuid-Holland die in werking is voor de ZHOV. Alle gebieden uit de strategische reservering natuur zijn met de verzamelherziening toegevoegd aan de geometrische begrenzing NNN en dit is ook verwerkt in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (zie ook B005-NN022 en C010-NN010). De provincie is zich bewust van de overige maatschappelijke opgaven.

C010-NN005 Artikel 7.3.15.1 [wordt: artikel 7.60] Natuurnetwerk Nederland: (wezenlijke kenmerken en waarden)

Bij het lezen van dit artikel treedt er verwarring op ten aanzien van de termen 'kenmerken' en 'waarden'. Het zou prettig zijn wanneer de beschrijving van de wezenlijke kenmerken en waarden makkelijker vindbaar zijn. Indiener verzoekt provincie dan ook om deze beschrijving op een beter vindbare plek te publiceren.

Antwoord

De wezenlijke kenmerken en waarden verschillen uiteraard per gebied. De Natura 2000-beheerplannen en het provinciale natuurbeheerplan zijn wat de provincie betreft de meest passende documenten om deze kenmerken en waarden vast te leggen.

C010-NN006 Artikel 7.3.15.2 [wordt: artikel 7.61] Natuurnetwerk Nederland: (activiteiten met mogelijk (significante) nadelige gevolgen)

Artikel 7.3.15.2 [wordt: artikel 7.61] van de ZHOV correspondeert met artikel 6.24 van de omgevingsverordening Zuid-Holland (voor inwerkingtreding Omgevingwet). Artikel 7.3.15.2 [wordt: artikel 7.61] heeft echter alleen betrekking op activiteiten met mogelijke nadelige gevolgen voor het Natuurnetwerk Nederland, terwijl artikel 6.24 een bredere toepassing heeft dan alleen dat en bijvoorbeeld (in samenhang met artikel 6.31) voorwaarden stelt aan compensatie (artikel 6.24 lid 5 en 6). Deze aspecten kan indiener echter niet terugvinden in de ZHOV. Indiener verzoekt provincie om toe te lichten waarom dit het geval is en/of alsnog de volledige bepalingen uit artikel 6.24 en artikel 6.31 van de vigerende omgevingsverordening op te nemen in de ZHOV.

Antwoord

De compensatieverplichting is opgenomen in het nieuwe artikel 7.3.6.2 [wordt: artikel 7.43] en wordt verder uitgewerkt in een beleidsregel.

C010-NN007 Artikel 7.3.25.6 [wordt: artikel 7.86] Afwijkingsmogelijkheid - balansregeling

In dit artikel wordt een ruime mogelijkheid geboden wat betreft het afwijken van de regels. Er staat hier niet vermeld dat het afwijken met het oog op de belangen, die de regel dient, moet geschieden.

Daarnaast verzoekt indiener dat de provincie de volgende zin die in de toelichting staat vermeld, op te nemen als regel in het artikel zelf: *'De gemeente moet het gebruik van deze afwijkingsmogelijkheid voldoende motiveren en de provincie vertrouwt erop dat de toepassing geschiedt in goed overleg'*.

Antwoord

De afwijkingsmogelijkheid is bedoeld om een relatief kleine afwijking van een regel mogelijk te maken, onder de voorwaarde dat geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het doel van de betreffende regel. Het is daarbij niet noodzakelijk dat met de afwijking de achterliggende belangen van de betreffende regel worden gediend, het kan ook gaan om een ander belang. De motiveringsplicht en de mogelijkheid voor de provincie om een zienswijze in te dienen als de gemeente de regel te ruim toepast, spreken voor zich. Het is dan ook niet nodig dit nadrukkelijk in de regel op te nemen.

C010-NN008 Strafbaarstelling natuur

In artikel 9.4 van de vigerende omgevingsverordening wordt gesteld dat overtredingen van diverse artikelen die betrekking hebben op natuur een strafbaar feit zijn. Een overeenkomstig artikel ontbreekt in de ZHOV. Indiener verzoekt om toe te lichten waarom dit zo is en zo nodig alsnog een dergelijk artikel toe te voegen.

Antwoord

De strafbaarstelling is bij wet geregeld. Op grond van artikel 2.3 van het Omgevingsbesluit is het niet toegestaan om in de omgevingsverordening regels op te nemen over het strafbaar stellen van overtredingen van provinciale verordeningen.

C010-NN009 Bijlage II Geometrische begrenzing van locaties – NNN begrenzing Gouwe Wiericke

Indiener heeft geconstateerd dat er in het voorstel voor de NNN-begrenzing Gouwe Wiericke een kleine fout is geslopen. De uitkomsten van de kavelruil in het gebied Bovenlanden en de in het gebiedsproces gemaakte afspraken over het zoekgebied Ruygeborg zijn niet volledig correct overgenomen. Indiener verzoekt de provincie de begrenzing van het NNN en van het zoekgebied NNN in de omgevingsverordening aan te passen.

Antwoord

Het zoekgebied Ruygeborg is inderdaad niet opgenomen zoals besproken met de grondeigenaren en de uitkomst van de kavelruil in Bovenlanden is niet correct overgenomen. De geometrische begrenzing is op deze punten aangepast.

**C010-NN010 Bijlage II Geometrische begrenzing van locaties – artikel 2.6.1 [wordt: artikel 2.11];
Natuurnetwerk Nederland**

Binnen de NNN-begrenzing staat de Bokkepolder op Goeree-Overflakkee niet weergegeven, de te realiseren natuur binnen deze polder is niet weergegeven op de ambitiekaart.

Antwoord

De Bokkepolder is onderdeel van het NNN. Abusievelijk is de voornamige strategische reservering in de geometrische begrenzing weggevalen. Dat is hersteld. Zie ook antwoorden B005-NN022 en C010-NN004. De ambitiekaart maakt geen onderdeel uit van de omgevingsverordening, maar is een bijlage bij het natuurbeheerplan.

C010-RE006 Bijlage II Geometrische begrenzing van locaties – artikel 2.1.1 [woordt: atikel 2.1]; stiltegebied

Bij de Kroningspolder op Goeree, ten oosten van Stellendam, staat stiltegebied. Eind van het jaar 2020 worden hier windmolens (zie RES) geplaatst. In hoeverre bij deze ontwikkeling het bestaande stiltegebied?

Antwoord

De windmolens bij de Kroningspolder op Goeree staan niet op gespannen voet met de status van stiltegebied.

C010-ZZ063 Zienswijze Ontwerp Zuid-Hollandse Omgevingsverordening

De reactie die indiener in de ambtelijke consultatie gegeven heeft, zet indiener hierbij om in een officiële zienswijze ten aanzien van de omgevingsverordening die nu ter inzage ligt, met daarbij een aantal aanvullende aandachtspunten. Indiener vindt het jammer dat de inbreng die indiener bij de ambtelijke consultatie heeft gegeven, niet is meegenomen bij de vaststelling van de ZHOV.

Antwoord

Er is wel degelijk wat gedaan met de inbreng. Vanwege tijdgebrek is in eerste instantie niet individueel gereageerd op bijdragen tijdens de ambtelijke internetconsultatieronde. Waar dat kon, is alle input verwerkt. De betreffende afdelingen zijn nog aangepast op basis van de opmerkingen van de indiener. Van enkele opmerkingen heeft de provincie het idee dat dit al in de Omgevingswet door het Rijk is geregeld of anders werkt onder de Omgevingswet, waardoor overname niet noodzakelijk en niet correct is in het nieuwe stelsel van de Omgevingswet. Nu er door uitstel van de Omgevingswet meer tijd is gekomen, heeft de provincie voor de inbreng van de zienswijze nog een terugkoppeling gegeven van punten uit de reactie in de ambtelijke consultatie. Als onderdeel van de beantwoording neemt de provincie deze reactie nogmaals mee in deze Nota van Beantwoording.

C010-ZZ064 Artikel 1.3 [woordt: artikel 1:4]: Maatschappelijke doelen

Onder lid e van dit artikel benoemt de provincie 'het beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden' als maatschappelijke doelen van de verordening. Indiener stelt voor om het woord 'of' te vervangen door het woord 'en'.

Antwoord

Niet alle waarden hoeven tegelijkertijd aan de orde te zijn. Het kan bijvoorbeeld zijn dat er bij een bepaalde activiteit alleen een landschappelijke waarde aan de orde is en geen stedenbouwkundige waarde. Het gebruik van het woord "of" is in dit geval dus correct.

C010-ZZ065 Artikel 3.9.1.1 [woordt: artikel 3.181] / Bijlage III 3.1: flora- en faunactiviteiten – passende en doeltreffende preventieve maatregelen

In de vigerende omgevingsverordening is in artikel 3.61, lid 9, de voorwaarde opgenomen dat het vangen en doden van dieren ten behoeve van directe schadebestrijding pas plaats mag vinden nadat de in het faunabeheerplan opgenomen passende en doeltreffende preventieve maatregelen zijn ingezet, overeenkomstig de beschrijving in het faunabeheerplan. Deze voorwaarde is ten onrechte niet verbonden aan artikel 3.7.3.1.1 van de ZHOV. Indiener verzoekt deze voorwaarde toe te voegen.

Antwoord

Het is niet nodig om in de omgevingsverordening te bepalen dat men zich moet houden aan hetgeen is opgenomen in de faunabeheerplannen. Landelijke regelgeving voorziet daar al in. Artikel 11.64 van het

Besluit activiteiten leefomgeving bepaalt: "Het beperken van de omvang van populaties van in het wild levende dieren, het bestrijden van schadeveroorzakende dieren door grondgebruikers en de uitoefening van de jacht worden uitgevoerd volgens het faunabeheerplan dat voor het betrokken gebied door de faunabeheereenheid is vastgesteld".

C010-ZZ066 Artikel 3.9.1.2 [wordt: artikel 3.182 en 3.193]: Oogmerk activiteiten natuur

Indiener constateert dat dit oogmerk wezenlijk verschilt van het overeenkomstige oogmerk uit de vigerende omgevingsverordening (artikel 3.56). Wel worden hier goed jachthouderschap en het voorkomen en bestrijden van schade door dieren genoemd, terwijl deze aspecten in de vigerende omgevingsverordening niet genoemd werden. Dit betreft dus ten onrechte een beleidsrijke wijziging. Indiener verzoekt om artikel 3.9.1.2 [wordt: artikel 3.182 en 3.193] van de ZHOV beter overeen te laten komen met artikel 3.56 van de vigerende omgevingsverordening.

Antwoord

Het oogmerk zoals omschreven in het bestaande artikel 3.56, dekt niet de lading van de bepalingen in het desbetreffende onderdeel van die verordening. Met de nieuwe formulering in artikel 3.9.1.2 [wordt: artikel 3.182 en 3.193] is gepoogd beter aan te sluiten bij de daadwerkelijke inhoud van de bepalingen. Er is inhoudelijk geen sprake van een beleidsrijke wijziging.

C010-ZZ067 Artikelen 3.9.3.7 [wordt: artikel 3.189], 3.9.3.8 [wordt: artikel 3.190] en 3.9.3.9 [wordt: artikel 3.191] / Bijlage III 3.1: Activiteiten die de natuur betreffen – verwijzing naar faunabeheerplan bij nestbehandeling en directe schadebestrijding

Wat betreft de vrijstelling nestbehandeling vogels is in de vigerende omgevingsverordening in artikel 3.59, lid 2, de bepaling opgenomen dat uitvoering van de handeling plaatsvindt overeenkomstig de voorschriften uit de bijlage van de verordening en het faunabeheerplan. In de corresponderende artikelen 3.9.3.7 [wordt: artikel 3.189], 3.9.3.8 [wordt: artikel 3.190], 3.9.3.9 [wordt: artikel 3.191] en de bijbehorende bijlage III onderdeel 3.1 [wordt: bijlage III onderdeel C.1] in de ZHOV ontbreekt echter de verwijzing naar het faunabeheerplan. Indiener verzoekt deze verwijzing nog toe te voegen. Ditzelfde geldt voor de vrijstelling voor directe schadebestrijding waarbij eveneens een verwijzing naar het faunabeheerplan ontbreekt (artikel 3.61 in de vigerende omgevingsverordening en eveneens artikel 3.9.3.7 [wordt: artikel 3.189], 3.9.3.8 [wordt: artikel 3.190], 3.9.3.9 [wordt: artikel 3.191] en bijlage III 3.1 [wordt: bijlage III onderdeel C.1] in de ZHOV).

Antwoord

Het is niet nodig om in de omgevingsverordening te bepalen dat men zich moet houden aan hetgeen is opgenomen in de faunabeheerplannen. Landelijke regelgeving voorziet daar al in. Artikel 11.63 van het Besluit activiteiten leefomgeving bepaalt: "Het beperken van de omvang van populaties van in het wild levende dieren, het bestrijden van schadeveroorzakende dieren door grondgebruikers en de uitoefening van de jacht worden uitgevoerd volgens het faunabeheerplan dat voor het betrokken gebied door de faunabeheereenheid is vastgesteld".

C010-ZZ068 Artikel 3.9.4.2 [wordt: artikel 3.195], Artikel 3.9.4.3 [wordt: artikel 3.197], Artikel 3.9.4.5 [wordt: artikel 3.199] en Artikel 3.9.4.6 [wordt: artikel 3.200]: Activiteiten die houtopstanden betreffen

In de ZHOV wordt de artikelsgewijze toelichting voor deze artikelen gemist. Graag ziet indiener deze toevoeging terug in ZHOV.

Antwoord

De provincie Zuid-Holland is voornemens om voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet nieuw beleid vast te stellen met betrekking tot bomen en bos in Zuid-Holland. In het kader daarvan zal ook de toelichting worden aan gepast en aangevuld waar dat nodig is.

**C010-ZZ069 Artikel 3.9.4.6 [wordt: artikel 3.200]: Activiteiten die houtopstanden betreffen:
'afbakening mogelijkheid maatwerkvoorschrift: provinciale maatwerkregels'**

Binnen dit artikel wordt de mogelijkheid geboden om via maatwerkvoorschrift af te wijken "als dit in overeenstemming is met het belang van een doelgerichte of evenwichtige besluitvorming ". Deze afwijkingsmogelijkheid is zo breed gedefinieerd dat voorbij wordt gegaan aan de oogmerken waarmee de regels over houtopstanden in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn gesteld. Het verzoek is de oogmerken van het Bal terug te laten komen als belang waarbinnen maatwerk mogelijk is.

Antwoord

De provincie Zuid-Holland is voornemens om voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet nieuw beleid vast te stellen met betrekking tot bomen en bos in Zuid-Holland. De zienswijze zal in het kader daarvan worden meegenomen.

C011 – Molenweg BV

C011-ZZ057 Woningbouwontwikkeling Molenweg

Indiener is eigenaar van het gebied gelegen aan de Molenweg te Maasland. Indiener heeft gronden aangekocht in dit gebied met het oog op het realiseren van woningen. Indiener constateert dat de aanduidingen en regels, die betrekking hebben op dit gebied, die stedelijke ontwikkelingen en daarmee de voorgestane woningbouwontwikkeling onmogelijk maken.

De artikelen: *artikel 7.3.6.1, tweede lid [wordt: artikel 7:42], artikel 7.3.6.1, vierde lid [wordt: artikel 7.42] en artikel 7.3.18.1, eerste lid [wordt: artikel 7.71]*, maken het bouwen van voldoende woningen onmogelijk. De locatie maakt, gezien de ligging en de aard, een dergelijke hoge bescherming niet nodig.

De openheid, die de verordening noemt als kenmerk van dit gebied is hier dan ook niet of slechts verminderd aanwezig, zodat er geen noodzaak tot aanwijzing en bescherming bestaat. De behoefte aan nieuwe woningen in de provincie Zuid-Holland is een gegeven. De in het provinciaal beleid uiteengezette algemene noodzaak om woningen toe te voegen ten einde het tekort op te lossen, is in Maasland heel concreet. De locatie biedt de mogelijkheid om voor in de woonvisie genoemde groepen een gevarieerd woningaanbod van 140 woningen te realiseren. Er blijft dan voldoende ruimte om de ruimtelijke kwaliteit te borgen, de bestaande structuren te respecteren en een goede groene overgang naar open gebied te maken. De aanduidingen en instructies in de vast te stellen verordening moeten zodanig gewijzigd worden dat deze stedelijke ontwikkeling als transformatie mogelijk maakt, uiteraard uitgaande van de ruimtelijke kwaliteit van het gebied.

Antwoord

De zienswijze heeft geen betrekking op een inhoudelijke aanpassing van de omgevingsverordening. De provincie is het niet eens met de stelling dat deze locatie geen beschermingscategorie zou moeten hebben. Het beleid is primair bouwen binnen bestaand stad- en dorpsgebied. Daar voldoet deze locatie niet aan. De zienswijze geeft daarom geen aanleiding om de beschermingscategorie aan te passen.

C012 – LTO Noord

C012-GW002 Waterkwantiteit

Als gevolg van klimaatverandering vervroegt en verlengt het groeiseizoen, en daarmee de periode dat ondernemers het land op kunnen en willen. Dit maakt een ruimere periode van vermijden van inundatie wenselijk, met het oog op zowel de draagkracht en gezondheid van de bodem als op de waterkwaliteitsopgave door middel van het voorkomen van afspoeling van nutriënten. Indiener wil de provincie derhalve vragen om de genoemde periode van 1 maart tot 1 oktober te laten vervallen.

Antwoord

De gestelde norm bakent de zorgplicht van het waterschap af om zich ertoe in te spannen de doelmatige maatregelen te treffen om inundatie te voorkomen. Afschaffing heeft daarmee directe gevolgen voor de taakuitoefening door het waterschap. In het licht van onder andere klimaatverandering, wateropgaven en natuurambities is de provincie al langer met waterschappen in gesprek over de wateroverlastnormen. Dat overleg wordt de komende tijd voortgezet. Hierbij zal tevens worden bezien welke aanpassingen in de normstelling in de rede liggen.

C012-GW003 Artikel 7.1.3.3 [woord: artikel 7.6]

Artikel 7.1.3.3. [woord: artikel 7.6] (rangorde van waterschaarste regionale wateren) is enkel van toepassing op Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en waterschap Amstel, Gooi en Vecht. De inhoud van het artikel bevat voor indiener een aantal onduidelijkheden. Met betrekking tot het artikel zijn er de volgende vragen:

- Waarom is dit artikel enkel van toepassing op bovengenoemde waterschappen?
- Waarom is dit artikel slechts van toepassing op enkele wateren?
- Waarom komt de rangorde voor verdeling van waterschaarste niet overeen met de verdringingsreeks, zoals deze door waterschappen wordt gehanteerd (zie: <https://www.infomil.nl/publish/pages/75071/myphoto.jpg>).

Antwoord

Dit is een overblijfsel uit de oude waterverordeningen die voor die waterschappen golden. Bij de beleidsneutrale omzetting van de waterverordening naar de Omgevingsverordening Zuid-Holland 2019 is de regeling één op één overgenomen. Artikel 3.14 van het Besluit kwaliteit leefomgeving legt de landelijke volgorde van de verdringingsreeks (nu rangorde van waterschaarste genoemd) vast. Artikel 7.13 Bkl biedt de provincie de mogelijkheid om enkel met betrekking tot de laatste categorieën (categorie 3 kleinschalig hoogwaardig gebruik en categorie 4 overige behoeften) de rangorde te wijzigen. Inhoudelijk is dit echter nog steeds de rangorde zoals opgenomen in de oude waterverordeningen.

C012-RE005 Duurzame energie

Artikel 7.3.20.2 [woord: artikel 7.76] geeft aan dat een omgevingsplan alleen op bepaalde locaties binnen de provincie windturbines toelaat. Het beleid zou van toepassing moeten zijn op de gehele provincie. Ook moet in de gehele provincie ruimte geboden worden voor het plaatsen van kleine windmolens op agrarische bedrijven.

Antwoord

Met artikel 7.3.20.2 [woord: artikel 7.76] wordt geregeld dat grote windturbines alleen op bepaalde plekken toegestaan zijn. Of verruiming van deze gebieden gaat plaatsvinden, is afhankelijk van de uitkomsten van de RES-processen in de provincie. De uitkomsten van dit proces zullen ter vaststelling worden voorgelegd aan de betrokken raden, provinciale staten en algemene besturen van de waterschappen. Na vaststelling gaan de betrokken overheden de ruimtelijke consequenties van de besluiten opnemen in hun omgevingsinstrumentarium. Middelhoge windturbines (35 meter ashoogte) hebben meer dan de kleine windturbines (15 meter ashoogte) een effect op het landschap, zeker als ze verspreid in het landschap bij

boerenerven komen. Daarom zijn deze in het huidige provinciale beleid alleen toegestaan binnen Bestaand Stads- en Dorpsgebied en is er voor de grotere windturbines (>45 meter ashoogte) gekozen voor clustering/ concentratie in bepaalde gebieden. De locaties voor de windturbines met een ashoogte van meer dan 45 meter zijn opgenomen in de geometrische begrenzing van de omgevingsverordening.

C012-ZZ058 Landbouwbelang

Het borgen van het landbouwbelang in de omgevingsvisie en de concretisering daarvan in de voorliggende omgevingsverordening wordt door indiener bijzonder gewaardeerd.

Antwoord

Met genoegen neemt de provincie deze opmerking voor kennisgeving aan.

C012-ZZ059 Verbod geitenhouderij

Als blijkt dat van gezondheidsrisico's voor omwonenden van geitenbedrijven geen sprake is en/of deze risico's door het nemen van maatregelen (op de bedrijven) opgelost kunnen worden, dient het verbod op nieuwvestiging/uitbreiding van geitenbedrijven per direct opgeheven te worden. Dit moet goed geborgd worden in de omgevingsverordening door het toevoegen van een extra lid 3 bij artikel 3.12.2.1 [wordt: artikel 3.226].

Antwoord

Zodra afdoende duidelijkheid bestaat over de gezondheidsrisico's voor omwonenden kunnen provinciale staten de regeling heroverwegen. Indien dat nodig is, kan lopende die procedure gebruik worden gemaakt van de flexibiliteitsbepalingen in de omgevingsverordening.

C012-ZZ060 Agrarische bedrijven

In artikel 7.3.14.1 [wordt: artikel 7.59] wordt gemeld dat nieuwe agrarische bebouwing, uitgezonderd kassen en schuilgelegenheden voor vee, wordt geconcentreerd binnen een bouwperceel van maximaal 2 hectare (lid 1 sub a) en dat uitbreiding of ingebruikname van bebouwing ten behoeve van een op 1 januari 2017 in de provincie Zuid-Holland bestaande hoofdtak intensieve veehouderij, kan worden toegelaten binnen het bouwperceel van maximaal 2 hectare (lid 1 sub i). Met het oog op huidige en toekomstige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, wil indiener de provincie vragen om de restrictie van een bouwperceel van 2 hectare los te laten. Met een goede onderbouwing moet het mogelijk zijn om agrarische bebouwing op een groter bouwperceel (groter dan 2 hectare) te concentreren.

Antwoord

De oppervlakte van het agrarische bouwperceel staat thans inhoudelijk niet ter discussie. Eventuele aanpassing is pas aan de orde als hierover een maatschappelijk debat is gevoerd met de betrokken partijen. Thans ziet de provincie nog onvoldoende aanleiding om dit onderwerp te agenderen.

C012-ZZ061 Distelverordening

De provincie Zuid-Holland heeft in 2011 de provinciale distelverordening afgeschaft. De afgelopen jaren is gebleken dat agrariërs negatieve consequenties ondervinden door het afschaffen van deze verordening. Indiener vraagt om de provinciale distelverordening opnieuw in te voeren.

Antwoord

De distelverordening is in 2011 ingetrokken in het kader van een meer omvattende dereguleringsoperatie. De overweging bij het intrekken van de distelverordening was dat de uitvoering van het distelbeleid een taak is van gemeenten, en dat een provinciale verordening geen toegevoegde waarde heeft.

C012-ZZ062 Exotenverordening

Ondanks dat provincies wettelijk verantwoordelijk zijn voor de bestrijding van (het merendeel van) invasieve exoten, ontbreekt in de omgevingsverordening regelgeving voor het bestrijden van invasieve exoten. Indien er wil de provincie vragen om middels een exotenverordening regels toe te voegen aan de omgevingsverordening inzake het bestrijden van invasieve exoten.

Antwoord

De provincie Zuid-Holland is voornemens om voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet nieuw beleid vast te stellen voor de provinciale taken en bevoegdheden op het gebied van soortenbescherming, faunabeheer en exoten. De omgevingsverordening zal daarna, indien noodzakelijk, daarop worden aangepast.

C013 – Havenbedrijf Rotterdam N.V.

C013-GW026 Ontgrondingen

Artikel 3.11.2.1 [wordt: artikel 3.223] regelt de vergunningvrije ontgrondingenactiviteiten. Naar aanleiding van de reactie op de ambtelijke consultatie is deze bepaling aangaande de Maasvlakte beleidsneutraal overgezet uit de vigerende verordening. Volledigheidshalve merkt indiener nog op dat de toelichting op dit artikel nog aangepast dient te worden.

Antwoord

De vergunningvrije ontgrondingsactiviteit is inderdaad na de ambtelijke consultatie weer toegevoegd. Daarbij is de toelichting vergeten. Een toelichting is toegevoegd.

C013-NN023 Natuurnetwerk Nederland Het verzoek van indiener is om *artikel 7.3.15.2 [wordt: artikel 7.61]* zodanig te formuleren dat duidelijk wordt dat het om activiteiten in het NNN gaat. De nieuwe bewoording zou dan moeten zijn: "(...) laat het omgevingsplan geen activiteiten in het NNN toe etc. (...)" (*artikel 7.3.15.2 [wordt: artikel 7.61]*). Verder merkt indiener op dat de bewoording "afzonderlijk of in combinatie met" in het genoemde artikel een aanzienlijke verzwaring van het toetsingskader impliceert en dus niet beleidsneutraal is, zowel voor wat betreft de onderzoekslasten als de mogelijk daaruit voortvloeiende beperkingen. Om dat te voorkomen zou de bewoording "afzonderlijk of in combinatie met andere activiteiten" moeten worden geschrapt. Daarnaast is de omzetting van een verbod op bestemmingen die de instandhouding en ontwikkeling beperken naar een verbod op activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben, eveneens een verzwaring van de onderzoekslast en dit kan grotere beperkingen veroorzaken, wat dus eveneens niet beleidsneutraal is. Indiener verzoekt de provincie daarom om het woord "kunnen" te schrappen.

Antwoord

De formulering is aangepast om duidelijker te maken dat de regels over het NNN alleen zien op activiteiten binnen het NNN. In het artikel is de zinsnede "afzonderlijk of in combinatie met andere activiteiten" verwijderd, en de formulering is omgebouwd naar "een omgevingsplan voor het Natuurnetwerk Nederland, bedoeld in artikel 2.6.1 [wordt: artikel 2.11], eerste lid, laat daarbinnen geen activiteiten toe die significant nadelige gevolgen kunnen hebben voor de instandhouding en ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden van die gebieden, of die leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van die gebieden."

C013-GW025 Detailopmerkingen (grondwateractiviteiten, grondwater instructieregels, externe veiligheid) bijlagen

Antwoord

Een reactie op de detailopmerkingen staat in bijlagen 2, 3 en 5.

C014 – LTO Noord – afdeling Alphen-Nieuwkoop

C014-NN013 Ruygeborg II

Het betreffende voorstel van de grensaanpassingen betekent voor Ruygeborg II dat er een 'hectareneutale' wijziging van de grenzen plaats zal vinden. Uitgangspunt daarbij is dat de totale oppervlakte van het natuurgebied minimaal gelijk blijft aan de oorspronkelijke plannen. Het is onduidelijk wat de betekenis is van het betreffende 'zoekgebied'. Graag wil indiener weten wat de provincie beoogt met de percelen die het label 'zoekgebied' hebben gekregen. Betreffende de communicatie richting aangrenzende agrarische bedrijven wil indiener opmerken dat enkele agrarische bedrijven middels een brief op de hoogte zijn gesteld van de voorgenomen grensverlegging. Overige omwonenden zijn niet van de voorgenomen grensverlegging op de hoogte gesteld. Van de terinzagelegging is overigens ook geen publicatie terug te vinden. Het uitdeuken van het NNN ten noorden van het gebied van Ruygeborg II zal nadelige effecten hebben op de aangrenzende landbouwpercelen. Een bijkomend effect is de komst van recreanten naar het natuurgebied. De komst van recreanten en de aanleg van voorzieningen voor recreanten heeft voor agrarische bedrijven (aan de noordkant van Ruygeborg II) een aantal consequenties. Zoals uit bovenstaande blijkt, zal het uit te deuken gebied van Ruygeborg II negatieve (economische) effecten hebben op de bedrijfsvoering van agrarische bedrijven die gevestigd zijn aan de noordkant van het natuurgebied. Aan de zuidkant zijn over het algemeen hobbymatige agrarische bedrijven gevestigd. De oorspronkelijke situatie (waarbij er geen sprake was van indeuken en uitdeuken) heeft derhalve de voorkeur.

Antwoord

De grondeigenaren in Ruygeborg II werken binnen het zoekgebied aan een grondplan. Op basis van dat grondplan zal de stuurgroep Veenweiden Gouwe Wiericke een voorstel aan de provincie Zuid-Holland doen voor de definitieve begrenzing van het NNN van Ruygeborg II. Het zoekgebied dient ervoor om de stuurgroep en grondeigenaren enige ruimte te geven om daarbinnen met een voorstel voor de definitieve begrenzing van het NNN in Ruygeborg II te komen. Voorwaarde van de provincie Zuid-Holland aan de stuurgroep is dat het totaal aantal hectares natuur in het gehele gebied van Ruygeborg II gelijk blijft. De ontwerp-omgevingsverordening, waarvan de nieuwe NNN-begrenzing onderdeel uitmaakt, heeft digitaal ter inzage gelegen. De stuurgroep Veenweiden Gouwe Wiericke heeft het inrichtingsplan voor Ruygeborg II vastgesteld, waarin inhoudelijke aspecten, waaronder recreatie, zijn afgewogen. Wat betreft recreatie is gekozen voor openstelling van het beheerpad voor wandelaars, met een tracé dat de ecologische kernkwaliteit van het gebied respecteert. Voor het opstellen van het inrichtingsplan heeft de stuurgroep een gebiedsproces doorlopen. De grondeigenaren en omwonenden zijn vanaf het begin betrokken bij de plannen. Een aantal grondeigenaren heeft, in afstemming met de omgeving, in 2018 zélf het schetsontwerp gemaakt, de voorloper van het Inrichtingsplan. Bovendien heeft een adviesgroep van bewoners, grondeigenaren en maatschappelijke partijen meegekeken met de plannen en er zijn nieuwsbrieven uitgegaan. Ook bij uitvoering van de plannen in de komende jaren zullen grondeigenaren en omwonenden betrokken blijven. Bovendien zijn en worden met grondeigenaren binnen en buiten de begrenzing individuele gesprekken gevoerd, waarbij grondruil van gronden binnen de NNN-begrenzing naar gronden buiten het NNN tot de mogelijkheden behoort. Het gaat bij de vaststelling van de NNN-begrenzing door provinciale staten om zogenoemde instructieregels. De gemeente zal een omgevingsplan opstellen voor het gebied Ruygeborg II. Eventuele planschade zal in dat kader afgewogen moeten worden.

D – Natuurlijke personen

D001

D001-ZZ001 Open vuur scoutingterreinen

Indiener verzoekt in de verordening op te nemen dat het verboden is open vuren, kampvuren en sfeervuren toe te staan op scoutingterreinen. Ondanks Activiteitenbesluit B staan gemeente Leidschendam-Voorburg en de ODH toe dat er vuren worden gestookt op het scoutingterrein te Voorburg. Indiener geeft aan dat hun leefomgeving ernstig vervuild wordt door de vieze rook- en brandlucht van de vuren.

Antwoord

De regulering van open (kamp)vuren valt onder de bevoegdheid van de gemeenten en wordt doorgaans geregeld in de Algemene Plaatselijke Verordening of, indien van toepassing, in een vergunning. Aangezien de gevolgen van houtstook altijd slechts zeer lokaal zijn, is de betreffende gemeente de juiste instantie om de afweging te maken of, en zo ja, onder welke omstandigheden open vuren zijn toegestaan en om op de naleving toe te zien.

D002

D002-NN001 Grenswijziging NNN Gouwe Wiericke

Indiener heeft bezwaar tegen de begrenzing zoals is aangegeven op de kaartbijlage bij de ter inzagelegging van de grenswijziging NNN in Gouwe Wiericke en dan met name het gebied Ruygeborg II. Deze grenswijzigingen, met name in het nu zogenaamd genoemde zoekgebied, is niet zoals besproken met de grondeigenaren. Verzoek van indiener is om dit in goede orde te herstellen.

Antwoord

Het zoekgebied is inderdaad niet opgenomen zoals besproken met de grondeigenaren en is aangepast.

D003

D003-MO004 Molenbiotoop

Indiener geeft aan dat het goed is om te constateren dat het belang van de molenbiotoop aandacht krijgt in de ontwerpvisie en dat de provincie Zuid-Holland haar verantwoordelijkheid ten aanzien van molens neemt. *Artikelen 7.3.18.1 [wordt: artikel 7.71] en 7.3.18.2 [wordt: artikel 7.72]* geven bescherming aan molenbiotopen tegen hoogbouw.

Antwoord

De provincie neemt deze opmerking voor kennisgeving aan.

D003-MO005 Opgaand groen

Indiener geeft aan dat niet alleen bouw de molens bedreigt, maar ook het planten van opgaand groen. De regeling voorziet niet in bescherming van molens tegen het aanplanten van bomen. Indiener is van mening dat een dwingendere regelgeving richting gemeenten met betrekking tot handhavingsplicht van molenbiotopen als deze worden of zijn aangetast door bomen en struiken, passend is.

Antwoord

De omgevingsverordening ziet alleen op de inhoud van omgevingsplannen die worden opgesteld door de gemeenten. Deze plannen dienen onder meer in overeenstemming te zijn met de regels in artikel 7.3.18.1, lid 1 sub a en b [wordt: artikel 7.71], welke ook voor beplantingen gelden. Handhaving van de regels in omgevingsplannen is echter een bevoegdheid van de gemeente en kan niet via de omgevingsverordening worden afgedwongen.

D003-MO006 Vrijstellingsbevoegdheid gemeentes

Indiener geeft aan dat de gemeenten hun vrijstellingsbevoegdheid ruim inzetten. Hierdoor missen moleneigenaren middelen om hun molens te beschermen en haalt de provincie haar beleidsdoelstelling niet. Indiener geeft aan bezwaar te hebben tegen het opnemen van de vrijstellingsbevoegdheid voor gemeenten.

Antwoord

Er is geen sprake van een vrijstellingsbevoegdheid voor gemeenten in de omgevingsverordening ten aanzien van molenbiotopen. Gemeenten moeten in de motivering van het omgevingsplan aantonen waarom zij kunnen afwijken van de molenbiotoopregels door gebruikmaking van één van de afwijkingsmogelijkheden. Deze onderbouwing wordt vervolgens getoetst door de provincie aan de omgevingsverordening. Wanneer de onderbouwing niet voldoet, wordt een zienswijze ingediend en de gemeente verzocht het omgevingsplan aan te passen in lijn met de biotoopregels in de omgevingsverordening.

D003-MO007 Verbetering molenbiotoop

Indiener geeft aan dat met de huidige regeling de staat van de molenbiotoop achteruitgaat of gehandhaafd wordt. Indiener pleit voor het opnemen van de mogelijkheid dat de provincie stuurt op verbetering van de molenbiotoop als daar door vervanging van gebouwen of herinrichting van de omgeving aanleiding toe is.

Antwoord

De provincie stimuleert het verbeteren van molenbiotopen op andere manieren dan via het ruimtelijke beleid in de omgevingsverordening. Via het Erfgoedhuis Zuid-Holland wordt de aanpak van groen in molenbiotopen financieel ondersteund. Ook wordt er door voorlichting draagvlak gecreëerd voor het verbeteren van de molenbiotopen, onder andere via de inhoudelijke bijeenkomsten van het Molenplatform Zuid-Holland. De omgevingsverordening borgt echter de provinciale belangen in de omgevingsplannen, het

geeft regels en bandbreedtes waar gemeenten zich aan moeten conformeren bij het wijzigen van omgevingsplannen die nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maken.

D003-MO008 Landschappelijke inpassing molenbiotop

Indiener geeft aan dat de molenbiotoopregeling met name is ingegeven door toetreding van wind. Indiener is van mening dat in de regeling ook een bredere landschappelijke inpassing hoort, waardoor de molen in relatie tot zijn omgeving blijft en niet, als overblijfsel uit het verleden, op een willekeurige plek lijkt te staan.

Antwoord

De provincie onderkent het belang van de bredere landschappelijke inpassing van molenbiotopen in het landschap en geeft hier invulling aan door het geven van voorlichting en het stimuleren van het verbeteren van molenbiotopen via het Erfgoedhuis Zuid-Holland. Dit is echter bij uitstek maatwerk en niet te vatten in algemene instructieregels die algemeen toepasbaar zijn bij het totstandkomen van omgevingsplannen.

D004

D004-NN003 Grenswijzigingen NNN in Gouwe Wiericke

Indiener geeft aan niet op de hoogte te zijn geweest van de plannen om op zijn percelen een natuurgebied/natuurstrook te realiseren die verschillende natuurgebieden met elkaar moet verbinden. Het voorstel van indiener is om de percelen uit de plannen te halen. Indiener is tegen de plannen van stuurgroep Veenweiden Gouwe Wiericke om een moerassig/nat weidegebied te creëren op en om zijn percelen, omdat:

1. Toename insecten, ongedierte en roofdieren die een bedreiging zullen vormen voor de kippen en eieren van indiener.
2. De gassen, met name methaan, die moerassen uitstoten en een nadelige invloed kunnen hebben op de gezondheid en het milieu. Daarnaast zal de uitstoot van deze gassen leiden tot stankoverlast.
3. Toename van onkruid.
4. Afname beheer van de sloten, waardoor er meer werk en kosten bij indiener terecht zullen komen.
5. Waardevermindering van de woning door bovenstaande redenen.

Antwoord

Indiener heeft twee percelen in het projectgebied Bodegraven-Noord. Door de stuurgroep Veenweiden Gouwe Wiericke is in samenwerking met vertegenwoordigers uit het gebied een schetsontwerp voor de inrichting opgesteld. Gebaseerd op dit schetsontwerp is één perceel van indiener (waar de woning op staat) in zijn geheel en één perceel van indiener gedeeltelijk uit de begrenzing van het NNN gehaald. Het gedeelte van het perceel dat binnen de NNN-begrenzing is gehandhaafd, is van essentieel belang voor het ecologisch functioneren van het NNN. Dit deel van het perceel kan niet buiten de NNN-begrenzing worden gelaten. Zorgen over insecten, gassen, onkruid en dergelijke zijn in het schetsontwerp afgewogen en worden door de stuurgroep ook meegenomen bij de uitwerking van de natuurplannen. Bij de uitwerking organiseert de stuurgroep gebiedsprocessen. Constructieve inbreng wordt gewaardeerd. De woning is niet meer gelegen binnen de begrenzing van het NNN. Bij het vaststellen van de NNN-begrenzing door provinciale staten gaat het om zogenoemde instructieregels. Door de gemeente zal een bestemmingsplan/omgevingsplan worden opgesteld. Eventuele planschade zal in dat kader afgewogen moeten worden.

D005

D005-NN011 Plannen Noordse Buurt

De Noordse Buurt heeft veel geld gekost met als resultaat: biezenpollen en brandnetels. Het nieuwe plan om een bosje en een stuk nat riet te plaatsen, kost 27,4 miljoen euro. Bij de Noordse Buurt liggen al stukken bos, natuur en riet. Dit geeft problemen met betrekking tot maaien en onderhouden. Andere klachten zijn de murzen die uit het riet komen. Ook is het volgens indiener niet logisch dat in het nieuwe plan het bos op het lage gedeelte komt en het riet op het hoge gedeelte. Is hier over nagedacht of wordt alles afgegraven en verplaatst met enorme kosten tot gevolg? Wat heeft het voor de provincie voor nut om 2 keer veel geld uit te geven aan een polder wat toch niks meer wordt? Hoe gaat het verder in de toekomst met al het onderhoud van deze hectares?

Antwoord

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan is al besloten dat dit gebied natuur wordt. Gemeente en provincie geven daar nu invulling aan. Zorgen over insecten en dergelijke, krijgen aandacht bij de uitwerking van de natuurplannen door de stuurgroep Veenweiden Gouwe Wiericke. Bij de uitwerking van de plannen organiseert de stuurgroep gebiedsproces. Constructieve input wordt gewaardeerd.

D006

D006-NN012 Grenswijzigingen NNN in Gouwe Wiericke | Nieuw Project Noordse Buurt - Ruygeborg II

De gemeente had toestemming gegeven voor het bouwen van een schuurtje voor schapen. De provincie wees deze toestemming later af, in verband met de natuurwaardes die op het betreffende gebied heersen. Klachten/overlast/belemmering als gevolg van het indeuken/zoekgebied:

1) Overlast dieren wegens kruiden- en faunarijk grasland:

* Ganzen; deze grazen aan het gras van indiener en bevuilden de grond door hun uitwerpselen

* Muskusrat

* Woelmuis

2) Te verwachten insectendruk vanwege moeras.

3) Druk wegens onkruid, onder andere stekels en ridderzuring.

4) Recreatie; toeristen zijn nadelig: de weg wordt zwaarder belast in verband met fietsverkeer, wandelaars, autoverkeer.

5) Overlast door brede veewagen, voerwagens, melkwagen.

6) Veiligheid; grond van indiener is alleen van één kant te bereiken. 30 kilometerzone (woonerf), auto's die daar laden en lossen, geparkeerde auto's, breedteborden, loslopende honden, loslopend vee, etc.

7) De waterdruk wordt hoger met als gevolg het kunnen ontstaan van een wel.

8) Er zijn nieuwe woningen gebouwd in Noorden (Van Koppenland). Ten behoeve van het natuurgebied en deze woningen gaat indiener waarschijnlijk inleveren aan stikstof.

9) Omdat mijn grond in dichte nabijheid van het natuurgebied ligt, zal indiener in de toekomst minder fosfaten mogen gebruiken.

10) Door vergoeningseisen mag indiener geen akkerbouw uitoefenen.

11) Rendementsverlies omdat het Bestemmingsplan eromheen wordt veranderd (verloren hoek) Voorstel om het bovenstaande het hoofd te bieden: 1) Indiener ontvangt jaarlijks een ruim bedrag aan schadevergoeding wegens bovenstaande overlast; of 2) Indiener wordt verplaatst naar een vergelijkbaar stuk grond.

Antwoord

Indiener heeft gronden die gelegen zijn in de nabijheid van de nieuwe NNN-begrenzing bij gebied Ruygeborg II, maar niet binnen de begrenzing van het NNN. Het agrarisch bedrijf kan derhalve binnen de regulier voor agrarische bedrijven geldende wet- en regelgeving worden voortgezet. De stuurgroep Veenweiden Gouwe Wiericke heeft het inrichtingsplan voor Ruygeborg II vastgesteld, waarbij de door indiener genoemde inhoudelijke bezwaren tegen de natuurplannen zijn afgewogen. Voor het opstellen van het inrichtingsplan heeft de stuurgroep een gebiedsproces doorlopen. De grondeigenaren en omwonenden zijn betrokken bij de plannen. Een aantal grondeigenaren heeft, in afstemming met de omgeving, in 2018 zélf het schetsontwerp gemaakt, de voorloper van het Inrichtingsplan. Bovendien heeft een adviesgroep van bewoners, grondeigenaren en maatschappelijke partijen meegekeken met de plannen en er zijn nieuwsbrieven uitgegaan. Met indiener zijn ook individuele gesprekken gevoerd. Ook bij de uitvoering komende jaren blijven grondeigenaren en omwonenden betrokken. Bij het vaststellen van de NNN-begrenzing door provinciale staten gaat het om zogenoemde instructieregels. De gemeente zal een bestemmingsplan/omgevingsplan opstellen voor het gebied Ruygeborg II. Eventuele planschade zal in dat kader afgewogen worden.

D007

D007-NN014 Gebied Zuidzijderpolder/Abessinië

Indiener geeft aan dat Abessinië en de Zuidzijderpolder niet één geheel meer vormen sinds aanleg van de A12. Er loopt wel een natuurstrook langs de Enkele Wiericke die beide gebieden verbindt.

Antwoord

Voor de begrenzing van het NNN heeft dit geen consequenties. De begrenzing van het NNN tussen Abessinië en Zuidzijderpolder is niet gewijzigd.

D007-NN015 Recreatie Prinsendijk

Indiener geeft aan dat het wandelpad langs de Prinsendijk zeker moet blijven, maar dat er acht moet worden geslagen op de inspraak vanuit het gebied van de Zuidzijderpolder zelf en dat er voorzieningen getroffen moeten worden om de recreatie in goede banen te leiden. Ook moeten de schaduwzijden van recreatie in landelijk gebied belicht en opgelost worden.

Antwoord

De vormgeving van de inrichting is geen onderdeel van de besluitvorming over de begrenzing van het NNN. De uitwerking van de natuurplannen vindt plaats door de stuurgroep Veenweiden Gouwe Wiericke. Constructieve inbreng van omwonenden wordt op prijs gesteld. In het voorlopig ontwerp wordt geen wijziging voorgesteld in de recreatieve ontsluiting van de Zuidzijderpolder en of polder Abessinië. De gemeente is eerste aanspreekpunt voor het in goede banen leiden van het bestaande gebruik.

D007-NN016 Verkeersveiligheid Prinsendijk

Indiener geeft aan dat er gevaarlijke verkeerssituaties ontstaan op de Prinsendijk, onder andere door: gebladerte en opkomende rietkragen; brommers en scooters die het wandel-fietspad langs de Enkele Wiericke gebruiken; de route die ook door zwaar vrachtverkeer wordt gebruikt vanwege de woningen en een druk bedrijf. Het zwaar vrachtverkeer overbelast daarnaast de dijk. Visserij en recreatief medegebruik pakken belastend en belemmerend uit voor de hulpdiensten. De dijk is namelijk zeer smal en de uitwijkplaatsen zijn niet geschikt om uit te wijken.

Antwoord

Zie D007-NN015.

D007-NN017 Recreanten

Indiener stelt dat recreanten veel vuilnis achterlaten, maar dat hier in officiële plannen zelden tot nooit aandacht voor is. Vee en wilde dieren sterven door het eten van afval. Indiener geeft aan dat een verzoek om vuilnisbakken of blikvangers door de gemeente Bodegraven is afgewezen. Het onderhoud van groen is in de buitengebieden teruggebracht tot C-niveau, waardoor afval in het hoge gras niet wordt opgemerkt. Daarnaast is het toezicht op de naleving van regels door en het gedrag van recreanten in het buitengebied tot een minimum teruggebracht.

Antwoord

Zie D007-NN015.

D007-NN018 Overlast riet en insecten

Indiener geeft aan dat er overlast ontstaat door riet, dat nog steeds vanuit natuurbeleid geplaatst wordt. Het riet laat zich moeilijk verwijderen, als het eenmaal geplant is. Indiener vraagt zich af hoe het Hoogheemraadschap de waterkwantiteit en -kwaliteit kan waarborgen, als het riet blijft doorgroeien. Daarnaast geeft indiener aan dat riet de doorstroming van het water belemmert en de verdroging van het westen in de hand werkt. Riet trekt insecten aan en dit kan nadelige effecten hebben op de gezondheid van mens en dier. Ook trekvogels kunnen als transporteur dienen voor insecten. Nederland is een pleisterplaats voor miljoenen trekvogels. Indiener stelt dat bij inrichting van een gebied altijd rekening moet worden gehouden met windrichtingen, afstanden en verplaatsingsmogelijkheden, en met de plannen voor de verdere inrichting van het gebied.

Antwoord

Zie D007-NN015.

D007-NN019 Inrichting Meijvliet

Indiener geeft aan dat in de Meijvliet ook overlast zal ontstaan van het riet, ook al lijkt het nu onder controle. Dit heeft te maken met het verder afgraven van de sloot. Indiener schrijft dat er geen MER voor het gebied is, omdat de herinrichting van het gebied stapsgewijs wordt uitgevoerd. In het kader van dier- en volksgezondheid zullen er nieuwe afwegingen gemaakt worden en dit raakt ook aan de plannen voor de Meijvliet en de Enkele Wiericke.

Antwoord

Zie D007-NN015.

Tabel 2: Aanpassingen naar aanleiding van de zienswijzen (bijlagen)

Nummer zienswijze	Aanpassing
DRW-8	<i>Artikel 3.3.3.3, derde lid [wordt: artikel 3.36] en artikel 3.3.27.2, eerste lid, [wordt: artikel 3:207] zijn zodanig gewijzigd dat duidelijk wordt dat het hier gaat om gesloten bodemenergiesystemen.</i>
DRW-11	Het is verduidelijkt dat het ook de boorspoeling betreft met de volgende zin: "Onder deze werkzaamheden wordt mede verstaan het aanvullen van boorspoeling."
DRW-12	<p>In <i>artikel 3.3.27.2 [wordt: artikel 3:207]</i> is de volgorde en tekst als volgt aangepast:</p> <p>2. In het ondergrondse deel van het gesloten bodemenergiesysteem wordt uitsluitend leidingwater, monopropyleen glycol of een stof met een aantoonbaar vergelijkbare of betere biologische afbreekbaarheid en aantoonbaar vergelijkbare of lagere toxiciteit als medium te worden toegepast.</p> <p>3. Het gesloten bodemenergiesysteem dient voorzien te zijn van een lekdetectiesysteem met automatisch alarm.</p> <p>4. Van een lekkage of andere bodembedreigende situatie wordt onmiddellijk melding gemaakt aan gedeputeerde staten.</p> <p>5. In geval van lekkage of andere bodembedreigende situaties worden alle maatregelen genomen die redelijkerwijs kunnen worden gevegd om aantasting van de kwaliteit van het grondwater te voorkomen; indien die aantasting niet kan worden voorkomen, wordt deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt.</p>
DRW-15	In <i>artikel 3.3.27.8 lid a [wordt: artikel 3.113]</i> 'openbaar riool' vervangen door: 'de afvoer van huishoudelijk afvalwater van een bouwkeet geschiedt via een vloeistofdicht stelsel van leidingen naar het vuil water riool (VWA)'.
DRW-16	In de toelichting is toegevoegd dat energiepalen ook onder bodemenergiesystemen vallen (betreft een bodemenergiesysteem geïntegreerd in een funderingspaal).
DRW-19	In de artikelen is persriool vervangen door: drukriolering en persleidingen.
DRW-20	De toelichting is verduidelijkt.
Diversen Afdeling 3.4 (GRW-A)	Afdeling 3.4 wordt gereserveerd in verband met de ontwikkeling van een beleidskader grondwaterkwaliteit bij het regionaal waterprogramma. De regels in de verordening zullen ondersteunend zijn aan het beleidskader en via het aanvullings- en wijzigingsspoor tot stand komen.
GRW-I-2	Er is een toelichting opgenomen voor <i>artikel 6.1.2 [wordt: artikel 6.2]</i> .
GRW-I-3	Paragraaf 7.2.2 is vervallen in het kader van de verandering van de regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit.
GRW-I-6	<i>Paragraaf 7.3.23 [wordt: paragraaf 7.3.5.2]</i> is voorlopig gereserveerd.
WAT-7	Er is een activiteit toegevoegd aan <i>artikel 3.3.2.3 onder c [wordt: artikel 3.29]</i> : het verrichten van werkzaamheden in de bodem tot een diepte van 4 meter

	beneden het maaiveld, ten behoeve van waterstaatswerken en dijkverbetering;
WAT-10	Zie Tabel 1 bij B001-ZZ022.
WAT-13a	De toelichting is aangepast zodat er niet meer staat dat artikel 2.10 van de Omgevingswet voorschrijft dat bij de omgevingswaarden een termijn moet worden vastgesteld.
WAT-15	In <i>artikel 7.1.3.1, tweede lid [wordt: artikel 7.5]</i> wordt de zin: “Peilbesluiten moeten actueel zijn en in ieder geval rekening houden met veranderingen in de omstandigheden ter plaatse en met de aanwezige functies en belangen.” vervangen door “Peilbesluiten moeten actueel zijn.”
WAT-18	In de bijlage VI [wordt: bijlage VIII, onderdeel D.1] is een omhangbepaling opgenomen voor de uitvoeringsregeling vaarwegprofielen. Het tweede lid is naar het delegatiebesluit verplaatst.
WAT-26a	De toelichting is aangevuld: In afdeling 7.3 is in het eerste <i>artikel (7.3.1.1 [wordt: artikel 7.13])</i> het toepassingsbereik van de instructieregels opgenomen. De instructieregels zijn van toepassing op het stellen van regels in het omgevingsplan als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de Omgevingswet. Alleen voor zover een projectbesluit dus regels stelt die in het omgevingsplan worden opgenomen met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties zijn de instructieregels van toepassing.
WAT-30, WAT-31 (icm B001-ZZ023)	Er zijn verbeteringen aangebracht in de geometrische begrenzingen op basis van de aanleveringen van waterschappen. Het betreft in ieder geval de regionale waterkeringen.
WAT-32	Het begrip “waterstaatswerk” is verwijderd, omdat dit al in de Omgevingswet staat.
WAT-33	De toelichting is verduidelijkt bij de artikelsgewijze toelichting over <i>artikel 6.1.1 [wordt: artikel 2.12 en artikel 6.1]</i> , over de geometrische begrenzing. Het tweede lid is verplaatst naar hoofdstuk 2.
WAT-34	De toelichting is aangepast. In de zin “Door de aanwijzing als zwemlocatie valt het KRW-oppervlaktewaterlichaam onder de werkingssfeer van de zwemwaterrichtlijn.” is de toevoeging “KRW-” weggelaten.
WAT-35	De geometrische begrenzing van de regionale waterkering ten westen van de binnenstad van Schoonhoven is aangepast.
EXV-8	Er is voor niet-Basisnet transportroutes waar sprake is van een groepsrisico boven of nabij de oriëntatiewaarde, ofwel wanneer er sprake is van een provinciaal belang, een reservering voor een paragraaf opgenomen (7.3.2.4).
EXV-9	De begripsbepaling van het begrip oriëntatiewaarde is aangepast
EXV-4b	De formulering van <i>artikel 7.3.2.3 [wordt: artikel 7.18]</i> is aangepast om beter aan te sluiten op de systematiek van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Bijlagen

Bijlage 1 – Drinkwater grondwaterbeschermingsgebieden

DRW-1a – Algemeen

Hoort bij A016-ZZ117; B010 – GW013

De nieuwe gebiedscategorie: “aanvullende strategische voorraden” roept verwarring op met de “strategische zoet grondwatervoorraad”, een term die is gekoppeld aan de KRW en in het regionaal waterplan van de provincie veel wordt gebruikt. Het zijn echter totaal verschillende gebieden. Het is goed om in de toelichting aandacht te besteden aan het verschil tussen beide begrippen.

Antwoord

Met aanvullende strategische voorraden (ASV) worden eventuele toekomstige drinkwaterwinningen bedoeld. De andere gebieden (en benamingen) blijven reserves en daar gelden geen verdere beperkingen zoals in de ASV's.

DRW-1b – Artikel 2.2.1 [wordt: artikel 2.2] (aanwijzing grondwaterbeschermingsgebieden)

Hoort bij A014-ZZ095

Dit doorloopt een apart traject en wordt later in de verordening gevoegd. Ten aanzien van dit onderwerp is indiener met de provincie in bestuurlijk overleg. Door de mogelijke aanwijzing van het nieuwe grondwaterbeschermingsgebied wordt indiener beperkt in hun ambities op het gebied van duurzame energie.

Antwoord

De grondwaterbeschermingsgebieden onder de Omgevingswet zijn de gebieden die onder de provinciale milieuverordening als milieubeschermingsgebieden te boek stonden plus de aanvullende strategische voorraden. In feite worden er dus geen nieuwe grondwaterbeschermingsgebieden aangewezen.

DRW-2 – Afdeling 3.3 Activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Is er een gelijksoortig artikel dat de milieubelastende activiteit regelt buiten de grondwaterbeschermingsgebieden met als doel daar het grondwater te beschermen? Of worden de niet grondwaterbeschermingsgebieden op een andere manier door de provincie Zuid-Holland beschermt? Deze vraag geldt voor bijna alle onderdelen van 3.3 (bijvoorbeeld 3.3.1.4 [wordt: artikel 3.20], paragraaf 3.3.2, paragraaf 3.3.3 [wordt: paragraaf 3.3.4], paragraaf 3.3.5 [wordt: paragraaf 3.3.6], paragraaf 3.3.8. [wordt: paragraaf 3.3.9], paragraaf 3.3.9 [wordt: paragraaf 3.3.11], paragraaf 3.3.11 [is onder gebracht in paragraaf 3.3.5] en paragraaf 3.3.27).

Antwoord

Zie B010-GW012. Voor wat betreft de bescherming van het grondwater (ook voor gebieden buiten de grondwaterbeschermingsgebieden) wordt het regionaal waterprogramma het centrale instrument, ingericht op de aanpak van verontreinigingen in het licht van de KRW-doelstellingen. In het regionaal waterprogramma wordt geïnventariseerd welke verontreinigingen er zijn en welke maatregelen er moeten worden genomen. Het afgelopen jaar is benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit dat onderdeel zal zijn van het waterprogramma. Hierover heeft breed afstemming plaatsgevonden met gemeenten, waterschappen, drinkwaterbedrijven en omgevingsdiensten, zie ook A015-ZZ096.

Het regionaal waterprogramma is het centrale instrument waarmee de provincie op het regionale niveau sturing wil geven aan het beheer van het grondwater. Het Rijk heeft de provincie de coördinerende en regisserende rol gegeven ten aanzien van het grondwaterbeheer. In het regionaal waterprogramma (in samenhang met de provinciale omgevingsvisie en de omgevingsverordening) wordt het beleidskader daaromtrent uitgewerkt. Dit beleidskader spitst zich aan de hand van een aantal receptoren toe op de aanpak en tegengaan van verontreinigingen in het grondwater in het licht van de Europese doelstellingen zoals neergelegd in de Kaderrichtlijn water en de Grondwaterrichtlijn. Deze receptoren houden onder andere verband met de veiligstelling van toekomstige drinkwaterwinningen, maar zullen hiertoe niet beperkt zijn. Afhankelijk van dit beleidskader zal worden bezien welke regels in de omgevingsverordening aanvullend nodig zijn om de daarin vervatte belangen te ondersteunen of daaraan verder invulling te kunnen geven.

DRW-3 – Artikel 3.3.1.4 (specifieke zorgplicht) [woordt: artikel 3.20]

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Is de provincie Zuid-Holland het bevoegd gezag bij een zorgplicht geval binnen een grondwaterbeschermingsgebied?

Antwoord

Ja, de provincie is bevoegd gezag voor zover het gaat om een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 3.3.1.1 [woordt: artikel 3.18] van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. Door een specifieke zorgplicht op te nemen in afdeling 3.3 heeft de provincie ook de rol van bevoegd gezag aan zich getrokken op dit onderwerp.

DRW-4 – Artikel 3.3.1.5 (aanwijzing schadelijke stoffen) [woordt: artikel 3:22]

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Schadelijk voor de kwaliteit van het grondwater zijn de stoffen, mengsels, materialen en producten die zijn opgenomen in bijlage [III, onderdeel 1.1]. Komen deze waarden in bijlage III overeen met de bodemwaarden?

Antwoord

De waarden uit bijlage III komen niet overeen met de interventiewaarde bodemkwaliteit van Bijlage IIA van het Aanvullingsbesluit Bodem (voor zover dat wordt bedoeld). De in bijlage III, onderdeel 1, van de omgevingsverordening aangewezen stoffen zijn veel ruimer, gelet op de kwetsbaarheid van grondwaterbeschermingsgebieden.

DRW-5 – Artikel 3.3.1.8 [woordt: artikel 3.25] en artikel 3.3.1.9 Ongewoon voorval [woordt: artikel 3.26]

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Is de provincie Zuid-Holland het bevoegd gezag bij een ongewoon geval binnen een grondwaterbeschermingsgebied?

Antwoord

Artikel 19.2 jo. artikel 18.2 van de Omgevingswet geeft hiervoor een regeling. Bevoegd gezag is het bestuursorgaan op wie de bestuurlijke handhavingstaak op grond van artikel 18.2 Omgevingswet berust dan wel bevoegd is tot oplegging van een last onder bestuursdwang als bedoeld in artikel 18.3 en 18.4 Omgevingswet. In artikel 18.2 Omgevingswet is geregeld dat de bestuurlijke handhavingstaak berust bij het bestuursorgaan dat algemene regels heeft gesteld met betrekking tot de betreffende activiteit (lid 1) of, als een activiteit een omgevingsvergunning vereist, die de vergunningplicht heeft ingesteld (lid 2). Een

ongewoon voorval welke wordt veroorzaakt door een activiteit die in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening wordt gereguleerd, leidt er dus toe dat de provincie (gedeputeerde staten) het bevoegd gezag is.

DRW-6 – § 3.3.2 Aantasten slecht-doorlatende eigenschappen van bodemlagen

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Waar is deze bescherming geregeld voor niet grondwaterbeschermingsgebieden?

Antwoord

De bescherming van de kwaliteit van het grondwater buiten de grondwaterbeschermingsgebieden is verankerd in het regionaal waterprogramma en het daarbij horend beleidskader grondwaterkwaliteit. Dit beleidskader geeft invulling aan het voorkomen, beperken en verwijderen van verontreinigingen in lijn met de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water. De regels die hiervoor nodig zijn zullen landen in afdeling 3.4 en andere paragrafen die hiervoor zijn gereserveerd. Zie ook B010-GW012 en DRW-2.

DRW-7 – § 3.3.3 Mijnbouwwerken, bodemenergiesystemen

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Waar is deze bescherming geregeld voor niet-grondwaterbeschermingsgebieden? Waar staan de regels voor bodemenergiesystemen buiten grondwaterbeschermingsgebieden?

Antwoord

Dit is in het Besluit activiteiten leefomgeving geregeld, zie hiervoor paragraaf 3.2.6 van dat besluit. Zie ook DRW-2.

DRW-8 – § 3.3.3 Mijnbouwwerken, bodemenergiesystemen

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Klopt het dat het verbod voor bodemenergiesystemen geldt voor alle type bodemenergiesystemen?

Verzoek is om duidelijk aan te geven of iets gaat over alle bodemenergiesystemen of alleen over specifieke bodemenergiesystemen zoals de gesloten bodemenergiesystemen (bijvoorbeeld de regels in 3.3.27.2 [wordt: artikel 3:207] zijn specifieke regels voor gesloten bodemenergiesystemen).

Antwoord

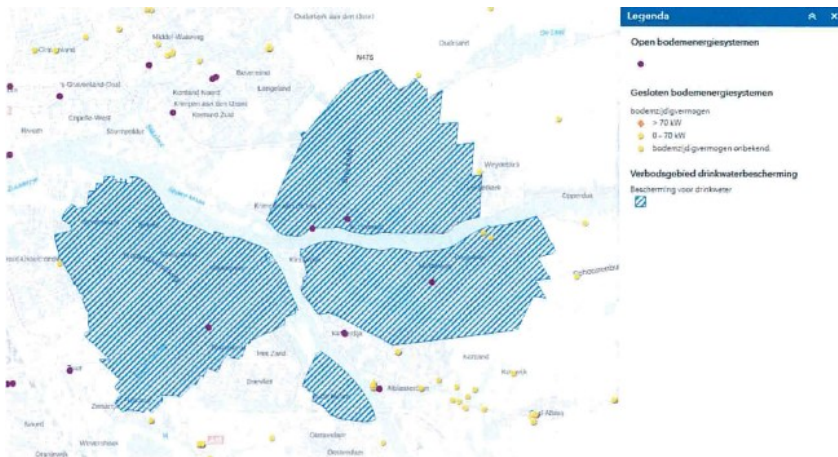
De regels gelden voor alle bodemenergiesystemen. Het feit dat niet benoemd is om welk type bodemenergiesysteem het gaat, maakt dat de regels op alle bodemenergiesystemen van toepassing zijn. Alle typen bodemenergiesystemen vallen onder het verbod van artikel 3.3.3.1, aanhef en onder b [wordt: artikel 3.34]. Artikel 3.3.3.3, derde lid [wordt: artikel 3.36] en artikel 3.3.27.2, eerste lid [wordt: artikel 3:207], zijn zodanig gewijzigd dat duidelijk wordt dat het hier gaat om gesloten bodemenergiesystemen.

DRW-9a – Artikel 3.3.3.3 [wordt: artikel 3.36] (overgangsrecht: bodemenergiesystemen)

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; B010-GW013

Artikel 3.3.3.3, lid 1 [wordt: artikel 3.36]: waarom maar een overgangstijd tot 1 januari 2034? Er wordt niks aangegeven over ontmanteling van het systeem (ondergrondse deel). Bijvoorbeeld afgroten van de lussen, etc. In de bijlage operationeel grondwaterbeleid is er geen verwijzing naar het overgangsrecht voor de gesloten bodemenergiesystemen in grondwater. Ook wordt in lid 3 verwezen naar een systeem dat

voldoet aan *artikel 3.3.27.2 [wordt: artikel 3:207]* Dit gaat alleen over gesloten bodemenergiesystemen. Is er geen overgangsrecht voor de open bodemenergiesystemen? Zie hiernavolgende kaart.

Antwoord

In artikel 4.1157 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is het buiten gebruik stellen van een open bodemenergiesysteem geregeld. De regeling houdt in dat het systeem zodanig wordt opgevuld dat de waterscheidende lagen van de bodem in stand blijven en dat het ondergrondse deel van het systeem dieper dan 10 m onder het maaiveld niet wordt verwijderd. Daarnaast is in artikel 4.1157a van het Bal overgangsrecht geregeld, namelijk dat de artikelen over het open bodemenergiesysteem (de artikelen 4.1149 t/m 4.1156) in het Bal niet gelden voor reeds vergunde systemen waarvan de aanvraag voor 1 juli 2013 is gedaan. Het bepaalde in artikel 4.1157 blijft in die gevallen echter wel van kracht. Voor het overige wordt verwezen naar DRW-8.

DRW-9b – Artikel 3.3.3.3 [wordt: artikel 3.36]

Hoort bij A016-ZZ117

Hoe wil de provincie sturing geven aan de groei van de verschillende bodemenergiesystemen in de bodem en grondwater? Het is onduidelijk hoe indiener dit stuurt en ordent zowel vanuit het ruimtelijke perspectief als kwalitatief. Verwacht de provincie nog iets van de gemeente?

Antwoord

De provincie heeft in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (in afdeling 3.3) regels opgenomen met betrekking tot bodemenergiesystemen in grondwaterbeschermingsgebieden. Zo is in artikel 3.3.3.2 [wordt: artikel 3.35] bepaald dat het verboden is een bodemenergiesysteem aan te leggen of te gebruiken in een grondwaterbeschermingsgebied. De regels zijn beleidsneutraal overgenomen uit de Provinciale Milieuvordering Zuid-Holland. Daarnaast is in het regionaal waterprogramma een algemeen beleidskader opgenomen over bodemenergiesystemen. Tot op heden heeft de provincie hier sturing aan proberen te geven door gemeenten te stimuleren om bodemenergieplannen op te stellen, waarin zij inzichtelijk maken op welke wijze het grondwater gebruikt kan worden voor bodemenergie. Deze werkwijze was vastgelegd in de beleidsregel "Open bodemenergiesystemen in bodemenergieplannen", waarin het uitgangspunt was vevat dat in beginsel in binnenstedelijk gebied geen open bodemenergiesystemen in het eerste watervoerende pakket worden toegestaan tenzij door een gemeente in een bodemenergieplan inzichtelijk werd gemaakt hoe de bodem in een bepaald gebied zou kunnen voorzien in de energievraag en hoe de belangen en functies in het gebied in dat kader tegen elkaar zijn afgewogen. Dit beleidskader wordt zoveel als mogelijk gecontinueerd in het regionaal waterprogramma. Onder de Omgevingswet is het echter in eerste instantie aan de gemeente om in het omgevingsplan aan te geven hoe zij handen en voeten wenst te geven aan de energietransitie op haar grondgebied. De VNG heeft voor dit doel een zogeheten staalkaart "energietransitie" ter beschikking gesteld die de gemeente daarbij behulpzaam kan zijn.

DRW-10 – § 3.3.5 Grond en baggerspecie

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Wat zijn de regels buiten de grondwaterbeschermingsgebieden? Wat is de relatie met het Besluit bodemkwaliteit? En de bouwvergunning onder de Omgevingswet?

Antwoord

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is in paragraaf 3.2.26 het toepassen van grond en baggerspecie als milieubelastende activiteit aangewezen. De inhoudelijke regels hiervoor staan in paragraaf 4.124 van het Bal. Het Besluit bodemkwaliteit regelt onder andere wat onder baggerspecie wordt verstaan en bevat de kwaliteitseisen van de toe te passen grond en baggerspecie en de bodemkwaliteitsklassen. De daarin opgenomen regeling gaat in beginsel uit van een meldingsplicht. In sommige gevallen is een meldingsplicht niet verplicht gesteld. Voor grondwaterbeschermingsgebieden is in deze omgevingsverordening voor de meeste toepassingen van grond en baggerspecie een vergunningsplicht in het leven geroepen. Ook bouwen is een milieubelastende activiteit en kent daarvoor een regeling in het Bal. In geval bij de bouw grond of bagger wordt gebruikt zal zowel aan de voorschriften voor het bouwen als voor het toepassen van grond of bagger moeten worden voldaan.

DRW-11 – Artikel 3.3.27.5 lid 2 [woord: artikel 3.110]

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

De zin “Het tijdens de werkzaamheden toe te passen water is van drinkwaterkwaliteit.” Vervangen voor “Het water dat bij de werkzaamheden wordt gebruikt of als aanvulling dient voor de boorspoeling is van drinkwaterkwaliteit.”

Antwoord

Dit omvat dan mede het gebruik van drinkwater voor de boorspoeling. Het is verduidelijkt dat het ook de boorspoeling betreft met de volgende zin: “Onder deze werkzaamheden wordt mede verstaan het aanvullen van boorspoeling.”

DRW-12 – Artikel 3.3.27.2 [woord: artikel 3:207]

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Voorstel om de volgorde en tekst als volgt aan te passen:

2. In het ondergrondse deel van het gesloten bodemenergiesysteem wordt uitsluitend leidingwater, monopropyleen glycol of een stof met een aantoonbaar vergelijkbare of betere biologische afbreekbaarheid en aantoonbaar vergelijkbare of lagere toxiciteit als medium te worden toegepast.
3. Het gesloten bodemenergiesysteem dient voorzien te zijn van een lekdetectiesysteem met automatisch alarm.
4. Van een lekkage of andere bodembedreigende situatie wordt onmiddellijk melding gemaakt aan gedeputeerde staten.
5. In geval van lekkage of andere bodembedreigende situaties worden alle maatregelen genomen die redelijkerwijs kunnen worden gevegd om aantasting van de kwaliteit van het grondwater te voorkomen; indien die aantasting niet kan worden voorkomen, wordt deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt.

Antwoord

De suggesties zijn overgenomen.

DRW-13 – Artikel 3.3.27.2 lid 3 [wordt: artikel 3:207]

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

'Lekdetectiesysteem met automatisch alarm': geldt deze verplichting ook voor reeds bestaande bodemenergiesystemen?

Antwoord

De verplichting geldt voor gesloten bodemenergiesystemen die zijn aangelegd voor 1 mei 2013 in overeenstemming met de daarvoor destijds geldende regels. Dit betekent dat de verplichting inderdaad geldt voor bestaande (gesloten) bodemenergiesystemen.

DRW-14 – Artikel 3.3.27.7 [wordt: artikel 3.112]

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Verzoek om een voorkeur aan te geven voor het type spoelwater (levering schoonwater kan een probleem zijn en water uit de ondergrond is niet gewenst).

Antwoord

De systematiek van 3.3.27.5 [wordt: artikel 3.110] en 3.3.27.7 [wordt: artikel 3.112] is zodanig dat schoon drinkwater gebruikt moet worden bij de boorspoeling. Als spoelwater is gebruikt moet dit worden opgevangen in een vloeistofdichte opvangvoorziening en afgevoerd worden naar een erkende verwerker. In die zin is artikel 3.3.27.5 [wordt: artikel 3.110] erop gericht om te voorkomen dat schadelijke stoffen het grondwater bereiken en is 3.3.27.7 erop gericht om gebruikt spoelwater waaraan mogelijk schadelijke stoffen zijn toegevoegd ten gevolge van de werkzaamheden deugdelijk af te voeren.

DRW-15 – Artikel 3.3.27.8 [wordt: artikel 3.113]

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Lid a 'openbaar riool': Tekstvoorstel: 'de afvoer van huishoudelijk afvalwater van een bouwkeet geschiedt via een vloeistofdicht stelsel van leidingen naar het vuil water riool (VWA) i.t.t. hemelwater afvoer'.

Antwoord

Het gedeelte "i.t.t. hemelwater afvoer" komt wat verwarrend over. Het deel daarvoor wordt overgenomen.

DRW-16 – Toelichting Pagina 79

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; B010-GW013

Officieel vallen energiepalen ook onder bodemenergiesystemen. Deze ook op pagina 79 ook expliciet noemen.

Antwoord

Dit is toegevoegd (betreft een bodemenergie geïntegreerd in een funderingspaal).

DRW-17 – Toelichting Pagina 79

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; B010-GW013

Het is niet duidelijk waar gebiedstypen naar refereert. Het woord gebiedstype is nergens anders te vinden in de omgevingsverordening dan in paragraaf 3.3.3. Waarschijnlijk moet dit zijn: gebiedscategorieën.

Antwoord

Het betreft de vier typen grondwaterbeschermingsgebieden, te weten waterwingebieden, grondwaterbeschermingszones, boringsvrije zones en de aanvullende strategische voorraden (zie artikel 2.2.1 [wordt: artikel 2.2]).

DRW-18 – Artikel 15.1

Hoort bij B010-GW013

Artikel 15.1 regelt onder meer dat de huidige Provinciale milieuverordening (PMV) wordt ingetrokken. De PMV omvat ook regels voor bodemsanering. Omdat voorzien is in overgangsrecht Wet bodembescherming, dienen de regels uit de PMV ook onder het overgangsrecht beschikbaar te blijven. Daar is nu niet in voorzien.

Antwoord

De regels over bodemsanering zaten in de Omgevingsverordening Zuid-Holland (de voorloper van de ZHOV) en de PMV (die in de ZHOV is opgegaan). Het Rijk heeft via de Aanvullingswet bodem geregeld dat de provinciale milieuverordeningen onder het overgangsrecht blijven werken. Er hoeft dus geen overgangsrecht door de provincie zelf geregeld te worden. De Omgevingsverordening Zuid-Holland blijft beschikbaar voor toepassing van het overgangsrecht. In de ooit gepubliceerde en geldende Omgevingsverordening Zuid-Holland kan daarvoor teruggekeken worden. Dit is geregeld in andere wetten (in de archiefwet en via de bekendmakingswet, provinciewet etc). De regels van de Omgevingsverordening Zuid-Holland zullen beschikbaar zijn via archieffuncties van de systemen, waarmee regelgeving beschikbaar wordt gesteld. De regels worden niet "in" de ZHOV opgenomen.

DRW-19 – Toelichting Paragraaf 3.3.11, Buisleidingen (bladzijde 83)

Hoort bij B007-GW02

Beschrijving over persriool kan duidelijker.

Antwoord

Het is vervangen door: drukriolering en persleidingen.

DRW-20 – Artikel 3.3.27.3 lid 3 [wordt: artikel 3.108]

Hoort bij B007-GW021

Commentaar:

De vraag van indiener is of het hierbij uitsluitend over de sleuf gaat. Het terugbrengen van de uitkomende grond lijkt niet toegestaan indien het geen klei betreft. Thans wordt als voorschrift gehanteerd dat de oorspronkelijke bodemopbouw moet worden hersteld en aanvullingsmateriaal alleen mag bestaan uit schoon metselspecie dan wel schone grond afkomstig van de ontgraving. Verder is er het voorschrift dat aanvulgrond moet voldoen aan het Besluit bodembescherming.

Antwoord

De toelichting bij dit artikel is verduidelijkt.

DRW-21 – Afdeling 3.3

Hoort bij B007-GW021

Aanvullend commentaar:

In de *artikelen* 3.3.2.3 [wordt: *artikel 3.29*], 3.3.4.3 [wordt: *artikel 3.39*], 3.3.11.3 [*komt niet terug*], 3.4.2.2.1 [*komt niet terug*] en 3.3.16.3 [wordt: *artikel 3.76*] zijn meldingsplichtige gevallen aangewezen. Om deze bepalingen effectiever te laten zijn, pleit indiener voor een sanctie in de vorm van een strafbepaling opgenomen bij het niet-melden. Zo komt degene die niet meldt, terwijl hij op grond van voormelde artikelen wel had moeten melden, daar niet zonder meer mee weg.

Antwoord

Zie C010-NN008.

DRW-22 – Artikel 7.5.3.2 [wordt: artikel 7.100] (beoordeling milieubelastende activiteit in grondwaterbeschermingsgebieden)

Hoort bij B007-GW021

De regeling is vervallen met betrekking tot het vragen van advies aan adviseurs zoals nu bij aanvragen om ontheffing op grond van de huidige PMV. Wat is de reden daarvoor? Of moet die advisering aan de orde komen tijdens de vooroverlegfase?

Antwoord

De adviesrol is opgenomen in artikel 10.2.1 [wordt: *artikel 10.2*] van de ZHOV.

DRW-23 – § 3.3.3 Mijnbouwwerken, bodemenergiesystemen

Hoort bij A015-ZZ100

Indiener maakt zich zorgen om de bodemenergiesystemen. In de praktijk wordt geloosd op de riolering. Het spoelwater heeft een hoog chloridegehalte (zout) en tast de gemeentelijke objecten (betonnen buizen, pompen en persleidingen) aan. Hoe gaat provincie hiermee om dit probleem te voorkomen?

Antwoord

De omgevingsverordening regelt niets over het lozen op de riolering. Het is aan de gemeente om hierover een regeling te treffen in het omgevingsplan.

Bijlage 2 – Grondwateractiviteiten in de verzadigde zone

Afdeling 3.4 is voorlopig gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor ingevuld worden. Daarbij worden onderstaande zienswijzen betrokken.

GRW-A-1 – Afdeling 3.4 Activiteiten in de verzadigde zone van de bodem

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016 – ZZ117; B010-GW013

Er is niet of nauwelijks iets te vinden over de benodigde afstemming tussen het bevoegd gezag voor het onverzadigde en het verzadigde deel van de bodem.

Antwoord

De regels in afdeling 3.4 worden naar aanleiding van de verder ontwikkelde wet- en regelgeving van het Rijk en de ingediende zienswijzen opnieuw bekeken en aangepast. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader dat onderdeel zal zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor dit doeleinde gereserveerd. Dit beleidskader en de daaruit voortvloeiende regels zijn en worden intensief afgestemd met gemeenten, waterschappen, drinkwaterbedrijven en omgevingsdiensten. Zie ook A12-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022. Zie daarnaast A012-ZZ080, B010-GW008 en B010-GW014 met betrekking tot afstemming.

GRW-A-2 – Afdeling 3.4 Activiteiten in de verzadigde zone van de bodem

Hoort bij A006-ZZ087; A008-ZZ093; A014-ZZ095

Indiener vindt het jammer dat de provincie niet de samenwerking/afstemming met gemeenten heeft gezocht. Voor de fysieke leefomgeving worden door meerdere bevoegde overheden regels gesteld. Enige vorm van afstemming – zeker ten aanzien van het grondwater – was volgens indiener op zijn plaats geweest. Zo is in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) graven in een bodemvolume van meer dan 25 m³ aangemerkt als milieubelastende activiteit; het college van burgemeester en wethouders zijn bevoegd gezag. In de ZHOV wordt graven in meer dan 100 m³ poriënverzadigd bodemvolume door de provincie beschouwd als (aanvullende?) milieubelastende activiteit (artikel 3.4.2.1); gedeputeerde staten zijn bevoegd gezag. Een initiatiefnemer voor de activiteit graven kan dus te maken krijgen met twee bevoegde gezagen. Hoe gaat dit in de praktijk geregeld worden? Met welk doel wil de provincie aanvullend geïnformeerd worden over dergelijke activiteiten? In het Bal is de activiteit immers al gereguleerd?

Antwoord

De regeling in de ontwerp-ZHOV is met enkele gemeenten voorbereid: BAR-gemeenten, Nissewaard en Schiedam en alle omgevingsdiensten). De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit zijn naar aanleiding van de ingediende zienswijzen en verder ontwikkelde wet- en regelgeving van het Rijk opnieuw bekeken en worden aangepast. Afdeling 3.4 is voorlopig gereserveerd. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022. Dit leidt er in ieder geval toe dat de regels met betrekking tot de milieubelastende activiteiten graven in de verzadigde zone van de bodem komen te vervallen.

De koers met betrekking tot grondwaterkwaliteit is gewijzigd na het ontwerp en krijgt meer vorm via het regionaal waterprogramma. Het regionaal waterprogramma is het centrale instrument waarmee de provincie op het regionale niveau sturing wil geven aan het beheer van het grondwater. Het afgelopen jaar is benut om een beleidskader grondwaterkwaliteit te maken, dat breed met gemeenten, waterschappen, drinkwaterbedrijven en de omgevingsdiensten is afgestemd. Dit beleidskader spitst zich aan de hand van

een aantal receptoren toe op de aanpak en tegengaan van verontreinigingen in het grondwater in het licht van de Europese doelstellingen zoals neergelegd in de Kaderrichtlijn water en de Grondwaterrichtlijn. De regels in de omgevingsverordening zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader. Zie ook GRW-A-1.

GRW-A-3 – Afdeling 3.4 Activiteiten in de verzadigde zone van de bodem

Hoort bij A006-ZZ087; A008-ZZ093, A014-ZZ095

In de ontwerp-ZHOV herkent indiener veel aspecten die nu nog in de Wet bodembescherming zijn gereguleerd. De provincie lijkt daarmee te hebben aangestuurd op een beleidsneutrale omzetting van bestaand beleid. Op onderdelen ziet indiener echter voor initiatiefnemers een verzwaring van de administratieve last of een beperking van de mogelijkheden. Indiener vraagt zich af of dit past binnen de uitgangspunten van de wetswijziging. Zo wordt onder het huidige regime bij een sanering van mobiele verontreinigingen uitgegaan van een kosteneffectieve aanpak. In voorkomende gevallen kan het voorkomen dat er sterke verontreiniging (boven de interventiewaarde) in het grondwater achterblijft. Op grond van artikel 3.4.2.2.5 lid 2 lijkt dat straks niet meer mogelijk. Het achterblijven van concentraties boven de signaleringsparameter is dan niet meer toegestaan. Onder het huidige regime wordt situationeel bekeken welke frequentie moet worden aangehouden bij het rapporteren over de voortgang van een grondwatersanering. Op grond van artikel 3.4.2.2.12 is er straks een verplichting om gedeputeerde staten ten minste elke 6 maanden op de hoogte te brengen van de voortgang. Onder het huidige regime wordt een risicobeoordeling uitgevoerd indien sprake is van een geval van ernstige verontreiniging. Hiervan is sprake indien de gemiddelde concentratie in ten minste 100 m3 grondwater de interventiewaarde overschrijdt. Artikel 3.4.3.4 regelt dat een risicobeoordeling wordt uitgevoerd als er sprake is van een overschrijding van de signaleringsparameter. Het volumecriterium wordt dus losgelaten. Een enkele overschrijding van de signaleringsparameter (interventiewaarde) is al aanleiding tot het uitvoeren van een risicobeoordeling. Dit is een aanzienlijke lastenverzwaring.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel zal zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 (en ook andere delen van de omgevingsverordening) is voor dit doeleinde gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Dit beleidskader en de daaruit voortvloeiende regels zijn en worden intensief afgestemd met gemeenten, waterschappen, drinkwaterbedrijven en omgevingsdiensten. Hierin wordt het aspect van de lasten meegenomen. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022

GRW-A-4 – Artikel 3.4.1.2

Hoort bij B007-GW021

Is hier sprake van een cumulatieve opsomming?

Antwoord

Dit artikel gaf weer met welk oogmerk de regels in deze afdeling waren gesteld. Er is hier geen sprake van een cumulatieve opsomming.

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel zal zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor dit doeleinde gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

GRW-A-5 – Artikel 3.4.1.4, tweede lid

Hoort bij B007-GW021

- Wat houdt een significante milieuverontreiniging in? Gaat het hier alleen om de verontreiniging of moeten de gevolgen significant zijn? In de Omgevingswet wordt namelijk bij een ongewoon voorval verwezen naar 'de gevolgen van de gebeurtenis zijn significant'. Anders dient artikel 3.4.1.4, tweede lid, sub f, van de ontwerp-ZHOV te worden gewijzigd in '... maatregelen worden getroffen om een ongewoon voorval en de significante nadelige gevolgen daarvan....'
- Wat is een geschikte wijze?
- Tot hoe ver gaat de invulling van passende maatregelen?

Antwoord

De specifieke zorgplicht zoals verwoord in dit artikel is in lijn met het Besluit activiteiten leefomgeving, waarin dezelfde formulering wordt gebruikt.

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel zal zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor dit doeleinde gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

GRW-A-6 – Artikel 3.4.1.4, tweede lid, onder d

Hoort bij B007-GW021

'Best beschikbare technieken', elders wordt 'beste' gebruikt. Deze schrijfwijze komt ook elders zo voor in de regelgeving.

Antwoord

In lijn met het Besluit activiteiten leefomgeving had dit inderdaad 'beste' moeten zijn.

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel zal zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor dit doeleinde gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

GRW-A-7 – Paragraaf (was: artikel) 3.4.2

Hoort bij A016-ZZ117; B010-GW013

Er is niets te vinden over de afstemming tussen de provincie Zuid-Holland of waterschappen of gemeenten als er een grondwateronttrekking nodig is voor een (grondwater)sanering.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma.

Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

De afstemming tussen overheden is voor de provincie eveneens een belangrijk onderwerp, dat meegenomen wordt in de verdere ontwikkeling van het beleidskader en de regels voor de omgevingsverordening. De provincie gaat hierover graag in gesprek. Zie ook A012-ZZ080, B010-GW008 en B010-GW014 met betrekking tot de afstemming.

GRW-A-8 – Artikel 3.4.2.1

Hoort bij B007-GW021

100 m³ graven meldt niet aan bij het Aanvullingsbesluit bodem. Dit besluit maakt geen onderscheid tussen verzadigde en onverzadigde bodem. Hierdoor moet afhankelijk van de situatie dubbel gemeld worden bij zowel de gemeente als de provincie. Voor het graven in den droge zal grondwater worden onttrokken. De hoeveelheid grondwater die daarmee gemoeid is, kan vele malen groter zijn dan de 100 m³ bodemvolume waarbij moet worden gemeld. Het zou logischer zijn dat gemeld wordt dat een zeker (bodem)volumen sterk verontreinigd grondwater wordt weggenomen/onttrokken. Bijlage Vc bij artikel 4.12a van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bestaat niet. In de verordening wordt meerdere malen verwezen naar deze bijlage.

Antwoord

De in afdeling 3.4 opgenomen milieubelastende activiteiten graven in de verzadigde zone van de bodem zullen niet terugkeren. Het Rijk heeft in de nota van toelichting bij het Aanvullingsbesluit bodem nader toegelicht dat de in het Besluit activiteiten leefomgeving gereuleerde milieubelastende activiteit graven in de bodem mede omvat het graven in de verzadigde zone van de bodem. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

Voor wat betreft bijlage Vc wordt opgemerkt dat deze bijlage via het Aanvullingsbesluit bodem is ingevoegd in het Bkl. Deze bijlage is echter in de voorjaarsversie henummerd naar Vd omdat via het Aanvullingsbesluit Natuur ook een bijlage Vc was ingevoegd. Met de definitieve publicatie van de aanvullingsbesluiten zijn deze samenloopproblemen opgelost.

GRW-A-9 – Artikel 3.4.2.1. lid a en b

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013; C013-GW025

Waarom wordt graven in de bodem gezien als een milieubelastende activiteit waarover aan de provincie moet worden gemeld en gerapporteerd? In het Bal is graven in een bodemvolume van meer dan 25 m³ aangemerkt als milieubelastende activiteit, waarvoor de gemeente bevoegd gezag is. In de omgevingsverordening wordt graven in meer dan 100 m³ poriënverzadigd bodemvolume door de provincie beschouwd als (aanvullende?) milieubelastende activiteit (artikel 3.4.2.1), waarvoor gedeputeerde staten bevoegd gezag zijn. Een initiatiefnemer voor de activiteit graven kan dus te maken krijgen met twee bevoegde gezagen. Hoe gaat dit in de praktijk geregeld worden? Met welk doel wil de provincie aanvullend geïnformeerd worden over dergelijke activiteiten? In het Bal is de activiteit immers al gereguleerd? Dit zal voor vrijwel alle graafwerkzaamheden dieper dan 0,8 a 1,0 m-mv gaan gelden in Rotterdam. Dat betekent dubbel melden. Dit is in de praktijk een flinke verzwaring van de administratieve lasten en heeft nauwelijks toegevoegde waarde in. Is het niet mogelijk dit gewoon bij de gemeentes te laten en alleen als er sprake is van onttrekking van grondwater, regels op te nemen?

Antwoord

Zie GRW-A-8.

GRW-A-10 – Artikel 3.4.2.1 lid c het saneren van grondwater

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Gaat dit over alle saneringen waarbij grondwater betrokken is? Of alleen historische en zorgplicht saneringen van grondwater?

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

Dit ging over alle saneringen, behoudens die gevallen die vallen onder het overgangsrecht in verband met het wegvallen van de Wet bodembescherming (Wbb). De overgangsrechtgevallen betreffen onder andere de historische verontreinigingen “ernst en spoed” die beschikt zijn en “nieuwe” historische verontreinigingen die onder de zorgplicht van de Wbb vallen.

GRW-A-11 – Paragraaf (was: artikel) 3.4.2.1 Graven in de verzadigde zone van de bodem

Hoort bij B010-GW013; A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117

Elke wat grotere ontgraving moet gemeld worden. Maar je kunt alleen in de verzadigde zone graven als je eerst in de onverzadigde zone hebt gegraven. Hoe is de afstemming geregeld hiervoor?

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

De afstemming tussen overheden is voor de provincie eveneens een belangrijk onderwerp, dat meegenomen wordt in de verdere ontwikkeling van het beleidskader en de regels voor de omgevingsverordening. De provincie gaat hierover graag in gesprek. Zie ook A012-ZZ080, B010-GW008 en B010-GW014 met betrekking tot de afstemming.

In de voorjaarsversie van het Aanvullingsbesluit bodem heeft het Rijk verduidelijkt dat de milieubelastende activiteit graven in de bodem mede omvat het graven in de verzadigde zone van de bodem. Daarom zal de aanwijzing van de milieubelastende activiteit graven in de verzadigde zone in deze omgevingsverordening niet worden opgenomen.

GRW-A-12 – Artikel 3.4.2.1.1

Hoort bij B007-GW021

De termijn van vijf werkdagen om de melding te beoordelen is volgens indiener aan de korte kant. Het gaat hier om graven in de grond. Daaruit volgend zal de beoordeling van de melding meer tijd vergen. Het voorstel is om de termijn uit te breiden naar tien werkdagen.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

In de voorjaarsversie van het Aanvullingsbesluit bodem heeft het Rijk verduidelijkt dat de milieubelastende activiteit graven in de bodem mede omvat het graven in de verzadigde zone van de bodem. De milieubelastende activiteit graven in de verzadigde zone van de bodem en de daarmee samenhangende regels zullen niet terugkeren in de omgevingsverordening. Zie ook GRW-A-8..

GRW-A-13 – Artikel 3.4.2.1.2

Hoort bij A006-ZZ087; A008-ZZ093; A012-ZZ083; A014-ZZ095; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013; C013-GW025

Voor spoedreparaties van vitale ondergrondse infrastructuur is in artikel 3.4.2.1.1 lid 4 een uitzondering opgenomen. Deze uitzondering ontbreekt in artikel 3.4.2.1.2 waarmee initiatiefnemers verplicht worden om – ook bij spoedreparaties – ten minste 5 werkdagen voorafgaand aan de activiteit een melding te verrichten en de gegevens aan te leveren zoals opgenomen in artikel 3.4.2.1.4. Omdat in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) bij spoedreparaties de meldplicht vooraf vervangen is door een meldplicht achteraf (zie artikel 4.1225 lid 5 Bal), gaat indiener er vooralsnog vanuit dat de provincie dit is vergeten te regelen.

Antwoord

Zie GRW-A-12. De regeling omtrent spoedreparaties van vitale ondergrondse infrastructuur zoals opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving is derhalve van toepassing.

GRW-A-15 – Artikel 3.4.2.1.2, derde lid

Hoort bij B007-GW021

Hier wordt ook verwezen naar de termijn van vijf werkdagen.

Antwoord

Zie GRW-A-12.

GRW-A-16 – Artikel 3.4.2.1.3, derde lid

Hoort bij B007-GW021

Wat wordt verstaan onder 'vitale ondergrondse infrastructuur'? Deze term toevoegen aan de begrippenlijst met omschrijving welke ondergrondse infrastructuur daar onder moet worden verstaan (drinkwater? gas? elektriciteit? glasvezel? etc., etc.). Hier moet een goede afweging/invulling aan worden gegeven. Er zijn inmiddels marktpartijen die zich hiermee bezighouden.

Antwoord

Zie GRW-A-12 en GRW-A-13. De regeling zoals opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving is van toepassing. Bij vitale infrastructuur gaat het om diensten die, als zij uitvallen, maatschappelijke ontwrichting kunnen veroorzaken. Mogelijke maatschappelijke ontwrichting speelt als er sprake is van veel slachtoffers en/of grote economische schade, dan wel wanneer het herstel zeer lang gaat duren en er geen reële alternatieven voorhanden zijn, terwijl de diensten niet gemist kunnen worden.

GRW-A-17 – Artikel 3.4.2.1.5

Hoort bij B007-GW021

De werkzaamheden kunnen langer duren. De gegevens daarom niet pas na afloop indienen, maar zo snel mogelijk.

Antwoord

Zie GRW-A-12 en GRW-A-13.

GRW-A-18 – Artikel 3.4.2.2.1 (melding: sanering van grondwater) lid d

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Wie bepaalt noodzaak en doel? Op basis van welke criteria? De termen ‘veilig mogelijk gebruik’ (lid a) en ‘zoveel mogelijk tegengaan’ (lid 2b) zijn moeilijk samen te gebruiken met ‘van onaanvaardbaar naar aanvaardbaar’ (artikel 3.4.2.2.4).

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

De koers met betrekking tot grondwaterkwaliteit krijgt vorm via het regionaal waterprogramma. Het daarin vervatte beleidskader spitst zich aan de hand van een aantal receptoren toe op de aanpak en tegengaan van verontreinigingen in het grondwater in het licht van de Europese doelstellingen zoals neergelegd in de Kaderrichtlijn water en de Grondwaterrichtlijn. Ook zal hierin het beleid worden opgenomen in welke gevallen een sanering noodzakelijk wordt geacht. Hierbij geldt het uitgangspunt dat een sanering op een “natuurlijk moment” (als meekoppelkans) wordt uitgevoerd. Afhankelijk van dit beleidskader wordt bezien welke regels in de omgevingsverordening aanvullend nodig zijn om de daarin vervatte belangen te ondersteunen of daaraan verder invulling te kunnen geven. Dit zal zijn beslag krijgen in het aanvullings- en wijzigingsspoor met betrekking tot de ZHOV.

GRW-A-19 – Artikel 3.4.2.2.1, tweede lid, onder f

Hoort bij B007-GW021

Toevoeging 8 – de invloedssfeer (5 cm verlagingscontour) van de onttrekking en de invloed daarvan op de omgeving.

Antwoord

Zie GRW-A-18. Deze zienswijze zal bij de verdere vormgeving van de regels in het aanvullings- en wijzigingsspoor van de ZHOV worden betrokken.

GRW-A-20 – Artikel 3.4.2.2.2 (uitvoering grondwatersanering) lid 1a

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

De locatie geschikt is voor veilig gebruik overeenkomstig de huidige of voorgenomen functie van die locatie: wat zijn hiervoor de criteria?

Antwoord

Zie GRW-A-18. Deze zienswijze zal bij de verdere vormgeving van de regels in het aanvullings- en wijzigingsspoor van de ZHOV worden betrokken.

GRW-A-54 – Artikel 3.4.2.2.2 (uitvoering grondwatersanering) lid 1b

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Het risico van verspreiding van verontreinigende stoffen in of naar de verzadigde zone van de bodem zoveel mogelijk wordt beperkt: wat zijn hiervoor de criteria?

Antwoord

Zie GRW-A-18. Deze zienswijze zal bij de verdere vormgeving van de regels in het aanvullings- en wijzigingsspoor van de ZHOV worden betrokken.

GRW-A-21 – Artikel 3.4.2.2.4

Hoort bij A006-ZZ087; A008-ZZ093; A012-ZZ083; A014-ZZ095; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Artikel 3.4.2.2.4 regelt dat een verontreiniging in het grondwater spoedig wordt gesaneerd als uit de risicobeoordeling, als bedoeld in artikel 3.4.3.4, blijkt dat sprake is van een ernstige verontreiniging die een spoedige aanpak vereist vanwege het bestaan van onaanvaardbare risico's voor de gezondheid van de mens, voor het ecosysteem of van verspreiding van verontreiniging in het grondwater. Wat is een spoedige aanpak? Welke termijn hoort hierbij? En hoe verhoudt deze aanpak zich tot het begrip toevalsvondst uit afdeling 19.2a Aanvullingswet bodem, waar het college van burgemeester en wethouders bevoegd gezag voor zijn?

Antwoord

Zie GRW-A-18. Deze zienswijze zal bij de verdere vormgeving van de regels in het aanvullings- en wijzigingsspoor van de ZHOV worden betrokken.

Of een sanering nodig is zal per situatie beoordeeld. Daar is de Risicotoolbox grondwater als instrument nuttig voor. Het voornemen is om in de omgevingsverordening de risicotoolbox van toepassing te verklaren op de beoordeling of een grondwatersanering in het licht van de signaleringsparameters van artikel 4.12a van het Besluit kwaliteit leefomgeving in de rede ligt. Uitgangspunt is echter dat een sanering zoveel mogelijk op een "natuurlijk moment" plaatsvindt, dat wil zeggen dat het als meekoppelkans mee kan in geval bijvoorbeeld sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen. De regeling met betrekking tot de toevalsvondst in afdeling 19.2a van de Omgevingswet houdt in dat per omgaande beschermende maatregelen moeten worden genomen om het "eerste" gevaar van een verontreiniging voor de volksgezondheid in te dammen. Dit houdt dus niet in dat er ook direct gesaneerd moet worden.

GRW-A-23 – Artikel 3.4.2.2.4

Hoort bij A006-ZZ087; A008-ZZ093; A012-ZZ083; A014-ZZ095; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

De artikelen 3.4.2.2.4 en 3.4.3.4 lijken niet helemaal op elkaar afgestemd. Een spoedige aanpak is nodig bij ernst en risico's (artikel 3.4.2.2.4). Op grond van artikel 3.4.3.4 is een risicobeoordeling al nodig bij een enkele overschrijding van de signaleringsparameter grondwater, in de praktijk gelijk aan de

interventiewaarde. Hoe verhoudt zich een en ander tot de goede chemische toestand zoals bedoeld in artikel 2.14 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)?

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

In artikel 2.14 van het Bkl zijn de omgevingswaarden goede chemische toestand van grondwaterlichamen opgenomen. De omgevingswaarden dienen beoordeeld te worden op het niveau van het grondwaterlichaam. Om aan die omgevingswaarden te kunnen voldoen, moet de provincie maatregelen opnemen in haar regionaal waterprogramma. Een maatregel kan zijn dat de provincie een grondwatersanering voorschrijft om de inbreng of verdere verspreiding van een verontreiniging naar het grondwater tegen te gaan. Een grondwatersanering kan echter ook nodig zijn om een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken. Artikel 4.12a Bkl regelt dat bij de beoordeling of als maatregel in een regionaal waterprogramma of een grondwatersanering van een historische verontreiniging nodig is, rekening moet worden gehouden met de signaleringsparameters in bijlage Vd van het Bkl. Uit de beoordeling volgt echter niet automatisch dat een grondwatersanering moet worden uitgevoerd. Hiertoe kan worden besloten aan de hand van de omstandigheden van het geval.

GRW-A-25 – Artikel 3.4.2.2.4

Hoort bij B007-GW021

Welke juridische middelen heeft het bevoegd gezag voor handen om een spoedige sanering te eisen?

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

Voor het bevoegd gezag geldt dat het een spoedige sanering kan eisen als sprake is van onaanvaardbare risico's voor mens, plant en dier. Dit kan inzichtelijk worden gemaakt met de Risicotoolbox Grondwater die momenteel wordt ontwikkeld. Het bevoegd gezag kan bestuursrechtelijk optreden op basis van de zorgplicht en de regels in het Bal dan wel decentrale regels. Daarnaast kent de Omgevingswet de regeling van het ongewoon voorval en de toevalsvondst, waarmee risico's van de verontreiniging kunnen worden tegengegaan of beheerst. In het regionaal waterprogramma legt de provincie in het beleidskader grondwaterkwaliteit vast in welke situaties een spoedige sanering noodzakelijk is en welke maatregelen genomen dienen te worden. Middels regels in de omgevingsverordening kan de doorwerking geregeld worden naar burgers, bedrijven (algemene regels) en andere overheden (instructieregels).

GRW-A-26 – Artikel 3.4.2.2.4 (spoedig saneren bij onaanvaardbare risico's) lid 1

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Tekst uit de toelichting is duidelijker.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

GRW-A-27 – Artikel 3.4.2.2.4 (spoedig saneren bij onaanvaardbare risico's) lid 2

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Wordt ernst niet ook getoetst aan grond?

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

Deze regeling had specifiek betrekking op de bescherming van het grondwater. Uiteraard is de kwaliteit van de bodem ook daarop van invloed. Het regionaal waterprogramma bevat het beleidskader waarin aan de hand van receptoren (bijvoorbeeld grondwaterafhankelijke natuur of waterwinning van water bedoeld voor menselijke consumptie) zal worden uitgewerkt wanneer sprake zal zijn van onaanvaardbare risico's als gevolg van een verontreiniging. Dit beleidskader zal geënt zijn op de Europese doelstellingen voortvloeiende uit de Kaderrichtlijn water en de Grondwaterrichtlijn. In dat licht zal uiteraard ook de kwaliteit van de bodem met de daarin bevindende verontreinigingen in ogenschouw worden genomen.

GRW-A-28 – Artikel 3.4.2.2.5

Hoort bij B007-GW021

Wordt de saneringsaanpak nog goedgekeurd door bevoegd gezag? Of is er enkel sprake van een meldingsplicht? Er worden vele gegevens gemeld voor een grondwatersanering. Echter, er wordt nergens vermeld of deze gegevens goedgekeurd worden. Als de gemelde aanpak te wensen overlaat, moet ingegrepen kunnen worden. Hetzelfde geldt voor de meldplicht bij het indienen van de evaluatie en het indienen van het nazorgplan. Zie opmerkingen artikelen 3.4.2.2.14 en 3.4.2.2.15.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

De Omgevingswet gaat uit van deregulering en maakt daarbij het onderscheid tussen vergunningplichtige en meldingsplichtige gevallen. In het kader van de vergunningplichtige gevallen zal het bevoegd gezag expliciet toestemming moeten geven voor het uitvoeren van de activiteit. In het geval van een meldplicht kan de initiatiefnemer in beginsel, na een bepaalde tijd, starten met de activiteit mits hij dat meldt. Het bevoegd gezag zal dan op basis van de aangeleverde gegevens beoordelen of er eventueel een

maatwerkvoorschrift opgelegd zou moeten worden. Hetzelfde geldt voor de activiteit grondwatersanering. Het voornemen is om alleen in de gevallen waarin de verontreiniging een onaanvaardbaar risico vormt voor het grondwater of als de grondwatersanering in een grondwaterbeschermingsgebied plaats heeft, een vergunning te vereisen. In andere gevallen kan worden volstaan met een melding. In het laatste geval blijft het echter mogelijk om als bevoegd gezag op te treden als daartoe op enig moment aanleiding voor bestaat.

GRW-A-29 – Artikel 3.4.2.2.5 (saneringsaanpak) lid 1a

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Is dit inclusief natuurlijke afbraak?

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

Dit artikel had mede betrekking op natuurlijke afbraak van een verontreiniging, mits in beeld gebracht en dit geen afbreuk doet aan het bereiken van de doelstellingen uit de Kaderrichtlijn water.

GRW-A-30 – Artikel 3.4.2.2.5 (saneringsaanpak) lid 1b

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Een sanering van grondwater vindt plaats tot minimaal het niveau van de signaleringsparameters beoordeling grondwatersanering als bedoeld in bijlage VC van artikel 4.12a van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Dit komt neer op dat ernst en spoed terug moet naar niet spoed, niet ernstig. Deze tekst uit de omgevingsverordening gaat wel erg ver. Binnen de Wet bodembescherming (Wbb) en Circulaire bodemsanering is hiervoor niet voor niets een systematiek ontwikkeld. Hierbij kan worden verwezen naar 4.1.3. van de Circulaire, de paragraaf over de Saneringsdoelstelling mobiele verontreinigingen. Waarom wordt deze systematiek niet toegepast? De huidige aanpak van een sanering van mobiele verontreinigingen op basis van een kosteneffectieve aanpak is volgens dit artikel niet langer mogelijk en het achterblijven van concentraties boven de signaleringsparameter is niet meer toegestaan. Hierbij is geen sprake van beleidsneutrale overgang. In artikel 3.4.2.2.2 (uitvoering grondwatersanering) gaat het nog goed: *“Een sanering van grondwater wordt uitgevoerd op een wijze dat een locatie geschikt is voor veilig gebruik met het oog op de (toekomstige) functie van de locatie, er weinig tot geen risico is van verspreiding van de verontreiniging en dat weinig tot geen nazorgmaatregelen of gebruiksbepalingen nodig zijn die het gebruik van de locatie overeenkomstig zijn functie zou kunnen belemmeren”*. Dit is in feite een vertaling van het huidige artikel 38 Wbb. Uit de toelichting bij 3.4.2.2.5. blijkt inderdaad dat er nauwelijks ruimte is voor saneringsdoelen boven de interventiewaarden die op zichzelf wel kunnen voldoen aan de doelstelling uit 3.4.2.2.2.

Antwoord

Zie GRW-A-18. Hoe ver een sanering moet reiken, is afhankelijk van de omstandigheden van het geval. Het beleidskader grondwaterkwaliteit in het regionaal waterprogramma zal hierbij leidend zijn en zijn doorwerking vinden in regels van de omgevingsverordening. De afweging van risico's van een verontreiniging die daarbij gemaakt dient te worden, wordt betrokken bij het beleidskader en de regels. Voor de regels geldt dat deze zienswijze wordt betrokken in het aanvullings- en wijzigingsspoor van de ZHOV.

GRW-A-31 – Artikel 3.4.2.2.5 (saneringsaanpak)

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Een sanering van grondwater bestaat uit het onttrekken van verontreinigd grondwater en het behandelen van het hierbij vrijkomende water, het inzetten van gangbare en bewezen technieken die biologische afbraak of omzetting, of chemische omzetting van een verontreiniging tot niet schadelijke eindproducten tot gevolg hebben, of een combinatie daarvan. Een algemeen overzicht van bewezen technieken is te vinden in de richtlijn herstel en beheer (water)bodemkwaliteit, welke te vinden is op www.bodemrichtlijn.nl, en SIKB-protocol 7002. Een sanering van grondwater dient er in ieder geval toe te leiden dat de signaleringsparameters beoordeling grondwatersanering als bedoeld in bijlage VC van artikel 4.12a van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) niet langer worden overschreden. Hierbij is geen enkele ruimte of afweging mogelijk, dit is niet acceptabel. De hele afwegingssystematiek ten aanzien van saneringsdoelstellingen voor mobiele verontreinigingen worden hiermee verlaten.

Antwoord

Zie GRW-A-18 en GRW-A-30.

GRW-A-32 – Artikel 3.4.2.2.12

Hoort bij B007-GW021

Bevoegd gezag wordt periodiek op de hoogte gehouden met voortgangsverslagen. Deze periodieke invulling is afhankelijk van omstandigheden. Welke omstandigheden zijn van belang? Mogen gedeputeerde staten, zonder enige richtlijn, bepalen wanneer er voortgangsverslagen worden ingeleverd? Jaarlijks rapporteren is voldoende blijkt in de huidige praktijk

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

Hierbij wordt gestreefd naar een voortzetting van de bestendige praktijk, zonder dat de lasten voor initiafnemers worden verzwaard.

GRW-A-33 – Artikel 3.4.2.2.12

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; C013-GW025; A016 – ZZ117; B010-GW013

Artikel 3.4.2.2.12 bevat een rapportageverplichting. Onder het huidige regime wordt per geval bekeken welke frequentie moet worden aangehouden bij het rapporteren over de voortgang van een grondwatersanering. Op grond van artikel 3.4.2.2.12 is er straks een verplichting om gedeputeerde staten ten minste elke 6 maanden op de hoogte te brengen van de voortgang. Dit kan leiden tot lastenverzwaring.

Antwoord

Zie GRW-A-32.

GRW-A-34 – Artikel 3.4.2.2.14

Hoort bij B007-GW021

Nemen gedeputeerde staten dit ter kennis aan? Is er nog sprake van een beoordeling en/of goedkeuring door gedeputeerde staten?

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

De Omgevingswet regelt niet langer de goedkeuring van evaluatie- of nazorgverslagen zoals dat onder de Wet bodembescherming te doen gebruikelijk was. De provincie beraadt zich nog over de wijze waarop eventuele gebruiksbepalingen na een sanering van grondwater juridisch bindend gemaakt kunnen worden.

GRW-A-35 – Artikel 3.4.2.2.15

Hoort bij B007-GW021

Nemen gedeputeerde staten dit ter kennis aan? Is er nog sprake van een beoordeling en/of goedkeuring door gedeputeerde staten?

Antwoord

Zie GRW-A-34.

GRW-A-36 – Artikel 3.4.2.2.15

Hoort bij A006-ZZ087; A008-ZZ093; A012-ZZ083; A014-ZZ095; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Artikel 3.4.2.2.15 regelt dat indien bij een grondwatersanering verontreiniging in het grondwater is achtergebleven én in het evaluatieverslag is aangegeven dat nazorgmaatregelen nodig zijn, een nazorgplan wordt ingediend bij gedeputeerde staten. Kan de provincie deze criteria nog wat verder duiden? Binnen welke termijn moet dat nazorgplan worden ingediend? Welke eisen stelt de provincie aan de inhoud van het nazorgplan? Op welke manier vindt besluitvorming plaats? Hoe is de inspraak geregeld?

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

Deze zienswijze wordt om deze reden betrokken in het aanvullings- en wijzigingsspoor van de ZHOV.

GRW-A-38 – Artikel 3.4.2.3.2

Hoort bij A006-ZZ087; A008-ZZ093; A012-ZZ083; A014-ZZ095; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Artikel 3.4.2.3.2 regelt dat een grondwatersanering in een grondwaterbeschermingsgebied wordt uitgevoerd tot minimaal de vastgestelde kwaliteitseisen voor dat grondwaterbeschermingsgebied. Waar staan deze kwaliteitseisen?

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Als gevolg van deze herijking zal een soortgelijke bepaling niet terugkeren in de omgevingsverordening. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

GRW-A-40 – Artikel 3.4.2.3.5 (restverontreiniging: isolerende voorzieningen)

Hoort bij A016-ZZ117; B010-GW013

In de tekst staat: geen sprake is van onaanvaardbare risico's van verspreiding van verontreiniging naar het grondwater, worden de noodzakelijke beheersmaatregelen getroffen. Is dit niet in tegenspraak?

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Deze zienswijze zal daarin worden betrokken. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

GRW-A-41 – Artikel 3.4.2.3.6 (onaanvaardbare risico's van verspreiding: beheersmaatregelen) lid 2b3

Hoort bij A016-ZZ117; B010-GW013

In deze tekst wordt een deel van het volumecriterium gebruikt van de Wet bodembescherming (Wbb) (met betrekking tot de onbeheersbaarheid van het verspreidingsrisico om de spoedeisendheid te beoordelen). Hier wordt de omvang van 6000 m³ gebruikt als enige criterium om het verspreidingsrisico te beoordelen richting grondwaterbeschermingsgebieden. Dat zou een nuttige toevoeging kunnen zijn. Grootschalige grondwaterverontreinigingen in de buurt van een grondwaterbeschermingsgebied worden dan per definitie spoed. Echter dan moet er wel een grens worden gesteld waarbuiten de normale volumecriteria weer gelden zoals 1000 meter van grens grondwaterbeschermingsgebied.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Deze zienswijze zal daarin worden betrokken. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

GRW-A-42 – Artikel 3.4.2.3.7

Hoort bij B007-GW021

Jaarlijks rapporteren is voldoende blijkt in de huidige praktijk.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Deze zienswijze zal daarin worden betrokken. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

Gestreefd wordt naar een voortzetting van de bestendige praktijk, zonder dat de lasten voor initiafnemers worden verzwaaard.

GRW-A-43a – Paragraaf 3.4.3

Hoort bij C013-GW025

Voor graven in de onverzadigde zone (meer dan 100 m³) moet een vooronderzoek worden uitgevoerd. Als blijkt dat er concentraties boven de signaleringsparameter kunnen voorkomen, moet een verkennend onderzoek worden uitgevoerd conform NEN 5740. Resultaten moeten worden getoetst aan de signaleringsparameters én de omgevingswaarden (onder andere zware metalen, chloride en nitraat bijlage IV bij art 2.14 Besluit kwaliteit leefomgeving). Dit betekent dat op veel meer parameters geanalyseerd en getoetst moet worden dan nu het geval is. Dit leidt tot hogere onderzoekskosten. Het is indiener niet duidelijk welke overwegingen hieraan ten grondslag liggen. Indiener ziet geen nut in onderzoek van en toetsing op de omgevingswaarden aangezien het hier om grondwater gaat en niet om oppervlaktewater. Indiener verzoekt u dan ook deze bepaling aan te passen in lijn met het huidige beleid.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

In de voorjaarsversie van het Aanvullingsbesluit bodem heeft het Rijk verduidelijkt dat het graven in de bodem mede omvat het graven in de verzadigde zone van de bodem. Om deze reden zal de milieubelastende activiteit graven in de verzadigde zone van de bodem zoals opgenomen in de ontwerp omgevingsverordening niet terugkeren.

GRW-A-43b – Artikel 3.4.3.2

Hoort bij A016-ZZ117; B010-GW013; C013-GW025

Bij een sanering grondwater in grondwaterbeschermingsgebied moet een verkennend onderzoek worden uitgevoerd (NEN 5740). Resultaten moeten worden getoetst aan de signaleringsparameters en de omgevingswaarden (m.n. zware metalen, chloride, fosfaten en nitraat) voor goede chemische kwaliteit

(bijlage IV bij art 2.14 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)). Onderzoek volgens SIKB BRL2000 en AS3000. Eventueel aangevuld met een nader onderzoek conform NTA. Als de signaleringsparameters worden overschreden dan moet een risicobeoordeling worden uitgevoerd. Dit betekent dat er op veel meer parameters geanalyseerd moet gaan worden dan nu het geval is, waardoor het onderzoek veel duurder zal worden. Wat is het nut hiervan? Aangezien het om grondwater in plaats van oppervlaktewater gaat.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Deze zienswijze zal daarin worden betrokken. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

Het saneren van de bodem voor zover dat nadelige gevolgen heeft voor de kwaliteit van het grondwater in een grondwaterbeschermingsgebied is ondergebracht in afdeling 3.3 (paragraaf 3.3.3).

GRW-A-44 – Artikel 3.4.3.2

Hoort bij B007-GW021

Hier wordt verwezen naar de NEN 5740. De versie ontbreekt.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Deze zienswijze zal daarin worden betrokken. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

GRW-A-45 – Artikel 3.4.3.4 (risicobeoordeling)

Hoort bij A016-ZZ117; B010-GW013; C013-GW025

Onder het huidige regime wordt een risicobeoordeling uitgevoerd indien sprake is van een geval van ernstige verontreiniging. Hiervan is sprake indien de gemiddelde concentratie in ten minste 100 m³ grondwater de interventiewaarde overschrijdt. Artikel 3.4.3.4 regelt dat een risicobeoordeling wordt uitgevoerd als er sprake is van een overschrijding van de signaleringsparameter. Het volumecriterium ontbreekt daarbij. Een enkele overschrijding van de signaleringsparameter (interventiewaarde) is dan al aanleiding tot het uitvoeren van een risicobeoordeling. Dit betekent een aanzienlijke lastenverzwaring. De toelichting geeft ook een cruciale aanvulling die passend zou zijn voor de hoofdtekst: de risicobeoordeling is een locatie specifieke beoordeling die wordt uitgevoerd met behulp van de Risicotoolbox Grondwater, dat door het RIVM is ontwikkeld.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Deze zienswijze zal daarin worden betrokken. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

Het beleidskader zal geënt zijn op het behalen van de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water en de grondwaterrichtlijn. Bij de uitwerking van dit beleidskader wordt gezien hoe met (de verspreiding van) verontreinigingen moet worden omgegaan. Zo zal worden uitgewerkt bij welke omvang, concentratie van een in het grondwater aangetroffen verontreinigende stof en risico's er gehandeld dient te worden om de verontreiniging tegen te gaan of te verwijderen. De Risicotoolbox grondwater is een nuttig instrument dat bij de beleidsuitwerking in het regionaal waterprogramma wordt betrokken en speelt ook een rol bij de verdere vormgeving van de regels in de omgevingsverordening.

GRW-A-46 – Artikel 3.4.3.5

Hoort bij A006-ZZ087; A008-ZZ093; A014-ZZ095

Artikel 3.4.3.5 regelt dat als een verontreiniging zich bevindt in de vaste bodem en de verdenking bestaat dat de verontreiniging zich heeft verspreid in of dreigt te verspreiden naar de verzadigde zone van de bodem, in het voorafgaand bodemonderzoek, als bedoeld in paragraaf 5.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving, ook de kwaliteit van het grondwater in beschouwing wordt genomen. In de eerste plaats vraagt indiener zich af of de provincie dit wel op deze manier (middels maatwerk) kan regelen.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Deze zienswijze zal daarin worden betrokken. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

De provincie is in beginsel bevoegd om maatwerkregels te stellen ter bescherming van een provinciaal belang. De bescherming van de (algehele) grondwaterkwaliteit is aan te merken als een provinciaal belang, omdat de provincie primair verantwoordelijk is voor het behalen van de doelen uit de Kaderrichtlijn Water en de Grondwaterrichtlijn.

GRW-A-47a – Toelichting Afdeling 3.4

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; B010-GW013

De toelichting van afdeling 3.4 lijkt meer een herhaling dan een toelichting. Voorstel is om enkele cruciale passages gewoon in de hoofdtekst (bijvoorbeeld als artikel 3.4.3.4) op te nemen en de toelichting (wat betreft 3.4) te laten vervallen.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. In dit spoor zal eveneens aandacht zijn voor een goede toelichting bij de regels. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

GRW-A-48 – Artikel 15.1

Hoort bij B010-GW013

Artikel 15.1 regelt onder meer dat de huidige Provinciale milieuverordening (PMV) wordt ingetrokken. De PMV omvat ook regels voor bodemsanering. Omdat voorzien is in overgangsrecht Wet bodembescherming, dienen de regels uit de PMV ook onder het overgangsrecht beschikbaar te blijven. Daar is nu niet in voorzien.

Antwoord

Zie DRW-18.

GRW-A-49 – Algemeen

Hoort bij B005-GW024

Voor het onderwerp grondwaterbescherming stelt indiener zich op het standpunt dat de eisen die de provincie stelt onnodig zwaar zijn voor de uitvoeringspraktijk. Indiener hoopt dat ook in de toekomst het gesprek hierover mogelijk is.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Deze zienswijze zal daarin worden betrokken. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

Het saneren van de bodem voor zover dat nadelige gevolgen heeft voor de kwaliteit van het grondwater in een grondwaterbeschermingsgebied is ondergebracht in afdeling 3.3 (paragraaf 3.3.3). Zie ook A012-ZZ080, B010-GW008 en B010-GW014 met betrekking tot de afstemming. De provincie staat altijd open voor het gesprek aangaande dit onderwerp.

GRW-A-50 – Algemeen

Hoort bij B005-GW024

In de ontwerp-ZHOV stelt de provincie verplicht om te melden en onderzoek uit te voeren naar de grondwaterkwaliteit bij het graven in de onverzadigde zone > 100 m3. In het werkgebied van indiener, heeft indiener in het algemeen een slecht doorlatende deklaag van 10 -15 meter dikte. Dit betekent dat voor veel activiteiten extra onderzoek nodig is en initiatiefnemers extra onderzoek moeten laten uitvoeren.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Deze zienswijze zal daarin worden betrokken. Gestreefd wordt naar een voortzetting van de bestendige praktijk, zonder dat de lasten voor initiatiefnemers worden verzwaaard. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

In de voorjaarsversie van het Aanvullingsbesluit bodem heeft het Rijk verduidelijkt dat de milieubelastende activiteit graven in de bodem mede omvat het graven in de verzadigde zone van de bodem. Daarom is

besloten om de aanwijzing van de milieubelastende activiteit graven in de verzadigde zone in deze omgevingsverordening te laten vervallen. De regeling zoals opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving is hiermee van toepassing.

GRW-A-51 – Algemeen

Hoort bij B005-GW024

Indien het een onverdachte locatie is voor bodemverontreiniging en de invloed van de ontgraving (en bijbehorende grondwateronttrekking) beperkt is tot de deklaag, dan kan een activiteit volgens indiener plaatsvinden door tussenkomst van de gemeente en het Hoogheemraadschap, zonder bemoeienis van de provincie. De provincie dient volgens indiener pas in beeld te komen als er sprake is van een grondwaterverontreiniging boven de saneringsnorm of in een grondwaterbeschermingsgebied. Met name indien uit historisch onderzoek blijkt dat het onverdacht is op het voorkomen van bodemverontreiniging, is niet voor alle activiteiten grondwateronderzoek noodzakelijk.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Deze zienswijze zal daarin worden betrokken. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

De provincie is het met de indiener eens dat tussenkomst van de provincie niet altijd nodig is. In het beleidskader grondwaterkwaliteit wordt in het licht van de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water bepaald wanneer een spoedige aanpak van een verontreiniging in het grondwater opportuun is. Voor gevallen die buiten het beleidskader vallen, staat het de gemeente en het waterschap vrij om daartoe zelf de nodige maatregelen te treffen.

GRW-A-52 – Algemeen

Hoort bij B005-GW024

Indiener wijst erop dat onvoldoende rekening is gehouden met weinig risicovolle activiteiten, zoals gesloten bodemenergiesystemen. In gebieden met beperkingen kan geëist worden dat het boorgat volledig wordt gegrout. Dan kunnen ze zelfs in grondwaterbeschermingsgebieden geplaatst worden.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Deze zienswijze zal daarin worden betrokken. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

De bevoegd gezag-rol voor gesloten bodemenergiesystemen ligt bij gemeente. Via beleid stimuleert de provincie bodemenergieplannen en het combineren/schaalvergroting van systemen om het aantal boringen te verminderen/beperken.

GRW-A-53 – Algemeen

Hoort bij B005-GW024

Volgens indiener draagt deze vergaande regelgeving niet bij aan het doel van de Omgevingswet, vereenvoudiging van regelgeving voor initiatiefnemers en één bevoegd gezag. Graag bespreekt indiener dit onderwerp ook in komende overleggen.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Deze zienswijze zal daarin worden betrokken. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

Zie ook A012-ZZ080, B010-GW008 en B010-GW014 met betrekking tot afstemming. De provincie staat altijd open voor een gesprek.

Bijlage 3 – Grondwater instructieregels

Paragrafen in hoofdstuk 7 zijn voorlopig gereserveerd en zullen via het aanvullings- en wijzigingsspoor ingevuld worden. Daarbij worden onderstaande zienswijzen betrokken.

GRW-I-1a – Artikel 6.1.2 [wordt: artikel 6.2] (beheer grondwaterkwaliteit Rotterdams havengebied)

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-GW007; A016-ZZ117; B010-GW013; C013-GW025

Over dit artikel zijn ambtenaren van de provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam in overleg. Daarom is in deze inspraakreactie hierover nog geen inhoudelijke reactie opgenomen.

Antwoord

Zie het antwoord bij A016-GW007.

GRW-I-1b – Artikel 6.1.2 [wordt: artikel 6.2]

Hoort bij A016-ZZ117

Over dit artikel en alle overige artikelen uit deze provinciale omgevingsverordening die op het beheer van de verontreinigingen van het grondwater in het Rotterdams havengebied van toepassing zouden kunnen zijn, zijn de betrokkenen van de provincie Zuid-Holland, de gemeente Rotterdam, Havenbedrijf Rotterdam en DCMR in overleg. Daarom is in deze inspraakreactie hierover nog geen inhoudelijke reactie opgenomen. De uitgangspunten van deze gesprekken zijn dat er voor het beheer van de verontreinigingen van het grondwater in het Rotterdams havengebied specifieke regels c.q. afspraken worden opgesteld en dat de algemene regels die zien op grondwaterbeheer en gebiedsgerichte beheer van grondwaterverontreinigingen in deze provinciale omgevingsverordening in principe niet van toepassing zijn. De wijze waarop deze uitgangspunten een plaats moeten krijgen in deze provinciale omgevingsverordening en in de bijbehorende toelichting is aldus nog onderwerp van het gesprek.

Antwoord

Zie het antwoord bij GRW-I-1a.

GRW-I-2 – Toelichting Paragraaf 6.1.2

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; B010-GW013

Paragraaf 6.1.2 toelichting ontbreekt.

Antwoord

Waarschijnlijk is artikel 6.1.2 [wordt: artikel 6.2] bedoeld. De toelichting is opgenomen.

GRW-I-3 – Paragraaf 7.2.2 Gebiedsgericht beheer van verontreinigingen

Hoort bij A016-ZZ117; B010-GW013; C013-GW025

De gebiedsgerichte aanpak (GGA) van historische grondwater- en bodemverontreinigingen in de (voormalige) havengebieden van de gemeente Rotterdam vallen niet onder dit artikel. Hiervoor is artikel 6.1.2 [wordt: artikel 6.2] opgenomen. De gemeente Rotterdam en de provincie Zuid-Holland zijn met elkaar in overleg over de precieze invulling van de GGA onder andere binnen de omgevingsverordening.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit zijn opnieuw bekeken en worden aangepast. Zie A015-ZZ096. Paragraaf 7.2.2 is als gevolg daarvan komen te vervallen. Paragraaf 7.2.2 stond overigens los van de GGA in het havengebied van Rotterdam. Dit is geregeld in artikel 6.1.2 [wordt: artikel 6.2] van de omgevingsverordening. De regels en de toelichting met betrekking tot artikel 6.1.2 [wordt: artikel 6.2] zijn na overleg met de gemeente Rotterdam, DCMR en het Havenbedrijf aangepast. Opgenomen is dat de gemeente Rotterdam een deel van het beheer van het watersysteem krijgt toebedeeld voor zover dat betrekking heeft op de aanpak van historische verontreinigingen in het grondwater. In het artikel is de geometrische begrenzing aangegeven van het gebied waarop dit artikel van toepassing is. In de toelichting is verduidelijkt wat het doel van dit artikel is, namelijk het bevorderen van deelname van bedrijven aan een gebiedsgerichte aanpak van de aanwezige verontreinigingen en het bestendigen van de leidende rol van de gemeente Rotterdam in die aanpak. Voorts is een instructieregel opgenomen dat de gemeente Rotterdam bij de uitoefening van de beheerstaak rekening houdt met het regionaal waterprogramma voor zover het dient ter uitwerking van de doelstellingen die volgen uit de Kaderrichtlijn Water, ook omdat de GGA als maatregel in het kader van de Kaderrichtlijn is opgenomen in het regionaal waterprogramma.

GRW-I-4 – Artikel 7.2.2.2 (gebiedsgericht beheer: oogmerken)

Hoort bij A016-ZZ117; B010-GW013

Het beperken van de omvang van de verontreinig binnen het daarvoor aangewezen gebied is geen primair uitgangspunt van de gebiedsgerichte aanpak havengebied Rotterdam. Misschien omvang van de verontreiniging vervangen door: omvang begrenzen en totaal hoeveelheid verontreiniging kosteneffectief reduceren.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit zijn opnieuw bekeken en worden aangepast. Zie A015-ZZ096. Paragraaf 7.2.2 is als gevolg daarvan komen te vervallen.

In het regionaal waterprogramma kan het beleid over het gebiedsgericht beheer van verontreinigingen worden uitgewerkt door gedeputeerde staten. Hierin is in ieder geval de GGA als maatregel ter uitvoering van de Kaderrichtlijn water opgenomen. Daarnaast heeft de provincie het afgelopen jaar benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. Onderdeel hiervan is ook de mogelijkheid om gebiedsafspraken te maken. Dit beleidskader heeft er mede toe geleid dat de regels in de omgevingsverordening aan een revisie worden onderworpen. De regels die als gevolg daarvan worden aangepast zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel zal zijn van het regionaal waterprogramma. Zo zijn afdeling 3.4 en ook andere paragrafen voor deze regels gereserveerd en zullen deze via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

GRW-I-5 – Artikel 7.2.2.5 (gebiedsgericht beheer: artikel 4.12a Bkl)

Hoort bij A016-ZZ117; B010-GW013

Hoe worden de signaleringsparameters beoordeling grondwatersanering in acht genomen?

Antwoord

Zie GRW-I-4.

GRW-I-6 – Artikel 7.3.23.1 (waarde toelaatbare kwaliteit verzadigde zone van de bodem) lid 2

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013; C013-GW025

In de volgende tekst gaat 'minimaal' wel erg ver. Dit kan betekenen dat voor een bodemgevoelig gebouw op bodemgevoelige locatie de kwaliteit van het grondwater onder de huidige Interventiewaarde moet liggen. Dat kan zeer verregaande beperkingen opleveren. *'Deze waarden zijn minimaal gelijk aan of lager dan de signaleringsparameters beoordeling grondwatersanering als bedoeld in bijlage VC bij artikel 4.12a van het Besluit kwaliteit leefomgeving'*. Tevens staat er niets over de diepte van de verontreiniging. In andere situaties regelt artikel 3.4.2.2.4 een aanpak in die situaties dat sprake is van onaanvaardbare risico's. Hoe verhouden deze verschillende bevoegdheden zich tot elkaar?

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 en in andere delen van de omgevingsverordening worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel zal zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor dit doeleinde gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Hetzelfde geldt voor paragraaf 7.3.23 [wordt: paragraaf 7.3.5.2]. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

Overigens zal de regeling omtrent het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie in de huidige vorm niet terugkeren, omdat een bodemgevoelige locatie betrekking heeft op een verontreiniging met blootstellingsrisico's voor de mens (gezondheidsrisico's). Het beleidskader grondwaterkwaliteit van de provincie zal zich richten op het tegengaan van verontreinigingen die een risico vormen voor de kwaliteit van het grondwater dan wel het gebruik van dat grondwater (bijvoorbeeld als gevolg van verspreidingsrisico's). Een bouwactiviteit op een mobiele verontreinigingssituatie kan in een dergelijk geval een natuurlijk moment vormen om een verontreiniging in het grondwater weg te nemen. De nieuwe regels in paragraaf 7.3.23 [wordt: paragraaf 7.3.5.2] zullen hierop worden aangepast in het aanvullings- en wijzigingsspoor van de ZHOV.

GRW-I-7 – Artikel 7.3.23.1

Hoort bij A006-ZZ087; A008-ZZ093; A014-ZZ095

Artikel 7.3.23.1 regelt (instructieregel) dat het omgevingsplan waarden bevat voor de toelaatbare kwaliteit van het grondwater, die per gebied of gebruiksfunctie kan verschillen, en maximaal gelijk is aan de signaleringsparameter. Voor welke stoffen geldt dit? Klopt het dat het gemeenten vrij staat op welke manier zij die waarden gaan bepalen? Zou het niet passend zijn om gemeenten hierbij te faciliteren?

Antwoord

Zie GRW-I-6.

GRW-I-8 – Artikel 7.3.23.1

Hoort bij A006-ZZ087; A008-ZZ093; A014-ZZ095

Bij bouwen regelt artikel 7.3.23.1 een eventuele aanpak van een grondwaterverontreiniging. In andere situaties regelt artikel 3.4.2.2.4 een aanpak in die situaties dat sprake is van onaanvaardbare risico's. Hoe verhouden de verschillende bevoegdheden zich tot elkaar (provincie en gemeente), bijvoorbeeld bij bouwen? Heeft indiener het goed begrepen dat de grondwatertoets nu als volgt wordt ingevuld:

- Bij bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie, een toets aan de waarde van de toelaatbare kwaliteit van het grondwater (bevoegd gezag is het college van burgemeester en wethouders). Bij een overschrijding van deze waarde is een grondwatersanering nodig. Een sanering van het grondwater wordt gezien als milieubelastende activiteit. Het bevoegd gezag is gedeputeerde staten.
- In andere gevallen (en in die situaties dat een gemeente de toelaatbare kwaliteit van het grondwater (nog) niet heeft ingevuld) primair een toets of sprake is van ernstige verontreiniging, zoals bedoeld in artikel

3.4.2.2.4, en secundair een toets of sprake is van onaanvaardbare risico's voor de gezondheid van de mens, voor het ecosysteem of van verspreiding van verontreiniging in het grondwater, zoals moet blijken uit een risicobeoordeling, zoals bedoeld in artikel 3.4.3.4.

Hoe verhoudt het bovenstaande zich tot de toets aan een goede chemische toestand, zoals bedoeld in artikel 2.14 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)? Hoe wil de provincie dit uiteindelijk gaan verwerken in de toepasbare regels als onderdeel van het Digitale Stelsel Omgevingswet? Welke rol verwacht de provincie van de gemeente?

Antwoord

Zie GRW-I-6.

GRW-I-9 – Artikel 7.3.23.2 (was foutief genummerd 7.3.23.1) (maatregelen bij overschrijding waarde toelaatbare kwaliteit)

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Dit moet artikelnummer 7.3.23.2 zijn. Een omgevingsplan bepaalt dat het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie bij overschrijding van een waarde als bedoeld in artikel 7.3.23.1, tweede lid, uitsluitend is toegelaten als een sanerende maatregel of andere beschermende maatregelen zijn getroffen. Doordat in 7.3.23.1 is gekozen voor een kwaliteit onder de huidige interventiewaarde zullen er bij een overschrijding hiervan volgens 7.3.21.1 [wordt: artikel 7.77] dus al een sanerende maatregel of andere beschermende maatregelen worden getroffen. Dit gaat erg ver. Kan diepte ook als beschermde maatregel worden gezien?

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit zijn opnieuw bekeken en worden aangepast. Zie A015-ZZ096. Paragraaf 7.3.23 [wordt: paragraaf 7.3.5.2] is gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor van de ZHOV worden gevuld.

Overigens zal de regeling omtrent het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie in de huidige vorm niet terugkeren, omdat een bodemgevoelige locatie betrekking heeft op een verontreiniging met blootstellingsrisico's voor de mens (gezondheidsrisico's). Het beleidskader grondwaterkwaliteit van de provincie zal zich richten op het tegengaan van verontreinigingen die een risico vormen voor de kwaliteit van het grondwater dan wel het gebruik van dat grondwater (bijvoorbeeld als gevolg van verspreidingsrisico's). Een bouwactiviteit op een mobiele verontreinigingssituatie kan in een dergelijk geval een natuurlijk moment vormen om een verontreiniging in het grondwater weg te nemen. De nieuwe regels in paragraaf 7.3.23 [wordt: paragraaf 7.3.5.2] zullen hierop worden aangepast in het aanvullings- en wijzigingsspoor van de ZHOV. Zie GRW-I-6.

GRW-I-10 – Afdeling 7.3 (7.3.23)

Hoort bij A006-ZZ087; A008-ZZ093; A014-ZZ095; A016-ZZ117

In afdeling 7.3 zijn instructieregels voor het omgevingsplan zijn opgenomen. Artikel 7.3.1.3 [wordt: artikel 7:13] regelt dat gemeenten drie jaar de tijd krijgen om het omgevingsplan in overeenstemming te krijgen met de ZHOV. Er is niet voorzien in overgangsbeleid voor de periode dat de Omgevingswet wel al in werking is getreden, maar gemeenten deze instructieregels nog niet hebben verwerkt in het omgevingsplan. Dat betekent dat het omgevingsplan mogelijk niet op tijd regels bevat met betrekking tot de kwaliteit van het grondwater bij het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie (paragraaf 7.3.23 [wordt: paragraaf 7.3.5.2]). Hoe kijkt de provincie aan tegen dit rechtsvacuüm? Als dit onwenselijk is, dan moet er iets geregeld worden voor de overgangperiode, zoals het Rijk dat heeft gedaan door middel van een bruidsschat. Als dit niet onwenselijk is, waarom zou de provincie dit dan überhaupt willen regelen?

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit zijn opnieuw bekeken en worden aangepast. Zie A015-ZZ096. Paragraaf 7.3.23 [wordt: paragraaf 7.3.5.2] is voorlopig gereserveerd. Zie GRW-I-6.

De provincie ontwikkelt in nauwe samenwerking met gemeenten, waterschappen, drinkwaterbedrijven en omgevingsdiensten een beleidskader grondwaterkwaliteit dat onderdeel zal vormen van het regionaal waterprogramma. Voor de uitvoering van dit beleidskader zullen regels worden opgenomen in de omgevingsverordening. Het daarvoor benodigde overgangsrecht zal in dat kader worden meegenomen. Waarschijnlijk zullen via een voorbereidingsbesluit voorbeschermingsregels (als zogeheten provinciale bruidsschat) aan de gemeente worden meegegeven.

GRW-I-11a – Afdeling 7.3 (7.3.23 [wordt: paragraaf 7.3.5.2])

Hoort bij A006-ZZ087; A008-ZZ093; A014-ZZ095

Indiener merkt op dat nog geen afspraken zijn gemaakt tussen de provincie en de gemeente over de dekking van de kosten die gemoeid zijn met de instructieregels (apparaatskosten). Indiener gaat er vanuit dat de Rijksmiddelen hier niet in gaan voorzien en neemt aan dat de provincie hierover nog afspraken gaat maken met gemeenten.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit zijn opnieuw bekeken en worden aangepast. Zie A015-ZZ096. Paragraaf 7.3.23 [wordt: paragraaf 7.3.5.2] is voorlopig gereserveerd. Zie GRW-I-6. Zie ook A12-ZZ082 en A15-ZZ098 voor wat betreft kosten.

GRW-I-11b – Artikel 7.3.23 [wordt: paragraaf 7.3.5.2]

Hoort bij C013-GW025

Waarden voor bodemgevoelig gebruik: deze waarden zijn minimaal gelijk aan of lager dan de signaleringsparameters beoordeling grondwatersanering als bedoeld in bijlage VC bij artikel 4.12a van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Een bodemgevoelig gebouw is globaal een bouwwerk dat door mensen gebruikt wordt. Bij overschrijding van de signaleringsparameters moeten sanerende of beschermende maatregelen getroffen worden. Hier wordt de Wet bodembescherming gevolgd, maar niet de risicoafweging gehanteerd die sinds de jaren negentig algemeen gebruikelijk is (BEVER). Als dit wordt toegepast in omgevingsplannen leidt dit tot een aanzienlijke lastenverzwaring. Indiener verzoekt provincie de huidige wijze van risicoafweging (BEVER) te verankeren in deze paragraaf van de omgevingsverordening.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit zijn opnieuw bekeken en worden aangepast. Zie A015-ZZ096. Paragraaf 7.3.23 [wordt: paragraaf 7.3.5.2] is gereserveerd en zal worden ingevuld via het wijzigingsspoor en aanvullingsspoor van de ZHOV.

Overigens zal de regeling omtrent het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie in de huidige vorm niet terugkeren, omdat een bodemgevoelige locatie betrekking heeft op een verontreiniging met blootstellingsrisico's voor de mens (gezondheidsrisico's). Het beleidskader grondwaterkwaliteit van de provincie zal zich richten op het tegengaan van verontreinigingen die een risico vormen voor de kwaliteit van het grondwater dan wel het gebruik van dat grondwater (bijvoorbeeld als gevolg van verspreidingsrisico's). Een bouwactiviteit op een mobiele verontreinigingssituatie kan in een dergelijk geval een natuurlijk moment vormen om een verontreiniging in het grondwater weg te nemen. De

nieuwe regels in paragraaf 7.3.23 [wordt: paragraaf 7.3.5.2] zullen hierop worden aangepast in het aanvullings- en wijzigingsspoor van de ZHOV. Zie GRW-I-6.

GRW-I-12 – Artikel 7.3.24.1

Hoort bij A006-ZZ087; A008-ZZ093; A012-ZZ083; A014-ZZ095; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Artikel 7.3.24.1 regelt (instructieregel) dat een sanering in een grondwaterbeschermingsgebied uitsluitend wordt uitgevoerd met de saneringsaanpak als bedoeld in artikel 4.1242 Besluit activiteiten leefomgeving (verwijderen). Dit betreft grondsanereringen, waarvoor de gemeenten bevoegd gezag zijn. Bij grondwatersanering, met gedeputeerde staten als bevoegd gezag, wordt overeenkomstig paragraaf 3.4.2.3 ook een andere aanpak toegestaan. Dit lijkt niet consistent.

Antwoord

De regels met betrekking tot grondwaterkwaliteit in afdeling 3.4 worden opnieuw tegen het licht gehouden. Het afgelopen jaar heeft de provincie benut om te komen tot een beleidskader grondwaterkwaliteit, waarin de aanpak van verontreinigingen in grondwater nader is uitgewerkt. De aangepaste regels zullen ondersteunend zijn aan dit beleidskader, dat onderdeel gaat zijn van het regionaal waterprogramma. Afdeling 3.4 is voor deze regels gereserveerd en zal via het aanvullings- en wijzigingsspoor worden ingevuld. Zie A012-ZZ079, A015-ZZ096, B007-GW022.

Saneren van de bodem met gevolgen voor de grondwaterkwaliteit in grondwaterbeschermingsgebieden is ondergebracht in afdeling 3.3 en is vergunningplichtig. Andere saneringen van de bodem blijven de bevoegdheid van de gemeente. De saneringsaanpak "afdekken" is in een grondwaterbeschermingsgebied niet toegestaan, omdat daarmee de verontreinigingsbron in stand blijft. Dit houdt het risico van uitloging/verspreiding vanuit de vaste bodem naar het grondwater in stand. Een sanering van het grondwater beoogt de verontreiniging zoveel mogelijk te verwijderen. In de praktijk is het echter moeilijk haalbaar om eenmaal verontreinigd grondwater weer schoon te krijgen. In dat geval moeten er aanvullende beheersmaatregelen of andere beschermende maatregelen worden getroffen om de verontreiniging te beheersen, waarbij het uitgangspunt geldt dat er geen directe risico's bestaan voor het welzijn van mens, plant en dier.

GRW-I-14 – Artikel 7.4.1 [wordt: artikel 7.92] (activiteiten waardoor een verontreiniging wordt verminderd of verplaatst)

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Wat is ernstig en wat is significant? Waarom is verminderen verboden? Dat is toch niet erg? Vermeerderen wel.

Antwoord

Dit artikel regelt de situatie waarin een grondwateronttrekking van invloed is op de (omvang) van een ernstige verontreiniging. Omdat er grondwater, en mogelijk daarmee ook verontreiniging, aan de bodem wordt onttrokken, is het niet aannemelijk dat de grondwateronttrekking de verontreiniging zal doen laten toenemen. Wel kan de verontreiniging als gevolg van de onttrekking worden verplaatst. Om sturing te houden op het beheer van de verontreiniging en de daarmee gemoeide risico's te kunnen beheersen, is in dit artikel geregeld dat het waterschap (als bevoegd gezag voor de meeste grondwateronttrekkingen) ervoor moet zorgen dat grondwateronttrekkingen die van invloed zijn op een verontreiniging in ieder geval als vergunningsplichting worden aangemerkt. Eenmaal verontreinigd grondwater is moeilijk te saneren, waardoor het zaak is de omvang van de verontreiniging zo beperkt mogelijk te houden om het omliggend grondwater dat vrij is van die verontreiniging te beschermen. Een ernstige verontreiniging is een verontreiniging die onaanvaardbare risico's kent voor mens, dier of plant, dan wel het risico kent van

verdere verspreiding in het grondwater met verdere achteruitgang van de grondwaterkwaliteit tot gevolg. De term significant kent geen eenduidige definitie en zal afhankelijk zijn van de omstandigheden van het geval. Wat hieronder wordt verstaan zal door het bevoegd gezag derhalve moeten worden ingevuld, mede aan de hand van de beoordelingsregels die voor de vergunning gelden krachtens het Besluit kwaliteit leefomgeving.

GRW-I-15 – Artikel 7.4.3 [wordt: artikel 7.94]

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Kan in de omgevingsverordening geregeld worden wie bevoegd gezag is van diepinfiltratie [1] van regenwater? Van het in de bodem brengen van hemelwater, ter aanvulling van het grondwater, is niet duidelijk wie hier bevoegd gezag van is. Valt dit onder de regels van artikel 7.4.3 [wordt: artikel 7.94] (waarbij echter aangegeven staat 'in samenhang met het onttrekken van grondwater door een daarvoor bestemde voorziening')?

In de huidige wetgeving is voor het lozen op een diepte van meer dan 10 meter onder maaiveld onduidelijk wie optreedt namens het bevoegd gezag, omdat de wetgever hierover in de Waterwet en de Wet bodembescherming geen bepalingen heeft opgenomen, anders dan voor infiltratie die rechtstreeks verband houdt met onttrekking. Lozen van neerslag is in de Waterwet nadrukkelijk uitgesloten van de (juridische) definitie van lozen op een diepte van meer dan 10 meter beneden het maaiveld. Derhalve beschouwen voor het beheersgebied Rotterdam het waterschap, de provincie, de Omgevingsdienst Haaglanden, de Milieudienst Rijnmond DCMR en de gemeenten zich terecht niet als bevoegd gezag. Voor het lozen op een diepte van meer dan 10 meter beneden het maaiveld zijn volgens het Besluit lozen buiten inrichtingen (BLBI), art 1.4 lid 2, gedeputeerde staten van de provincie bevoegd gezag. In het mandaatbesluit met betrekking tot de Omgevingsdienst Haaglanden heeft de provincie expliciet aangegeven dat er geen mandaat voor is verleend. In het BLBI zijn geen specifieke wettelijke eisen opgenomen met betrekking tot lozen op een diepte van meer dan 10 meter beneden het maaiveld maar wel voor het lozen van afvloeiend hemelwater (artikel 3.3). Van toepassing zijn de artikelen 3.4 en 3.5 van het BLBI.

[1] diepinfiltratie is geen juridische term. In het advies Diepinfiltratie van afvloeiend hemelwater van de TCB aan de Minister van VROM d.d. 20 april 2009 wordt het als volgt omschreven: "Diepinfiltratie onderscheidt zich van ondiepe infiltratie doordat het water rechtstreeks in een watervoerende laag wordt geïnfilteerd." Het begrip wordt in deze notitie niet gebruikt omdat het juridische begrip "lozen op een diepte van meer dan 10 meter beneden het maaiveld" in het BLBI wordt toegepast.

Antwoord

Inmiddels is het mandaat voor de Omgevingsdienst Haaglanden vanwege een omissie aangepast, waardoor de omgevingsdienst namens gedeputeerde staten de meldingen/vergunningen omtrent diepinfiltratie onder huidig recht kunnen afdoen. Artikel 1.4, tweede lid, van het Besluit lozen buiten inrichtingen komt na invoering van de Omgevingswet echter niet terug. Diepinfiltratie wordt gezien als een lozing in de bodem, waarvoor de gemeente in beginsel bevoegd gezag is op basis van het Besluit activiteiten leefomgeving. Tevens heeft de gemeente hiervoor bruidsschatregels meegekregen van het Rijk.

GRW-I-16 – Grondwaterregistre; artikel 13.2.1, lid 2 [wordt: artikel 13.5, lid 2]

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Komen de onttrekkingen die door de provincie Zuid-Holland worden verleend (open bodemenergiesystemen, grote onttrekkingen) hier ook in?

Antwoord

Ja, ook de grondwateronttrekkingen van de provincie worden in het grondwaterregister opgenomen.

GRW-I-17 – Artikel 15.1

Hoort bij A006-ZZ087; A008-ZZ093; A012-ZZ083; A014-ZZ095; A015-ZZ100; B010-GW013

Artikel 15.1 regelt onder meer dat de huidige Provinciale Milieuverordening (PMV) wordt ingetrokken. De PMV omvat ook regels voor bodemsanering. Omdat voorzien is in overgangsrecht Wet bodembescherming, dienen de regels uit de PMV ook onder het overgangsrecht beschikbaar te blijven. Daar is nu niet in voorzien.

Antwoord

Zie DRW-18.

Bijlage 4 – Waterschappen

WAT-1 – Artikel 3.2.2.1.f

Hoort bij B008-ZZ073

Artikel 3.2.2.1.f [wordt: artikel 3.16] verbiedt het varen met snelle motorvaartuigen in stiltegebieden met een snelheid van 9 km/uur. HHSK heeft in de Keur en straks in de Waterschapsverordening, een algemene snelheidsbeperking voor motorboten opgenomen van 6 km/u, onder andere ter bescherming van oevers. Indiener stelt voor dat provincie de snelheidsnorm ook op 6 km/u stelt.

Antwoord

Een gelijkwaardige omzetting vormt het uitgangspunt van de omzetting van de Omgevingsverordening Zuid-Holland naar de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. Dit geldt ook voor de regels voor stiltegebieden. Daarom zal niet tegemoet worden gekomen aan deze wens van het Hoogheemraadschap. Overigens wordt erop gewezen dat tegemoetkoming aan die wens vanuit de belangen en wensen van het Hoogheemraadschap ook niet nodig is. De scherpste norm, die van het Hoogheemraadschap, is in deze maatgevend op basis van het specialiteitsbeginsel.

WAT-2 – Artikel 3.2.2.2 [wordt artike: 3.17]

Hoort bij B002-ZZ028; B006-ZZ048; B008-ZZ073

In artikel 3.2.2.1 [wordt: artikel 3.16] worden activiteiten in stiltegebieden aan een vergunningplicht gebonden. In artikel 3.2.2.2 [wordt: artikel 3.17] wordt vervolgens voor specifieke omstandigheden een uitzondering gemaakt op deze vergunningplicht. De belangrijke onderhouds- en beheerwerkzaamheden die indiener als waterschap verricht, staan niet expliciet benoemd als een van deze vergunningvrije gevallen. Daarom verzoekt indiener om de onderhouds- en beheerwerkzaamheden van de waterschappen expliciet aan te wijzen als vergunningvrije gevallen.

Antwoord

De door het Hoogheemraadschap aangestipte onderhouds- en beheerwerkzaamheden zijn al uitgezonderd. Hierbij wordt verwezen naar artikel 3.2.2.2, lid 2 onder c en e [wordt: artikel 3.17].

WAT-3 – Artikel 3.3.2.1 [wordt: artikel 3.27]

Hoort bij B002-ZZ028

De aanvullende Strategische Voorraden (ASV) vinden hun oorsprong in de Provinciale Milieuverordening. In de Alblasserwaard zijn twee ASV-gebieden begrensd. In de geest van de Omgevingswet verdient het aanbeveling - alsnog - een gedegen proces met omgevingspartijen te houden om te komen tot begrenzing van de ASV-gebieden. De provincie Gelderland kan daarbij als voorbeeld dienen: deze provincie doorloopt momenteel een planMER-procedure voor de ASV-gebieden.

Antwoord

De provincie Zuid-Holland heeft samen met Oasen en de omgeving een tweetal locaties in beeld gebracht. Hierbij is aansluiting gezocht bij bestaande boringsvrije zones en waar een waterwinning gepland kan worden. In het kader van het gebiedsproces is overleg gevoerd met stakeholders teneinde tot een begrenzing te komen. Dit heeft ertoe geleid dat de aanvullende strategische voorraden in het beleid zijn opgenomen en in de omgevingsverordening geometrisch zijn begrensd als onderdeel van de grondwaterbeschermingsgebieden. Voor nu wordt geen aanleiding gezien om hiervoor alsnog een planMER-procedure te volgen.

WAT-4 – Artikel 3.3.2.1 [woord: artikel 3.27]

Hoort bij B002-ZZ028

In de ontwerp-ZHOV wordt als beschermingsregime voor de ASV's het regime van de boringsvrije zone voorgesteld. Indiener is van mening dat dat op dit moment een te strikt regime is, omdat het slechts een reservering betreft. Bij een reservering past een lichter beschermingsregime dat op maat verzaard kan worden zodra de daadwerkelijke grondwaterwinning waarschijnlijker is (b.v. nadat inrichtings-MER is opgesteld). De ontwerp-omgevingsverordening van de provincie Utrecht (art. 3.7/11) vormt een goed voorbeeld hoe een lichte bescherming van de ASV's vormgegeven kan worden.

Antwoord

De realisatie van een nieuwe waterwinning is een proces dat jaren in beslag neemt. Eenmaal toegestane activiteiten zijn moeilijk terug te draaien, waarbij in veel gevallen compensatie geboden zou moeten worden, hetgeen extra maatschappelijke kosten tot gevolg heeft. Ook kan een beschermingsniveau dat meer ruimte biedt aan activiteiten een toekomstige winning in gevaar brengen. Dit wordt verder versterkt door de klimaatverandering die provincie ten deel valt, wat effecten heeft op de kwaliteit en de beschikbaarheid van het drinkwater (bijvoorbeeld als gevolg van verzilting en droogte). In het licht van de zorgplicht voor een duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening wordt een versoepeling van het beschermingsregime niet wenselijk geacht.

WAT-5 – Artikel 3.3.2.1 [woord: artikel 3.27]

Hoort bij B002-ZZ028

Beleidsmatig: een grootschalige wateronttrekking ten behoeve van drinkwaterwinning zal onvermijdelijk leiden tot verlaging van de (laagste) grondwaterstanden en toename van de veenoxidatie en bodemdaling. Het veiligstellen van de drinkwatervoorziening vanuit grondwater en het tegengaan van bodemdaling en CO2-reductie in het veenweidegebied zijn twee tegengestelde provinciale belangen. Indiener mist hierin een duidelijke afweging van en prioritering door de provincie Zuid-Holland.

Antwoord

Het regionaal waterprogramma is het centrale instrument waarmee de provincie op het regionale niveau sturing wil geven aan het beheer van het grondwater. Het Rijk heeft de provincie de coördinerende en regisserende rol gegeven ten aanzien van het grondwaterbeheer. In het regionaal waterprogramma (in samenhang met de provinciale omgevingsvisie en de omgevingsverordening) wordt het beleidskader daaromtrent uitgewerkt. Dit beleidskader spitst zich aan de hand van een aantal receptoren toe op de aanpak en tegengaan van verontreinigingen in het grondwater in het licht van de Europese doelstellingen zoals neergelegd in de Kaderrichtlijnwater en de uitwerking daarvan in de Grondwaterrichtlijn. Deze receptoren houden onder andere verband met de veiligstelling van toekomstige drinkwaterwinningen en grondwaterafhankelijke natuur, maar zullen hiertoe niet beperkt zijn. Dit beleidskader zal een afweging van belangen herbergen op basis waarvan keuzes zullen worden gemaakt voor wat betreft de inzet van maatregelen. Afhankelijk van dit beleidskader zal worden gezien welke regels in de omgevingsverordening aanvullend nodig zijn om de daarin vervatte belangen te ondersteunen of daaraan verder invulling te kunnen geven. Voorts zijn er de gebiedsdossiers drinkwater die inzicht en informatie geven over de toestand van de drinkwaterwinningen in de provincie en de oorzaken van verontreinigingen die daar een risico vormen en waarin nieuwe bronnen voor drinkwaterwinning worden onderzocht. Dit gezegd hebbende: bestuursorganen dienen de drinkwatervoorziening als een dwingende reden van groot openbaar belang aan te merken. De veiligstelling van de toekomstige drinkwatervoorziening weegt als gevolg daarvan zwaarder dan het tegengaan van bodemdaling en CO2-reductie.

WAT-6 – Artikel 3.3.2.1 [woord: artikel 3.27]

Hoort bij B008-ZZ073

De Aanvullende Strategische Voorraden (ASV) vinden hun oorsprong in de provinciale Omgevingsvisie. In de Krimpenerwaard is een ASV-gebied begrensd. Dit gebied is echter gevoelig voor bodemdaling. Het heeft de voorkeur om de aanwijzing van dit gebied te onderbouwen met een milieueffectrapportage.

Antwoord

Zie WAT-5 en WAT-4 en WAT-3.

WAT-7 – Artikel 3.3.2.3 [wordt: artikel 3.29]

Hoort bij B002-ZZ028

Indiener stelt voor twee activiteiten toe te voegen aan *artikel 3.3.2.3 [wordt: artikel 3.29]*, beide tot een diepte van 4 meter onder maaiveld én tot een diepte van groter dan 4 meter onder maaiveld, namelijk:

1. werkzaamheden ten behoeve van waterstaat en dijkverbetering;
2. kleinschalige grondwateronttrekkingen ten behoeve van hoogwaardige teelten in droge tijden wanneer de beschikbaarheid van oppervlaktewater vanuit het hoofdwatersysteem ontoereikend is (onder voorwaarde dat boorgat volgens ISO-certificering is aangelegd en bij scheidende lagen is afgedicht).

Antwoord

Er is een activiteit toegevoegd aan artikel 3.3.2.3 onder c [wordt: artikel 3.29]: het verrichten van werkzaamheden in de bodem tot een diepte van 4 meter beneden het maaiveld, ten behoeve van waterstaatswerken en dijkverbetering. Voor wat betreft de kleine grondwateronttrekkingen voor de hoogwaardige teelten in tijden van droogte is hieraan geen gevolg gegeven, omdat dit verder onderzoek vergt over de mogelijke effecten daarvan (waar op dit moment onvoldoende zicht op is).

WAT-8 – Artikel 3.4.2.1 lid c

Hoort bij B008-ZZ073

Graag ziet indiener een definitie opgenomen die vastlegt wanneer een activiteit met grondwater als sanering wordt beschouwd.

Antwoord

De regeling over grondwaterkwaliteit is opnieuw bekeken en zal worden aangepast. Zie A015-ZZ096. Het Besluit activiteit leefomgeving bevat een definitie van wat onder een grondwatersanering wordt verstaan. De omschrijving is "het beheren, beperken of ongedaan maken van een verontreiniging van het grondwater".

WAT-9a – Artikel 3.9.3.4 lid 4 [wordt: artikel 3.186]

Hoort bij B008-ZZ073

De grens van regio Noordelijke Delta met de overige regio's is onduidelijk. Wordt met de omschrijving de noordgrens van de Noordelijke Delta bedoeld? Is onder 4b alles ten noorden van de grens (van lid 5) bedoeld? Het toevoegen van een kaart kan dit verduidelijken.

Antwoord

In het vijfde lid van dit artikel wordt de grens tussen de regio Noordelijke Delta en de overige regio's duidelijk omschreven. Het gaat hier inderdaad om de noordgrens van de regio Noordelijke Delta. De overige regio's liggen ten noorden van deze grens.

WAT-9b – Omgevingswaarden Regionale waterkeringen (artikelen 5.1.1 t/m 5.1.5) [worden: artikelen 5.1 t/m 5.5]

Hoort bij B011-ZZ107

In de huidige situatie worden de termijnen voor het op orde brengen van de regionale waterkeringen in onderling overleg bepaald en vastgelegd in een GS-besluit. In aanvulling op de opmerkingen in de brief, ziet indiener dat artikel 5.1.5 [wordt: artikel 5.5] een juridificering van bestuurlijke verhoudingen inhoudt, en dat een nieuw toezichtinstrument in het leven wordt geroepen. Daar is geen aanleiding toe.

Antwoord

De opvatting dat een nieuw toezichtsinstrument in het leven wordt geroepen, wordt niet gedeeld. De Omgevingswet bundelt juridische regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving zoveel mogelijk in één document. Hetzelfde wordt beoogd met de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. Artikel 2.10 van de Omgevingswet bepaalt dat bij de vaststelling van een omgevingswaarde de aard en de locatie worden vastgesteld. Ook biedt het gelegenheid om een termijn aan de omgevingswaarde te koppelen. Zie verder WAT-10.

WAT-10 – Omgevingswaarden Regionale waterkeringen; artikel 5.1.4 [wordt: artikel 5.4]

Hoort bij B001-ZZ024; B002-ZZ028; B008-ZZ073

De termijn waarbinnen de in de toetsronde van 2024 afgekeurde waterkeringen zijn te verbeteren. In het 'Uitvoeringsbesluit regionale waterkeringen West-Nederland 2014' staat in artikel 2, lid 3, dat de waterkeringen die in 2024 zijn afgekeurd (artikel 3, lid 4) in 2030 voldoen aan de omgevingswaarden. In de nieuwe verordening is dat vervangen door 1-1-2030. Indiener ziet 'voldoen in 2030' zo dat op 31-12-2030 aan de eis wordt voldaan.

Antwoord

Voor de termijn inzake het op orde brengen van de regionale waterkering is een koppeling gemaakt met het Uitvoeringsbesluit regionale waterkeringen West Nederland 2014 ten einde recht te doen aan de huidige praktijk. Het is juist dat de woorden "voldoen in 2030" impliceren dat het gehele jaar 2030 kan worden benut om aan de omgevingswaarden te voldoen. Evenwel is na nauw overleg met de waterschappen besloten om in artikel 5.1.4 [wordt: artikel 5.4] van de omgevingsverordening geen termijn op te nemen. Er wordt verwezen naar een bijlage hiervoor. In de bijlage is voorlopig een omhangbepaling opgenomen waarmee het uitvoeringsbesluit werking blijft houden. Via delegatie is geregeld dat gedeputeerde staten op basis van de periodieke toetsing van een regionale waterkering, na overleg met het waterschapsbestuur, een tijdstip vaststellen wanneer de te nemen maatregelen met betrekking tot de aanleg en versterking van de regionale waterkering bereikt moeten hebben dat aan de daarvoor geldende omgevingswaarde wordt voldaan. Dit kan door de omhangbepaling op termijn, na het aflopen van het uitvoeringsbesluit, te vervangen door de nieuwe regels met betrekking tot de tijdstippen. Zie B001-ZZ022

WAT-11 – Omgevingswaarden Regionale waterkeringen; artikel 5.1.4 [wordt: artikel 5.4]

Hoort bij B001-ZZ024; B002-ZZ028; B008-ZZ073

De nieuwe eis dat alle regionale waterkeringen op 1 januari 2030 aan de omgevingswaarden moeten voldoen (artikel 5.1.4, lid 1) [wordt: artikel 5.4, lid 1]. In de nieuwe verordening stelt artikel 5.1.4, lid 1 [wordt: artikel 5.4, lid 1]: "aan de omgevingswaarden wordt uiterlijk voldaan met ingang van 1 januari 2030". Hierin is te lezen dat alle in artikel 5.1.2 [wordt: artikel 5.2] bedoelde regionale waterkeringen op die datum aan de omgevingswaarden moeten voldoen. Dit wijkt af van de huidige regelgeving. In de bestaande regelgeving is het jaar 2030 alleen opgenomen als termijn waarop de in 2024 afgekeurde keringen aan de

omgevingswaarden moeten voldoen. Het jaar 2030 geldt niet voor alle regionale waterkeringen. Dit past ook niet in de systematiek voor de regionale waterkeringen.

Antwoord

Zie WAT-10.

WAT-12 – Omgevingswaarden Regionale waterkeringen; artikel 5.1.4 [wordt: artikel 5.4]

Hoort bij B001-ZZ024; B002-ZZ028

Dat de omgevingswaarden worden gekwalificeerd als een resultaatsverplichting past niet in de systematiek van de veiligheidsnormering en toetsing van regionale waterkeringen. Voorheen was de normering voor primaire waterkeringen en andere waterkeringen vergelijkbaar. Dat is nu anders. Op 1 januari 2017 is de huidige normering voor primaire keringen in de Waterwet vastgelegd. Daarvoor werd de zorg voor de veiligheid van primaire waterkeringen aangemerkt als inspanningsverplichting. Er was geen sprake van een plicht van de beheerder om de primaire waterkeringen onder zijn beheer op ieder willekeurig moment zonder meer aan de geldende veiligheidsnorm te laten voldoen. Bij de primaire waterkeringen is de overstap gemaakt van een reactieve wijze van toetsen, en waar nodig afkeuren, naar een strategie van 'vroegtijdig' signaleren door de introductie van ondergrenzen en signaleringswaarden. De veiligheidsnorm vormt nu de ondergrens. Om te voorkomen dat de feitelijke overstromingskans de ondergrens overschrijdt en om te garanderen dat tijdig versterkingsmaatregelen (kunnen) worden voorbereid en getroffen, zijn signaleringswaarden vastgesteld. De nieuwe normering in combinatie met een andere wijze van beoordeling van primaire waterkeringen en vroegtijdige signalering, liggen ten grondslag aan de keuze voor kwalificering van de omgevingswaarden voor primaire waterkeringen als resultaatsverplichting. Voor regionale waterkeringen zijn de normering én de wijze van toetsing hetzelfde gebleven. Daarbij past naar mening van indiener nog steeds een kwalificatie als inspanningsverplichting.

Antwoord

Zie B001-ZZ022 (punt 3).

WAT-13a – Artikel 5.1.4 [wordt: artikel 5.4]

Hoort bij B006-ZZ048

Dit artikel bevat de plicht dat de regionale keringen op uiterlijk 1 januari 2030 aan de omgevingswaarden moeten voldoen. Het gaat hierbij om een resultaatsverplichting. In de toelichting op het artikel leest indiener: *"De Omgevingswet schrijft voor dat bij de vaststelling van de omgevingswaarde wordt bepaald wat voor soort verplichting (resultaats- of inspanningsverplichting) de omgevingswaarde met zich meebrengt en het tijdstip waarop of de termijn waarbinnen aan de verplichting moet worden voldaan. Het vaststellen van het tijdstip waarop de verschillende regionale waterkeringen aan de gestelde omgevingswaarde moeten voldoen, is bepalend voor de zorgplicht van de beheerder"*. Uit de toelichting zou je inderdaad kunnen opmaken dat er een tijdstip moet worden opgenomen, maar zo staat het niet in de Omgevingswet. In de wet staat het als volgt: "Bij de vaststelling van een omgevingswaarde kan een termijn worden gesteld waarbinnen aan de verplichting moet zijn voldaan". Het gaat dus om een mogelijkheid en de provincie mag zelf de keuze maken. Een harde deadline is niet passend in het regime dat nu wordt gehanteerd. Zodra de kering voldoet, gaat deze door (natuurlijke) processen weer achteruit. Op deze manier zou de kering altijd aan de norm moeten voldoen en wordt de norm een ondergrens in plaats van een doel. Daarom verzoekt indiener de provincie om *artikel 5.1.4 [wordt: artikel 5.4]* zo aan te passen dat de omgevingswaarden een doel blijven. Dit kan wat indiener betreft op twee manieren:

1. De omgevingswaarde een inspanningsverplichting te maken;
2. De termijn waarop aan deze omgevingswaarde moet zijn voldaan uit de omgevingsverordening te verwijderen.

Antwoord

Het is juist dat artikel 2.10 van de Omgevingswet niet voorschrijft dat bij de omgevingswaarden een termijn moet worden vastgesteld. De toelichting is op dit punt aangepast. Zie ook WAT-9b, WAT-10, WAT-11 en WAT-12.

WAT-13b – Omgevingswaarden wateroverlast (artikelen 5.2.1 t/m 5.2.6) [worden artikele: 5.6 t/m 5.11]

Hoort bij B011-ZZ107

De norm voor 'hoofdinfrastructuur' buiten de bebouwde kom wordt aangescherpt van 1/10 naar 1/100. Met de aanscherping van de norm worden de kosten van eventueel benodigde extra berging bij het (beheergebied van het) waterschap gelegd. Uit oogpunt van het profijtbeginsel is een bijdrage in die kosten vanuit de 'hoofdinfrastructuur' redelijk. Voor zover de aanscherping van de norm een provinciaal belang dient, kan het veiligstellen van een bijdrage daaraan vanuit de 'hoofdinfrastructuur' ook aangemerkt als een provinciaal belang.

Antwoord

De norm is in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening niet aangescherpt. Deze norm is beleidsneutraal overgenomen uit de oude waterverordeningen bij de eerste wetgevingsoperatie met betrekking tot de Omgevingsverordening Zuid-Holland en nu de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening.

WAT-14 – Artikelen 5.2.3 en 5.2.4 [worden artikel: 5.8 en 5.9]

Hoort bij B008-ZZ073

Aangezien bergingsgebieden ook binnen de bebouwde kom kunnen liggen, verzoekt indiener om aan artikel 5.2.3, onder c, [wordt: artikel 5.8, onder c] toe te voegen: "met uitzondering van bergingsgebieden en gebieden voor de opvang van hemelwater". De omgevingswaarde is gekoppeld aan het "verkeerskundig" besluit van de gemeente, waar de grens van de bebouwde kom ligt. Dit betekent dat resultaten uit een watersysteemanalyse opnieuw getoetst moeten worden zodra de gemeente een nieuw besluit neemt op grond van de Wegenverkeerswet. Dit besluit hoeft niet gerelateerd te zijn aan de (daadwerkelijke) waterhuishoudkundige situatie. Daarom stelt indiener voor om in overleg tot gebiedsaanwijzingen (GIO's) te komen, om vast te leggen waar welke omgevingswaarden voor de overstromingsrisico's gelden. Artikel 5.2.4, vijfde lid, [wordt: artikel 5.9, vierde lid] geeft aan hoe bepaald moet worden welke functie geldt. Hierin is het omgevingsplan en het landelijk grondgebruikbestand als gegevensbron bepalend. In het omgevingsplan bestaat echter de functie grasland niet meer; dit is over het algemeen de bestemming agrarisch. Bij de aanleg van bergingsgebieden (geen oppervlaktewater, wel een waterstaatswerk) zou zowel een leggerwijziging als een omgevingsplanwijziging moeten plaatsvinden. In praktijk blijkt dat dat niet altijd even vlot gebeurt, waardoor het dan lijkt alsof het bergingsgebied de functie grasland of de bestemming agrarisch heeft. Indiener verzoekt provincie daarom om aan het vijfde lid ook de aanwijzing van bergingsgebieden in de legger als gegevensbron voor de functiebepaling van de locatie toe te voegen. In 2015 hebben provinciale staten besloten om de Waterverordening Zuid-Holland te wijzigen (provinciaal blad 2015, 1005). Daarin is onder andere het artikel geschrapt dat regelde dat gedeputeerde staten een berekeningsmethode konden vaststellen. In dit besluit staat in de toelichting: "De verplichting in het zesde lid van artikel 2.3 van de verordening dat gedeputeerde staten een leidraad vaststellen voor de door het dagelijks bestuur te verrichten beoordeling van de bergings- en afvoercapaciteit van de regionale wateren is geschrapt." De Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA) heeft een standaard werkwijze ontwikkeld voor de beoordeling van de bergings- en afvoercapaciteit van de regionale wateren (STOWA-richtlijn: Standaard werkwijze voor de toetsing van watersystemen aan de normen voor regionale wateroverlast, nummer 2011- 31, dd 30 november 2011). Alle waterschappen werken met deze landelijk ontwikkelde standaard werkwijze van de STOWA. Deze

werkwijze biedt voldoende transparantie en kwaliteitsborging. Een leidraad opgesteld door gedeputeerde staten is daarmee overbodig geworden.

Antwoord

De suggesties worden niet overgenomen, omdat thans een gelijkwaardige omzetting van de bestaande regels is beoogd. De suggesties die worden gedaan, kunnen beleidsrijk uitpakken. Er bestaat de mogelijkheid om over de suggesties nader van gedachten te wisselen, om de mogelijkheden voor een afgewogen aanpassing te bezien. Er is een provinciale werkgroep wateroverlast, waarin de provincie samen met de zeven waterschappen in de provincie van gedachten wisselt over onderwerpen die raken aan het thema wateroverlast. Onderwerpen als hoe om te gaan met de "bebouwde kom" of het idee van gebiedsaanwijzingen zouden daar kunnen worden besproken. Op die manier wordt gewaarborgd dat alle waterschappen te maken krijgen met een gelijk speelveld. Met betrekking tot de suggestie om de legger als gegevensbron aan te wijzen, wordt opgemerkt dat een legger onder de Omgevingswet niet op rechtsgevolg gericht is, omdat het een document betreft met daarin beschrijvingen van waterstaatswerken, bedoeld voor de waterbeheerder. Voor wat betreft het punt over de STOWA-leidraad wordt opgemerkt dat wordt onderschreven dat de leidraad gehanteerd dient te worden. Het gebruik van de leidraad is echter juridisch niet verplicht. Het gebruik van de leidraad wordt om die reden bekrachtigd door gedeputeerde staten, opdat helder is dat voor de beoordeling van de bergings- en afvoercapaciteit van regionale wateren deze leidraad dient te worden gehanteerd.

WAT-15 – Artikel 7.1.3.1 [wordt: artikel 7.5]

Hoort bij B008-ZZ073

De kaart voor het peilbesluitgebied is niet overal passend binnen het beheergebied, zie bijgevoegde voorbeeld. In lid 2 staat: "Peilbesluiten moeten actueel zijn en in ieder geval rekening houden met veranderingen in de omstandigheden ter plaatse en met de aanwezige functies en belangen." Deze vorm van gedetailleerde regelgeving kan komen te vervallen; dit blijkt al uit de Awb en de Omgevingswet. Indiener stelt voor om hiervan te maken: "Peilbesluiten moeten actueel zijn."

Antwoord

De tekst wordt overgenomen. In het algemeen wordt voor wat betreft het verbeteren van geometrische begrenzingen verwezen naar B001-ZZ023.

WAT-16 – Artikel 7.1.3.2 [wordt: artikel 7:4]

Hoort bij B008-ZZ073

De verplichting tot het opnemen van de ondersteunende kunstwerken van oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden in een legger (lid 1, sub d, en lid 2) op een nader te bepalen tijdstip, staat al heel lang in de verordening. Een ondersteunend kunstwerk is volgens de Omgevingswet een onderdeel van het waterstaatswerk. In artikel 2.39 staat dat de beheerder van waterstaatswerken een legger moet vaststellen waarin de waterstaatswerken staan beschreven. Daarmee is het al verplicht om ondersteunende kunstwerken in de legger op te nemen. Het is dus niet nodig om dit nogmaals in de omgevingsverordening op te nemen. *Artikel 7.1.3.2, lid 1 sub c, 1 sub d, lid 2 en eventueel lid 3 [wordt: artikel 7:4]* kunnen daarmee vervallen.

Antwoord

De suggesties worden niet overgenomen, omdat dit voor nadere afstemming vraagt met alle waterschappen in verband met onderliggende afspraken. Een aantal waterschappen heeft afwijkende afspraken met betrekking tot de gegevens die al dan niet in de legger moeten worden opgenomen.

WAT-17 – Artikel 7.1.3.3 [woordt: artikel 7.6]

Hoort bij B008-ZZ073

Aangegeven is dat dit artikel alleen geldt voor het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en waterschap Amstel, Gooi en Vecht. Toch lijkt het alsof *artikel 7.1.3.3, lid 4 [woordt: artikel 7.6]*, zegt dat de bepalingen ook voor andere waterschappen kunnen gelden. De tekst is derhalve onduidelijk. Indiener verzoekt provincie deze zodanig te herformuleren dat duidelijk is dat dit artikel niet op de andere Zuid-Hollandse waterschappen van toepassing is. Het programma Slim Watermanagement (onderdeel van het Deltaprogramma Zoet Water), waaraan het waterschap van indiener deelneemt, onderzoekt de nadere invulling van droogtebestrijding en waterverdeling bij waterschaarste. Indiener verwacht dat de uitkomsten van dat programma ook kunnen leiden tot actualisering van dit artikel.

Antwoord

Zoals gesteld in het eerste lid van het artikel, geldt deze alleen voor het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en waterschap Amstel, Gooi en Vecht. Het vierde lid geldt voor situaties waarin sprake is van een waterbehoefte buiten het beheergebied van genoemde waterschappen welke prioriteit zouden moeten genieten boven de behoefte die Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en waterschap Amstel, Gooi en Vecht zelf op dat moment hebben. Het vierde lid regelt hiermee dat Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en waterschap Amstel, Gooi en Vecht daarmee rekening hebben te houden, nu het Amsterdam-Rijnkanaal en de Lek belangrijke aanvoerroutes zijn van zoet water.

WAT-18 – Artikel 7.1.4.1 [woordt: artikel 7.7]

Hoort bij B008-ZZ073

1. In bijlage VI, onderdeel 1.1 [woordt: bijlage VIII, onderdeel D.1] staat een verwijzing naar de uitvoeringsregeling vaarwegprofielen 2015. Deze bijlage is nog niet ingevuld. Worden de uitvoeringsregelingen een op een overgenomen?
2. Lid 1 van dit artikel zegt dat deze bijlage de regels zijn voor de gewenste noodzakelijke afmetingen, ook voor vaarwegen in beheer bij het waterschap. Lid 2 zegt: over de toepassing van het eerste lid voeren gedeputeerde staten vooraf overleg met de vaarwegbeheerders. Aangezien de uitvoeringsregels zijn vastgesteld in 2015 kan lid 2 waarschijnlijk beter geconcretiseerd worden.

Antwoord

In de bijlage is een omhangbepaling opgenomen waarin is geregeld dat de uitvoeringsregeling vaarwegprofielen werking blijft houden. In de toekomst kan de bijlage aangepast worden (door gedeputeerde staten, wat is geregeld via het delegatiebesluit) om eventuele aangepaste vaarwegprofielen daadwerkelijk in de bijlage zelf op te nemen. Het tweede lid is verplaatst naar het delegatiebesluit. Hiermee wordt duidelijk dat gedeputeerde staten bij het toepassen van de daar verkregen bevoegdheid vooraf moeten overleggen met de vaarwegbeheerders.

WAT-19 – Paragraaf 7.2.1.

Hoort bij B008-ZZ073

De gedetailleerde regels voor waterbeheerprogramma's staan al tientallen jaren in de Waterverordeningen. Dit komt nog uit de tijd dat de provincie het waterbeheerprogramma moest goedkeuren. Deze gedetailleerde instructie past niet bij de bestuurlijke rollen en verhoudingen sinds het Bestuursakkoord Water. Daarnaast is in de Omgevingswet en in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) al opgenomen wat er in het waterbeheerprogramma moet staan. De gedetailleerde beschrijving in *artikel 7.2.1.1, lid 1 sub a, b, en c en lid 2 [woordt: artikel 7.10]* bevat de basisgegevens voor een systeembeschrijving, die nodig is om de maatregelen te beschrijven die volgens 4.3 Bkl in het waterbeheerprogramma moeten staan. Verder is *artikel 7.2.1.1, lid 1 sub d [woordt: artikel 7.10]* al verplicht op grond van het Waterschapsbesluit (onder

andere art. 4.7). Indiener verzoekt provincie daarom de gedetailleerde instructie niet op te nemen in de definitieve verordening.

Antwoord

In de Omgevingswet is opgenomen dat het algemeen bestuur van het waterschap een waterbeheerprogramma vaststelt ter uitvoering van de Europese waterrichtlijnen. Verdere regels omtrent de inhoud van het waterbeheerprogramma worden niet gegeven. In het kader van de toezichtrol van de provincie is het van belang dat op voorhand duidelijk is wat de verwachtingen over en weer zijn. Ook zorgt het ervoor dat de waterbeheerprogramma's van alle zeven waterschappen die Zuid-Holland rijk is dezelfde informatie bevatten. Het voorstel in de zienswijze wordt daarom niet overgenomen.

WAT-20 – Artikel 7.2.1.1 [wordt: artikel 7.10]

Hoort bij B002-ZZ028; B006-ZZ048; B008-ZZ073

Dit artikel bevat, in aanvulling op de Omgevingswet, een uitgebreide instructie voor het waterbeheerprogramma. Indiener is van mening dat de Omgevingswet zelf al genoeg richting geeft aan de inhoud van het waterbeheerprogramma. Provinciale instructies zijn wat indiener betreft overbodig, ongewenst en niet in de geest van de Omgevingswet. Daarom verzoekt indiener de provincie het artikel te laten.

Antwoord

Zie WAT-19.

WAT-21 – Artikel 7.2.1.1 [wordt: artikel 7.10]

Hoort bij B004-ZZ036

Graag vraagt indiener nog de aandacht voor de artikelen die betrekking hebben op het waterbeheerprogramma. Indiener ziet graag dat de onderstaande passages worden geschrapt, omdat deze instructieregels volgens indiener te gedetailleerd zijn.

1.d... inzicht in de dekking van de kosten en een indicatie van het verloop van de op te leggen heffingen in de programmaperiode.

2... c. een beschrijving van de wijze waarop het watersysteem is getoetst aan de omgevingswaarde met het oog op het voorkomen en beperken van wateroverlast als bedoeld in *artikel 5.2.1 [wordt: artikel 5.6]* van deze verordening.

Antwoord

Zie WAT-19.

WAT-22 – Artikel 7.3.3.1 [wordt: artikel 7.25]

Hoort bij B002-ZZ028; B006-ZZ048; B008-ZZ073

Dit artikel bevat een instructie voor gemeenten over wat zij ten aanzien van de regionale waterkeringen in het omgevingsplan moeten opnemen. Volgens indiener bestaat het risico op dubbele regelgeving met de huidige bepaling. Het is namelijk denkbaar dat zowel de gemeente als het waterschap regels gaan stellen ter bescherming van deze waterkeringen. Dit wil indiener voorkomen. Zolang er geen werkend Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is, kan het opnemen van waterkeringen in omgevingsplannen als een herkenningsfunctie functioneren voor initiatiefnemers. Wel moet worden voorkomen dat gemeenten vervolgens regels gaan stellen aan deze functie. Daarvoor zou slechts naar de regels van het waterschap verwezen moeten worden. Daarom verzoekt indiener provincie dit artikel hierop aan te passen.

Antwoord

Onder de Omgevingswet is het omgevingsplan van de gemeente het belangrijkste instrument om het gebruik van de fysieke leefomgeving te reguleren. Dit artikel regelt dat de gemeente enkel activiteiten toestaat in het beperkingengebied van een regionale waterkering voor zover die geen belemmering vormt voor de functie daarvan, met als doel te komen tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Hierbij mag geen afbreuk worden gedaan aan het waterveiligheidsbelang. Voor het beperkingengebied bepaalt het derde lid dat de gemeente hierbij moet uitgaan van de legger en de waterschapsverordening van het waterschap met als doel dat te bevorderen. Het staat zowel de gemeente als het waterschap echter vrij om regels te stellen aan activiteiten in een beperkingengebied. Het waterschap stelt regels aan activiteiten uit hoofde van het waterveiligheidsbelang. Zo moet het waterschap ervoor waken dat geen activiteiten worden toelaten die de aanleg, versterking of verbetering van de waterkering onmogelijk maken. Het is derhalve zaak dat de overheden regels die zij willen stellen met elkaar afstemmen. In het vijfde lid is opgenomen dat de gemeente het waterschap advies vraagt of sprake is van belemmeringen voor een regionale waterkering. Hiermee zijn voldoende waarborgen ingebouwd om te voorkomen dat er sprake zal zijn van dubbele regels.

WAT-23 – Artikel 7.3.22.2 [woordt: artikel 7.79]

Hoort bij B002-ZZ028; B006-ZZ048

Dit artikel bevat een instructie voor gemeenten over wat zij ten aanzien van het recreatietoevervaartnet in het omgevingsplan moeten opnemen. Volgens indiener bestaat het risico op dubbele regelgeving met de huidige bepaling. Het is namelijk denkbaar dat zowel de gemeente als het waterschap (in de gevallen waarin het waterschap is aangewezen als vaarwegbeheerder) regels gaan stellen ter bescherming van het recreatietoevervaartnet. Dit wil de indiener voorkomen. Indiener stelt voor dat de vaarwegbeheerder zorgt voor bescherming van het recreatietoevervaartnet. Dat betekent dat het waterschap in de waterschapsverordening regels stelt voor de wateren waar het waterschap is aangewezen als vaarwegbeheerder en de gemeenten voor de overige wateren. Daarom verzoekt indiener achter dit artikel toe te voegen: 'tenzij het waterschap is aangewezen als vaarwegbeheerder'. In gevallen waarin het waterschap is aangewezen als vaarwegbeheerder kan, zolang er geen werkend Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is, het opnemen van het recreatietoevervaartnet in omgevingsplannen als een herkenningsfunctie functioneren voor initiatiefnemers. Wel moet voorkomen worden dat gemeenten vervolgens regels gaan stellen aan deze functie. Daarvoor zou slechts naar de regels van het waterschap verwezen moeten worden. Daarom verzoekt de indiener de provincie dit artikel hierop aan te passen.

Antwoord

De gemeente is ook het bevoegde gezag langs en op vaarwegen op grond van de zal iOmgevingswet. De bevoegdheid om omgevingsplannen vast te stellen ligt bij gemeenteraden. Omgevingsvergunningen voor bouw van bijvoorbeeld bruggen is een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders van een gemeente. Gemeenten moeten in hun omgevingsplannen zorgen dat het recreatietoevervaartnet niet beperkt wordt door een ruimtelijke ontwikkeling. Waterschappen beschermen het recreatietoevervaartnet in hun waterschapsverordening. Deze regelingen vullen elkaar aan.

WAT-24a – Artikel 7.3.22.1 [woordt: artikel 7.78]

Hoort bij B008-ZZ073

Het recreatietoevervaartnet zoals aangegeven op de kaart is niet erg nauwkeurig vastgesteld en in praktijk niet overal bevaarbaar. Gebleken is dat wijzigingen van deze kaart nodig zijn. De routes worden momenteel waar nodig aangepast in samenhang met de ontwikkeling van het zogeheten 'E en F-netwerk' (sloepenroutes) door de provincie, in samenwerking met de waterschappen en Waterrecreatie Nederland. Indiener verzoekt provincie de uitkomsten van dit project te verwerken in deze kaart.

Antwoord

Het zogenaamde "E en F" routenetwerk is nog geen formele routeclassificatie op grond van de Basisvisie Recreatie ToervaartNet (BRTN). Het onderzoek dat de provincie samen met waterschappen uit laat voeren door Waterrecreatie Nederland zal leiden tot een voorstel tot aanpassing van de vaarroutes. Over de aanpassingen van de vaarroutes zullen eerst bestuurlijke afspraken gemaakt moeten worden. Zodra er bestuurlijke afspraken zijn, kunnen deze in de kaart verwerkt worden. Op dit moment is het onderzoek nog niet afgerond, zodat de kaart niet kan worden aangepast. Dit kan bij een volgende herziening wel gebeuren. Daarbij is ook van belang of E en F-routes een formele status krijgen.

WAT-24b – Instructie regulering verontreinigd grondwater, artikel 7.4.1[wordt: artikel 7.92]

Hoort bij B011-ZZ107

Deze instructie is in deze vorm (verbod) niet uitvoerbaar, als niet tevens een werkingsgebied wordt aangewezen of aanwijsbaar is. Gevraagd wordt het verbod uit de instructie te schrappen – in wezen geeft het artikel een beoordelingsregel voor ongewenste verspreidingen ('ernstige verontreiniging van meer dan 1.000 kubieke meter ... enz.'). Een formulering als het waterschap 'stelt regels' heeft de voorkeur. Amstel, Gooi en Vecht kent een specifieke zorgplicht voor het voorkomen van verspreiding van verontreinigen bij het onttrekken van grondwater, die als beoordelingsregel geldt bij de aanvraag van een vergunning voor grondwateronttrekking en voor maatwerkvoorschriften in de meldplichtige gevallen. De in *artikel 7.4.1 [wordt: artikel 7.92]* gegeven beoordelingsregel is uitvoerbaar binnen het stelsel van Amstel, Gooi en Vecht.

Antwoord

De zienswijze dat het verbod niet uitvoerbaar is zonder dat tevens een werkingsgebied wordt aangewezen, wordt niet gedeeld. De wateronttrekkingsactiviteit staat immers centraal. Voor grondwateronttrekkingen in het beheergebied van het waterschap die van invloed zijn op een ernstige verontreiniging van meer dan 1000 m³, wordt het waterschap geïnstrueerd om in ieder geval een vergunningsplicht in het leven te roepen vanwege de risico's van verspreiding van een dergelijk ernstige verontreiniging. Het moet hierbij aldus gaan om een ernstige verontreiniging én om een significante vermindering of verplaatsing van die verontreiniging. Een wateronttrekkingsactiviteit die geen significante invloed kent op een ernstige verontreiniging, kan aldus prima vallen onder de specifieke zorgplicht van het waterschap. Een vergunningsplicht maakt het mogelijk om dwingend te sturen op het beheersbaar houden van risico's van verspreiding als gevolg van een wateronttrekkingsactiviteit. Dit is van belang omdat de beschikbaarheid van kwalitatief goed grondwater door autonome ontwikkelingen (zoals droogte) steeds verder onder druk komt te staan. Het tekstvoorstel voor aanpassing van het artikel wordt op basis van het voorgaande daarom niet overgenomen, ook omdat er een grenswaarde aan de omvang van een ernstige verontreiniging is gekoppeld. Voor grotere ernstige verontreinigingen hanteert de provincie in haar beleid het uitgangspunt dat die als gevolg van een wateronttrekkingsactiviteit niet significant mogen worden beïnvloed. Wel wordt in het tweede lid de mogelijkheid geboden om bij waterschapsverordening van de instructieregel af te wijken als de ernstige verontreiniging onderdeel uitmaakt van een gebiedsgerichte aanpak en daarin is geregeld in welke mate verplaatsing van die verontreiniging mag plaatsvinden.

WAT-25a – Artikel 7.4.4 [wordt: artikel 7.87]

Hoort bij B008-ZZ073

De ruimte die nodig is voor toekomstige versterking of uitbreiding van de waterkering neemt indiener op als beperkingengebied in de waterschapsverordening. Het is niet nodig om dit in de provinciale verordening apart op te nemen via de invoering van het begrip "profiel van de vrije ruimte". Indiener stelt voor om dit artikel te schrappen of te vervangen door: "Bij het vaststellen van het beperkingengebied voor waterkeringen wordt rekening gehouden met de benodigde ruimte voor toekomstige versterkingen of

uitbreidingen.” Voor de instructiebepaling in de *artikelen* 7.3.3.1 [wordt: *artikel* 7.25] en 7.3.3.2 [wordt: *artikel* 7.26] voor gemeenten zou de tekst (indien nodig) dan kunnen zijn: “In het omgevingsplan wordt rekening gehouden met de beperkingengebieden voor de regionale waterkeringen uit de waterschapsverordening.”

Antwoord

Het profiel van vrije ruimte is een ingeburgerd begrip bij de waterschappen en wordt als toetsingskader gebruikt bij de vergunningverlening. Binnen dit profiel gelden doorgaans minder beperkingen dan in andere delen van het beperkingengebied (voorheen kernzone en beschermingszone). Bovendien heeft dit begrip juridische relevantie in jurisprudentie. Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant met kenmerk ECLI:NL:RBOBR:2020:657, waarin door de rechter wordt geoordeeld dat het profiel van vrije ruimte niet op één lijn te stellen is met een beschermingszone. Zie WAT-25b.

WAT-25b – Instructie geometrische begrenzing profiel van vrije ruimte (*artikel* 7.4.4 [wordt: *artikel* 7.87])

Hoort bij B011-ZZ107

De instructie lijkt overbodig. Voor de bescherming van een profiel van vrije ruimte in de waterschapsverordening zal die ruimte als werkingsgebied moeten worden aangewezen in de waterschapsverordening. Dit volgt uit de Omgevingswet. Het is onduidelijk wat de toegevoegde waarde van de instructieregel is.

Antwoord

*In de Omgevingsverordening Zuid-Holland 2019 was in *artikel* 6.38, eerste lid, onder a, opgenomen dat de legger in ieder geval het profiel van vrije ruimte bevat. Uitgangspunt bij de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening is een gelijkwaardige omzetting van bestaande regels. Aangezien het profiel van vrije ruimte onder de Omgevingswet niet langer in de legger maar in de waterschapsverordening moet worden opgenomen, is hiervoor deze bepaling in de plaats gekomen. De provincie vindt het van belang dat voldoende ruimte voor toekomstige versterkingen dan wel wijzigingen van waterkeringen wordt veiliggesteld. Zie ook WAT-25a.*

WAT-26a – *Artikel* 7.6.1 [wordt: *artikel* 7.108]

Hoort bij B002-ZZ028; B004-ZZ036; B006-ZZ048; B008-ZZ073

Dit artikel verklaart tientallen instructieregels van toepassing op het projectbesluit (*artikel* 7.6.1) [wordt: *artikel* 7.108] door afdeling 7.3 van overeenkomstige toepassing te verklaren op het projectbesluit. Dit brengt veel extra werk met zich mee en heeft niet of nauwelijks meerwaarde. Zo leent een projectbesluit voor een waterschapsproject zich niet voor opname van bepalingen over archeologische waarden, externe veiligheid, werelderfgoed, detailhandel etc. Het omgevingsplan waarin diverse functies in de openbare ruimte worden beschreven en verenigd, leent zich daar veel meer voor. Indien het (nieuwe) *artikel* 7.6.1 [wordt: *artikel* 7.108] is opgenomen, omdat een projectbesluit een omgevingsplan kan 'wijzigen', zou *artikel* 7.6.1 [wordt: *artikel* 7.108] zodanig geformuleerd kunnen worden dat afdeling 7.3 alleen dan van toepassing is indien, zoals beschreven in *artikel* 5.52, eerste lid, van de Omgevingswet, het projectbesluit het omgevingsplan wijzigt. Daarom verzoekt indiener de provincie het artikel hierop aan te passen. Zie WAT-26b.

Antwoord

*In afdeling 7.3 is in het eerste *artikel* (7.3.1.1 [wordt: *artikel* 7.13]) het toepassingsbereik van de instructieregels opgenomen. De instructieregels zijn van toepassing op het stellen van regels in het omgevingsplan als bedoeld in *artikel* 4.2, eerste lid, van de Omgevingswet. Alleen voor zover een projectbesluit dus regels stelt die in het omgevingsplan worden opgenomen met het oog op een*

evenwichtige toedeling van functies aan locaties zijn de instructieregels van toepassing. De toelichting is aangevuld.

WAT-26b – Instructie projectbesluit (artikelen 7.6.1 [wordt: artikel 7.108] en 7.6.2 [wordt: artikel 7.111])

Hoort bij B011-ZZ017

De instructie lijkt overbodig. *Artikel 7.6.1 [wordt: artikel 7.108]* verklaart de instructieregels voor omgevingsplannen in afdeling 7.3 van overeenkomstige toepassing op projectbesluiten van het waterschap. Een projectbesluit is echter ook onderworpen aan goedkeuring door gedeputeerde staten. Goedkeuring kan worden onthouden 'wegens strijd met het recht' (zie artikel 10.27 van de Algemene wet bestuursrecht). De instructieregels in de omgevingsverordening voor omgevingsplannen maken deel uit van het recht. De toegevoegde waarde van *artikel 7.6.1 [wordt: artikel 7.108]* is in dat verband niet goed begrijpelijk. In *artikel 7.6.2 [wordt: artikel 7.111]* vindt volgens indiener juridificering van bestuurlijke verhoudingen plaats waarvoor geen aanleiding bestaat.

Antwoord

Dit artikel is opgenomen, omdat het Rijk het ook doet. Daarbij is het beter vooraf duidelijkheid te geven via instructieregels, dan achteraf via goedkeuring iets te moeten "tegenhouden". Zie ook WAT-26a.

WAT-27 – Artikel 10.1.1 [wordt: artikel 10.1]

Hoort bij B001-ZZ024; B002-ZZ028; B006-ZZ048

Dit artikel verplicht indiener om jaarlijks een voortgangsrapportage aan te leveren aan gedeputeerde staten over de voortgang van de uitvoering van het waterbeheerprogramma. Wat indiener betreft, is dit een verplichting die niet past bij de uitgangspunten van de Omgevingswet. Het risico bestaat dat het maken van de rapportage centraal komt te staan en niet het voeren van het juiste gesprek en de goede samenwerking. Daarom verzoekt indiener de provincie dit artikel te laten vervallen.

Antwoord

De voortgangsrapportage wordt als ankerpunt gebruikt voor de gesprekken tussen de gedeputeerde Water en de heemraad/dijkgraaf van het waterschap. Het geeft invulling aan de toezichtrol van de provincie, het biedt de mogelijkheid om de voortgang te monitoren en het geeft in ieder geval één keer per jaar aanleiding tot dialoog, ook als de zaken volgens plan verlopen en er geen bijzonderheden spelen. Dit voorstel wordt om die reden niet overgenomen.

WAT-28 – Artikel 13.1.2.1 [wordt artikel: 13.3]

Hoort bij B001-ZZ024; B002-ZZ028

Artikel 13.1.2.1 [wordt: artikel 13.3] is een nieuw artikel. In het tweede lid van het artikel is bepaald dat de waterschappen belast zijn met de monitoring voor de omgevingswaarden. Dit is een voortzetting van de huidige praktijk. In het eerste lid is bepaald dat de monitoring gebeurt volgens een door gedeputeerde staten op te stellen leidraad of op een door de waterschappen in overleg met gedeputeerde staten vastgestelde methode. Dit is nieuw. Indiener heeft er begrip voor dat de provincie deze regels heeft opgenomen om de verordening te laten aansluiten op de Omgevingswet. Indiener gaat ervan uit dat gedeputeerde staten het aan de waterschappen overlaten om een methode voor monitoring te bepalen. Wanneer gedeputeerde staten er toch toe overgaan een leidraad op te stellen, dan gaat indiener ervan uit dat het een gezamenlijk met de waterschappen op te stellen leidraad wordt.

Antwoord

In de Omgevingsverordening Zuid-Holland 2019 was een soortgelijke regeling opgenomen voor de omgevingswaarden regionale waterkeringen. Omwille van de eenduidigheid is ervoor gekozen om eenzelfde soort bepaling op te nemen voor de omgevingswaarden kans op overstroming. Er mag vanuit worden gegaan dat een op te stellen leidraad in overleg met de waterschappen zal worden opgesteld. Overigens bestaat voor nu geen aanleiding om te veronderstellen dat een nieuw leidraad zal worden opgesteld. In de praktijk wordt gebruik gemaakt van de STOWA-leidraad voor de toetsing van watersystemen aan de normen voor regionale wateroverlast uit 2011, hetgeen conform de afspraken is.

WAT-29 – Algemene opmerking

Hoort bij B004-ZZ036

Indiener behoudt graag de gezamenlijke afstemming op de sturing van het grondwaterbeheer en grondwateronttrekkingen. Voor wat betreft de grondwaterkwaliteit zijn de waterschappen in gesprek met de provincie over het regionaal waterprogramma. Het is van belang dat de aandachtspunten die daaruit naar voren komen - waar nodig - worden verwerkt in de omgevingsverordening. Deze punten heeft Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden in een eerder verstuurd reactie van 3 april al benoemd. Graag vraagt indiener de aandacht voor dit onderwerp.

Antwoord

De aandacht voor dit onderwerp is er en het aangehaalde belang wordt door de provincie onderschreven. Zie ook A015-ZZ096.

WAT-30 – Situering regionale waterkeringen

Hoort bij B002-ZZ028

Voor de situering van de regionale waterkeringen van Waterschap Rivierenland heeft indiener bestanden aangeleverd. Indiener heeft geconstateerd dat deze bestanden nog niet zijn verwerkt in de ontwerp-omgevingsverordening. De door indiener aangeleverde bestanden moeten daarin alsnog worden verwerkt.

Antwoord

Zie B001-ZZ023.

WAT-31 – Situering regionale waterkeringen

Hoort bij B008-ZZ073

Voor de situering van de regionale waterkeringen van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard heeft indiener bestanden aangeleverd. Indiener verzoekt de provincie deze in het kaartmateriaal te verwerken.

Antwoord

Zie B001-ZZ023.

WAT-32 – Bijlage 1 begripsbepaling

Hoort bij B008-ZZ073

De omschrijving van 'waterstaatswerk' wijkt af van de definitie uit de Waterwet en de Omgevingswet. Enerzijds is deze beperkter, want bergingsgebieden ontbreken; anderzijds is deze breder inzake kunstwerken etc. (de Omgevingswet noemt alleen 'ondersteunende kunstwerken') en doordat wegen zijn

toegevoegd. Indiener adviseert de provincie om aan te sluiten bij het begrip waterstaatswerk uit de Omgevingswet. Nu zouden gemeentewegen bijvoorbeeld een waterstaatswerk zijn.

Zuid-Hollandse Omgevingsverordening:

Waterstaatswerk: bij het Rijk, de provincie, een gemeente of een waterschap in beheer zijnde wateren, waterkeringen en wegen alsmede, voor zover in beheer bij het Rijk, de provincie, een gemeente of een waterschap, de daarin of daaraan gelegen kunstwerken en hetgeen verder naar hun aard daartoe behoort. Omgevingswet:

Waterstaatswerk: oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk.

Weg: weg met inbegrip van de daarin gelegen kunstwerken en wat verder naar zijn aard daartoe behoort.

Antwoord

Het begrip 'waterstaatswerk' is inderdaad niet meer nodig om te definiëren in deze ZHOV en is verwijderd omdat het al in de Omgevingswet staat. Voor deze ZHOV is het ook niet meer nodig dat wegen onder het begrip waterstaatswerk zijn gebracht. Deze omissie is hiermee ook hersteld.

WAT-33 – Toelichting: 6.4.1 [woord: 5.3.1] toedeling taken watersystemen

Hoort bij B008-ZZ073

In de toelichting staat: "De toedeling van watersystemen zal plaatsvinden in de verordening waarin ook de taken, inrichting en samenstelling van het waterschapsbestuur en de verdere reglementering van het waterschap is opgenomen." Indiener verzoekt de provincie in de toelichting aan te geven wat het onderscheid is tussen de kaarten in het reglement en de kaarten in de omgevingsverordening.

Antwoord

Er is geen onderscheid, behalve in de vorm waarin de grenzen zijn vastgelegd. Dit is in de toelichting verduidelijkt bij de artikelsgewijze toelichting over artikel 6.1.1 [woord: artikel 2.12 en artikel 6.1], over de geometrische begrenzing. Het tweede lid is verplaatst naar hoofdstuk 2.

WAT-34 – Toelichting: toelichting zwemkwaliteit.

Hoort bij B008-ZZ073

In de toelichting is opgenomen: "Door de aanwijzing als zwemlocatie valt het KRW-oppervlaktewaterlichaam onder de werkingssfeer van de zwemwaterrichtlijn." Al het oppervlaktewater is een oppervlaktewaterlichaam, maar slechts een deel daarvan zijn KRW-oppervlaktewaterlichamen (namelijk de wateren die aangewezen zijn in het stroomgebiedbeheerplan). Er zijn zwemwateren die niet in een aangewezen KRW-oppervlaktewaterlichaam liggen. Indiener verzoekt de provincie daarom de toevoeging "KRW-" in de hierboven aangehaalde zin weg te laten.

Antwoord

De suggestie is overgenomen in de toelichting.

WAT-35 – Regionale waterkering

Hoort bij B008-ZZ073

Kaart 2.7.1, klasse III: de regionale waterkering ten westen van de binnenstad van Schoonhoven is bij de Leggerherziening geen regionale waterkering meer. De meer exacte ligging van waterkeringen is ambtshalve al aan de provincie toegestuurd.

Antwoord

Dit is aangepast.

Bijlage 5 – Externe Veiligheid

EXV-1 – Artikel 7.3.2.2 [woord: artikel 7:16]

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Bij het toewijzen van een reservering van ruimte voor een aandachtsgebied in het omgevingsplan rond de risicogebieden externe veiligheid moet rekening worden gehouden met de ruimte van activiteiten waarvoor het risicogebied externe veiligheid is gereserveerd. Graag ontvangt indiener een nadere onderbouwing hoe deze ruimte wordt bepaald.

Antwoord

Artikel 7.3.2.2 [woord: artikel 7:16] is erop gericht om te voorkomen dat gemeenten niet op voorhand rond risicogebieden aandachtsgebieden uitsluiten. Het artikel is erop gericht dat gemeenten bij het vaststellen van het omgevingsplan geen beperking opwerpen voor toekomstige risicovolle activiteiten binnen het risicogebied. Het doel is dat er voldoende ruimte blijft voor clustering binnen de risicogebieden, zodat de functionaliteit van het risicogebied behouden blijft. Zie verder ook de artikelsgewijze toelichting van artikel 7.3.2.2 [woord: artikel 7:16]. De zes risicogebieden in Zuid-Holland zijn bedoeld om risicovolle activiteiten in te clusteren. De gebiedsaanduiding van het risicogebied geeft een begrenzing aan de PR 10-6 per jaar contour van de activiteiten. Hieruit volgt dat het niet de bedoeling is dat gemeenten buiten de risicogebieden aandachtsgebieden op voorhand in het omgevingsplan uitsluiten in die mate dat er geen nieuwe risicovolle activiteiten binnen het risicogebied vergund kunnen worden ondanks dat de PR 10-6 per jaar contour van de activiteit binnen het risicogebied blijft. Artikel 7.3.2.2 [woord: artikel 7:16] is daarmee van toepassing op het niet mogen uitsluiten van de aandachtsgebieden die hypothetisch gezien zouden kunnen volgen bij volledig gebruik van het risicogebied, ofwel bij activiteiten tot de grens van de PR 10-6 per jaar contour. Dit zorgt ervoor dat de risicogebieden op dezelfde manier gebruikt kunnen worden als waarvoor zij zijn aangewezen.

EXV-2 – Artikel 7.3.2.3 [woord: artikel 7:18]

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013;

Conform dit artikel moet rekening worden gehouden met een verhoogd groepsrisico. In de toelichting is aangegeven dat op basis van een kwalitatieve of kwantitatieve benadering aannemelijk moet worden gemaakt dat het berekende groepsrisico de oriëntatiewaarde al dan niet overschrijdt. In de toelichting ontbreekt een beschrijving hoe dit kwalitatief beoordeeld kan worden.

Antwoord

De provincie is voornemens om voordat de Omgevingswet in werking treedt, de kwalitatieve benadering van het groepsrisico nader in een provinciale handreiking uit te werken. Deze handreiking kan vervolgens handvatten bieden om het groepsrisico kwalitatief in te schatten.

EXV-3 – Artikel 7.3.2.3 [woord: artikel 7:18]

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Conform dit artikel moet bij een verhoogd groepsrisico de wet- en regelgeving voorschreven basisvoorzieningen worden afgewogen. Onduidelijk is om welke wet- en regelgeving en basisvoorzieningen het gaat.

Antwoord

Artikel 7.3.2.3 lid 1 sub c onderdeel 1 [woord: artikel 7:18] volgt uit het Stappenplan groepsrisico uit het Handboek omgevingsveiligheid van het RIVM. Voor dit artikel is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij dit stappenplan, zie ook de artikelsgewijze toelichting van dit artikel. Het stappenplan noemt als voorbeelden

van in wet- en regelgeving voorgeschreven basisvoorzieningen: "veiligheidsnormen voor infrastructuur, materiaal en organisatie, het plaatsgebonden risico en de organisatie van hulpdiensten en risicocommunicatie (artikel 46 Wet veiligheidsregio's)". Het Stappenplan groepsrisico is te raadplegen via: <https://omgevingsveiligheid.rivm.nl/stappenplan-groepsrisico>.

EXV-4a – Artikel 7.3.2.3 [woordt: artikel 7.18]

Hoort bij B009-EV005

Met de provincie is de indiener van mening dat een verhoging van het groepsrisico de reden is voor extra waarborgen en afwegingen in het omgevingsplan. Indiener merkt hierover echter nog wel het volgende op: In artikel 7.3.2.3 [woordt: artikel 7.18] wordt gesproken over "Aandachtsgebieden met een verhoogd groepsrisico". In de Omgevingswet- en regelgeving is bij het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit echter geen verplichting meer opgenomen om het groepsrisico te berekenen (hetgeen volgens indiener overigens wel wenselijk zou zijn, en onder huidige wetgeving ook het geval is). Gelet op het feit dat de verplichting tot het berekenen ontbreekt, vraagt de indiener zich af op welke wijze de beoordeling die in artikel 7.3.2.3 [woordt: artikel 7.18] is opgenomen uitgevoerd kan worden. Met andere woorden: hoe moet worden beoordeeld of sprake is van een aandachtsgebied met een verhoogd groepsrisico? Volgens indiener zou dit moeten worden gekoppeld aan de verplichting om voor bepaalde milieubelastende activiteiten het uitvoeren van een groepsrisicoberekening op te nemen in de omgevingsverordening. De verplichting om het groepsrisico te berekenen, is volgens indiener wenselijk voor milieubelastende activiteiten waarvoor ook een plaatsgebonden risico moet worden berekend (het berekenen van het groepsrisico is ook onder huidige wetgeving een verplichting). Indiener zou deze verplichting graag geborgd zien in de omgevingsverordening. Dit is in de voorliggende verordening niet het geval. Indiener verzoekt de provincie om in de omgevingsverordening voor bedrijven de verplichting op te nemen om het groepsrisico te berekenen voor milieubelastende activiteiten waarvoor ook een plaatsgebonden risico moet worden berekend. Zodoende is inzichtelijk in welke gevallen sprake is van een verhoogd groepsrisico.

Antwoord

Artikel 7.3.2.3 [woordt: artikel 7.18] richt zich op de groepsrisico afweging in het omgevingsplan, als bedoeld in artikel 5.15 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Voor een milieubelastende activiteit die valt onder provinciaal bevoegd gezag is de uitwerking van het vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) beleid van de provincie vastgelegd in de nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, niet in de omgevingsverordening. Voor een milieubelastende activiteit die valt onder gemeentelijk bevoegd gezag gaat de gemeente over het VTH-beleid.

EXV-4b – Artikel 7.3.2.3 [woordt: artikel 7.18]

Hoort bij B010-EV001

Indiener vraagt zich af de in artikel 7.3.2.3 [woordt: artikel 7.18] beschreven formulering: "in afwijking van artikel 5.15, tweede lid, Besluit kwaliteit leefomgeving", juridisch wel correct is. Daarnaast wordt gevraagd de afstanden in van de veiligheidszonerings Nieuwe Waterweg en Nieuw Maas aan te passen op wat afgesproken is in het Devo.

Antwoord

De formulering van artikel 7.3.2.3 [woordt: artikel 7.18] is aangepast om beter aan te sluiten op de systematiek van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De afstand van de veiligheidszone Nieuwe Waterweg en Nieuwe Maas van artikel 7.3.2.4 [woordt: artikel 7:19] volgt uit de voorgaande verordeningen Ruimte en de Omgevingsverordening Zuid-Holland. Zie EXV-6.

EXV-5a – Artikel 7.3.2.3 [woordt: artikel 7.18]

Hoort bij A016-ZZ117; C013-GW025

In artikel 7.3.2.3 [woordt: artikel 7.18] wordt nader ingegaan op de groepsrisicobenadering van aandachtsgebieden met verhoogd groepsrisico. Indiener onderschrijft de maatregelen die bij de afweging van een verhoogd groepsrisico (GR) betrokken moeten worden. Het is echter onduidelijk wat verstaan wordt onder een 'verhoogd GR' en hoe dit te bepalen. In de tekst ligt veel nadruk op het maken van een GR (fN) berekening, met een kleine mogelijkheid om een inschatting van het GR te maken. Indiener is van mening dat deze werkwijze te rigide is. Voor de inschatting van de GR-verantwoording en -afweging moet ruimte komen voor "expert judgement". Een volwaardige GR-berekening is dan alleen aan de orde bij twijfelgevallen of in bijzondere situaties. Over deze werkwijze heeft reeds ambtelijk contact plaatsgevonden en ambtelijk is aangegeven deze werkwijze te steunen en nader uit te werken met Havenbedrijf Rotterdam alsook DCMR Milieudienst Rijnmond. Het verzoek van indiener is om die werkwijze als zodanig toe te voegen aan de toelichting van de verordening zodat deze bepaling uit de verordening straks in de praktijk goed toegepast kan worden.

Antwoord

Het groepsrisico kan zowel kwantitatief als kwalitatief worden ingeschat. Hierbij is ook expliciet ruimte voor een 'expert judgment' om het groepsrisico kwalitatief te benaderen, zie hiervoor ook de artikelsgewijze toelichting bij artikel 7.3.2.3 [woordt: artikel 7.18]. Zie verder het antwoord onder EXV-2.

EXV-5b – Artikel 7.3.2.3 [woordt: artikel 7.18] (groepsrisicobenadering aandachtsgebieden met verhoogd groepsrisico)

Hoort bij A014-ZZ095

Voorheen stuurde de provincie via een beleidsregel (Groepsrisico en ruimtelijke ordening) via het proces van bestemmingsplanbeoordeling, en niet via de verordening ruimte/omgevingsverordening. Nu kiest provincie ervoor om deze sturing wel via een instructieregel in de verordening vorm te geven. Ten eerste komen situaties met een verhoogd groepsrisico (overschrijding oriëntatiewaarde groepsrisico), waarop het artikel 7.3.2.3 [woordt: artikel 7.18] betrekking heeft, in Midden-Holland slechts sporadisch voor. Toevoegen van deze instructieregel is voor indiener dus op de meeste plaatsen niet relevant. Ten tweede overlapt de beleidsregel met de benadering die sowieso al toegepast moet worden vanuit het beleid omgevingsveiligheid, ook voor situaties zonder verhoogd groepsrisico. Indiener heeft in Midden-Holland bij een aantal ruimtelijke ontwikkelingen nu ook al het stappenplan groepsrisico uit het handboek Omgevingsveiligheid (<https://omgevingsveiligheid.rivm.nl/stappenplan-groepsrisico>) toegepast. Als dat stappenplan wordt doorlopen (ter invulling van lid 2 art. 5.15 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)), dan zijn dat al voor een groot deel de punten die onder a t/m g lid 1 van artikel 7.3.2.3 [woordt: artikel 7.18] zijn weergegeven. Indiener vraagt zich dan ook af wat deze groepsrisicobenadering nu eigenlijk toevoegt. Daarnaast is er in de verordening niets opgenomen over hoe om te gaan met externe veiligheid rond provinciale wegen.

Antwoord

Artikel 7.3.2.3 [woordt: artikel 7.18] geldt voor de groepsrisico afweging binnen omgevingsplannen van alle gemeenten in Zuid-Holland. Afhankelijk van de specifieke situaties ten aanzien van externe veiligheid per gemeente, zal het per gemeente verschillen in welke mate deze regel van toepassing is op groepsrisico afwegingen binnen het omgevingsplan. De wetgever heeft het gebruik van het Stappenplan groepsrisico uit het Handboek omgevingsveiligheid niet verplicht gesteld bij het maken van een groepsrisico afweging binnen een omgevingsplan zoals bedoeld in artikel 5.15, tweede lid, Bkl. De keuze om al dan niet het stappenplan te volgen is aan gemeenten zelf gelaten. De provincie vindt het wenselijk dat in gevallen van verhoogd groepsrisico (bij overschrijding van de oriëntatiewaarde) dit stappenplan niet optioneel is, maar wordt gevolgd. Artikel 7.3.2.3 [woordt: artikel 7.18] is bedoeld om dit vorm te geven. Dit is de reden dat voor

artikel 7.3.2.3 [wordt: artikel 7.18] zoveel mogelijk aansluiting is gezocht bij het Stappenplan groepsrisico uit het Handboek omgevingsveiligheid, zoals is toegelicht in de artikelsgewijze toelichting bij dit artikel. De toegevoegde waarde van artikel 7.3.2.3 [wordt: artikel 7.18] is dan ook dat er in situaties met verhoogd groepsrisico nadrukkelijk een uitgebreidere afweging wordt gemaakt rond het groepsrisico, en dat dit niet langer optioneel is. Wat betreft externe veiligheid rond transportroutes die geen onderdeel zijn van het Basisnet, zie het antwoord onder EXV-8.

EXV-6 – Artikel 7.3.2.4 [wordt: artikel 7:18]

Hoort bij A012-ZZ083; A015-ZZ100; A016-ZZ117; B010-GW013

Conform dit artikel neemt de provincie een veiligheidszone van 25 meter op langs de Nieuwe Maas/Nieuwe Waterweg. In de toelichting staat dat ter plaatse van de Nieuwe Waterweg/Nieuwe Maas (paragraaf 6.5.3) een vergelijkbaar risico is op een ongeval met een plasbrand-scenario als langs sommige wegen en spoorwegen van het Basisnet. De kans op een ongeval langs de Nieuwe Maas/Nieuwe Waterweg is niet overal even hoog. Graag ontvangt indiener een nadere onderbouwing over de ligging van de 25 meter zone in relatie tot de kans dat een incident zich voordoet.

Antwoord

De inhoud van deze bepaling komt voort uit de voorgaande verordeningen Ruimte en de Omgevingsverordening Zuid-Holland en is ten aanzien van deze vorige bepalingen geactualiseerd. Hieruit volgt ook de afstand van 25 meter. De kans op een plasbrandscenario is niet op elke locatie langs de Nieuwe Maas en Nieuwe Waterweg gelijk. De basis faalfrequentie op de Nieuwe Maas en Nieuwe Waterweg varieert van $1,68E-07$ ter hoogte van de raainummers 990-999 tot $1,07E-06$ ter hoogte van de raainummers 1029-1030. Mede gelet op het aantal vervoersbewegingen ligt de uiteindelijke vervolgcans op het plasbrandscenario tussen $8,04E-06$ en $3,07E-05$. Ten opzichte van de kans op een plasbrandscenario, waarvoor in de Regeling basisnet langs Rijkswegen een plasbrandaandachtsgebied is aangewezen ($5,74 E-06$), ligt deze kans op de Nieuwe Maas en Nieuwe Waterweg een factor 1,40 tot 5,35 hoger. Ten opzichte van de kans op een plasbrandscenario, waarvoor in de Regeling basisnet langs spoorwegen een plasbrandaandachtsgebied is aangewezen ($1,98 E-05$), ligt deze kans op de Nieuwe Maas en Nieuwe Waterweg een factor 0,59 lager tot 2,26 hoger.

EXV-7 – Algemeen

Hoort bij B005-EV003

Onder de Omgevingswet is het de bedoeling dat het groepsrisico en de verantwoording wat meer naar de achtergrond gaan. Hiervoor in de plaats worden aandachtsgebieden en voorschriftengebieden geïntroduceerd. Het verbaast dan wel enigszins dat de provincie in het provinciaal beleid juist heel erg inzet op de hoogte van het groepsrisico en de oriëntatiewaarde en het daarbij heeft over verhoogd groepsrisico. Op termijn zal naar verwachting het nu aanwezige inzicht in de hoogte van het groepsrisico verminderen, waardoor de provincie gemeenten eigenlijk min of meer 'verplicht' om bij wat grotere ontwikkelingen risicoberekeningen uit te voeren, terwijl de Omgevingswet daar nu juist wat meer van af wil. De vraag is waarom de provincie vasthoudt aan de huidige praktijk van toetsing aan het groepsrisico. Zinvoller wordt geacht als de provincie meer ingaat op de vraag hoe zij invulling ziet van het gebruik van aandachtsgebieden en voorschriftengebieden? Dat kan gemeenten met een beperkte risicoproblematiek helpen om daadwerkelijk iets met omgevingsveiligheid te doen. Ook zou de provincie mogelijk wat meer in kunnen zetten op 'kleine kans – groot effect' ontwikkelingen.

Antwoord

Artikel 7.3.2.3 [wordt: artikel 7.18] gaat over de groepsrisico afweging in het omgevingsplan. Het groepsrisico kan zowel kwantitatief als kwalitatief worden benaderd. In verband daarmee ziet de provincie de oriëntatiewaarde als een waardevolle maatstaf waartegen de geldende veiligheidsrisico's kunnen

worden vergeleken. Dit geeft inzicht in de hoogte van de veiligheidsrisico's en in welke mate veiligheidsmaatregelen gewenst zijn. De provincie blijft daarom gebruikmaken van de oriëntatiewaarde bij de beoordeling van de rekenresultaten (of benadering) van het groepsrisico. Deze ruimte wordt door de wetgever gegeven, zie hiervoor pagina's 680 en 529 van de Memorie van toelichting bij de Omgevingswet. Voor het uitwerken van omgaan met aandachtsgebieden en voorschriftengebieden is primair de gemeente aan zet, als bevoegd gezag voor het vaststellen van het omgevingsplan. Dit punt ziet daarmee op het invullen van het nieuwe aandachtsgebiedenbeleid van gemeenten. Gemeenten kunnen aan de omgevingsdiensten een opdracht verlenen om hen hierbij te ondersteunen.

EXV-8 – Algemeen

Hoort bij B005-EV003

In de omgevingsverordening ontbreken regels omtrent het vervoer van gevaarlijke stoffen over provinciale wegen. Ongevallen met gevaarlijke stoffen kunnen een grote impact hebben op de (directe) omgeving. Is het ontbreken hiervan een bewuste keuze, en zo ja, kan de provincie aangeven waarom zij van mening is dat hiervoor geen regels in de omgevingsverordening nodig zijn.

Antwoord

Onder de Omgevingswet heeft de wetgever de groepsrisico benadering gekoppeld aan transportroutes die onderdeel zijn van het Basisnet. Voor een aantal specifieke transportroutes waarover significante hoeveelheden gevaarlijke stoffen worden getransporteerd en die geen onderdeel zijn van het Basisnet, zijn in, ten opzichte van het ontwerp, nieuwe artikelen 7.3.2.6 en 7.3.2.7 regels opgenomen in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. Op deze wegen is er namelijk een kans op ongevallen die vergelijkbaar zijn met de scenario's op routes die wel onderdeel zijn van het Basisnet Weg. De transportintensiteit in combinatie met een relatief hoge (geprojecteerde) populatiedichtheid rondom deze routes kan resulteren in een verhoogd groepsrisico. Voor niet-Basisnet transportroutes waarbij dit niet het geval is, is het de verantwoordelijkheid van de gemeenten om ten aanzien van de externe veiligheidsrisico's ruimtelijke afwegingen te maken. De provincie wenst dat in situaties waar door ruimtelijke ontwikkelingen de oriëntatiewaarde wordt overschreden, er een zorgvuldige afweging wordt gemaakt rond het groepsrisico. Dit geldt ook voor ruimtelijke ontwikkelingen in de buurt van provinciale en gemeentelijke wegen. Daarom worden via het aanvullings- en wijzigingsspoor aanvullende regels opgenomen om deze wegen aan te sluiten op de systematiek van aandachtsgebieden van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Hiervoor is paragraaf 7.3.2.4 gereserveerd. Zie ook EXV-4a.

EXV-9 – Bijlage I, Begripsbepalingen t.a.v. externe veiligheid (groepsrisico). Gaat om begrip "aandachtsgebied met verhoogd groepsrisico".

Hoort bij B009-EV005

Met een kwantitatieve benadering (zijnde de berekening van het groepsrisico) kan worden bepaald of de oriëntatiewaarde wordt overschreden. Een kwantitatieve benadering is daarentegen volgens indiener niet het juiste middel. Met een dergelijke benadering kun je immers niet bepalen of en in welke mate de oriëntatiewaarde wordt overschreden. Indiener begrijpt de toepassing van dit middel, ook na het lezen van de toelichting hierop, dan ook niet. Alleen met een berekening kan immers worden bepaald of sprake is van een overschrijding van een oriëntatiewaarde. Dit geldt temeer nu bij de begripsbepaling van oriëntatiewaarde wordt aangegeven dat dit de waarde is waarmee het berekende groepsrisico vergeleken wordt.

Antwoord

Het groepsrisico kan zowel op kwantitatieve als op kwalitatieve manier worden benaderd. Kwantitatief door middel van een berekening en kwalitatief door middel van een inschatting, bijvoorbeeld met behulp van een

'quick scan' of 'expert judgment'. Zie verder het antwoord onder EXV-2. De begripsbepaling van het begrip oriëntatiewaarde is aangepast om dit te verduidelijken.

EXV-10 – Bijlage I, Begripsbepalingen t.a.v. externe veiligheid (groepsrisico). Gaat om begrip "berekende groepsrisico".

Hoort bij B009-EV005

Er wordt verwezen naar het Rekenvoorschrift Omgevingsveiligheid, genoemd in de Omgevingsregeling. Indiener wijst erop dat het Rekenvoorschrift Omgevingsveiligheid, genoemd in de Omgevingsregeling voorsnog alleen betrekking heeft op het plaatsgebonden risico en de aandachtsgebieden. Rekenregels voor het groepsrisico ontbreken (voorsnog) in de Omgevingsregeling.

Antwoord

Ondanks dat het Rekenvoorschrift Omgevingsveiligheid niet expliciet de rekenprogramma's Safeti-NL, Carola en RBM II noemt in relatie tot het maken van een groepsrisicoberekening, blijven de op dit moment huidige versies van de rekenprogramma's voorzien in de mogelijkheid om een groepsrisicoberekening uit te voeren.

EXV-11 – Bijlage I, Begripsbepalingen t.a.v. externe veiligheid (groepsrisico). Gaat om begrip "groepsrisico".

Hoort bij B009-EV005

Indiener wijst erop dat in artikel 5.15 de term "groepsrisico" niet wordt genoemd, er kan dus ook niet verwezen worden naar "het groepsrisico als bedoeld in artikel 5.15 Bkl". Dit moet zijn "de kans op het overlijden van een groep van tien of meer personen per jaar als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval veroorzaakt door een activiteit, zoals bedoeld in artikel 5.15 Bkl".

Antwoord

Het begrip zoals de wetgever dat hanteert, staat in het opschrift van artikel 5.15 van het Besluit kwaliteit leefomgeving: "aandachtsgebieden voor externe veiligheidsrisico's: groepsrisico". Naar dit gebruik van het groepsrisico wordt in de begripsbepalingen gerefereerd.

EXV-12 – Bijlage I, Begripsbepalingen t.a.v. externe veiligheid (groepsrisico). Gaat om begrip "oriëntatiewaarde".

Hoort bij B009-EV005

Hierover heeft indiener geen opmerkingen, met uitzondering van hetgeen is gesteld ten aanzien van de begripsbepaling "aandachtsgebieden met verhoogd groepsrisico".

Antwoord

Zie de antwoorden onder EXV-9 en EXV-2.

EXV-13 – Bijlage I, Veiligheidsrisico's energietransitie

Hoort bij B009-EV005

Naast de nu bekende wijzigingen in de regelgeving zijn er ook andere nieuwe ontwikkelingen die benoemd worden in het provinciale beleid, zoals energietransitie. De Omgevingswet en de bijbehorende besluiten zijn niet geheel voorbereid op deze nieuwe ontwikkelingen en de nog (on)bekende risico's die horen bij deze ontwikkelingen. In de provinciale omgevingsvisie zijn er ambities over energievernieuwing en

energieverbruik opgenomen. Ook is in de provinciale omgevingsvisie het beleidsthema “Energietransitie in de gebouwde omgeving” verder uitgewerkt en aangemerkt als provinciaal belang. Bij deze beleidsuitwerkingen wordt de aandacht voor de veilige en gezonde leefomgeving nadrukkelijk gemist. In de nu voorliggende omgevingsverordening is geen paragraaf opgenomen over de energietransitie, noch over energietransitie in de bebouwde omgeving. Aangezien de verordening van de provincie tot doel heeft om bij te dragen aan de veilige en gezonde leefomgeving zou dit juist een plek zijn voor een vangnetartikel. De strekking van dit vangnetartikel is volgens indiener dat de veiligheidsregio op het vroegste moment in het proces bij initiatieven met alternatieve energievoorziening wordt betrokken door de provincie en gemeenten, zodat mogelijk potentiële risico’s voorkomen of beperkt kunnen worden. In deze fase kunnen er nog ruimtelijk keuzes en uitvoeringskeuzes worden gemaakt en de noodzakelijke onderzoeken worden uitgevoerd. Op een later moment is dat vele malen lastiger. De veiligheidsregio wil graag ontwikkelingen mogelijk maken en bijdragen aan de veilige en gezonde leefomgeving.

Antwoord

Het is belangrijk dat er oog is voor de gezondheids- en veiligheidsaspecten van nieuwe energiedragers en energie-infrastructuur in de gebouwde omgeving, zoals buurtbatterijen, opslag en transport van waterstof, warmtenetten en warmtepompen. Voor wat betreft regelgeving op dit gebied zal het Rijk, in afstemming met decentrale overheden en maatschappelijke partijen, een wijzigingsspoor van de regelgeving onder de Omgevingswet starten, dat de wet aanvult of aanscherpt met regels voor de energietransitie. De provincie onderschrijft het belang om deze aspecten zoveel mogelijk vast te leggen in (algemene) regels via het Besluit bouwwerken leefomgeving in de vorm van standaardnormen (zoals NEN) waaraan voorzieningen moeten voldoen. Voor wat betreft de gebouwde omgeving vallen meldingen of eventuele vergunningaanvragen vrijwel zonder uitzondering onder de bevoegdheid van gemeenten. Daarnaast is voor ruimtelijke ontwikkelingen ook de instructieregel in de provinciale omgevingsverordening over het groepsrisico van toepassing (artikel 7.3.2.3 [wordt: artikel 7.18] groepsrisicobenadering aandachtsgebieden met verhoogd groepsrisico). Artikel 7.3.2.3 [wordt: artikel 7.18] is een algemeen artikel voor de omgang met het groepsrisico bij ruimtelijke ontwikkelingen en is daarom ook van toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen die verband houden met de energietransitie.

EXV-14 – Bijlage I, Aanwijzen aandachtsgebieden provinciale wegen

Hoort bij B009-EV005

Uit de provinciale verordening wordt niet duidelijk óf en hoe provinciale wegen waarover transporten van gevaarlijke stoffen plaatsvinden aangewezen gaan worden als aandachtsgebied, respectievelijk zones gelijkend aan de aandachtsgebieden zoals vastgesteld in het basisnet. De Veiligheidsregio’s zien graag dat de provincie zones gelijkend aan de aandachtsgebieden zoals vastgesteld in het basisnet, voor provinciale wegen vaststelt. Indien de provincie ervoor kiest om dit voorstel over te nemen, worden de Veiligheidsregio’s graag betrokken bij de invulling hiervan. Daarbij zouden zij graag zien dat er een afweging over de zones gelijkend aan een aandachtsgebied plaatsvindt op de locaties bij waar de vervoersbewegingen met gevaarlijke stoffen significante risico’s met zich meebrengen.

Antwoord

Zie het antwoord onder EXV-8.